ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
National Council for Sustainable Development

ក្រសួងបរិស្ថាន
Ministry of Environment

សិក្ខាសាលា
ត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ឆ្នាំ២០១៩ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

Annual Workshop
to Review NCSD 2019 Progress and 2020 PLAN

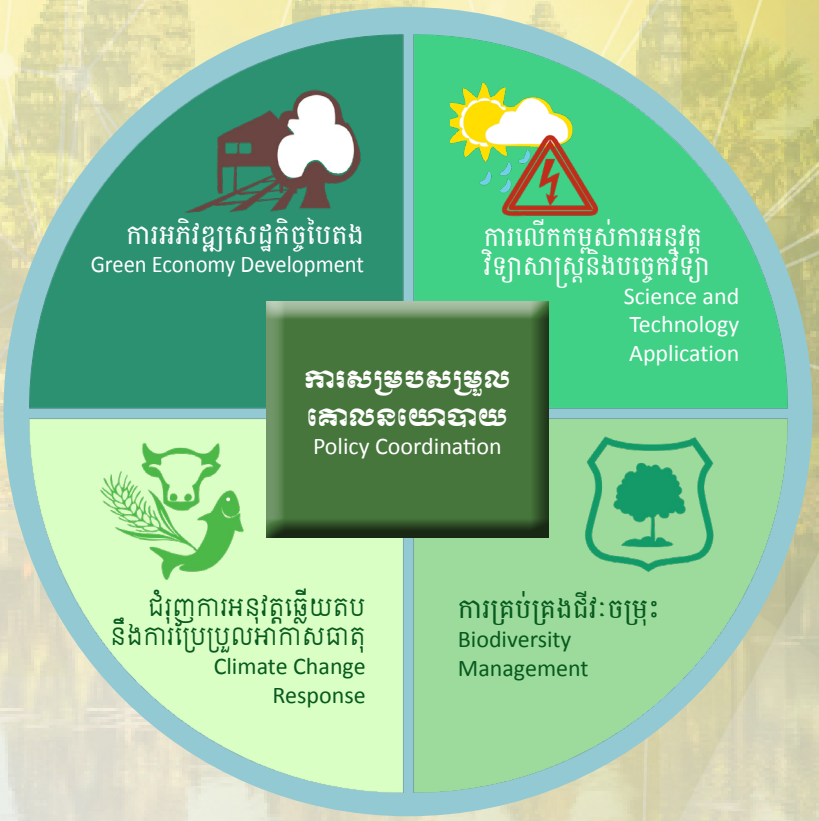

ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩
21 October 2019

https://ncsd.moe.gov.kh

មាតិកា
Table of Content

របៀបវារៈ: 1
Agenda

ប្រធានបទរងទី១៖ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃកំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន
Agenda Item 1: Overview of the Environmental Governance Reform

សមិទ្ធិផលឆ្នាំ២០១៩ និងអាទិភាពឆ្នាំ២០២០ 5
NCSD Achievements in 2019 and Priorities for 2020

យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានជាតិ 19
National Environment Strategy and Action Plan (NESAP)

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពសម្រាប់វិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព 31
Cambodia's Sustainable Development Goals Related to Environment and Sustainable Development

វឌ្ឍនភាពនៃការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ 49
Progress of Environment and Natural Resources Code Formulation

ប្រធានបទរងទី២៖ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង និងវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា
Agenda Item 2: Green Economy, and Science and Technology

កិច្ចផ្តួចផ្តើមការសិក្សា និងការរៀបចំគោលនយោបាយថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា 69
Initiative to Study and Formulate a Policy on Solar Energy in Cambodia

វឌ្ឍនភាព និងបញ្ហាប្រឈមនៃកម្មវិធីទីក្រុងនិរន្តរភាពនៅកម្ពុជា 83
Progress and Challenges of the Sustainable City Programme in Cambodia

បច្ចុប្បន្នភាពនៃការងារវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា៖ 99
  ១) ក្រមសីលធម៌ និងកម្មវិធីសិក្សាស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិ
  ២) កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព
  ៣) ការសិក្សាវាយតម្លៃទៅលើការប្រើប្រាស់ទោចក្រយានយន្តអគ្គិសនី
Progress on Science and Technology:
  1) National Research Agenda and Research Ethics;
  2) Cooperation in the Use of Nuclear Energy for Peaceful Purposes;
  3) Assessment on E-bike Operation

ប្រធានបទរងទី៣៖ ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
Agenda Item 3: Climate Change Response

សមិទ្ធិផលនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា 109
Progress of the Cambodia Climate Change Strategic Plan (CCCSP) Implementation

ដំណោះស្រាយផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសកម្ពុជា 119
Addressing Climate Change Impacts on Economic Growth in Cambodia

ប្រធានបទរងទី៤៖ ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព
Agenda Item 4: Biodiversity Conservation and Biosafety

វឌ្ឍនភាពនៃការគាក់តែងគោលនយោបាយស្តីពីការទូទាត់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅកម្ពុជា 131
Progress of Cambodia PES Policy Formulation

វឌ្ឍនភាពនៃការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវនិងអភិរក្សកេសរកូលសុខអានភ្នំគូលែន 149
Progress of establishment of Sok An Orchid Research and Conservation Center at Kulen Mountain

របាយការណ៍សមិទ្ធផលសម្រេចបាន ក.ជ.អ.ច ប្រចាំឆ្នាំ២០១៩ និងទិសដៅបន្តឆ្នាំ២០២០ 175
NCSD Achievements Report in 2019 and Priorities for 2020

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩
និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០
សាលប្រជុំម៉ុក ម៉ារ៉ែត ទីស្តីការក្រសួងបរិស្ថាន ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

របៀបវារៈ

ម៉ោង	ប្រធានបទ	វាគ្មិន	អ្នកសម្របសម្រួល
៧:៣០-៨:៣០	**ចុះឈ្មោះ**		
៨:៣០-៩:០០	គោរពភ្លេងជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា		**លោកស្រី នេត បារ៉ូដា** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានប្រៃប្រួលអាកាសធាតុ
	ប្រកាសកម្មវិធី		
	សុន្ទរកថាស្វាគមន៍	**ឯកឧត្តម ទិន ពន្លក** អគ្គលេខាធិការ ក.ជ.អ.ច.	
	សុន្ទរកថាបើកសិក្ខាសាលា	**ឯកឧត្តម សៅ សុភាព** រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងបរិស្ថាន	
	ថតរូបអនុស្សាវរីយ៍	ទាំងអស់គ្នា	
៩:០០-៩:១៥	**សម្រាកពិសាអាហារសម្រន់**		
ប្រធានបទរងទី១៖ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃកំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន			
៩:១៥-១០:១៥	សមិទ្ធិផលឆ្នាំ២០១៩ និងអាទិភាពឆ្នាំ២០២០	**ឯកឧត្តម ទិន ពន្លក**	**ឯកឧត្តម វ៉ាន់ មុនីនាថ** **លោកជំទាវ ង៉ិន លីណា** អគ្គលេខាធិការរង ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
	យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានជាតិ	**លោកបណ្ឌិត លឿង កេសរោ** ប្រធាននាយកដ្ឋានតំបន់បេតិកភ័ណ្ឌនៃអគ្គនាយកដ្ឋានសហគមន៍មូលដ្ឋាន	
	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពសម្រាប់វិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព	**លោក ឡុង សូណា** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ	
	វឌ្ឍនភាពនៃការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ	**ឯកឧត្តម សូត យ៉ា** អនុរដ្ឋលេខាធិការ និងជាប្រធានលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងាររៀបចំក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ	
	សំណួរ ចម្លើយ		
ប្រធានបទរងទី២៖ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង និងវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា			
១០:១៥-១១:៣០	កិច្ចផ្តួចផ្តើមការសិក្សា និងការរៀបចំគោលនយោបាយថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា	**លោកបណ្ឌិត ផន គង្គា** អនុប្រធានការិយាល័យនៃនាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង	**ឯកឧត្តម វ៉ាន់ មុនីនាថ** **លោកជំទាវ ង៉ិន លីណា**
	វឌ្ឍនភាព និងបញ្ហាប្រឈមនៃកម្មវិធីទីក្រុងនិរន្តរភាពនៅកម្ពុជា	**លោក ណាប សុខៃ** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង	

ម៉ោង	ប្រធានបទ	វាគ្មិន	អ្នកសម្របសម្រួល
	បច្ចុប្បន្នភាពនៃការងារវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា៖ ១)ក្រមសីលធម៌ និងកម្មវិធីសិក្សាស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិ ២)កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព ៣)ការសិក្សាវាយតម្លៃទៅលើការប្រើប្រាស់ទោចក្រយានយន្តអគ្គិសនី	**លោក អ៊ូ ច័ន្ទធារិទ្ធ** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	
	សំណួរ ចម្លើយ		
១១:៣០-១៣:០០	**សម្រាកពិសាអាហារថ្ងៃត្រង់**		
ប្រធានបទរងទី៣៖ ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ			
១៣:០០-១៤:០០	សមិទ្ធិផលនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា	**លោកស្រី ឃ្លោកវិចិត្រផ្កោ** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	**ឯកឧត្តម ភាវ សុវុទ្ធី** **ឯកឧត្តម ជា ចន្ទន៍ធូ** អគ្គលេខាធិការរងក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
	ដំណោះស្រាយផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសកម្ពុជា	**លោកបណ្ឌិត ហេង ចាន់ធឿន** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	
	សំណួរ ចម្លើយ		
ប្រធានបទរងទី៤៖ ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព			
១៤:០០-១៥:០០	វឌ្ឍនភាពនៃការតាក់តែងគោលនយោបាយស្តីពីការទូទាត់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅកម្ពុជា	**លោក ម៉ែង មុនីរក្ស** ប្រធាននាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ	**ឯកឧត្តម ភាវ សុវុទ្ធី** **ឯកឧត្តម ជា ចន្ទន៍ធូ**
	វឌ្ឍនភាពនៃការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូលសុខអានភ្នំគូលែន	**លោក ឈិន សុភា** អនុប្រធានការិយាល័យនាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ	
	សំណួរ ចម្លើយ		
១៥:០០-១៥:១៥	**សម្រាកពិសាអាហារសម្រន់**		
១៥:១៥-១៦:០០	បូកសរុបលទ្ធផល និងសុន្ទរកថាបិទសិក្ខាសាលា	**ឯកឧត្តម ទិន ពន្លក**	**លោកស្រី នេត បារ៉ូដា**

សម្គាល់ ៖ របៀបវារៈសិក្ខាសាលាអាចត្រូវកែសម្រួលតាមការចាំបាច់

General Secretariat of the National Council for Sustainable Development

Annual Workshop
to Review NCSD 2019 Progress and 2020 PLAN

Mok Mareth Meeting Hall, Ministry of Environment, 21 October 2019

AGENDA

Time	Theme	Speaker	Moderator
7:30-8:30	Registration		GSSD/NCSD Admin
8:30-9:00	National Anthem	**All**	**Ms. NETH Baroda,** DCC Deputy Director, GSSD/NCSD
	Welcome Remarks	**H.E. TIN Ponlok,** Secretary General, National Council for Sustainable Development (NCSD)	
	Opening Remarks	**H.E. SAO Sopheap,** Secretariat of State, Ministry of Environment (MoE)	
	Group Photo	**All**	
9:00-9:15	Coffee Break		
Agenda Item 1: Overview of the Environmental Governance Reform			
09:15-10:15	NCSD Achievements in 2019 and Priorities for 2020	**H.E. TIN Ponlok**	**H.E. VANN Monyneath** **H.E. Ms. NGIN Lina,** Deputy Secretary General, NCSD
	National Environment Strategy and Action Plan (NESAP)	**Dr. LOEUNG Kesaro**, Director of Department of Heritage Parks (GDLC)	
	Cambodia's Sustainable Development Goals Related to Environment and Sustainable Development	**Mr. LONG Sona**, DAPF Deputy Director, GSSD/NCSD	
	Progress of Environment and Natural Resources Code Formulation	**H.E. SAUT Yea,** MoE Under Secretary of State and Chair of the Secretariat to the Working Group for Formulation of the Environment and Natural Resources Code	
	Question and Answer		
Agenda Item 2: Green Economy, and Science and Technology			
10:15-11:30	Initiative to Study and Formulate a Policy on Solar Energy in Cambodia	**Dr. PHAN Kongkea**, DGE Vice Chief Office, GSSD/NCSD	**H.E. VANN Monyneath** **H.E. Ms. NGIN Lina**
	Progress and Challenges of the Sustainable City Programme in Cambodia	**Mr. NOP Sokhai**, DGE Deputy Director, GSSD/NCSD	

Time	Theme	Speaker	Moderator
	Progress on Science and Technology: 1) National Research Agenda and Research Ethics; 2) Cooperation in the Use of Nuclear Energy for Peaceful Purposes; 3) Assessment on E-bike Operation	**Mr. OU Chanthearith**, DST Deputy Director, GSSD/NCSD	
	Question and Answer		
11:30-13:00	**Lunch Break**		
Agenda Item 3: Climate Change Response			
13:00-14:00	Progress of the Cambodia Climate Change Strategic Plan (CCCSP) Implementation	**Ms. KHLOK Vichet Ratha**, DCC Deputy Director, GSSD/NCSD	**H.E. PHEAV Sovuthy** **H.E. CHEA Chanthou,** Deputy Secretary General, NCSD
	Addressing Climate Change Impacts on Economic Growth in Cambodia	**Dr. HENG Chanthoeun**, DCC Deputy Director, GSSD/NCSD	
	Question and Answer		
Agenda Item 4: Biodiversity Conservation and Biosafety			
14:00-15:00	Progress of Cambodia PES Policy Formulation	**Mr. MENG Monyrak**, DBD Deputy Director, GSSD/NCSD	**H.E. PHEAV Sovuthy** **H.E. CHEA Chanthou**
	Progress of establishment of Sok An Orchid Research and Conservation Center at Kulen Mountain	**Mr. CHHIN Sophea**, Vice Chief Office of DBD, GSSD/NCSD	
	Question and answer		
15:00-15:15	**Coffee Break**		
15:15-16:00	Workshop Summary and Closing Remarks	**H.E. Tin Ponlok**	**Ms. NETH Baroda**

Note: GSSD reserves the right to change the agenda as needed.

សិក្ខាសាលា

ត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃចន្ទ ៨រោច ខែអស្សុជ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣

ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

សមិទ្ធិផល២០១៩ និងអាទិភាព២០២០ របស់ ក.ជ.អ.ច.

ដោយ៖

ឯិន ពន្លក អគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

កម្មវិធីយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់ ក.ជ.អ.ច. ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩

អនុកម្មវិធី៥ ចង្កោមសកម្មភាព២៤ ៖

១. គោលនយោបាយជាតិ

- ក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ
- យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានជាតិ
- យុទ្ធសាស្ត្រវេដប្លូក
- គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយនិរន្តរភាព
- កម្មវិធីតម្រង់ទិសគោលនយោបាយ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបៃតង

១. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

២. ការគ្រប់គ្រងជីវៈចម្រុះ

៣. សេដ្ឋកិច្ចបៃតង

៤. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

១. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (១)

១ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការជាតិឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អនាគត ២០២០
	• របាយការណ៍ពាក់កណ្តាលអណត្តិ នៃការអនុវត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា • ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ និងការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់រដ្ឋភាគីក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ [Nationally Determined Contribution (NDC)] • ជំហររបស់កម្ពុជានៅក្រោមអនុសញ្ញា UNFCCC-CoP25 និងកិច្ចប្រជុំកំពូលស្តីពីសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងអាកាសធាតុឆ្នាំ២០១៩ (Climate Action Summit 2019) • ប្រជុំ CC-TWG និងCC-TWG&DPs ចំនួន៤លើក • ឯកសារផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខណ្ឌស្តីពីការបង្កើតសម្ព័ន្ធភាពថាមពលព្រះអាទិត្យអន្តរជាតិ • ចូលជាសមាជិកនៃភាពជាដៃគូ NDC (NDC Partnership) • ផ្តល់ធាតុចូលទៅក្នុងសេចក្តីព្រាងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ • សូចនាករការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ • កម្ពុជា ត្រូវបានតែងតាំងជាប្រធានក្រុមការងារប្រែប្រួលអាកាសធាតុអាស៊ាន (ASEAN-AWGCC) 2019-2022	• ពង្រឹងការអនុវត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា • សម្របសម្រួលការអនុវត្តផែនការ NDC ឬកែសំរួលNDC • ជំហររបស់កម្ពុជានៅក្រោមអនុសញ្ញា UNFCCC-CoP25 និងកិច្ចប្រជុំកំពូលស្តីពីសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងអាកាសធាតុឆ្នាំ២០២០ (Climate Action Summit 2020) • ប្រជុំ CC-TWG និង CC-TWG&DPs • ផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខណ្ឌស្តីពីការបង្កើតសម្ព័ន្ធភាពថាមពលព្រះអាទិត្យអន្តរជាតិ • ពង្រឹងតួនាទីកម្ពុជាក្នុងនាមជាប្រធានក្រុមការងារប្រែប្រួលអាកាសអាស៊ាន (ASEAN-AWGCC)

១. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (២)

២ ការកសាងសមត្ថភាព ចំណេះដឹង និងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា	សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អនាគត ២០២០
	• បណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយ សកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផលប៉ះពាល់បានចំនួន១០ដង ដែលមាន៨ដង សម្រាប់យុវជន សរុបចំនួន៦៣៥នាក់ ស្ត្រី២៧៩នាក់ • បណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការរៀបចំសំណើគម្រោងស្រាវជ្រាវការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ចំនួន២វគ្គ សម្រាប់សាកលវិទ្យាល័យដៃគូ CC-WTG និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ មានចំនួនសរុបប្រមាណជាង ១២០នាក់ • គេហទំព័រជាតិ Knowledge Platform និងPortal ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	• លើកកំពស់កម្មវិធីកសាងសមត្ថភាព ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផលប៉ះពាល់ • ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងបញ្ចូលព័ត៌មានទៅក្នុងគេហទំព័រជាតិ Knowledge Platform និងPortal ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

១. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (៣)

	សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អនាគត ២០២០
៣ ការបន្សាំ	• បញ្ចាប់ និងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់អំពីរបាយការណ៍ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅប្រទេសកម្ពុជា • សម្របសម្រួល តាមដាន បញ្ជ្រាបគម្រោងសាកល្បងនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដូចជាខេត្តសៀមរាប កំពង់ធំ កោះកុង និងស្វាយរៀង • សេចក្តីព្រាងឯកសារសំណើគម្រោង NAP-Readiness	• ផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើតសេដ្ឋកិច្ចនៅប្រទេសកម្ពុជា • សម្របសម្រួល តាមដាន បញ្ជ្រាបគម្រោងសាកល្បងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ • ដាក់សេចក្តីព្រាងឯកសារសំណើគម្រោង NAP-Readiness • បង្រួមមាត្រដ្ឋានអាកាសធាតុ និងវិភាគផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
៤ ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ 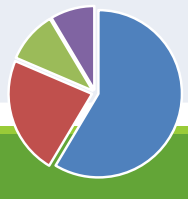	• គម្រោងយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត១៣ គម្រោងយន្តការតំណាងកាបូនរួមគ្នា៦ • សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់	• បន្តសម្របសម្រួលអនុវត្តគម្រោងCDM, JCM • បញ្ចាប់សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការកាត់-បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ • រៀបចំប្រព័ន្ធ MRV

១. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (៤)

	សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អនាគត ២០២០
៥ ហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុនិងការកៀរគរធនធាន	• ដាក់សំណើគម្រោងចំនួន៣ ទៅមូលនិធិអាកាសធាតុបៃតង (GCF) • សេចក្តីព្រាងស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំអនុវត្តមូលនិធិអាកាសធាតុបៃតង នៅកម្ពុជា • រៀបចំរបាយការណ៍ជាតិលើកទី៣ (TNC) ៤0% • រៀបចំរបាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំពីរឆ្នាំម្តង ដំបូងរបស់កម្ពុជា (BUR) ៦0% • បញ្ចាប់កម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជាដំណាក់កាលទី២ និងបានកៀរគរសម្រាប់ដំណាក់កាលទី៣ យ៉ាងជោគជ័យ	• សម្របសម្រួលដាក់សំណើគម្រោងទៅ GCF និងមូលនិធិអាកាសធាតុផ្សេងៗទៀត • គោលការណ៍ណែនាំអនុវត្តមូលនិធិអាកាសធាតុបៃតង នៅកម្ពុជា • បញ្ចាប់របាយការណ៍ជាតិលើកទី៣ • បញ្ចាប់របាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពពីរឆ្នាំម្តងរបស់កម្ពុជា (BUR) • អនុវត្តកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជាដំណាក់កាលទី៣

២. ការអនុវត្តជីវៈចម្រុះ (១)

		សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អាទិភាព២០២០
1	គោលនយោបាយនិងការសម្របសម្រួល	• បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវៈចម្រុះ និងអនុក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំនួនពីរ (ABS និងជីវសុវត្ថិភាព) ព្រមទាំងបានរៀបចំប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវៈចម្រុះលើកទី១ & ទី២ • បញ្ចូលការអនុវត្តNBSAP ទៅក្នុងវិស័យពាក់ព័ន្ធ • រៀបចំទិវាជីវៈចម្រុះ២២ឧសភា សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៨ & ២០១៩	• រៀបចំប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវៈចម្រុះ និងអនុក្រុមការងារបច្ចេកទេស ABS និង ជីវសុវត្ថិភាព • ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរបាយការណ៍ស្ថានភាពជីវៈចម្រុះជាតិ • រៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងក្របខណ្ឌការងារនិងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់អនុវត្តពិធីសារណាហ្គូយ៉ាស្តីពីABS
2	ការសិក្សាស្រាវជ្រាវជីវៈចម្រុះនិងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី	• បានសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពនៃការអនុវត្តPES នៅភ្នំគូលែន និងក្បាលឆាយ • បានរៀបចំនិងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់របាយការណ៍ជាតិលើក ទី៦នៃការអនុវត្តអនុសញ្ញាស្តីពីជីវៈចម្រុះ • បានប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានជីវៈចម្រុះ និង បានប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូពាក់ព័ន្ធស្តីពីស្ថានភាពនៃការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ បញ្ហាប្រឈម និងសមត្ថភាពស្ថាប័ន	• ពិគ្រោះរៀបចំបទដ្ឋានចាំបាច់ និងយន្តការសម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តPES នៅក្នុងតំបន់សាកល្បង • សិក្សាវាយតម្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីថ្នាក់ជាតិ • សិក្សានិងវិភាគទិន្នន័យអំពីហិរញ្ញប្បទានជីវៈចម្រុះ

២. ការអនុវត្តជីវៈចម្រុះ (២)

		សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អាទិភាព២០២០
3	ការអនុវត្តពិធីសារណាហ្គូយ៉ាស្តីពីABS	• បានផ្សព្វផ្សាយ និងបញ្ជាបពិធីសារណាហ្គូយ៉ាស្តីពី ABS និងចំណេះដឹងប្រពៃណីពីការប្រើប្រាស់ធនធានពន្ធុ ជូនដល់មន្ត្រី សាធារណជន សិស្ស-និស្សិត និងប្រជាសហគមន៍ • បានរៀបចំ ផ្សព្វផ្សាយ និងអនុវត្តគំរូលិខិតស្នើសុំនាំចេញសំណាក ដូចជា៖ សំណាករុក្ខជាតិឱសថ ទឹក សត្វល្អិត ផ្សិត ជាតិប្រេងពីរុក្ខជាតិ ខ្លាញ់សត្វ និងវីរុសពីសត្វជ្រូក-គោ សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ • បានចងក្រងឯកសារគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងខ្សែសង្វាក់ផលិតផលផលិតចេញពីធនធានជីវៈចម្រុះ ដូចជា៖ ផ្តៅ រុក្ខជាតិឱសថ ។ល។	• រៀបចំក្របខណ្ឌការងារគោលនយោបាយ ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនឹងពិធីសារណាហ្គូយ៉ា ស្តីពីABS • រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រទំនាក់ទំនងសម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាព (CEPA) និងបន្តផ្សព្វផ្សាយពិធីសារណាហ្គូយ៉ាស្តីពី ABS • រៀបចំ និងអនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវ និងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីABS • បន្តចងក្រងព័ត៌មាន និងទិន្នន័យស្តីពីធនធានពន្ធុ និងចំណេះដឹងប្រពៃណី
4	ការអភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ	• ដាក់ឱ្យដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន និងរៀបចំសួនកេសរកូល និងថ្នាលបណ្តុះកូនកេសរកូល • រៀបចំអន្តរស្សារណៈជាមួយប្រទេសដៃគូ និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិ ពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ ការសិក្សារុក្ខជាតិ និងការអប់រំផ្សព្វផ្សាយជីវៈចម្រុះ • រៀបចំតុបណ្តុះបណ្តាលដល់ឧទ្យានុរក្ស ប្រមូលសំណាកកេសរ កូលព្រៃ និងរៀបចំខិតប័ណ្ណពត៌មាន • បានពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងរៀបចំផែនការមេ និងផលិតផែនទីនៃមជ្ឈមណ្ឌល	• កែលម្អ អភិវឌ្ឍ និងបង្កើតយន្តការកៀរគរវិភាមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន • ភ្ជាប់ព្រៃប្រទល់ និងដោះស្រាយបញ្ហាមនុស្សក្រីក្រក្នុងទំតាំងមជ្ឈមណ្ឌលដោយសហការជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ • រៀបចំបោះពុម្ពសៀវភៅកេសរកូលព្រៃ

២. ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ (៣)

		សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អាទិភាព២០២០
5	ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន-ទិន្នន័យជីវៈចម្រុះ	• គ្រប់គ្រង ថែទាំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាន និងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធជីវៈចម្រុះជាប្រចាំ • ស្វែងយល់លម្អិតពីប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានជីវៈចម្រុះសកល (GBIF) ដើម្បីបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យជីវៈចម្រុះជាតិ • បានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងស្តីពី ជីវៈចម្រុះ	• គ្រប់គ្រង ថែទាំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាន និងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធជីវៈចម្រុះជាប្រចាំ • ធ្វើមដំណើរការប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យជីវៈចម្រុះជាតិ និងផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ • ផលិតសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយ និងរៀបចំអត្ថបទសំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធធនធានធម្មជាតិ និងជីវៈចម្រុះដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ
6	ការថែរក្សាជីវសុវត្ថិភាព	• កំណត់អត្តសញ្ញាណលើចំណុចដែលស្នើសុំកែសម្រួល និងធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងជីវសុវត្ថិភាព • កំណត់អត្តសញ្ញាណក្លុង:ខាត្សសមត្ថភាព និងរៀបចំផែនការកសាងសមត្ថភាព ស្តីពីជីវសុវត្ថិភាព • ផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីពិធីសារស្តីពីជីវសុវត្ថិភាព និងពិធីសារបន្ថែម និងស្ថានភាពអនុវត្តនៅកម្ពុជា	• លើកសំណើកែប្រែ និងធ្វើវិសោធនកម្មលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីជីវសុវត្ថិភាព • បច្ចុប្បន្នភាពសារពើភណ្ឌ LMO និងចងក្រងទិន្នន័យជំណាឧស្សាហកម្មដែលគ្មាន LMO • ពង្រឹងសមត្ថភាពវិក្ខាគរកំGMOដោយមន្ទីរពិសោធន៍ក្រសួងបរិស្ថាន • ពិនិត្យលទ្ធភាពសហការជាមួយមន្ទីរពិសោធន៍សកលវិទ្យាល័យ

៣.សេដ្ឋកិច្ចបៃតង (១)

		សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អាទិភាព២០២០
១	គោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព	• ផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់សេចក្តីព្រាងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ • ផ្សព្វផ្សាយ និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់រាជធានីភ្នំពេញ២០១៨-២០៣០ ព្រមទាំងកំណត់សកម្មភាពសំខាន់ៗរបស់ទីក្រុងបៃតង។ ទីក្រុងចំនួនពីរត្រូវបានជ្រើសរើសសម្រាប់សិក្សាបន្ត ✓ ការសិក្សាពីកិច្ចអន្តរាគមនវិស័យទឹកខ្វក់ និងអនាម័យ (កំពុងបន្ត) ✓ ការសិក្សាពីរកលំអការគ្រប់គ្រងល្បាប់ភក់(ចេញពីទឹកលូ) នៅទីក្រុងសៀមរាប • ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់ទីក្រុងគោលដៅទាំង៧ ឆ្នាំ២០១៩-២០៣០ (កំពុងបង្ហើយ) • បង្កើតគំរូអាជីវកម្មសម្រាប់ខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់និរន្តរភាពសំណល់ដែលអាចកែច្នៃឡើងវិញនៅទីក្រុងបាត់ដំបង (ប្លាស្ទិក និងសំណល់សរីរាង្គ)	• ពង្រឹងសមត្ថភាពស្តីអំពីទីក្រុងនិរន្តរភាពនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ • ការអភិវឌ្ឍគម្រោងទីក្រុងប្រកបដោយនិរន្តរភាព៖ ✓ សិក្សាលទ្ធភាពបង្កើតពេងចក្រទាញយកឥន្ធនៈពីសំណល់(RDF) នៅរាជធានីភ្នំពេញ ✓ លើកកម្ពស់ការអនុវត្តថាមពលប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៅក្នុងវិស័យកាត់ដេរ ✓ បញ្ចប់ និងផ្សព្វផ្សាយការសិក្សាពីកែលំអការគ្រប់គ្រងល្បាប់ភក់(ចេញពីទឹកលូ) នៅទីក្រុងសៀមរាប ✓ លើកកម្ពស់ការធ្វើមដ្ឋិការលើការកែលំអប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទឹកស្អុយ(DWATS) នៅក្រុងកែប
២	ការប្រើប្រាស់និងដីឥតកម្មដោយចីរភាព	• បានរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពការប្រើប្រាស់ធនធាន (ទឹក សំណល់និងថាមពល) នៅតំបន់ទីក្រុងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា • សេចក្តីសម្រេចលេខ ០០៨សសរ ក.ជ.អ.ច ស្តីពីការបង្កើតក្រុមការងារសម្រាប់គ្រប់គ្រងសំណល់ប្លាស្ទិក • ពិនិត្យលទ្ធភាពបង្កើតគម្រោងបំពង់បឺតពីរុក្ខជាតិឈ្មោះដើមថ្នាក់ទឹក *(Xyris indica)* ដែលជាជម្រើសសកលល្អងដើម្បីឈានដល់ការបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់បំពង់បឺតប្លាស្ទិក • ផ្តួចផ្តើមអនុវត្តមិនប្រើប្រាស់ដបទឹកផ្លាស្ទិចនៅក្នុងអង្គប្រជុំនិងសិក្ខាសាលានានាក្នុងក្រសួងបរិស្ថាននិងរៀបចំសេចក្តីព្រាងលទ្ធកម្មការបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់ប្លាស្ទិក • ការបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តីពីការប្រើប្រាស់និងផលិតកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាពនិងរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី ១ (កំពុងដំណើរការ) • សម្របសម្រួលជាមួយអង្គការមូលនិធិអាស៊ីក្នុងការធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើគោលនយោបាយនិងផែនការស្តីពីការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹងទីប្រជុំជន សម្រាប់ខេត្តកែប	• រៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីការបញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់បំពង់បឺតប្លាស្ទិក និងប្រអប់ស្នោ • សម្របសម្រួលជាមួយអង្គការ GIZ ដើម្បីអនុវត្តគម្រោង "SCP Outreach in Asia the Next Five (ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ SCP សម្រាប់កម្ពុជា, គោលនយោបាយស្អាតសញ្ញាបរិស្ថាន និងការជំរុញលទ្ធកម្មសាធារណៈបៃតង)" • សម្របសម្រួលជាមួយក្រុមការងារបច្ចេកទេសលើការគ្រប់គ្រងសំណល់ប្លាស្ទិក

៣.សេដ្ឋកិច្ចបៃតង (២)

	សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អាទិតាព២០២០
៣ ប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងការអភិវឌ្ឍថាមពល និងការកាត់បន្ថយការបំពុលបរិស្ថាន	• ផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់សេចក្តីព្រាងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (RE, SC, SCP) • បានបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសវាយតម្លៃសក្ទានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា និងបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំនួន ៣លើក ។ ទទួលលទ្ធផលក្រុមការងារបច្ចេកទេសបាន ១. ឯកសារគោលនយោបាយ៖ ឆ្លើយតបទៅនឹងកង្វះថាមពលរបស់ប្រទេសកម្ពុជាកំណត់បញ្ជា និងអនុសាសន៍គោលនយោបាយ ២. ការវិភាគនិងស្នើសុំកែសម្រួលបទប្បញ្ញត្តិស្តីអំពីថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ ៣. វាយតម្លៃសក្តានុពលនៃការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលផ្អែកលើប្រព័ន្ធថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យដែលមានស្រាប់ ៤. ស្នើវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវាយតម្លៃបឋមស្តីពីការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចដោយសារភាពរអាក់រអួលថាមពលក្នុងដំណើរការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីនៅកម្ពុជា ៥. របាយការណ៍ស្តីពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យវិនិយោគក្នុងវិស័យថាមពលកកើតឡើងវិញ (DREI) នៅកម្ពុជា	• បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសថាមពលនិរន្តរភាពដើម្បីជំនួសក្រុមការងារបច្ចេកទេសដែលមានស្រាប់ • ផ្តល់ ឬផ្ទើជូនលទ្ធផលស្រាវជ្រាវនិងអនុសាសន៍គោលនយោបាយដល់អ្នកសម្រេចចិត្តឬក្រុមការងារដែលមានឋានាន្រក្រមនៅក្រោម គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ ✓ សម្របសម្រួល និងរៀបចំអនុសាសន៍គោលនយោបាយទាក់ទងនឹងថាមពលកកើតឡើងវិញនិងស្នើវិធានការដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ✓ ផ្តល់អនុសាសន៍សម្រាប់ការសិក្សាលើជម្រើសដែលអាចទៅរួចដើម្បីទទួលបានថាមពលដែលលើសចេញពីប្រព័ន្ធផលិតថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យលើតំបូលដែលមានស្រាប់ដែលបានតំឡើងដោយតួអង្គក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្មដែលបានភ្ជាប់ទៅបណ្តាញអគ្គិសនីជាតិ
៤ ការវាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រ	• សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មាធិការ SEA • គាំទ្រដែលការពង្រឹងក្រឹបខ្ពស្ថាប់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពនិងធាតុចូលសម្រាប់សេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំSEA និងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ • រៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីអំពីSEA ក្នុងការរៀបចំផែនការវិស័យថាមពល នៅរាជធានីភ្នំពេញ	• បង្កើតគណៈកម្មាធិការ SEA និងពង្រឹងការអនុវត្តសកម្មភាព • កៀរគរធនធានសម្រាប់ការអនុវត្តសកម្មភាព និងអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំរបស់គណៈកម្មាធិការ

៣.សេដ្ឋកិច្ចបៃតង (៣)

	សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អាទិតាព២០២០
៥ គោលការណ៍ណែនាំនិងការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រអគារបៃតងនៅកម្ពុជា	• ផ្សព្វផ្សាយ និងបើកគម្រោង • បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី ១ • រៀបចំកិច្ចប្រជុំ និងចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ជាមួយ KICT ដើម្បីរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនប័ត្រអគារបៃតង • ពង្រាងការវិភាគបច្ចុប្បន្នភាពអគារបៃតងនៅកម្ពុជា • បានផ្តល់យោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសំណង់ដែលរៀបចំដោយក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	• ស្រាវជ្រាវវាយតម្លៃអំពីជម្រើសនានា និងរៀបចំជាស្តង់ដារអគារបៃតងសម្រាប់ការិយាល័យនិងអគារលំនៅដ្ឋាន • បង្កើតប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការលើវិញ្ញាបនបត្រកម្មអគារបៃតង • បង្កើតស្ថាប័ន(បណ្ណោះអាសន្ន) សម្រាប់វិញ្ញាបនបត្រកម្ម • រៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្ណុះបណ្តាលនិងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការរៀបចំអគារបៃតងនិងដំណើរការវិញ្ញាបនបត្រកម្មអគារបៃតង • ធ្វើការជ្រើសរើសនិងធ្វើការពិសោធន៍សាកល្បងទៅលើអគារលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងនិងអគារការិយាល័យមួយកន្លែង (អគាររដ្ឋាភិបាល) និងចងក្រងលទ្ធផលទុកជាឯកសារមេរៀនដែលបានរៀនសូត្រពីគម្រោងសាកល្បងនេះ(ឆ្នាំ២០២១)

៤. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា (១)

		សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អាទិតាព២០២០
1	ថាមពល នុយក្លេអែរ	• កែសម្រួលសេចក្តីព្រាងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការសាងសង់មជ្ឈមណ្ឌលវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអែរ ដោយដាក់បញ្ចូលធាតុចូលរបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ • រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងកិច្ចពិភាក្សាដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអែរ • សម្របសម្រួលបញ្ជូននិស្សិត និងម្សន្តីរាជការចូលរួមវគ្គ បណ្តុះបណ្តាលនៅប្រទេសរុស្សី និងចិន	• បញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការសាងសង់មជ្ឈមណ្ឌលវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអែរ • ជំរុញការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រនុយក្លេអែរ • ជំរុញការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង និង MoU • ការកសាងធនធានមនុស្សក្នុង វិស័យបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអែរ
2	ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	• សម្របសម្រួលការសិក្សាអំពីផលប៉ះពាល់នៃការចិញ្ចឹមសត្វចតុប្បាទទៅលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ • របាយការណ៍ការសិក្សាប្រសិទ្ធិភាពទោចក្រយានយន្តប្រើថាមពលអគ្គីសនី • សម្របសម្រួលការចុះហត្ថលេខា MoU រវាងក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និង ក្រសួងបរិស្ថាន និង អង្គការពិពិរណ៍វិទ្យាសាស្ត្រកម្ពុជា និង អង្គការស្ទឹមកម្ពុជា	• សម្របសម្រួលគម្រោង "ការជំរុញមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនបៃតងតាមរយៈការប្រើប្រាស់យានយន្តអគ្គិសនីនៅកម្ពុជា" • ចុះប្រមូលព័ត៌មាន ស្តីពីការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដែលជំរុញការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព • លើកកម្ពស់ចំណេះដឹងទាក់ទងវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យាបៃតង នវានុវត្តន៍ និងការអភិវឌ្ឍការបញ្ចេញកាបូនតិច • សម្របសម្រួលគម្រោង "Technology Needs Assessment (TNA) activities for special economic zones in the Sihanoukville province"

13

៤. វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា (២)

		សមិទ្ធផល២០១៩ សំខាន់ៗ	អាទិតាព២០២០
3	ការរៀបចំគោលនយោបាយ	• សេចក្តីព្រាងចុងក្រោយ នៃក្រមសីលធម៌សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិ	• អនុម័តសេចក្តីព្រាងក្រមសីលធម៌សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិ • សេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការវាយតម្លៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបៃតង • សេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍វាយតម្លៃ និងតម្រូវការបច្ចេកវិទ្យាបៃតង • រៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

14

សូមអរគុណ

ANNUAL WORKSHOP TO REVIEW NCSD 2019 PROGRESS AND 2020 PLAN

Phnom Penh, 21 October 2019

Mok Mareth Hall, Ministry of Environment, Phnom Penh

NCSD Achievements in 2019

and Priorities for 2020

Presented by:
Tin Ponlok, Secretary General of the National Council for Sustainable Development

NCSD Priority Programme for 2018-2019

5 sub-programmes, 24 priority clusters

1. National Policy
   - Environment and NR Code
   - National Environmental Strategy and Action Plan
   - REDD+ Strategy
   - Sustainable Development Goals
   - Policy Alignment for Green Growth

1. Climate Change

2. Biodiversity Management

3. Green Economy

4. Science and Technology

2

1. Climate Change (1)

1 National Climate Change Strategy and Planning

Key achievements in 2019

- Midterm report on the implementation of Cambodia Climate Change Strategic Plans
- Roadmap and stakeholder engagement for the implementation of Nationally Determined Contribution (NDC)
- Cambodia's position for UNFCCC-CoP25 and Climate Action Summit 2019
- Four meetings of CC-TWG and CC-TWG&DPs
- Documentation for ratifying the Framework Agreement of the International Solar Alliance
- Cambodia became a member of NDC Partnership
- Providing inputs on the draft of Environment and National Resources Code
- Climate change indicators for National Strategic Development Plan
- Cambodia was selected as the Chair of ASEAN Working Group on Climate Change for 2019-2022

Priorities for 2020

- Strengthen the implementation of Cambodia Climate Change Strategic Plans
- Coordinate the implementation of NDC/revising NDC
- Cambodia's positions for UNFCCC-CoP25 and Climate Action Summit 2020
- CC-TWG and CC-TWG&DPs meetings
- Ratification of the Framework Agreement of International Solar Alliance
- Strengthen the Cambodia's roles as Head of ASEAN Working Group

3

1. Climate Change (2)

2 Capacity Building, Awareness Raising, Knowledge and Technology Transfer

Key achievements in 2019

- Ten training and dissemination workshops on climate change responses and impacts in which four events were for youths with the total number of 635 participants (279 were female)
- Two trainings on climate change research proposals for universities, CC-WTG, and relevant institutions with a total number of 120 participants
- Knowledge platform and web portal on climate change

Priorities for 2020

- Enhance capacity building program on climate change and its impact
- Update and upload information on knowledge platform and web portal on climate change

4

1. Climate Change (3)

	Key achievements in 2019	Priorities for 2020
3 Adaptation	• Finalised and launched the report on climate change impacts on economic growth in Cambodia • Coordinate, monitor, and mainstream climate change pilot projects at subnational levels including Siem Reap, Kampong Thom, Koh Kong and Svay Rieng • Draft project proposal for NAP-Readiness	• Disseminate report on climate change impacts on economic growth in Cambodia • Coordinate, monitor, and mainstream climate change pilot projects at both national and subnational levels • Downscale climate scenarios and assess climate change impacts
4 Mitigation 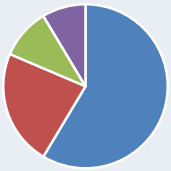	• 13 Clean Development Mechanism projects and 6 Joint Crediting Mechanism projects • Drafting sub-decree on greenhouse gas (GHG) emissions reduction	• Coordinate the implementation of CDM and JCM projects • Finalize the draft of sub-decree on GHGs emissions reduction • Develop MRV system for GHGs mitigation

5

1. Climate Change (4)

	Key achievements in 2019	Priorities for 2020
5 Climate Finance and Resources Mobilization	• Submited 3 readiness project proposals to Green Climate Fund (GCF) • Drafted guidelines on implementation of GCF in Cambodia • Prepare Third National Communications Report (TNC), 40% has been done • Prepare first Biennial Updated Report (BUR), 60% has been done • Completed the implementation of Cambodia Climate Change Alliance Phase II and mobilize resources for phase III	• Coordinate the submission of proposal to GCF and other Climate Funds • Submit project proposal for NAP-Readiness to GCF • Finalize Guidelines on implementation of Green Climate Fund in Cambodia • Finalize the Third National Communication • Finalize the first Biennial Updated Report • Implement CCCA Phase III

6

2. Biodiversity Conservation (1)

		Key Achievements in 2019	Priority for 2020
1	Policy and Coordination 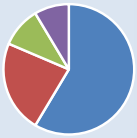	• Establishment of Biodiversity TWG & 2 Sub-TWGs (ABS and Biosafety) and 1st & 2nd meetings of BTWG; • Mainstreaming of NBSAP implementation into relevant sectors; • Organization of International Biodiversity Day 22 May in 2018 and 2019;	• Organize Biodiversity TWG & Sub-TWGs (ABS and Biosafety) meetings; • Update the National Biodiversity Status Report; • Develop PES policy framework, and framework and legislation for implementation of ABS protocol;
2	Biodiversity and Ecosystem Research 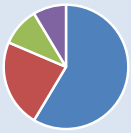	• Conducting feasibilities on implementation of PES in Phnom Kulen and Khbal Chhay; • Development of the 6th National Report and submission it to UNCBD; • Collecting data and information on biodiversity and consultation with partners on status of biodiversity conservation, challenges and capacity buildings	• Develop the required legislation and mechanisms for PES implementation in the pilot sites; • Conduct a study and assessment of ecosystem services for the national scope; • Study and analyse biodiversity finance;

2. Biodiversity Conservation (2)

		Key Achievements in 2019	Priority for 2020
3	Implementation of Nagoya Protocol on ABS 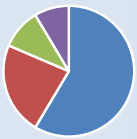	• Dissemination and mainstreaming of Nagoya Protocol on ABS and traditional knowledge on genetic resources to public ; • Facilitation and dissemination of permission to export specimens (herbal, water, insects, mushroom, extract oil and fat, and virus of pigs and cows; • Summarizing policy documents on biodiversity-based products such as rattan, herbs, etc.	• Develop a framework, policy and legislation relevant to the Nagoya Protocol (NP) on ABS • Develop a strategy for CEPA and promote implementation of NP on ABS; • Develop and implement the roadmap on ABS protocol; • Collect data and information on genetic resources and traditional knowledge.
4	*Ex-situ* Conservation	• Launched and operationalising Sok An Phnom Kulen Orchid Center and its nursery; • Development of MoUs in cooperation with partners and international institutions relevant to *ex-situ* conservation, flora research and awareness on biodiversity; • Conducting training sessions for rangers, producing information materials, and collecting wild orchid specimens; • Seeking possibility to develop the master plans and map of the center.	• Renovate, develop and mobilize resources for the Sok An Phnom Kulen Orchid Center; • Define the Center's boundary demarcation and seek applicable solutions in collaboration with local agencies; • Print Cambodia wild orchid materials.

2. Biodiversity Conservation (3)

		Key Achievements in 2019	Priority for 2020
5	Management of Biodiversity Data and Information	• Regular management, maintenance, and update of data and information related to biodiversity; • Conducting study on Global Biodiversity Information System (GBIF) database to develop a national biodiversity data management system; • Development of a Communication Strategy for Biodiversity;	• Regular management, maintenance, and update of data and information related to biodiversity; • Operationalise the national biodiversity database management system; • Produce tools and materials and publish relevant articles related to natural resources and biodiversity.
6	Biosafety	• Identification of areas in the law on biosafety and related legal instruments for modifications and amendments; • Identification of capacity building needs and development of capacity building plans on biosafety; • Awareness-raising on Cartagena protocols of Biosafety and its supplementary protocol and its implementation situation in Cambodia;	• Request for modifications and amendments of law on biosafety and its related legal instruments; • Update a LMO inventory and develop data on LMO-free industrial crops; • Build capacity to identify GMOs by MoE's Laboratory; • Seek possibility to cooperation with laboratories of universities.

9

3. Green Economy (1)

		Key Achievements in 19	Priority for 2020
1	Policy and strategy on sustainable city	• Provided technical inputs to Env & NR Code (Sustainable Cities) • Launched Phnom Penh Sustainable City Plan 2018-2030 with list of priority sustainable/green city actions. Two city projects were selected for further study: ✓ Establishing a business model for a sustainable supply chain for recyclable waste in Battambang (plastic and organic waste) ✓ Study on improve fecal sludge management in Siem Reap city • Sustainable City Strategic Plan for Secondary Cities 2019-2030 (Being finalised) • Study on wastewater and sanitation sector intervention (Ongoing) • Prepare a business model for a sustainable supply chain for recyclable waste (plastic and organic waste) in Battambang city (Ongoing)	• Sustainable City Capacity Development for national and sub-national level • Sustainable city project development: ✓ Refuse-Derived-Fuel (RDF) Plant in Phnom Penh ✓ Promotion of sustainable energy practices in the garment sector ✓ Improve fecal sludge management in Siem Reap city ✓ Improve decentralized wastewater management system (DWATS) in Kep
2	Sustainable consumption & production	• Prepared report on resource efficiency (water, waste and energy) in urban areas in Cambodia • Established technical working group on plastic waste management, Decision No 004 SSR • Prepared proposal for producing organic straws from *Xyris Indica* (under the technical working group on plastic waste management) • Initiated the implementation of zero plastic water bottles in meetings and workshops within MoE and drafting plastic free procurement • Establishing Technical Working Group on SCP and conduct 1st Meeting (in the process) • Coordinated with The Asia Foundation in conducting research in Municipal Solid Waste Policy and Planning for Kep Province	• Develop a draft Sub-decree on banning plastic straws and Styrofoam • Coordinate with GIZ to implement SCP Outreach in Asia the Next Five (SCP Roadmap for Cambodia, Eco-label Policy and Green Public Procurement) • Coordinate TWG on Plastic Waste Management

10

3. Green Economy (2)

	Key Achievements in 2018-19	Priority for 2020
3 Economic efficiency in energy development and mitigation of environmental pollution	• Provided technical inputs on Env and NR Code (RE, SC, SCP) • Established Technical Working Group for the "Full economic appraisal of the potentials of solar PV energy in Cambodia" and organised 3 TWG meetings. TWG has produced: 1. Policy paper: Responding to Cambodia's Power Shortages, Issue Paper and Policy Recommendations 2. Analysis and Proposed Adjustment of Solar Regulations 3. Evaluation of the potential excess supply of power from existing solar rooftop systems in Cambodia 4. Proposed Methodology for rapid appraisal of economic losses from electricity supply disruptions in Cambodia 5. Cambodia's Derisking Renewable Energy Investment (DREI) Report	• Establish a TWG on Sustainable Energy to replace the curent TWG • Provide/submit research findings and policy recommendations to policy makers/ Working Group under the Economic and Financial policy Committee: ✓ coordinate and prepare policy recommendations for renewable energy and also proposed measures to address the challenges in power supply for coming years ✓ Provide recommendations for the study on available options in taking excess power generated from existing solar PV rooftop systems installed by commercial and industrial actors to the national grid
4 Strategic Environmental Assessment	• Draft Prakas on establishment of SEA Committee • Support for strengthening of a legal framework for SD and inputs for a draft guideline for SEA and E&NR Code • Organised the twining workshop on SEA in Power Planning in PP	• Establish a SEA committee and strengthening of implementation capacity • Resource mobilization for implementation of activity and the committee's guidelines

3. Green Economy (3)

	Key Achievements in 2019	Priority for 2020
5 Guidelines and Certification for Green Buildings in Cambodia	• Launched the project • Established a Project Technical Working Group and conducted 1st meeting • Conducted a kick off meeting and signed MoU with KICT for development of Guidelines and Certification for Green Buildings • Drafted a stocktaking analysis of green buildings in Cambodia • Provided comments to the draft construction law prepared by MLMUPC	• Evaluate options and design green building standards for office and residential building • Establish a certification operation system • Establish Institutional Arrangements (interim) for Certification • Green building training and awareness raising workshop on green building design standard and certification process • Selecting and piloting one residential building and one office building (gov't) and document lessons learned (2021)

4. Science and Technology (1)

		Key Achievements in 2019	Priority for 2020
1	Nuclear Energy 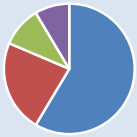	• Integrated inter-ministerial comments on the draft agreement on the establishment of nuclear science and technology center. • Organized training workshops and forums to raise public awareness on the applications of nuclear science and technology. • Facilitated the dispatch of Cambodian students and government officials to the training programs in Russia and China.	• Finalize the draft agreement on the establishment of nuclear science and technology center • Provide necessary support for the establishment of a nuclear information center • Promote the implementation of the agreement and the MoU • Facilitate human resource development in nuclear technology
2	Research and Development 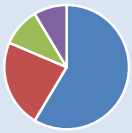	• Facilitated the study on the impacts of quadruped animal ranching on climate change • Study report on efficient electric motorcycles. • Facilitate the signing of MoU between NCSD/MOE and STEAM NGO.	• Coordinate the “Green Mobility Promotion” project with GGGI. • Conduct field surveys on the applications of green technology. • Collaborate with partner universities and NGOs to promote knowledge related to science, green technology, innovation and low carbon development • Coordinate “Technology Needs Assessment (TNA) activities for special economic zones in the Sihanoukville province”

13

4. Science and Technology (2)

		Key Achievements in 2019	Priority for 2020
3	Policy development 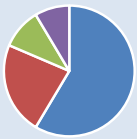	• Final draft of research ethics and national research agenda	• Seek approval of the draft research ethics and national research agenda • Draft guidelines for green technology application assessment • Draft green technology need assessment report • Develop a science and technology roadmap

14

Thank You!

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

National Council For Sustainable Development

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩
និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

នៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

បច្ចុប្បន្នភាពស្តីពីយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានជាតិ ២០១៦-២០២៣

ដោយ៖លោកបណ្ឌិត លឿង កេសរោ
អនុប្រធាននាយកដ្ឋានតំបន់បេតិកភ័ណ្ឌ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានសហគមន៍មូលដ្ឋាន

មាតិកា

១.សាវតា
២. របកគំហើញសំខាន់ៗនៃស្ថានភាពបរិស្ថានជាតិ
៣. បញ្ហាអាទិភាព
៤. ទស្សនវិស័យ បេសកកម្ម និងគោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ
៥. អភិបាលកិច្ច និងការគ្រប់គ្រង
៦. ហិរញ្ញប្បទាន និងថវិការរបស់យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាព
៧. លទ្ធផលចំបងៗដែលបាននឹងកំពុងទទួល
៨. ជំហានបន្ត

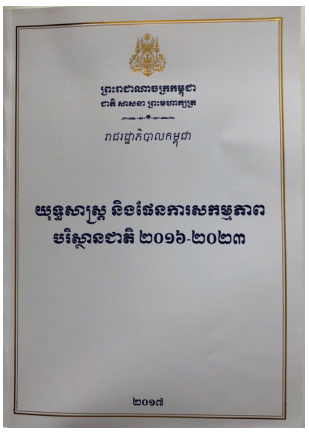

សាថតា

យ.ផ.ប.ជ រៀបចំឡើងដោយអនុលោមតាម៖

- មាត្រា ៥៩ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានកំណត់ឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា រៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងគាំពារបរិស្ថាន
- ច្បាប់ស្តីពី «ការការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ» ឆ្នាំ១៩៩៦
- យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឆ្នាំ២០១៤ ដល់ ២០១៨
- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៤ ដល់ ២០១៨
- លិខិតលេខ ១០៦៩ ស.ជ.ណ.កស ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង
- គោលការណ៍ណែនាំស្តីអំពី ការរៀបចំតាក់តែងគោលនយោបាយ ផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពនានា របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

សេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចជាគោលការណ៍ឱ្យ៖

- ក្រសួងបរិស្ថានដឹកនាំដំណើរការរៀបចំ យ.ផ.ប.ជ. ២០១៦-២០២៣។
- ក.ជ.អ.ច. ពិនិត្យកែសម្រួលនិងឯកភាពលើសេចក្តីព្រាង យ.ផ.ប.ជ. ២០១៦-២០២៣ មុនដាក់ជូនរដ្ឋាភិបាលអនុម័តជាផ្លូវការ។
- បង្កើតក្រុមការងារចំពោះកិច្ចអន្តរក្រសួង និងធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយទីប្រឹក្សា និងអ្នកជំនាញការមកពីអង្គការ និងស្ថាប័ននានា។

គុណតម្លៃនៃយ.ផ.ប.ដ ២០១៦-២០២៣

- ✓ គិតគូរនិរន្តរភាព និងការធ្វើទំនើបកម្មស្ថាប័ននៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិជាកត្តាស្នូល
- ✓ ដំណើរការរៀបចំមានតម្លាភាព និងមានការចូលរួម ➔ ជាគំរូសម្រាប់ធ្វើការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងបរិយាបន្ន
- ✓ កសាងភាពជាម្ចាស់ និងសហការក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ដោយប្រកាន់យកវិធីធ្វើការដោយមានការលើកទឹកចិត្ត
- ✓ ឯកភាពលើគោលដៅដែលអាចវាស់បាន និងតាមដានដោយប្រសិទ្ធភាព
- ✓ កំណត់ការងារជាក់ស្តែង និងជំហានដែលអាចអនុវត្តបាន និង
- ✓ ដំណើរការរៀបចំដែលពង្រឹងសមត្ថភាពអ្នកចូលរួម។

ការរៀបចំ ការអនុវត្ត និងការវាយតម្លៃ យ.ផ.ប.ដ

- យ.ផ.ប.ដ រៀបចំផ្អែកលើអាទិភាព តម្រូវការ និងសមត្ថភាព តាមរយៈដំណើរការដែលមានតម្លាភាព និងការចូលរួម ដើម្បីកំណត់បញ្ហារួម និងវាយតម្លៃជម្រើសនានា
- ដើម្បីការយល់ដឹងអំពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើបរិស្ថាន និងសុខុមាលភាពសង្គម
- មានសង្គតភាពជាមួយដំណើរការ យុទ្ធសាស្ត្រ និងកាតព្វកិច្ចនានា ដែលនៅជាធរមាន
- កំណត់ទស្សនវិស័យជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និងវែង ព្រមទាំងបញ្ហាអាទិភាពសម្រាប់អនុវត្តក្នុងពេលខ្លី -ទទួលបានជោគជ័យឆាប់រហ័ស - និងកត្តាអំណោយផលដើម្បីធានាជោគជ័យ
- ប្រើប្រាស់សូចនាករដែលអាចវាស់បាន សម្រាប់តាមដានវឌ្ឍនភាព។

ដំណើរការរៀបចំ យ.ផ.ប.ដ ២០១៦-២០២៣

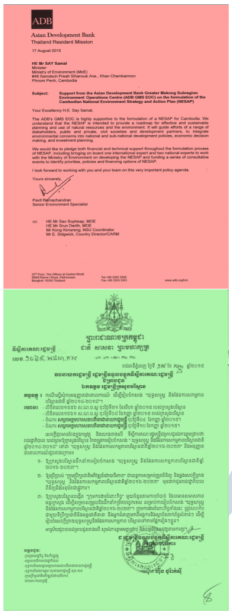

ទទួលការអនុញ្ញាតពីRGC ៖ ១៧ កញ្ញា ២០១៥

ជំហានទី១៖ ដំណាក់កាលចាប់ផ្តើម (តុលា-ធ្នូ ២០១៥)

ជំហានទី២៖ ការប្រមូលនិងវិភាគទិន្នន័យ (មករា-មីនា ២០១៦)

ជំហានទី៣៖ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់លើសេចក្តីព្រាងឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រ ពេញលេញ(មេសា-តុលា២០១៦)

ត្រួតពិនិត្យនិងឆ្លងសេចក្តីព្រាងដោយ ក.ជ.អ.ច និងអនុម័តដោយRGC (វិច្ឆិកា-ធ្នូ២០១៦)

ដំណើរការរៀបចំ យ.ផ.ប.ដ ២០១៦-២០២៣

- បានរៀបចំឡើងស្របទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំស្តីអំពី ការរៀបចំតាក់តែងគោលនយោបាយ ផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពនានា របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។
- ការរៀបចំផ.យ.ប.ដ បានចាប់ផ្តើមក្នុងខែកញ្ញាឆ្នាំ២០១៥ និងត្រូវបានបញ្ចប់ក្នុងចុងឆ្នាំ២០១៦ ដោយមានការចូលរួមចំណែក និងចូលរួមវិភាគទានជាធាតុចូលយ៉ាងសកម្មពីបណ្តាក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាព និងឥស្សរជនជាច្រើន។
- ទទួលបានពីកិច្ចប្រជុំការងារ និងការពិគ្រោះយោបល់ច្រើនលើកច្រើនសារ ជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដៃគូអភិវឌ្ឍ សង្គមស៊ីវិល និងតំណាងជាន់ខ្ពស់របស់អាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងមន្ទីរជំនាញខេត្ត។

បេក្ខភាពហើញសំខាន់ៗនៃស្ថានភាពបរិស្ថានជាតិ

មានភាពបន្ទាន់ ដើម្បីធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិនៅកម្ពុជា ដោយសារតែ៖

1) **មានការពឹងផ្អែកខ្លាំងលើធនធានធម្មជាតិសម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការចិញ្ចឹមជីវិត។**
2) **មានការរេចរឹលបរិស្ថាននាបច្ចុប្បន្ន៖** ការខូចខាតបរិស្ថាននាំឱ្យសុខុមាលភាពសង្គមចុះខ្សោយ ពោលគឺប៉ះពាល់គុណភាពជីវិតរស់នៅរបស់មនុស្សជំនាន់នេះ និងជំនាន់ក្រោយ។
3) **កត្តាដទៃទៀត៖**ការប្រែប្រួលចំនួនប្រជាជន និងប្រជាសាស្ត្រ អភិបាលកិច្ច បច្ចេកវិទ្យា និងការប៉ះទង្គិចពីកត្តាខាងក្រៅ ពោលគឺការប៉ះទង្គិចដែលទាក់ទងនឹងធាតុអាកាស វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ការប៉ះទង្គិចទាក់ទងនឹងសុខភាព ជម្លោះផ្សេងៗ។ល។

ប្រសិនបើនិន្នាការនេះនៅតែបន្ត ➔ យើងត្រូវប្រឈមនឹងហានិភ័យនៃអតុល្យភាពនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ➔ មិនអាចសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ➔ ប៉ះពាល់ដល់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ។

បេក្ខភាពហើញសំខាន់ៗនៃស្ថានភាពបរិស្ថានជាតិ

- ស្ថានភាពបរិស្ថានក្នុងប្រទេសកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន រួមមាន ស្ថានភាពដីរៈចម្រុះ ដីនិងដីធ្លី ព្រៃឈើ តំបន់ ការពារធម្មជាតិ សមុទ្រនិងតំបន់ឆ្នេរ ជលផលនិងវារីសត្វ រ៉ែនិងថាមពល និងធនធានទឹក។
- សង្ខេបអំពីផលប៉ះពាល់នៃការបំពុលពីសំណល់រឹង សំណល់រាវ សំណល់គីមី និងការព្យាករណ៍អំពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុផងដែរ។
- ការវិភាគអំពីវិស័យដែលពឹងអាស្រ័យ និងមានផលប៉ះពាល់លើបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ដូចជាវិស័យកសិកម្ម ទេសចរណ៍ នគរូបនីយកម្ម ដឹកជញ្ជូន ឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ក៏បានលើកឡើងដែរ។

របកគំហើញសំខាន់ៗនៃស្ថានភាពបរិស្ថានជាតិ

- អភិបាលកិច្ចរបស់កម្ពុជាសម្រាប់បរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិបានកែលម្អគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក៏ប៉ុន្តែចាំបាច់មានអភិបាលកិច្ចខ្លាំងនិងទំនើបជាងមុន ដោយត្រូវជំរុញការសម្របសម្រួលអន្តរវិស័យរវាងក្រសួង ស្ថាប័នជំនាញ ការធ្វើឱ្យមានសង្គតិភាពក្របខណ្ឌច្បាប់និងគោលនយោបាយ ការធ្វើប្រតិភូកម្មនិងវិមជ្ឈការ ការចូលរួមពីវិស័យឯកជន ការកសាងសមត្ថភាព និងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណៈ ជាដើម។
- សង្ខេបអំពី ច្បាប់ យុទ្ធសាស្ត្រ គោលនយោបាយ និងកម្មវិធីធំៗជាច្រើន ពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ការអភិវឌ្ឍបៃតង និងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន។ បណ្តាបញ្ហាជាអាទិភាពដែលជាចំណុចខ្វះខាត និងអនុសាសន៍ដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះ ដែលបានកំណត់ដោយក្រុមការងារចំពោះកិច្ចអន្តរក្រសួងសម្រាប់រៀបចំសៀវភៅនេះ ក្នុងដំណើរការរៀបចំកសាង ក៏មានលើកមកបង្ហាញដែរ។

បញ្ហាអាទិភាព

- មានការអភិវឌ្ឍ និងការធ្វើទំនើបកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមយ៉ាងរហ័ស ដែលដើរលឿនជាងសមត្ថភាពស្ថាប័នទទួលបន្ទុកបរិស្ថាន បច្ចេកវិទ្យា និងអាកប្បកិរិយារបស់មនុស្ស។
- "ធ្វើការអភិវឌ្ឍតាមទម្លាប់" មិនមែនជាជម្រើសសម្រាប់កម្ពុជា ដើម្បីអភិវឌ្ឍឆ្ពោះទៅរកសង្គមមួយបៃតង បញ្ចេញកាបូនតិច មានភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ធានាបានការអភិវឌ្ឍដោយសមធម៌ និងចីរភាព និងផ្អែកលើចំណេះដឹងនោះទេ។
- យ.ផ.ប.ជ. ២០១៦-២០២៣ រួមវិភាគទានទៅលើ៖
  - ការបំពេញបន្ថែម និងគាំទ្រដល់យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពនានាដែលមានស្រាប់ បង្កើតលក្ខ័ណ្ឌសម្រាប់ពង្រឹងការសម្របសម្រួលអន្តរវិស័យ និងដាក់បញ្ចូលបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិជាកត្តាស្នូលនៃក្របខ័ណ្ឌអភិវឌ្ឍន៍នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

បញ្ហាអាទិភាព

- ជំរុញការធ្វើទំនើបកម្មស៊ីជម្រៅលើអភិបាលកិច្ច និងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ។
- ការគាំទ្រដល់ការបន្តអភិវឌ្ឍសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចជាប់ជាប្រចាំ តាមរយៈការធ្វើទំនើបកម្មលើការប្រើប្រាស់ធនធាន ការអភិវឌ្ឍ និងការអភិរក្ស ការកែលម្អការប្រើប្រាស់ធនធានឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធផល និងផលិតភាពខ្ពស់ជាងមុន ធានាឱ្យមានយន្តការហិរញ្ញប្បទាននិរន្តរភាព ការកាត់បន្ថយសំណល់ ការបំពុល និងការកែលម្អសុខភាព និងសុខុមាលភាពមនុស្ស។

ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និងគោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ

- ចក្ខុវិស័យ
  - ពង្រឹងលក្ខខណ្ឌអំណោយផលនានា និងជំរុញការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ ដើម្បីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងស្ថិរភាពនៅកម្ពុជា។
- បេសកកម្ម
  - ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ ដើម្បីកៀរគរធនធាន និងសកម្មភាពនានាសម្រាប់បណ្តាក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការសម្រេចឱ្យបាននូវការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និង បរិយាប័ន្ន និង
  - កំណត់វិស័យអាទិភាព កម្មវិធី និងគម្រោងច្បាស់លាស់ដែលយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានជាតិនេះ អាចអនុវត្តក្នុងពេលខាងមុខ ដើម្បីបង្ហាញនូវកាលានុវត្តភាព និងអត្ថប្រយោជន៍នានា ក្នុងការងាកទៅរកការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន។

ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និងគោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ

- គោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ
  - លើកកំពស់ការធ្វើទំនើបកម្មស៊ីជម្រៅលើនិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ដែលបន្សឹជាមួយទំនើបកម្មវិស័យសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច និងតាមរយៈការធ្វើសកម្មភាព ដែលមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់/មានផែនការច្បាស់លាស់ ដើម្បីធ្វើកែលម្អការប្រើប្រាស់ធនធានឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងផលិតភាពខ្ពស់ យន្តការហិរញ្ញប្បទានដែលមាននិរន្តរភាព កាត់បន្ថយសំណល់ និងការបំពុល កែលម្អសុខភាពនិង សុខុមាលភាពមនុស្ស។

ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និងគោលបំណងយុទ្ធសាស្ត្រ

ចក្ខុវិស័យ

ពង្រឹងលក្ខខណ្ឌអំណោយផល និងលើកកំពស់កិច្ចគាំពារបរិស្ថាន និងការអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ដើម្បីកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាប្រចាំ និងដែលមានស្ថិរភាព ដែលនាំទៅរកចីរភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ចបៃតងនៅកម្ពុជា។

ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្ររបស់NESAP

លើកកំពស់ការធ្វើទំនើបកម្មស៊ីជម្រៅលើនិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ និងការអភិវឌ្ឍសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចដោយចីរភាព តាមរយៈការធ្វើសកម្មភាពផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ មានផែនការច្បាស់ ដើម្បីកែលម្អការប្រើប្រាស់ធនធានឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងផលិតភាពខ្ពស់ យន្តការហិរញ្ញប្បទានដែលមាននិរន្តរភាព កាត់បន្ថយសំណល់ និងការបំពុល ការកែលម្អសុខភាពនិង សុខុមាលភាពមនុស្ស។

SO 1	SO 2	SO 3	SO 4
ពង្រឹងកិច្ចសហការ និងបរិធានអន្តរវិស័យ ការសម្របសម្រួល បទប្បញ្ញត្តិ និងមុខងារបំពេញការងារ។	បង្កើនប្រសិទ្ធផលនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន និងកាត់បន្ថយការបំពុលពីប្រភពពាក់ព័ន្ធ។	ប្រកាន់យកយន្តការហិរញ្ញប្បទាន ប្រព័ន្ធចែកផលប្រយោជន៍ និងផែនការកៀរគរមូលនិធិសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចបៃតង និងធន់ និងការចិញ្ចឹមជីវិតនៅមូលដ្ឋាន ដោយនិរន្តរភាព។	បង្កើនការយល់ដឹង កសាងសមត្ថភាព និងលើកកម្ពស់ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងពង្រឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាតាមដានលើការប្រើប្រាស់។
ចំណាត់ការ/សកម្មភាពនានា ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផល និងទិសដៅ	ចំណាត់ការ/សកម្មភាពនានា ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផល និងទិសដៅ	ចំណាត់ការ/សកម្មភាពនានា ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផល និងទិសដៅ	ចំណាត់ការ/សកម្មភាពនានា ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផល និងចំណុចគោល

អភិបាលកិច្ច និងការគ្រប់គ្រង

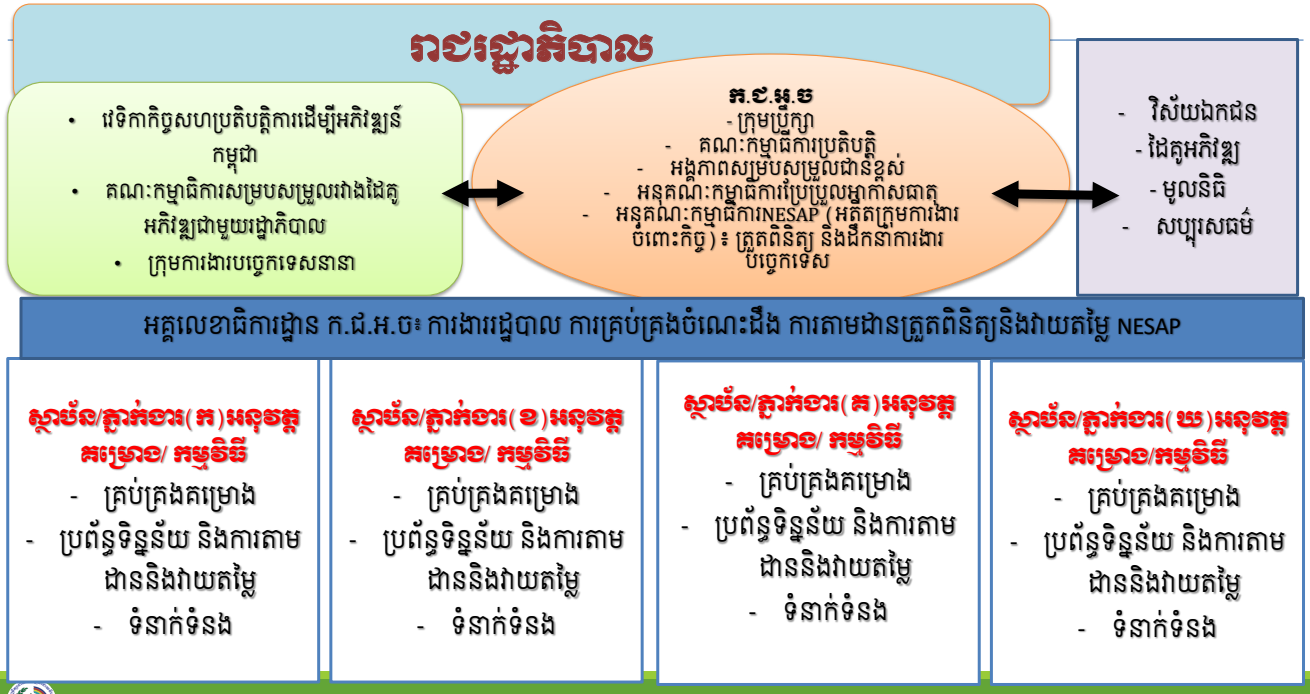

ហិរញ្ញប្បទាន និងថវិការបស់យ.ផ.ប.ដ.

- បានវិភាគអំពីប្រភពផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន តម្រូវការហិរញ្ញវត្ថុ និងកាលានុវត្តភាពសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានក្នុងអំឡុងពេល ៧ឆ្នាំ។
- សម្រាប់អនុវត្តឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ ត្រូវការថវិកាសរុបប្រមាណ ២៦៣ លានដុល្លារអាមេរិក ដែលក្នុងនោះថវិកាមួយចំនួនបានពីគម្រោងកំពុងដំណើរការនិងមួយផ្នែកទៀតកំពុងរង់ចាំការអនុម័ត(ភាគច្រើនមកពីជំនួយឥតសំណង)។
- ព័ត៌មានអំពីគម្រោង និងកម្មវិធីទាំងនោះ មានរៀបរាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃ សៀវភៅយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

18

ហិរញ្ញប្បទាន និងថវិការបស់យ.ផ.ប.ដ.

- កង្វះថវិកាសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពជាអាទិភាពមួយចំនួននៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដូចជា ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពនិងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យានិងវិទ្យាសាស្ត្រ ភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋនិងឯកជនក្នុងការអភិវឌ្ឍបៃតងនិងអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងការគ្រប់គ្រងសារធាតុគីមីនិងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ មានក្នុងសៀវភៅនេះ។
- ប្រភពហិរញ្ញប្បទានអាចកៀរគរពីហិរញ្ញប្បទានសាធារណៈ វិស័យឯកជន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ មូនិធិពិភពលោកនានា ព្រមទាំងពីគោលនយោបាយ និងឧបករណ៍ប្រមូលសារពើពន្ធ។ ក្នុងសៀវភៅនេះ ក៏បានបង្ហាញអំពីយន្តការកៀរគរហិញ្ញប្បទានផងដែរ។

លទ្ធផលចំបងៗដែលបានឆ្លុះកំពុងទទួល

- ក.ជ.អ.ច. បានប្រកាសដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការឯកសារ «យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានជាតិ (យ.ផ.ប.ដ.) ២០១៦-២០២៣
- ក.ជ.អ.ច. បានផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅ យ.ផ.ប.ដ.តាមរយៈការចែកជូនសៀវភៅយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានជាតិ ២០១៦-២០២៣ ដល់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងតាមវិស័យនានា តំណាងអង្គការជាតិ អន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអ្នកចូលរួមទាំងអស់សរុបចំនួន២៦០០ក្បាលដើម្បីយកទៅប្រើប្រាស់និងផ្សព្វផ្សាយបន្តទៀតឲ្យបានទូលំទូលាយ។

លទ្ធផលចំបងៗដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំង

- ធន្ធ: និងការប្តេជ្ញាចិត្តនយោបាយខ្ពស់ជាងមុន និងមានជាប្រចាំ ហើយការកៀគរធនធាន បច្ចេកវិទ្យា និងសក្ដានុពលត្រូវបានធានា ដើម្បីការពារ និងថែរក្សាគុណភាពបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច សុខុមាលភាពសង្គម សុខភាពមនុស្ស និងគុណភាពជីវិត។
- ពង្រឹងកិច្ចសហការ និងភាពជាដៃគូ ក្នុងចំណោមក្រសួង និងស្ថាប័ននានា វិស័យឯកជន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល រួមទាំង សកម្មជនបរិស្ថាន។
- ពង្រឹងសមត្ថភាព និងការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័ន បរិយាកាសអំណោយផល និងយន្តការហិរញ្ញប្បទាន ដើម្បីឆ្លងកាត់អន្តរកាលឈានទៅរកសេដ្ឋកិច្ចបៃតង និងផ្អែកលើចំណេះដឹងជាគោល សម្រាប់វិបុលភាព និងសមភាព។
- ពង្រឹងការយល់ដឹង និងការទទួលបានចំណេះដឹង បច្ចេកវិទ្យា និងការបង្កើតថ្មី។

ជំហានបន្ត

- រាជរដ្ឋាភិបាលបានចាត់វិធានការជាច្រើន ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងកាត់បន្ថយការដាក់សម្ពាធ និងការខូចខាតដល់ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន។
- ក៏ប៉ុន្តែប្រសិទ្ធភាពនៅមានកម្រិតដោយសារបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេស កិច្ចសម្របសម្រួលកិច្ចសហការ និងការដាក់បញ្ចូលនិរន្តរភាពនៃធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថានទៅក្នុងការរៀបចំផែនការ និងកម្មវិធីតាមវិស័យ ជាពិសេសទៅក្នុងការធ្វើផែនការ និងកម្មវិធីនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅមានកម្រិត ឬ មិនទាន់បានអនុវត្ត។

ជំហានបន្ត

- ការអនុវត្តការងារតាមទម្លាប់ មិនមែនជាជម្រើសសម្រាប់កម្ពុជា ដើម្បីអភិវឌ្ឍឆ្ពោះទៅរកសង្គមមួយដែលមានភាពបៃតង បញ្ចេញការបោនទាប ធន់នឹងអាកាសធាតុ មានសមធម៌ ចីរភាព និងផ្អែកលើចំណេះដឹងនោះទេ។ ដូច្នេះ ត្រូវធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងថែមទៀតនូវការធ្វើទំនើបកម្ម នៃអភិបាលកិច្ច និងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ សម្រាប់កំណើន និងការអភិវឌ្ឍរយៈពេលវែង។
- យុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ បានដាក់ចេញនូវចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយ និងបានកំណត់បេសកកម្មរបស់ខ្លួន ក្នុងការផ្តល់នូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់កៀរគរធនធាន និងសកម្មភាពនានា។
- ការកៀរគរមូលនិធីគឺ ជាអាទិភាពខ្ពស់មួយ ក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពដែលមានអាទិភាពខ្ពស់ និងអាចអនុវត្តបានដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលភ្លាមៗ។

ជំហានបន្ត

- ដូច្នេះ ដើម្បីឱ្យមានការបង្កើនចំណាយលើវិស័យបរិស្ថានបន្ថែម ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ក្រសួងបរិស្ថាន និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ គួរលើកឡើងនូវហេតុផលសេដ្ឋកិច្ចថា ការវិនិយោគលើនិរន្តរភាពបរិស្ថាន គឺមានផលចំណេញ ដោយផ្តល់ភស្តុតាង ដូចជា ការបង្កើតការងារ ការបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម និងការឈានចូលទីផ្សារពិភពលោកប្រសើរជាងមុន។
- ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុគួរផ្តល់គោលការណ៍ណែនាំច្បាស់លាស់ដល់បណ្តាក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការបញ្ជ្រាបការកែលម្អគុណភាព បរិស្ថាន និងនិរន្តរភាពធនធានធម្មជាតិទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ ស្របជៀងនឹងការបញ្ជ្រាបយៃនឌ័រ និងការបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលជាបញ្ហាអន្តរវិស័យ។

សូមអរគុណ!

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
ឆ្នាំ២០១៩ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព សម្រាប់វិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព

លោក ឡុង សូណា អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ
អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.
ក្រសួងបរិស្ថាន ២១ តុលា ២០១៩

អាតិការបទបង្ហាញ

1. បញ្ហាប្រឈម
2. អំពី SDGs កម្ពុជា
3. ស្ថានភាពនៃការអនុវត្ត SDGs កម្ពុជា
4. ជំហានបន្ទាប់

ឆ្ពោះទៅកាន់ប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់
នៅឆ្នាំ២០៣០ និងប្រទេសចំណូលខ្ពស់ឆ្នាំ២០៥០

១. បញ្ហាប្រឈម: ធនធានធម្មជាតិ (១)

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទន្ទឹមនឹងការកើនឡើងសម្ពាធទៅលើធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន

Cambodia's economic growth has been coupled with increasing pressure on natural resources and the environment

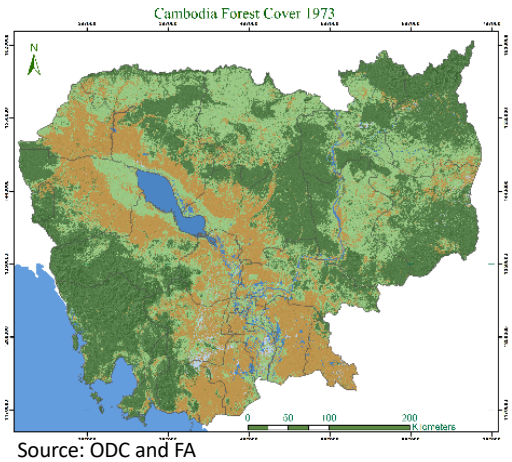

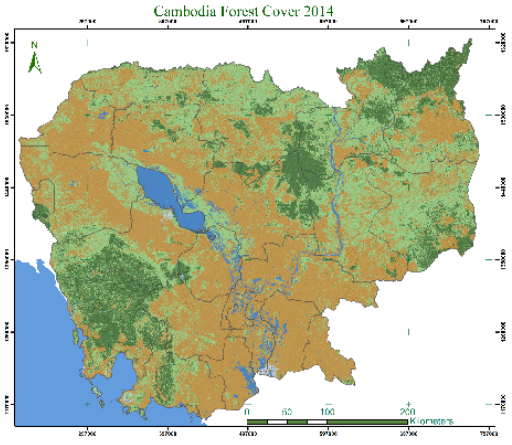

Source: ODC and FA

72% in 1973 (ODC)

About 50% in 2014 (FA)

១. បញ្ហាប្រឈម៖ ធនធានធម្មជាតិ (២)

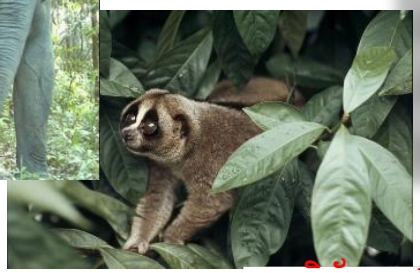

Photos: WWF, Cambodia

ហានិភ័យបរិស្ថាន

ផលប៉ះពាល់លើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ជីវៈចម្រុះ និងប្រភេទផ្សេងៗដែលមានហានិភ័យ

ហានិភ័យសង្គម

- ប៉ះពាល់លើឱកាសបង្កើនជីវភាពសម្រាប់សហគមន៍មូលដ្ឋានដែលពឹងអាស្រ័យលើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី (ទាំងមុខទំនិញ និងសេវាកម្ម)
- ការកើនឡើងភាពងាយរងគ្រោះរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានដែលបណ្តាលមកពីទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត

១. បញ្ហាប្រឈម៖ បរិស្ថានទីក្រុង (៣)

បញ្ហាប្រឈមបរិស្ថានសម្រាប់ទីក្រុង

ការបំពុលខ្យល់
សំឡេង
ការកកស្ទះ

សំរាម

សេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសំរាម បានបញ្ជាក់ថា

- *0.5 Kg ក្នុង១ថ្ងៃសម្រាប់១នាក់(1.5kg នៅភ្នំពេញ)*
- *30% នៃសំរាមត្រូវបានប្រមូល*
- *10% នៃទីក្រុងបានបែងចែកសំរាមនៅភ្នំពេញ*
- ការប្រមូលសម្រាមកើនឡើងជាលំដាប់ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំចុងក្រោយ ពី៥ ទៅ១៥% ក្នុង១ឆ្នាំ
- ពុំមានទីលានចាក់សម្រាមតាមបច្ចេកទេស

១. បញ្ហាប្រឈម៖ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (៤)

- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលស្គាល់ថា ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុគឺជាបញ្ហាប្រឈមដ៏ចំបងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពរបស់កម្ពុជា

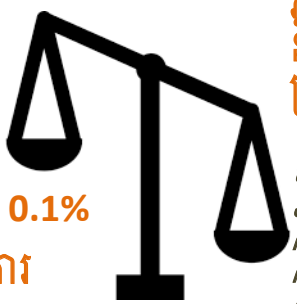

< 0.1%
ការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់

ភ្នាពងាយរងគ្រោះខ្ពស់ទៅនឹងផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ទឹកជំនន់ធ្ងន់ធ្ងរ
ខ្សល់ព្យុះ
ការកើនឡើងកំដៅ
ការកើនឡើងកំពស់ទឹកសមុទ្រ
ការផ្លាស់ប្តូរបបទឹកភ្លៀង

ដោយសារសមត្ថភាពបន្សាំទាប និងភាពងាយរងគ្រោះខ្លាំងនៃសេដ្ឋកិច្ច

២. ការធ្វើមូលដ្ឋានបនីយកម្ម SDG កម្ពុជា

ស្ថាប័នដឹកនាំការងារនេះ:

- **ក្រសួងផែនការ**

សម្របសម្រួលការធ្វើមូលដ្ឋានបនីយកម្មគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា

(facilitates discussions with key line ministries/ agencies; discussions with SNEC)

-ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងក្រសួងបរិស្ថាន ដឹកនាំការធ្វើមូលដ្ឋានបនីកម្ម សូចនាករគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពពាក់ព័ន្ធបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព

CSDGs ជាភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេសត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅខែមីនា ២០១៩

2015
- ប្រកាសការរៀបចំ CSDG

2016
- ចាប់ផ្តើមពិភាក្សាពីការរៀបចំ CSDG (ក្រសួងផែនការជាអ្នកផ្តល់ការណែនាំដល់វិស័យ)

2017
- មូលដ្ឋានបន្ទីយតុម្មរបស់ក្រសួងស្ថាប័នសខាន សម្រាប់គោលដៅខុសៗគ្នា
- ក្រុមការងារបច្ចេកទេសផ្ទៀងផ្ទាត់សូចនាករ

2018
- កែសម្រួលសូចនាករ(MOP, OCM, CRDB/CDC, SNEC)
- ប្រែក្លាយគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពទៅសូចនាករ NSDP 2019-23

2018
- អនុម័តដោយទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី១៩ វិច្ឆិកា ១៨

បញ្ហាប្រឈម

បញ្ហាស្ថាប័ន និងបរិបទជាតិ
- គោលដៅSDG សាកលមាន:
  - *17 គោលដៅ*
  - *169 ចំណុចដៅ*
  - *232 សូចនាករ*
- បញ្ហាបន្ទីជាមួយផែនការជាតិ
- សម្របសម្រួលអន្តរវិស័យ
- ការវិភាគ ប្រមូល និងទិន្នន័យដែលមាន
- ធនធានសម្រាប់ការអនុវត្ត
- ការផ្តល់ធាតុចូលរបស់ថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅមានកម្រិត

៣. អំពី SDGs កម្ពុជា

គោលដៅ ចំណុចដៅ សូចនាកររបស់CSDGs:

- ១៨ គោលដៅ៖ ១៧មកពីគោលដៅសាកល និង១ គោលដៅជាតិ (18 ការបញ្ចប់ផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានរបស់មីន/សំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម និងជំរុញការសង្គ្រោះជនរងគ្រោះ)
- ៨៨ ចំណុចដៅ៖ ៨៤ ពីសាកលក្នុងចំណោម១៦៩ និងបន្ថែម៤ចំណុចដៅរបស់ជាតិ
- CSDGs ស្មើឡើង១៤៨ សូចនាកដែលរួមមាន:
  - ៥៣ សូចនាករពីសូចនាករសាកល
  - ២៣ សូចនាការដែលបែងចែកពីសូចនាកដើម
  - ៧៣ កែសម្រួល និងសូចនាកថ្មី

គោលដៅពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព (១)

គោលដៅពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ឆ្នាំគោលដៅ ១៩ សូចនាករ

គោលដៅទី២៖ បញ្ចប់ភាពអត់ឃ្លាន សម្រេចឲ្យបានសន្តិសុខស្បៀង ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ និង លើកកម្ពស់កសិកម្មប្រកបដោយចីរភាព

- ២.៥.២ អត្រាភាគរយនៃចំនួនគ្រួសារក្នុងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលត្រូវបានលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាព តាមរយៈ ការទទួលបានផលប្រយោជន៍ពី ផល-អនុផលព្រៃឈើ ការបញ្ចូលវិស័យកសិកម្មនិងការបង្កើនជម្រើសមុខរបរពី ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ និងការអភិរក្សតំបន់បេតិកភណ្ឌវប្បធ៌មធម្មជាតិ ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ នៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

គោលដៅទី៦៖ ធានាឲ្យមានទឹកនិងអនាម័យ និងការគ្រប់គ្រងទឹកនិងអនាម័យប្រកបដោយចីរភាព សម្រាប់ប្រជាជនគ្រប់រូប

- ៦.៣.១ សមាមាត្រនៃសំណល់រាវដែលបានសម្អាតប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។

គោលដៅទី១១៖ ធ្វើឲ្យទីក្រុង និងកន្លែងតាំងទីលំនៅថ្មីសម្រាប់ប្រជាជន មានលក្ខណៈ បរិយាប័ន្ន សុវត្ថិភាព ធន់នឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុនិងចីរភាព

- ១១.៦.១ ភាគរយសំរាមសំណល់រឹងដែលប្រមូល នៅរាជធានី ក្រុង ស្រុក
- ១១.៦.២ ភាគរយនៃការកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ថង់ប្លាស្ទិច
- ១១.៦.៣ ភាគរយនៃសំណល់រឹងត្រូវបានគ្រប់គ្រងតាមគោលការណ៍បច្ចេកទេស
- ១១.៦.៤ គុណភាពទឹកសាធារណៈ ទឹកកខ្វក់ ផ្អែកលើប៉ារ៉ាម៉ែត្រ pH DO BOD COD TSS TN TP NH3 Oil and Grease Coliform នៅតាមគោលដៅក្នុងឆ្នាំ

គោលដៅពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព (២)

គោលដៅពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ឆ្នាំគោលដៅ ១៩ សូចនាករ

គោលដៅទី១២៖ ធានាឲ្យមានចីរភាពក្នុងទម្រង់នៃការប្រើប្រាស់និងផលិតកម្ម

- ១២.៤.១ អត្រានៃការសាយភាយសារធាតុបំពុលសរីរាង្គមិនងាយបំបែកធាតុសាយភាយ ចូលទៅក្នុងបរិស្ថាន
- ១២.៤.២ ភាគរយនៃការកាត់បន្ថយការសាយភាយសារធាតុបារតសាយភាយចូលទៅក្នុងបរិស្ថាន
- ១២.៤.៣ ភាគរយនៃការ គ្រប់គ្រងសំណល់គ្រោះថ្នាក់ សំណល់ជីវសាស្ត្រ និងវិទ្យុសកម្ម
- ១២.៥.១ អត្រានៃការកែច្នៃឡើងវិញនូវវត្ថុធាតុដើមដែលបានប្រើប្រាស់

គោលដៅទី១៣៖ ចាត់វិធានការជាបន្ទាន់ ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ និងផលប៉ះពាល់របស់វា

- ១៣.១.១ ភាគរយនៃឃុំ សង្កាត់រងគ្រោះទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ១៣.១.២ ភាគរយនៃការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីសកម្មភាពកាត់បន្ថយនៅពេលប្រៀបធៀបចំហាក(សេណារីយ៉ូ)បញ្ចេញឧស្ម័នតាមទំលាប់
- ១៣.១.៣ភាគរយនៃកំណើនចំណាយសាធារណៈសម្រាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ១៣.៣.១កម្រិតស្ថាប័នដែលត្រៀមសម្រាប់ឆ្លើយតបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដោយបង្ហាញជាភាគរយនៃសមត្ថភាពស្ថាប័នដែលបានបញ្ជ្រាបផ្នែកទាំង៥នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ១៣.៣.២.ភាគរយនៃកសិករដាំដុះ ចិញ្ចឹមសត្វ ចិញ្ចឹមត្រី អ្នកនេសាទនិងប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋានទទួលបានការផ្សព្វផ្សាយ និងបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

គោលដៅពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព (៣)

គោលដៅពាក់ព័ន្ធវិស័យបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ពាក់ព័ន្ធជាមួយគោលដៅ ១៩ សូចនាករ

គោលដៅទី១៤៖ អភិរក្សនិងប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាពនូវ មហាសមុទ្រ សមុទ្រ និង ធនធានសមុទ្រ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព

- ១៤.១.១ ភាគយនៃការកាត់បន្ថយការបំពុលសមុទ្រដោយសកម្មភាពអភិរក្ស
- ១៤.២.១ មុខងារនិងសេវា សំខាន់ៗរបស់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសមុទ្រនិងតំបន់ឆ្នេរត្រូវ បានថែរក្សានិងស្តារតាមការចាំបាច់

គោលដៅទី១៥៖ ការពារ ស្តារ និងជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាពនូវប្រព័ន្ធអេកូឡូ ស៊ីនៅលើដែនគោក គ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយចីរភាព ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងវិនាភាពដី បញ្ឈប់និងបង្វែរទិសនៃការសឹករេចរឹលគុណភាពដី និងបញ្ឈប់កុំឲ្យបាត់បង់ជីវជាតិដីនិងដី វិចម្រុះ (ដោយសារការផ្លេរផ្ទៃដីអភិរក្ស មកក្រសួងបរិស្ថាន ការរៀបចំនេះមុនពេលផ្លេរមុខ ងារ ជាការទទួលខុសត្រូវ អាណត្តិ របស់ស្ថាប័នក្រសួងបរិស្ថាន)

- ១៥.២.១ ភាគយនៃផ្ទៃដីព្រៃឈើការពារ និងគ្រប់គ្រងដោយនិរន្តរភាព
- ១៥.៩.២ ចំនួនគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ស្តីពីសេវាកម្ម ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដែលត្រូវបានបង្កើត និងអនុវត្ត

ទម្លាប់គោលដៅ និងសូចនាករ

ផ្នែកទី ១: Metadata

ចំនុចដៅ	សូចនាករ	ភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវ	ប្រភពទិន្នន័យ	វិធីទិន្នន័យ	និយមន័យ	វិធីសាស្ត្រគណនាតម្លៃសូចនាករ		សំគាល់
						ភាគយក	ភាគបែង	

Schedule 2: Goals, Targets, and Indicator core data

			ចំនួនគោល	គោលដៅប្រចាំឆ្នាំ														គោលដៅបញ្ចប់
ចំណុចដៅ	សូចនាករ	ឯកតា	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030

វិធីសាស្ត្រក្នុងការបញ្ចូលCSDGs នៅកម្ពុជា

- សង្គតិភាព និងភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ គ្នារវាង CSDGs ផែនការ និង សកម្មភាព
- ចាត់អាទិភាព និងរៀបចំជម្រើសគោលនយោបាយ ដោយរាប់បញ្ចូលគោលដៅ CSDGs
  - គោលការណ៍ *ពុំមានទុក្ខអ្នកណាម្នាក់ចុះចាល* និងការមិនទាន់បញ្ចប់នៃ CMDGS
  - ភាពត្រូវគ្នារវាងសូចនាករ CSDGs ជាមួយគោលបំណងអ្វីដែលមានស្រាប និងថ្មីរបស់ជាតិគឺជាមូលដ្ឋាននៃវិធីចាត់អាទិភាពរបស់កម្ពុជា
  - កាតាលីករសកម្មភាពគោលនយោបាយ

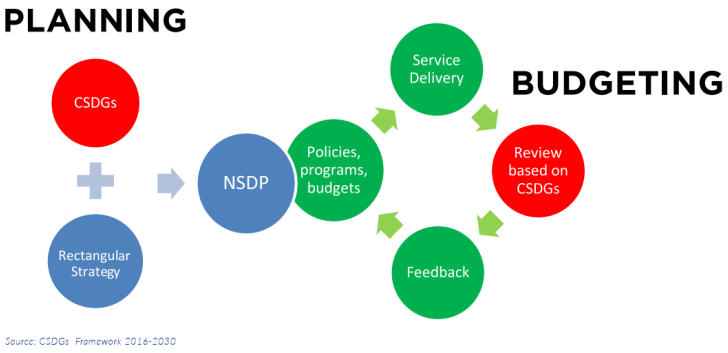

CSDG Framework's points of intersection with planning and budgeting processes

ការបញ្ចូលCSDGs នៅក្នុងប្រព័ន្ធផែនការ

- បញ្ចូលទៅក្នុងការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ
- ត្រួតពិនិត្យផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អាចប្រើក្របខណ្ឌCSDG ជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ជំនួយនិងសកម្មភាពរបស់គេ
- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកអាចបញ្ចូលCSDGsទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្ត

៤. ស្ថានភាពការអនុវត្ត CSDGs

វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តនៅត្រឹមចុងឆ្នាំ២០១៨។ នៅធាប់ពេកសម្រាប់វាស់វែងនូវភាពរីកចម្រើន គោលដៅទាំងអស់ (6 focused and 12 other Goals) បានទទួលជោគជ័យច្រើន គឺប្រហែល៤៩% សម្រេចបាន ឬលើសពីការរំពឹងទុក ប្រហែល៨%ទទួលលទ្ធផលតិចជាងការរំពឹងទុក ហើយប្រហែល៤៣% នៃគោលដៅខ្វះទិន្នន័យ

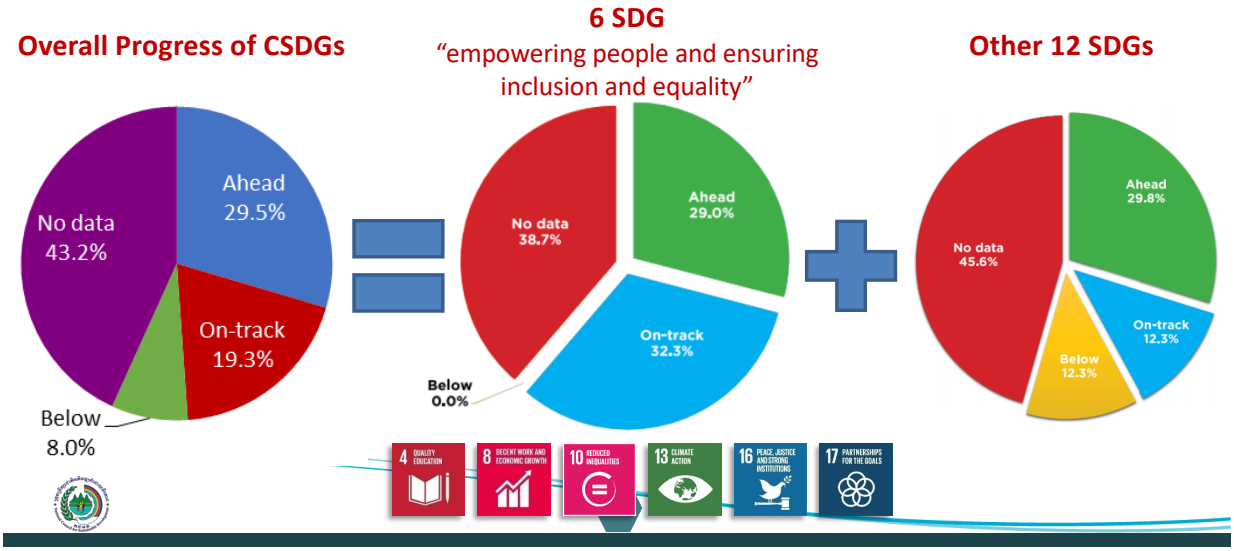

៥. ផែនការបន្តសម្រាប់ CSDG

- ការអនុវត្តCSDGsនៅបន្ត និងតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីនៅក្នុងសង្គម ដោយរួមទាំងទាំងវិស័យឯកជន អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងប្រជាពលរដ្ឋ
- បញ្ចូប CSDGs ទៅក្នុងប្រព័ន្ធគោលនយោបាយ និងផែនការនៅគ្រប់កម្រិតជាពិសេសថ្នាក់ក្រោមជាតិ តាមរយៈការចូលរួមពីគ្រប់ដៃគូនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន
- កម្ពុជាតិត្រូវការធនធានច្រើនបន្ថែមលើថវិកាជាតិ ជាពិសេសពីវិស័យឯកជន ដើម្បីសម្រេចគោលដៅ CSDGs
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានឆន្ទៈខ្ពស់ក្នុងការសម្រេចរបៀបវារៈ២០៣០
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានឆន្ទៈប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍រួម *ពុំមានទុកអ្នកណាម្នាក់ចោល* ដែលដឹកនាំដោយសហប្រជាជាតិ

Thank You

https://ncsd.moe.gov.kh
General Secretariat of
National Council for Sustainable Development

Annual Meeting of the National Council for Sustainable Development

Cambodia's SDGs Related to Environment and Sustainable Development

Mr. Sona LONG
Deputy Director, Department of Administration, Planning and Finance
General Secretariat, National Council for Sustainable Development

Ministry of Environment, 21 October 2019

Contents of Presentation

1. Emerging Challenges
2. SDGs Development Process
3. About Cambodia's SDGs
4. Implementation Status of Cambodia's SDGs
5. Way forward

Moving toward becoming an upper middle-income country by 2030 and a high income country by 2050

1. Emerging Challenges: NRM (1)

Cambodia's economic growth has been coupled with increasing pressure on natural resources and the environment

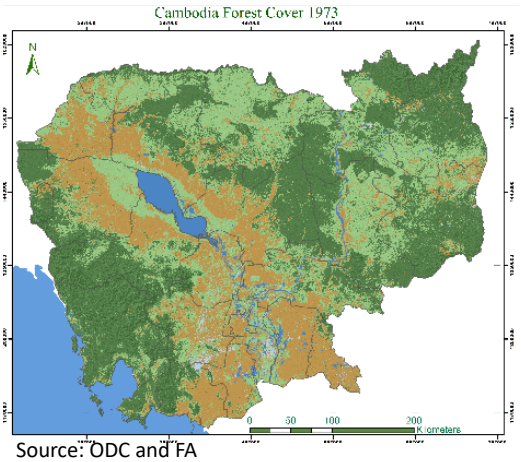

Source: ODC and FA

72% in 1973 (ODC)

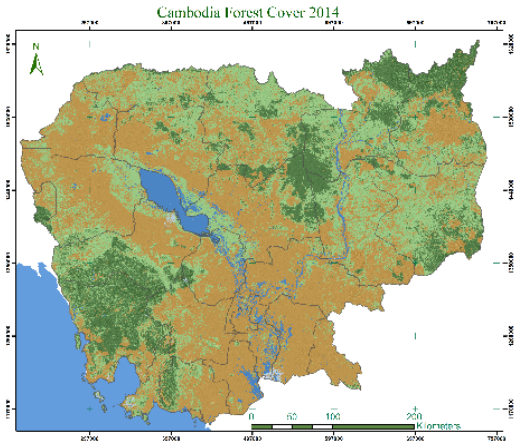

About 50% in 2014 (FA)

1. Emerging Challenges: NRM (2)

Photos: WWF, Cambodia

Environmental risks

- Impact on ecosystems, and biodiversity and species at risk

Social risks

- Impact on livelihood opportunities for local communities who depend on ecosystem goods and services
- Increasing vulnerability of local communities to floods and droughts

1. Emerging Challenges: Urban Environment (3)

New environmental challenges to cities

Air pollution
Noise
Congestion

Waste

Draft National Waste Management Strategy indicate:

- *0.5 Kg/capita/day nationally (1.5 in PP)*
- *30% solid waste collection coverage*
- *10% of the cities have waste segregation*

In PP:

- collection of waste has been rising in the last 10yrs (5 to 15% annually)
- No sanitary landfills

5

1. Emerging Challenges: Climate Change (4)

- RGC recognizes Climate Change as a major challenge to Cambodia's efforts to develop sustainably

< 0.1% global GHG emissions

Highly vulnerable to CC impacts

Severe floods
Storms
Droughts
Increasing temperatures
Sea level rise
Changing rainfall regimes

due to its low adaptive capacity and high vulnerability of its economy

6

2. Developing Cambodia's SDGs

Leading Agencies:

- **Ministry of Planning**
  Coordinates the localization of SDGs in Cambodia (facilitates discussions with key line ministries/ agencies; discussions with SNEC)
- **National Council for Sustainable Development and MoE**
  Leads the localization of cross cutting SDGs related to environment and CC/SD

2015
- CSDG launching

2016
- Kick-off of localization discussions (MoP guidance to sectors)

2017
- Localization work lead by key ministries for different sets of SDG targets
- TWGs validation of the proposed set indicators

2018
- Revised list of indicators (MOP, OCM, CRDB/CDC, SNEC)
- Translating SDGs indicators to NSDP 2019-23 indicators

2018 ...
- Approved by Council of Ministers in full Cabinet meeting on **19 November 2018**

The CSDGs (Kh and Eng version) were circulated in Mar. 2019

Challenges:

- Fit national context and institutional issues
- Global SDGs data set:
  17 goals,
  169 targets
  232 indicators
- Hardwired with national planning
- Cross-sectoral coordination
- Data availability, collection and analysis
- Resource for implementation
- Limited inputs from sub-national level

7

3. About Cambodia's SDGs

Goals, Targets, and Indicators of CSDGs:

- 18 Goals: 17 from global goals and 1 National goal (18th End the negative impact of Mine/ERW and promote victim assistance)
- 88 Targets: 84 from global among the 169; and add 4 national targets.
- CSDGs Proposed 148 Indicators including:
  - 52 indicators from global indicators;
  - 23 indicators disaggregated from original indicators;
  - 73 revised and new indicators (proxy indicators)

8

Goals Related to Environment & SD in CSDGs (1)

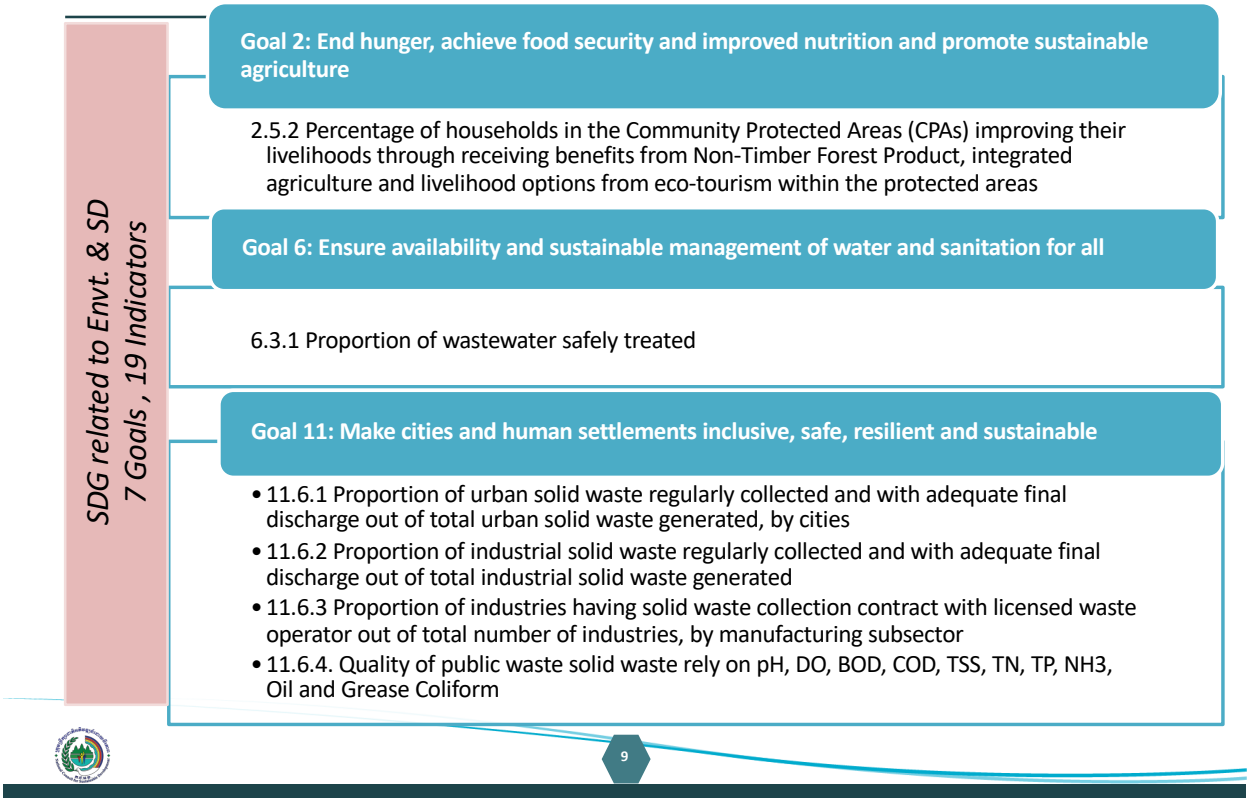

Goals Related to Environment & SD in CSDGs (2)

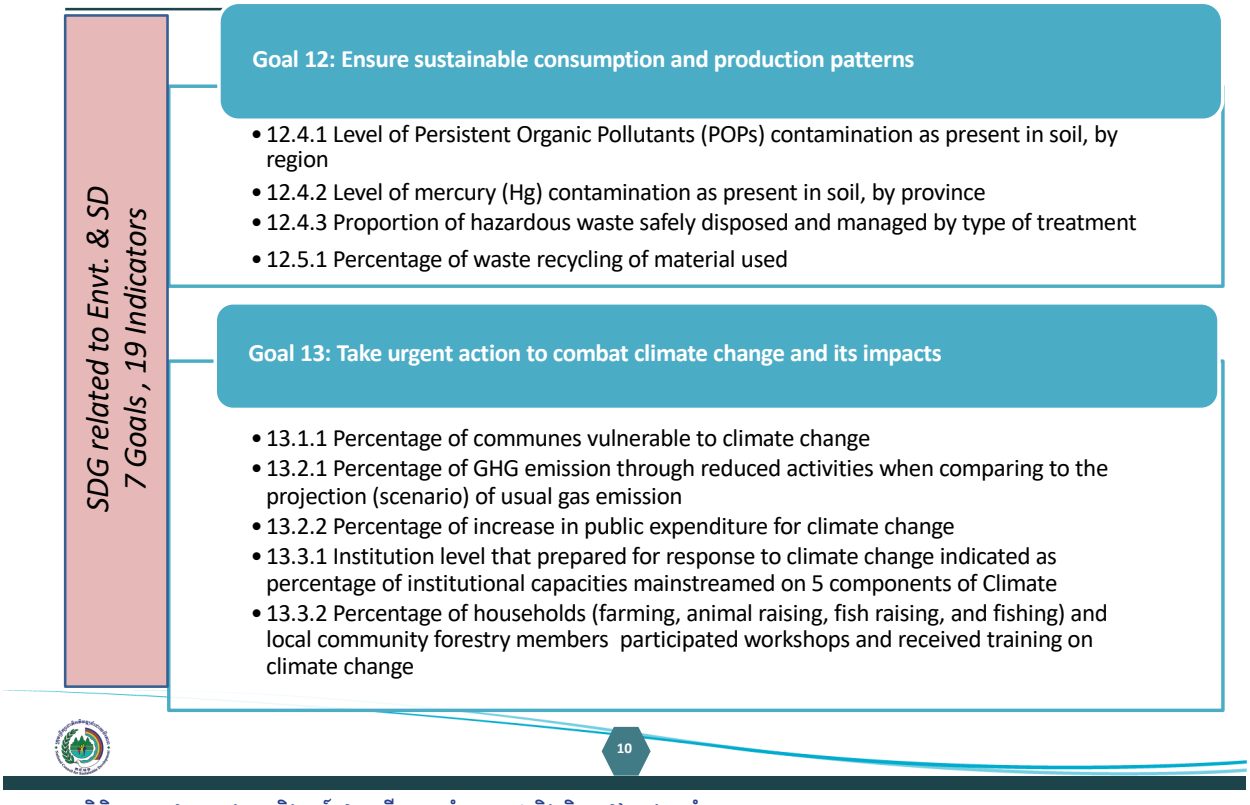

Goals Related to Environment & SD in CSDGs (3)

SDG related to Envt. & SD
7 Goals , 19 Indicators

Goal 14: Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development

- 14.1.1 Percentage of the reduction of the sea pollution by the conservation activities
- 14.2.1 Key ecosystem function and service of marine and coast area maintained and restore as necessary

Goal 15: Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss

- 15.2.1 Percentage of sustainable forest protection and management
- 15.9.2 Number of policies, strategies and regulations on ecosystem services is established and implemented

Target and Indicator Data Schedules

Schedule 1: Metadata

Targets	Indicators	Responsible agencies	Source of data	Cycle of data	Definition	Method of calculation		Remarks
						Nominator	Denominator	

Schedule 2: Goals, Targets, and Indicator core data

Targets	Indicators	Unit	Based line	Targets Values												End Targets
			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030

Approaches to Integrate CSDGs in Cambodia

- Consistency and coherence between the CSDGs and plans and actions;
- Prioritize and make policy choices, including between CSDG targets
  - The principle of ***no one left behind***; and *unfinished business* under the CMDGs
  - Fit between the CSDG targets and existing and new national objectives must form the basis of Cambodia's general prioritization approach
  - Catalytic policy actions

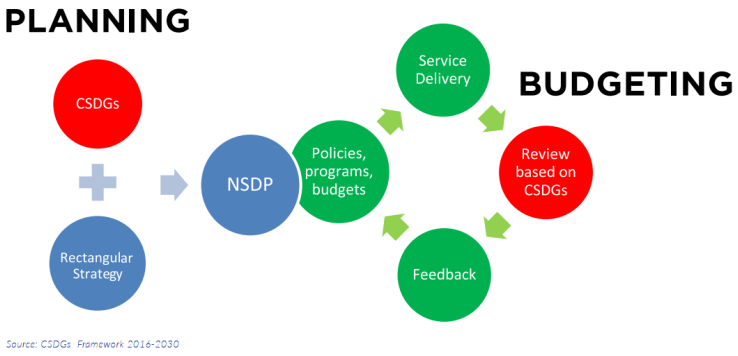

CSDG Framework's points of intersection with planning and budgeting processes

Integrate CSDG into Planning System

- Also integrate into Sectoral Strategic Development Plans (SSDPs);
- Sub-national Development Plans Review;
- DPs can use CSDG Framework as roadmap to guide their assistance and activities in Cambodia;
- CSOs organizations can integrate CSDGs into their action plans for implement

4. Implementation Status of Cambodia's SDGs

Snapshot of progress at the end of 2018; **remains early days** to measure progress.

All goals, both focused 6 goals and other 12 goals, have **made strong progresses** as about 49% is achieved on or above track and only around 8% is below the targets; about 43% is of CSDG Targets **lack sufficient data**.

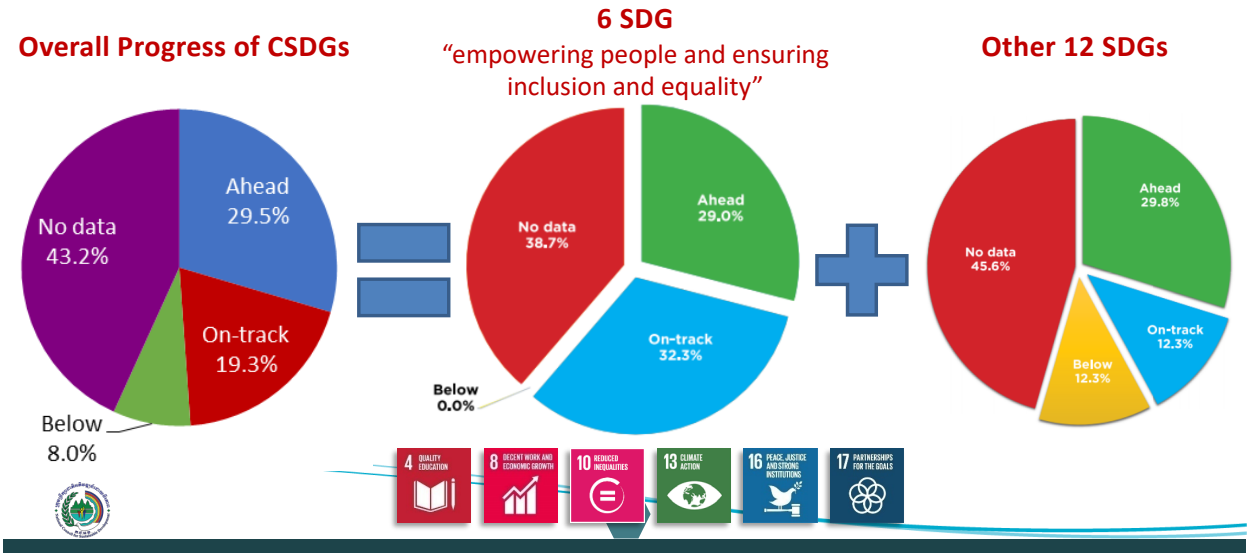

5. Way Forward of CSDG

- CSDG Implementation still continues and requires participation from all actors in the society particularly private sector, CSOs, and citizen;
- Integration CSDG into policy and plan systems in all levels, especially at sub-national level to call for participation of all partners in local level;
- Cambodia needs more financial mobilization in addition to national budget, especially from private sector for achievement of CSDG;
- RGC has strong commitment to achievement of Agenda 2030;
- RGC is committed to adhere to common principle of "No one left behind", spearheaded by United Nations.

Thank You

https://ncsd.moe.gov.kh
General Secretariat of
National Council for Sustainable Development

សេចក្តីព្រាងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឯកឧត្តម សុត យា អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងបរិស្ថាន

គន្លឹះទី១: បទបញ្ញត្តិទូទៅ

គន្លឹះនេះ មានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ពីវិសាលភាពនៃក្រមនេះ និងបានបង្ហាញពីគ្រប់គោលការណ៍ទូទៅនៃច្បាប់បរិស្ថាន ដែលចាំបាច់ ដើម្បីធានាឱ្យមានការបកស្រាយ និងពង្រឹកការអនុវត្តក្រមនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដោយមានភ្ជាប់នូវយន្តការគាំទ្រជាច្រើន ដោយប្រើប្រាស់ទស្សនទាន "បរិស្ថានសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ទាំងអស់គ្នាសម្រាប់បរិស្ថាន"។

I. គោលដៅ គោលបំណងរំពឹងទុក និងវិសាលភាព

❖គោលបំណង៖ ក្រមនេះ ត្រូវបានតាក់តែងឡើង ដើម្បីពង្រឹង និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចគាំពារបរិស្ថាន ការអភិរក្ស ការគ្រប់គ្រង និងការស្តារឡើងវិញនូវធនធានធម្មជាតិ ជីវៈចម្រុះ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងការរស់នៅដោយចីរភាព។

គន្លឹះទី១: បទបញ្ញត្តិទូទៅ

❖គោលដៅ៖ ក្រមនេះ មានគោលដៅដូចខាងក្រោម៖

- អភិរក្ស ការពារ គ្រប់គ្រង និងស្តារឡើងវិញ នូវធនធានធម្មជាតិ ជីវៈចម្រុះ និងសេវាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- លើកកម្ពស់ភាពធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ប្រសិទ្ធភាពថាមពល ការអភិវឌ្ឍបៃតង និងការប្រើប្រាស់ធនធាន និងការប្រើប្រាស់ថាមដោយចីរភាព
- ថែរក្សា ការពារ អភិរក្ស ស្តារឡើងវិញ និងលើកកម្ពស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ ទាំងរូបី និងអរូបី ទាំងបេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌
- លើកកម្ពស់សុខុមាលភាពសង្គម
- លើកកម្ពស់ និងការពារសិទ្ធិបុគ្គលគ្រប់រូប និងសិទ្ធិសមូហភាពរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច
- បញ្ចូលការយកចិត្តទុកដាក់អំពីបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ទៅក្នុងការរៀបចំផែនការនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទាក់ទិននឹងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម
- និងពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាភាគី។

គន្លឹះទី១: បទបញ្ញត្តិទូទៅ

❖វិសាលភាព៖

ក្រមនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន មន្ត្រីរាជការ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ជនបរទេសដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនឯកជន សមាគម និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលគ្រប់ប្រភេទ និងនីតិបុគ្គលនានា ទាំងក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ និងក្រុមហ៊ុនឯកជន ដែលការធ្វើសកម្មភាព ការពុំធ្វើសកម្មភាព គោលនយោបាយ និង/ឬ ផែនការសកម្មភាព អាចបង្កផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ធនធានធម្មជាតិ និងបេតិកភណ្ឌ ដែលឋិតក្នុងដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ក្រមនេះ អនុវត្តចំពោះសកម្មភាព និង/ឬ ការមិនធ្វើសកម្មភាពណាមួយដែលអាចបង្កផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ធនធានធម្មជាតិ និងបេតិកភណ្ឌរបស់ប្រទេសកម្ពុជា បើទោះបីជាផលប៉ះពាល់ទាំងនេះ កើតចេញពីប្រភពផ្សេងទៀត ដែលឋិតនៅខាងក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយ៉ាងណាក៏ដោយ។

គន្លឹះទី១: បទបញ្ញត្តិទូទៅ

II. ការចូលរួមជាសាធារណៈ

ការចូលរួមជាសាធារណៈ គឺជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវមួយ ដើម្បីធានាយ៉ាងណាឱ្យអភិបាលកិច្ចធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថានរបស់យើងអាចប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធ និងប្រសិទ្ធភាព។ ការចូលរួមជាសាធារណៈ អាចធ្វើឡើងក្នុងរូបភាពដូចខាងក្រោម៖

- ការរាយការណ៍ទៅកាន់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និង/ឬការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និង/ឬការសម្រេចចិត្តនានា ដែលអាចមានផលប៉ះពាល់លើបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ
- ការលើកជាសំណួរ ការសុំឱ្យមានការបញ្ជាក់ ការបដិសេធ ក៏ដូចជាការចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនានា ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា និង/ឬចេញសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ដែលអាចប៉ះពាល់លើបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ
- ការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ឬការជំទាស់ទៅនឹងសកម្មភាព ឬការសម្រេចចិត្តនានា ដោយប្រើប្រាស់យន្តការសម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ

គន្លឹះទី១: បទបញ្ញត្តិទូទៅ

III. សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន

ជនណាក៏ដោយ សុទ្ធតែមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន ឬស្នើសុំព័ត៌មានពីរដ្ឋាភិបាល ឬម្ចាស់គម្រោង ពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ដោយក្រមនេះបានដាក់ចេញយ៉ាងជាក់ច្បាស់នូវប្បញ្ញត្តិជាច្រើន ដែលចាំបាច់ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវ "សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន"។

ព័ត៌មាននេះរួមមាន៖

- ស្ថានភាពនៃសមាសភាគនានានៃបរិស្ថាន ដូចជា ខ្យល់ និងបរិយាកាស ទឹក និងដីជាដើម
- កត្តានានា ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ធាតុផ្សំទាំងឡាយនៃបរិស្ថាន ដូចជាសារធាតុ ថាមពល សម្លេង សំណល់ និងការបំភាយឧស្ម័នជាដើម
- វិធានការដែលប៉ះពាល់ដល់ស្ថានភាពបរិស្ថាន ដូចជា គោលនយោបាយ ច្បាប់ ផែនការ កម្មវិធី និងសកម្មភាពនានា
- ពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងការវាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រ
- ទំនាក់ទំនងជាលក្ខណៈបុគ្គល និងធុរកិច្ចរបស់ម្ចាស់គម្រោង ជាមួយសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ឬស្ថាប័នផ្តល់កម្ចីជាតិ ឬអន្តរជាតិដទៃទៀត ដែលគាំទ្រដល់គម្រោង តាមរយៈកម្ចីឥណទាន ឬជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេស
- ព័ត៌មានទាំងឡាយ អំពីហានិភ័យបរិស្ថាន និងអាកាសធាតុ ដែលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាននៃសុខភាព និងសុវត្ថិភាពរបស់មនុស្ស ទីតាំងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងសំណង់នានា។

គន្លឹះទី២: ការវាយតម្លៃបរិស្ថាន

ដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិរបស់ជាតិឱ្យកាន់តែប្រសើរប្រកបដោយចីរភាព និងសម្រេចបាននូវសុភានុពលនានា ដែលអាចផ្តល់ដោយ និង/ឬបង្កើតចេញពីធនធានធម្មជាតិរបស់យើង ដូចជា ប្រព័ន្ធបរិស្ថាន ជីវៈចម្រុះ ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ និងអាកាសធាតុ ធនធានទឹក និងធនធានរ៉ែ ដែលក្រមនេះបានដាក់ចេញនូវឧបករណ៍វិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើន សម្រាប់គាំទ្រឱ្យមានការរៀបចំគោលនយោបាយ ផែនការសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ និងការសម្រេចចិត្តផ្សេងទៀត ផ្អែកតាមព័ត៌មានត្រឹមត្រូវ។

I. ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រ

ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រ ត្រូវបានអនុវត្តចំពោះគោលនយោបាយ ផែនការ និងផែនការសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងវិស័យអាទិភាព ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ដូចជា ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ ថាមពល កសិកម្ម ទេសចរណ៍ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងទូរគមនាគមន៍ ព្រមទាំងវិស័យផ្សេងទៀត ទៅតាមការចាំបាច់។ ការវាយតម្លៃនេះជួយឱ្យអ្នកតាក់តែងគោលនយោបាយ និង/ឬ ប្បញ្ញត្តិករ និងតួអង្គពាក់ព័ន្ធ អាចប្រមើលមើលដឹងពីការខាតបង់ អត្ថប្រយោជន៍ ការគំរាមកំហែង ឱកាស និងបញ្ហាដទៃទៀត ដែលអាចកើតចេញពីគោលនយោបាយ និង/ឬផែនការសកម្មភាពជាក់លាក់ដែលរាជរដ្ឋាភិបាល និង/ឬក្រសួងចង់រៀបចំ និង/ឬអភិវឌ្ឍ។

គន្លឹះទី២: ការវាយតម្លៃបរិស្ថាន

II. ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន (និងសង្គម)

គោលដៅចម្បង គឺដើម្បីវាយតម្លៃលើហេតុប៉ះពាល់វិជ្ជមាន និង/ឬអវិជ្ជមានដែលអាចត្រូវបានកើតចេញពី និង/ឬកើតចេញពីគម្រោងជាក់លាក់ ដែលផ្តួចផ្តើម និង/ឬអភិវឌ្ឍដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន វិនិយោគិន និង/ឬបុគ្គលផ្សេងទៀត ដូចដែលតម្រូវដោយច្បាប់ ដោយប្រើប្រាស់លើការវិភាគលើការខាតបង់ និងអត្ថប្រយោជន៍ ដើម្បីធានាថាសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលបង្កផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ត្រូវធ្វើឡើងប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ ស្របតាមច្បាប់បរិស្ថាន និងសេចក្តីណែនាំនានារបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ពាក់ព័ន្ធនឹងផែនការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន។

គន្លឹះទី២: ការវាយតម្លៃបរិស្ថាន

III. ឧបករណ៍បន្ថែម

ក្រមនេះ បានដាក់ចេញនូវឧបករណ៍គាំទ្រដល់ការសម្រេចចិត្តបន្ថែមទៀត ដូចជា ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់លើសុខភាព ការវាយតម្លៃហានិភ័យ ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាលបរិស្ថានជាបណ្តុំ ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានដោយបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមនឹងការតម្រូវយ៉ាងជាក់ច្បាស់ឱ្យមានការចូលរួមជាសាធារណៈ និងការដាក់ចេញនូវនីតិវិធី ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យសាធារណៈជនដែលងាយរងគ្រោះ ដូចជា កុមារ ស្ត្រី និងជនដែលរងផលប៉ះពាល់អាចចូលរួមយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព និងដោយបានទទួលព័ត៌មានត្រឹមត្រូវ ក្នុងការរៀបចំ និង/ឬ លើកស្នើនូវជម្រើសផ្សេងៗ សម្រាប់កាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នានា ដែលកើតឡើងដោយសារគម្រោង។

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

I. គោលបំណង និងគោលដៅ

ក្រមនេះបានទទួលស្គាល់នូវគោលនយោបាយ និងក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រជាច្រើន ដែលរួមគ្នាបង្កើតបានជា "យន្តការចីរភាព" ដែលមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

យន្តការចីរភាពនេះ មានជាអាទិ៍៖

- ក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ និងហានិភ័យ
- ការរៀបចំនូវគោលនយោបាយចីរភាព និងផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់គាំទ្រដែលអាចឆ្លើយតប ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការអភិរក្សជីវៈចម្រុះនៅខាងក្នុង និងខាងក្រៅតំបន់ការពារ ការបំពុលបរិស្ថាន និងក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងជីវៈចម្រុះ។
- គោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាពស្តីពីភាពធន និងការបន្សាំទៅនឹងអាកាសធាតុ រួមជាមួយនឹងក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញប្បទានបរិស្ថានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដែលមានបញ្ចូលសមាសភាគខាងក្រោម៖ មូលនិធិអាកាសធាតុបៃតបៃពណ៌ ការវិនិយោគលើការបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការវិនិយោគបៃបអាកាសធាតុមេត្រី ដែលអនុវត្តដោយវិស័យឯកជន ការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងទីផ្សារសន្និធិស្តុកកាបូន។
- និងគំនិតផ្តួចផ្តើម និងគោលនយោបាយ ផលិតកម្ម និងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាព ដូចជាលទ្ធកម្មបៃតង ការដាក់ស្លាកសម្គាល់ផលិតផលដែលមិនបង្កផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ការវាយតម្លៃលើប្រសិទ្ធិភាពធនធាន អភិក្រមផ្តែកតាមការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកផលិត ទេសចរណ៍ប្រកបដោយចីរភាព ថាមពលប្រកបដោយចីរភាព ប្រសិទ្ធភាពថាមពល និងឧស្សាហកម្មនិស្សារណកម្ម ដែលប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ។
- ក៏ដូចជា ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបៃបបរិស្ថានមេត្រី និងទីក្រុងប្រកបដោយចីរភាព។

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

II. ចីរភាព និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

តើរដ្ឋាភិបាលកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ?

- ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
- ការបញ្ចូលការពិចារណាពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ទៅក្នុងផែនការ និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ
- ការបញ្ចូល និងការឆ្លើយតបចំពោះការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ទៅក្នុងថវិកាជាតិ តាមរយៈក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញប្បទាន និងផែនការសកម្មភាព ដែលអនុវត្តដោយក្រសួង និងស្ថាប័ននានា របស់រដ្ឋាភិបាល
- ការវាយតម្លៃលើភាពងាយរងគ្រោះនៃប្រព័ន្ធជីវសាស្ត្រ សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ការរៀបចំហេដ្ឋរចនាសម្ព័ន្ធ សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម ជលផល ដឹកជញ្ជូន និងថាមពល ដែលបំភាយជាតិកាបូនទាប និងធន់ នឹងអាកាសធាតុ
- ការកែលម្អប្រព័ន្ធប្រកាសអាសន្នជាមុន
- ការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតប្រកបចីរភាព
- ការបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានថាមពល ទឹក ប្រព័ន្ធគមនាគមន៍ និងសេវាអនាម័យក្នុងតម្លៃសមរម្យ
- ការអភិវឌ្ឍមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដោយបំភាយកាបូនទាប
- ការជំរុញឱ្យមានការស្រាវជ្រាវ និងនវានុវត្តន៍ និងការយល់ដឹងអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបច្ចេកវិទ្យាដែលពាក់ព័ន្ធ។

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

III. ការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ

ស្ថាប័នជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ នឹងរៀបចំផែនការកាត់បន្ថយគ្រោះមហន្តរាយ និងផែនការត្រៀមបម្រុង ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដែលបង្កឡើងដោយសារគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ និងមនុស្ស។ នឹងមានការយកចិត្តទុកដាក់សហការជាមួយនឹងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងតួអង្គពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដើម្បីកសាងភាពធន់ទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ ដូចជា ការបន្សាំទៅនឹងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាដើម។

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

IV. ទេសចរណ៍ប្រកបដោយចីរភាព

ក្រមនេះគូសបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ អាចចាត់ទុកថា មាន "ចីរភាព" បានតែក្នុងករណីដែលការអភិវឌ្ឍនេះ អាចបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដូចតទៅតែប៉ុណ្ណោះ៖

- ការគ្រប់គ្រង ត្រូវគោរពឱ្យបានពេញលេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលត្រូវបានដាក់ចេញក្នុងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលចេញដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- ការប្រើប្រាស់ធនធាន ត្រូវមានប្រសិទ្ធភាព ទៅតាមស្តង់ដារ ដែលកំណត់ដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
- ការគ្រប់គ្រង និងប្រតិបត្តិការសកម្មភាពទេសចរណ៍ ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមប្បញ្ញត្តិដែលចែងក្នុងក្រមនេះ (គន្លឹទី ៤ មាតិកាទី ៣) ដើម្បីធានាយ៉ាងណាឱ្យសកម្មភាពដែលធ្វើឡើងក្នុងតំបន់ការពារ ឬច្រករបៀងជីវចម្រុះ និងបង្កើនបរិមាណធនធានធម្មជាតិ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាតិ សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច និងជួយដល់ការអភិរក្ស និងការស្តារឡើងវិញនូវជីវចម្រុះ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ក៏ដូចជាការលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពរយៈពេលវែង។
- ការបង្កើតចំណូល និងការប្រើប្រាស់ចំណូល ត្រូវគ្រប់គ្រងស្របតាមវិធាន និងគោលនយោបាយ ដែលដាក់ចេញដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

V. ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងទីក្រុងប្រកបដោយចីរភាព

ផែនការមេស្តីពីការប្រើប្រាស់ដីធ្លីបែបមេត្រីបរិស្ថាន ត្រូវបំពេញរាល់លក្ខខណ្ឌទាំងអស់ដែលត្រូវបានដាក់ចេញក្នុងក្រមនេះ។ ដូច្នេះ ផែនការនេះត្រូវ៖

- កើតចេញពីការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈជាមួយគ្រប់តួអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ អំពីផែនការមេស្តីពីការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែលស្នើឡើង
- ប្រើប្រាស់ព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រលម្អិតល្អបំផុត ដែលអាចរកបាន និងទិន្នន័យទីតាំងពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានដីធ្លី ការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនាពេលបច្ចុប្បន្ន ហេដ្ឋរចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ប្រជាជនដែលរស់នៅជុំវិញ វប្បធម៌ និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីធ្លីជាដើម
- ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាល្អបំផុតដែលអាចរកបាន ដើម្បីរៀបចំផែនទីទីតាំងភូមិសាស្ត្ររួម សម្រាប់គ្រប់តំបន់ទេសភាពទាំងអស់
- ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរថាតើផែនការមេស្តីពីការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែលស្នើឡើងនេះ អាចបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងអាងកាបូនដោយរបៀបណា
- ឆ្លើយតបចំពោះផលប៉ះពាល់ដែលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ អាចបង្កឡើងលើការអនុវត្តផែនការមេស្តីពីការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ដូចជាការទប់ស្កាត់ទឹកជំនន់ជាដើម
- ឆ្លើយតបចំពោះផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានលើបរិស្ថាន
- ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើវិធានការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ឬធនធានធម្មជាតិ ដែលបិតនៅក្នុង ឬនៅជិតទីកន្លែងប្រើប្រាស់ដីធ្លីដែលស្នើឡើង
- កំណត់ភាគរយផ្ទៃដីសម្រាប់ទុកជាលំហបៃតង

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

VI. ថាមពលបៃតង

ដើម្បីជំរុញលើកកម្ពស់ទីក្រុងបៃបបរិស្ថានមេត្រី និងសង្គមដែលបំភាយកាបូនទាប ហើយក្នុងពេលជាមួយគ្នា នៅតែអាចលើកកម្ពស់សន្តិសុខថាមពលរបស់ជាតិ ក្រមនេះក៏បានដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត និងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នជាច្រើន (ក្នុងគន្លឹះទី ៣ មាតិកាទី ៧) ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍថាមពលបៃតង។

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

VII. ឧស្សាហកម្មនិស្សារណកម្មដែលប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ

ពាក់ព័ន្ធនឹងឧស្សាហម្មនិស្សារណកម្ម ដូចជា ការរុករកប្រេង ឧស្ម័ន រ៉ែ លោហធាតុ វត្ថុធាតុភូគព្ភវិទ្យា និងធនធានដទៃទៀតក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងទទួលបន្ទុករ៉ែ ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រ សម្រាប់សកម្មភាពក្នុងវិស័យនេះ។

ការវាយតម្លៃទាំងនេះ នឹងផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌនូវម្ចាស់គម្រោងដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់នៃការរៀបចំគម្រោង នូវវិធានការបញ្ចៀស និងកាត់បន្ថយការគំរាមកំហែង ចំពោះតំបន់ ដែលមានតម្លៃអភិរក្សខ្ពស់។

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

VIII. ផលិតកម្ម និងការប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព សហការជាមួយនឹងក្រសួងបរិស្ថាន ក៏នឹងរៀបចំកម្មវិធីផ្តោតលើផលិតកម្ម និងប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព ដូចមានចែងក្នុងគន្លឹះទី ៣ មាតិកាទី ៤ ផងដែរ ដើម្បី៖

- បង្កើនតម្រូវការ និងការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលដែលកាន់តែមានមេត្រីភាពចំពោះបរិស្ថាន
- កែលម្អបរិស្ថាននៅកន្លែងផលិតផលិតផល
- គាំទ្រដល់ការអនុវត្តល្អសម្រាប់ផលិតកម្មបរិស្ថានមេត្រី
- ជំរុញឱ្យអ្នកផលិតទទួលខុសត្រូវលើសំណល់ដែលបង្កើតដោយប្រើប្រាស់ប
- លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការដាក់ស្លាកសម្គាល់ដោយស្ម័គ្រចិត្តលើផលិតផល និងសេវាកម្មនានា ដោយបង្ហាញព័ត៌មានអំពីបន្ទុកបរិស្ថាន ដូចជា សារធាតុនៅក្នុងផលិតផល ឬរបៀបផលិតផល និងសំណល់ជាដើម
- ដាក់ចេញនូវឧបសគ្គ និងផ្តល់ការគាំទ្រឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ប្រើប្រាស់ផលិតផលមេត្រីបរិស្ថាន។

គន្លឹះទី៣:ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងយន្តការចីរភាព

IX. ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងគុណភាពខ្យល់

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព នឹងសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរៀបចំក្របខ័ណ្ឌមូលនិធិអាកាសធាតុ ជំរុញឱ្យមានការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ រក្សា និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទិន្នន័យទាំងអស់ ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើតេស្តគុណភាពខ្យល់ ដើម្បីវាយគុណភាពខ្យល់។

គន្លឹះទី៤:ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដោយចីរភាព

I. ប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ

រៀបចំតួនាទីការកិច្ចរបស់តួអង្គពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ ជាអាទិ៍ក្រសួងបរិស្ថាន អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ក្រមនេះ បានធ្វើការកំណត់ពីក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន និងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ ដើម្បីកែលម្អការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ហើយស្របពេលជាមួយគ្នា លើកកម្ពស់សេវាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដោយអនុញ្ញាតឱ្យក្រសួបរិស្ថាន និង/ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ដូចជាអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានជាដើម រៀបចំបង្កើតតំបន់ការពារប្រភេទផ្សេងៗ បែងចែកតំបន់ និង/ឬបង្កើតតំបន់ការពារពិសេស ដូចជា តំបន់ការពារតាមតំបន់ តំបន់បេតិកភណ្ឌជាដើម។

II. សត្វព្រៃ

ក្រសួងបរិស្ថាន ទទួលខុសត្រូវការពារ អភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងសត្វព្រៃ និងត្រូវសហការជាមួយនឹងក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដើម្បីទប់ស្កាត់បទល្មើស និងការបំផ្លិចបំផ្លាញជម្រក ព្រមទាំងរុក្ខជាតិ និងសត្វក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

គន្លឹះទី៤:ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដោយចីរភាព

III. ព្រៃឈើ និងតំបន់វាលទំនាប

ព្រៃឈើ និងតំបន់វាលទំនាប ផ្តល់នូវដែនជម្រក សម្រាប់រុក្ខជាតិ និងសត្វព្រៃកម្រ ក៏ដូចជាតំបន់ដែលមានសារៈសំខាន់ផ្នែកវប្បធម៌ចំពោះជនជាតិដើមភាគតិច។ ផ្ទៃដីជាង XX ភាគរយនៃប្រទេសកម្ពុជា គ្របដណ្តប់ដោយព្រៃ ដែលមានចាប់ពីព្រៃក្រាស់ឃ្មឹក រហូតដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដែលមានលក្ខណៈពិសេសនៅតាមមាត់បឹង។ ក្រសួង X នឹងរៀបចំបញ្ជីសារពើភណ្ឌបង្ហាញពីស្ថានភាពព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសនេះ។

IV. តំបន់ឆ្នេរ

ឆ្នេររបស់ប្រទេសកម្ពុជា លាតសន្ធឹងចម្ងាយ X គីឡូម៉ែត្រ។ ការការពារ និងការអភិរក្សាតំបន់ឆ្នេរ មានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះសុខុមាលភាពសត្វព្រៃ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋាន ជាពិសេសឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍។

គណៈកម្មាធិការជាតិអភិវឌ្ឍន៍ និងគ្រប់គ្រងតំបន់ឆ្នេរ ទទួលខុសត្រូវលើសកម្មភាព និងការអភិវឌ្ឍនានា ដែលបង្កផលប៉ះពាល់ដល់តំបន់ឆ្នេរ។

គន្លឹះទី៤:ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដោយចីរភាព

V. មច្ឆាទឹកសមុទ្រ

គោលនយោបាយជាតិស្តីពីវិស័យជលផល ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការធានាចីរភាពផលចាប់ នៃការធ្វើនេសាទទឹកសាប ក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សធនធានវារីជាតិ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់អាហារឱ្យបានគ្រប់គ្រងដល់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប។ នេះ គឺជាទំនួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ហើយការងារមួយក្នុងចំណោមការងារសំខាន់ៗ គឺការបង្កើតសហគមន៍នេសាទ ដើម្បីផ្តល់អំណាចឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន ធ្វើការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សធនធានជលផលរបស់ពួកគេ។

VI. ធនធានទឹក

ក្រសួង X នឹងរៀបចំផែនការបែងចែក និងគ្រប់គ្រងទឹកប្រកបដោយចីរភាព ដើម្បីបំពេញតម្រូវការទឹកនាពេលអនាគត របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តាមរយៈការដាក់ចេញនូវផែនការជាតិយុទ្ធសាស្ត្រធនធានទឹក និងផែនការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកងតំបន់អាងទន្លេ។

គន្លឹះទី៥:ការអភិរក្ស និងការគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងធម្មជាតិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌

I. បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌

ប្រទេសកម្ពុជា ជាប្រទេសដែលសម្បូរដែលបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ដូចជា ប្រាង្គប្រាសាទបុរាណ សិលាចារឹកប្រវត្តិសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសកសិកម្មបែបប្រពៃណី។ ដើម្បីការពារ និងអភិរក្សបេតិកភណ្ឌនេះ ក្រសួង X នឹងរៀបចំផែនការជាតិគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងបង្កើតតំបន់ការពារបេតិកភណ្ឌប្បធម៌។

II. បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ

បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិសំដៅលើដែនគោក និងដែនទឹក ដែលបង្កបង្កើតឡើង ដោយសារកត្តារូបសាស្ត្រ, ភូគព្ភសាស្ត្រ ជីវសាស្ត្រ ឬដោយមនុស្ស ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីដំណាក់កាលវិវត្តន៍នៃធម្មជាតិ ឬអរិយធម៌ នៅមានតម្លៃប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈ, វិទ្យាសាស្ត្រ ឬសោភ័ណភាព។ ក្រមបរិស្ថាន និងច្បាប់ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានឹងធ្វើការការពារបេតិកភណ្ឌធម្មជាតិរបស់ប្រទេសនេះ។

គន្លឹះទី៦:ការគ្រប់គ្រងសំណល់ និងការត្រួតពិនិត្យការបំពុលបរិស្ថាន

គន្លឹះនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីសម្អាត និងរក្សាផ្ទៃះសម្បែងសហគមន៍ ភូមិដ្ឋាន ទីក្រុង និងប្រទេសរបស់យើងឲ្យនៅស្អាតស្រស់បំព្រង និងមានសុវត្ថិភាព សម្រាប់រស់នៅ ស្នាក់នៅ និងធ្វើការ និងពុំមានការបំពុលបរិស្ថាន។ គន្លឹះនេះត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីសម្អាត និងរក្សាផ្ទៃះសម្បែងសហគមន៍ ភូមិដ្ឋាន ទីក្រុង និងប្រទេសរបស់យើងឲ្យនៅស្អាតស្រស់បំព្រង និងមានសុវត្ថិភាព សម្រាប់រស់នៅ ស្នាក់នៅ និងធ្វើការ និងពុំមានការបំពុលបរិស្ថាន។

ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនេះ និងដើម្បីការពារ និងលើកម្ពស់គុណភាពបរិស្ថានរបស់យើងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីឲ្យដីបន្តមានជីជាតិ បរិយាកាស ខ្យល់ និងទឹកស្អាត និងមានសុវត្ថភាព (ដូចជាទន្លេ បឹង ទឹកលើដីដទៃទៀត ទឹកក្រោមដី និងសមុទ្រជាដើម...) សម្រាប់គ្រប់គ្នា (មនុស្ស ជីវចម្រុះ រុក្ខជាតិ និងសត្វ) ក្រមនេះប្រើប្រាស់គោលការណ៍វិភាគឬសគល់ និងអភិក្រមគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីគ្រប់គ្រងរាល់សំណល់គ្រប់ប្រភេទ (រឹង និងរាវ) និងធ្វើការត្រួតពិនិត្យការបំពុលបរិស្ថានពីគ្រប់ប្រភពទាំងអស់។

គន្លឹះទី៦:ការគ្រប់គ្រងសំណល់ និងការត្រួតពិនិត្យការបំពុលបរិស្ថាន

I. ការគ្រប់គ្រងសំណល់

1. ការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់សំណល់៖ ជាបុរេលក្ខខណ្ឌសម្រាប់សម្អាត និងរក្សាបរិស្ថាននៅកន្លែងរស់នៅ និងកន្លែងធ្វើការរបស់យើងឲ្យនៅស្អាត និងស្រស់បំព្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
2. ការកិច្ចរួមសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា (ប្រជាពលរដ្ឋ និវាសនជន ភ្ញៀវ និងបុគ្គលដទៃទៀត)
3. ភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវសំខាន់ៗរបស់បញ្ញតិករ និងមន្ត្រីអនុវត្តន៍ច្បាប់

II. ការត្រួតពិនិត្យការបំពុលបរិស្ថាន និងការការពារស្រទាប់អូហ្សូន

ការបំពុលបរិស្ថាន មានទម្រង់ដូចតទៅ៖ ១)ការបំពុលទឹក, ២)ការបំពុលដី, ៣)ការបំពុលខ្យល់, ៤)ការបំពុលដោយសំឡេងរំខាន និងរំញ័រ (ឬការរំខាន) និង ៥)ការបំពុលដោយរូបភាព។ ការបំពុលអាចកើតចេញពីការគ្រប់គ្រងសំណល់ពុំបានសមស្រប ឬពីការធ្វើសកម្មភាព ឬការពុំធ្វើសកម្មភាពណាមួយ។

គន្លឹះទី៦:ការគ្រប់គ្រងសំណល់ និងការត្រួតពិនិត្យការបំពុលបរិស្ថាន

II. ការត្រួតពិនិត្យការបំពុលបរិស្ថាន និងការការពារស្រទាប់អូហ្សូន (ត)

1. យន្តការរួមជាច្រើន ដែលអាចយកមកអនុវត្តចំពោះការគ្រប់គ្រងសំណល់ ការផ្លាស់ទីផលិតផល និងការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី និងការត្រួតពិនិត្យការបំពុលបរិស្ថានជាទូទៅ
2. របបជាប់លាប់ និងយន្តការគាំទ្រជាច្រើន ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះលក្ខណៈពិសេសនៃការបំពុលបរិស្ថានទៅតាមប្រភេទនីមួយៗ
3. ពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យកាបំពុលខ្យល់ និងការការពារស្រទាប់អូហ្សូន ក្រមនេះបានបង្កើតនូវរបបសម្រាប់ការបំពុលពីប្រភពពីប្រភពចល័ត (ដូចជាយានយន្ត ទោចក្រយានយន្ត យន្តហោះ...) និងប្រភពអចល័ត (ដូចជារោងចក្រកោជនីយដ្ឋាន តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស)។
4. ការត្រួតពិនិត្យសំឡេងរំខាន និងរំញ័រ។

គន្លឹះទី៧:ការអប់រំ ស្រាវជ្រាវ និងយល់ដឹងពីបរិស្ថាន

ក្រមនេះ ជឿជាក់យ៉ាងមុតមុតមាំថា យើងទាំងអស់គ្នាដែលជាប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា អាចការពារធនធានធម្មជាតិរបស់យើង(ដូចជាព្រៃឈើ សត្វព្រៃ ដីវាលស្រែ ធនធានដលផល សត្វសមុទ្រ តំបន់ទេសភាព បេតិកភណ្ឌ និងបេតិកភណ្ឌអេកូឡូស៊ីគាំទ្រដទៃទៀត) យ៉ាងល្អប្រសើរប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងបង្កើនគុណភាពបរិស្ថានរបស់យើង ដើម្បីជោគជ័យរយៈពេលវែងការរស់នៅ និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ប្រសិនបើ និងតែប្រសិនបើយើងទាំងអស់គ្នាអាចអប់រំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់យើងបានល្អប្រសើរតែប៉ុណ្ណោះ។ ការស្វែងយល់ដោយខ្លួនឯង និងការអភិវឌ្ឍខ្លួនឯង រួមនឹងការបន្តស្រាវជ្រាវនិងរិះរកគំនិតច្នៃប្រឌិតថ្មីនឹងជួយធានាជោគជ័យរយៈពេលវែងរបស់យើង ដោយអស់ចំណាយតិចនិងកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។

គន្លឹះទី៧:ការអប់រំ ស្រាវជ្រាវ និងយល់ដឹងពីបរិស្ថាន

ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ យន្តការគាំទ្រសំខាន់ៗចំនួយ៩ត្រូវបានបង្កើតឡើង ក្រោមក្របខណ្ឌនៃច្បាប់នេះ៖

១. នេះជាលើកទី១ ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលក្រមនេះផ្តល់ការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការដល់តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់គ្រប់តួអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ចាប់ពីអាជ្ញាធរថ្នាក់ជាតិ និងអាជ្ញាធរ មូលដ្ឋានរហូតដល់សង្គមស៊ីវិលទូទៅ ដូចជាក្រុមហ៊ុនឯកជន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ ដែលកំពុងបំពេញសកម្មភាពអប់រំបរិស្ថាន និងជំរុញផ្សព្វផ្សាយសកម្មភាពដែលមិនបង្កផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន។

២. គោលនយោបាយស្តីពីការអប់រំបរិស្ថានដែលនឹងត្រូវរៀបចំឡើងដោយក្រសួងបរិស្ថានឹងត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងអប់រំផ្លូវការនៅគ្រប់កំរិតថ្នាក់ទាំងអស់ ចាប់ពីការអប់រំកុមារតូច(មត្តេយ្យសិក្សា)រហូតដល់ឧត្តមសិក្សា។

៣. ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ដូចជាយុទ្ធនាការការពារបរិស្ថាន និងការជំរុញផ្សព្វផ្សាយមេត្រីភាពបរិស្ថាន នឹងត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យមានសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា សម្រាប់អ្នកជំនាញ និងសារធារណៈជនទូទៅ

គន្លឹះទី៧:ការអប់រំ ស្រាវជ្រាវ និងយល់ដឹងពីបរិស្ថាន

ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ យន្តការគាំទ្រសំខាន់ៗចំនួយ៩ត្រូវបានបង្កើតឡើង ក្រោមក្របខណ្ឌនៃច្បាប់នេះ៖ (ត)

៤. នឹងមានការផ្សព្វផ្សាយពីចំណេះដឹង និងជំនាញគ្រប់គ្រងបរិស្ថានដល់មន្ត្រីរាជការនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងមានការដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រ សម្រាប់បង្កើត និងរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលផ្សេងៗ

៥. គោលនយោបាយផ្តល់រង្វាន់ដល់ពលរដ្ឋឆ្នើម និងក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រនានា ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ក្រោមវេទិកាផ្សេងៗ ចាប់ពីសាលាមេត្រីបរិស្ថាន រហូតដល់អាជីវកម្ម និងសហគមន៍មេត្រីបរិស្ថាន រួមនឹងការប្រកួតប្រជែង និងការផ្តល់រង្វាន់ជាច្រើនប្រភេទ

៦. អាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ជាតិ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានមកពីតាមក្រសួង និងម្ចាស់សហគ្រាសឯកជន ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍បរិស្ថានប្រចាំឆ្នាំ ដែលជាផ្នែកមួយនៃការបំពេញភារកិច្ចស្ម័យភាយការណ៍ និងគោរពតាមច្បាប់ដោយខ្លួនឯងរបស់ពួកគេ

គន្លឹះទី៧:ការអប់រំ ស្រាវជ្រាវ និងយល់ដឹងពីបរិស្ថាន

ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ យន្តការគាំទ្រសំខាន់ៗចំនួយ៩ត្រូវាបានបង្កើតឡើង ក្រោមក្របខណ្ឌនៃច្បាប់នេះ៖ (ត)

៧. នឹងមានការជំរុញឱ្យមានការស្រាវជ្រាវ និងនវានុវត្តន៍បន្ថែមទៀត ទាំងក្នុងវិស័យឯកជន និងតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវ

៨. រចនាសម្ព័ន្ធផ្តល់មូលនិធិ ដូចជាមូលនិធិបរិធនបាលកិច្ចបរិស្ថាន និងទម្រង់មូលនិធិផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបង្កើតឡើង ដើម្បីជំរុញឱ្យមានការអនុវត្តសកម្មភាពគ្រប់បែបយ៉ាង ដែលរួមចំណែកដល់ការអប់រំ និងបង្កើនការយល់ដឹងអំពីបរិស្ថាន។

៩. នឹងមានបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ អំពីធនធាន និងបរិស្ថាន ដើម្បីគាំទ្រដល់នវានុវត្តន៍ និងភាពច្នៃប្រឌិតថ្មី ក្នុងវិស័យបច្ចេកវិទ្យាបរិស្ថាន វិទ្យាសាស្ត្រ និងគោលនយោបាយអភិបាលកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធ។

គន្លឹះទី៨:វិធានការសេដ្ឋកិច្ច គណនេយ្យ ប្រាក់កម្រៃ និងមូលនិធិបរិស្ថាន

ក្រោមគន្លឹះនេះ ក្រមបរិស្ថានមិនត្រឹមតែដាក់ចេញនូវវិធានការសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យបុគ្គល ម្ចាស់អាជីវកម្ម និងម្ចាស់ឧស្សាហកម្ម ក៏ដូចជាសាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទ និងនីតិបុគ្គលផ្សេងទៀត ដូចជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍មូលដ្ឋានស្ម័គ្រចិត្តកែប្រែខ្លួនឯង និង/ឬ គោរពច្បាស់ដោយខ្លួនឯង (I) ថែមទាំងបង្កើតនូវកម្មវិធីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានជាច្រើនដែលចាំបាច់ ដើម្បីគាំទ្រដល់សកម្មភាពការពារ និងគាំពារបរិស្ថានបក្របដោយចីរភាព ដូចដែលតម្រូវដោយច្បាប់នេះ (II) ។

គន្លឹះទី៨:វិធានការសេដ្ឋកិច្ច គណនេយ្យ ប្រាក់កម្រៃ និងមូលនិធិបរិស្ថាន

I. វិធានការសេដ្ឋកិច្ច ជាមធ្យោបាយបន្ថែមសម្រាប់ជំរុញឱ្យមានស្ម័យលើកទឹកចិត្ត និងការគោរពច្បាប់ដោយខ្លួនឯង

ដើម្បីផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល យន្តការសំខាន់ៗចំនួន៣ដូចខាងក្រោមត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋ ទាំងរូបវន្តបុគ្គល ទាំងនីតិបុគ្គលគ្រប់ប្រភេទ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្រោមច្បាប់នៃប្រទេសកម្ពុជា ជាអាទិ៍សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលឱ្យប្រកាន់យកឥរិយាបទបរិស្ថានមេត្រី៖

១) រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា តាមរយៈក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវដឹកនាំ និងបន្តពិនិត្យលទ្ធភាពផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់ការវិនិយោគ និង/ឬ សកម្មភាពអាជីវកម្មទាំងឡាយដែលជួយលើកកម្ពស់ការគាំពារបរិស្ថាន និង/ឬការបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ស្របតាមសំណើ និង/ឬតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន។ ការលើកទឹកចិត្តទាំងនេះ អាចធ្វើឡើងក្នុងរូបភាពជាការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្របៃតង ការដាក់ស្លាកសម្គាល់មេត្រីបរិស្ថាន ការផ្តល់លិខិតសរសើរ និង/ឬឥណទានឧបត្ថម្ភក្នុងរូបភាពណាមួយ។

២) ការលើកទឹកចិត្តដែលបង្ហាញខាងលើនឹងត្រូវផ្តល់ជូន ដើម្បីជំរុញឱ្យមានការវិនិយោគមេត្រីបរិស្ថាន និង/ការបង្កើតអាជីវកម្មបៃតង (ដូចជាធ្យូងឬ ដែលមាននិរន្តរភាព អគារដែលមាននិរន្តរភាព ក្រុមហ៊ុនដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះសង្គម "SCR" ថាមពលប្រកបដោយនិរន្តរភាព និង/ឬកើតឡើងវិញ និងអាជីវកម្មផ្សេងទៀត ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការស្តារព្រៃឈើ និងឬ ការស្តារបរិស្ថានឡើងវិញ)

៣) នឹងមានការរៀបចំគោលនយោបាយជាតិ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តក្របកដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលនិអាចធានាបាននូវភាពត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌និងសមធម៌សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។

គន្លឹះទី៨:វិធានការសេដ្ឋកិច្ច គណនេយ្យ ប្រាក់កម្រៃ និងមូលនិធិបរិស្ថាន

II. យន្តការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនិងប្រសិទ្ធផលនៃការអភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន

យើងទាំងអស់គ្នាយល់ស្របដូចៗគ្នាថា ការការពារ ការគាំពារអភិបាលកិច្ចល្អក្នុងវិស័យបរិស្ថានជាទូទៅមិនអាចសម្រេចដោយពុំមានការចំណាយនោះឡើយ។ ដោយមូលហេតុនេះហើយ ដើម្បីរ៉ាប់រងចំណាយទាំងនេះប្រកបដោយចីរភាព ក្រមនេះបានបង្កើតនូវយន្តការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានធំៗចំនួន ៣៖

1) ក្រមនេះបង្កើតនូវប្រភពចំណូលជាច្រើន

2) ក្រមនេះផ្តល់លទ្ធភពឱ្យអ្នកដែលមានមូលនិធិ និង/ឬធនធានគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ អាចបង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងមូលនិធិដោយខ្លួនឯង ដោយត្រូវសហការ ឬពុំចាមបាច់មានការសហការជាមួយ និង/ឬការគាំទ្រពីដៃគូសាធារណៈនានា ដូចជាអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ជាតិ និង/ឬក្រោមជាតិជាដើម។ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងមូលនិធិដែលចុះបញ្ជីជាមួយនឹងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុក្រោមឈ្មោះមូលនិធិ «អាណត្តិព្យាបាល»។ ការគ្រប់គ្រង និងកិបាលកិច្ចត្រូវស្របតាមច្បាប់ស្តីពីអាណត្តិព្យាបាលភាព (trust law) ដែលកំពុងចូលជាធរមាន។

គន្លឹះទី៨:វិធានការសេដ្ឋកិច្ច គណនេយ្យ ប្រាក់កម្រៃ និងមូលនិធិបរិស្ថាន

II. យន្តការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនិងប្រសិទ្ធផលនៃការអភិបាលកិច្ចបរិស្ថាន (ត)

3) ចុងក្រោយ ដើម្បីលើកកម្ពស់កិច្ចគាំពារបរិស្ថានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងដើម្បីលើកកម្ពស់ផលជាវិជ្ជមានចំពោះសហគមន៍ដែលឋិតនៅជុំវិញទីតាំងដែលមានការវិនិយោគ និង/ឬមានការធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្ម ក្រមនេះក៏បង្កើតកាតព្វកិច្ចតម្រូវឱ្យម្ចាស់វិនិយោគ និង/ឬអាជីវកម្មបង្កើតដោយឡែកនូវមូលនិធិពិសេស ក្រោមការគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯង «សម្រាប់ប្រើប្រាស់ជាមូលនិធិបម្រុង ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គម ដែលកើតមានជាយថាហេតុ ចេញពីសកម្មភាពអាជីវកម្ម និង/ឬប្រតិបត្តិការវិនិយោគ ឬផលិតកម្មរបស់ពួកគេ»។ គេហៅមូលនិធិបែបនេះថា «មូលនិធិគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន (EMP)»។ មូលនិធិនេះ នឹងត្រូវប្រើប្រាស់ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីត្រួតពិនិត្យនិងតាមដានការបំពុលបរិស្ថាន ការសម្អាតសំណល់ និង/ឬការកែច្នៃសំណល់ឡើងវិញ ការបំពាក់ប្រព័ន្ធការពារមិនឱ្យមានសំឡេងរំខាន និងរំញ័រ ការបង្កើតផ្ទៃបៃតង និង/ឬអនុវត្តសកម្មភាពផ្សេងទៀត ដែលតម្រូវដោយច្បាប់ និង/ឬអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលដែលមានសមត្ថកិច្ច។

គន្លឹះទី៩:ការទទួលខុសត្រូវលើការខូចខាតបរិស្ថាន

ក្រមនេះ បានដាក់ចេញនូវមូលដ្ឋានគ្រឹះស្តីពីការទទួលខុសត្រូវផ្នែកបរិស្ថាន ដោយធ្វើការឆ្លើងឆ្លែងពីអំណាចក្នុងការធានាឱ្យមានយុត្តិធម៌សង្គម និងការប្រតិបត្តិដោយការស្មើភាពគ្នា និងប្រកបដោយសមធម៌សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ មានការដាក់ចេញនូវគោលការណ៍ណែនាំជាច្រើន ដូចជា៖

១. ពាក់ព័ន្ធនឹងការខាតបង់ចំពោះបរិស្ថាន និងការបង់សំណង

២. ពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធី និងបែបបទវិញមានការដាក់ចេញនូវគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព។

គន្លឹះទី១០:នីតិវិធីដោះស្រាយបណ្តឹងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ

ដោយធ្វើការពិចារណាពីលក្ខណៈពិសេស និងភាពស្មុគស្មាញនៃជម្លោះបរិស្ថាន (ដោយសារតែបញ្ហាកស្តុតាង ភាពស្មុគស្មាញនៃការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ ការរៀបចំផ្តល់សំណង និងតម្លៃនានា ...) វិធានពិសេសចំនួន ៥ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តក្រោមក្របខ័ណ្ឌនេះ ដើម្បីលើកម្ពស់យុត្តិធម៌ក្នុងវិស័យបរិស្ថាន បន្ថែមពីលើនីតិវិធីតុលាការដែលត្រូវបានចែងក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ និងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលកំពុងចូលជាធរមាននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះក្នុងប្រទេសកម្ពុជា៖

១. ការដាក់ពាក្យបណ្តឹង

២. វិធានគ្រប់ដណ្តប់លើការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត

៣. វិធានការកស្តុតាង៖ បើតាមក្រមនេះ ជនណាក៏ដោយ ដែលចាប់អារម្មណ៍មានសេរីភាពក្នុងការផ្តល់កស្តុតាង ដែលខ្លួនគិតថា មានប្រយោជន៍

៤. ហាន:ពិសេសរបស់មន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន

៥. បទល្មើសបរិស្ថាន

គន្លឹះទី១១:ទោសប្បញ្ញត្តិ

ការខកខានមិនអនុវត្តតាមក្រមនេះនិងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់អនុវត្តផ្សេងទៀត ដូចជា គោល ការណ៍ណែនាំនិងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលគ្រប់ដណ្តប់លើកិច្ចការពាក់ព័ន្ធនឹងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន អាចនាំឱ្យមានទោសដូចខាងក្រោម៖

- ការព្រមានជាលយលក្ខណ៍អក្សរ

-ការដកហូត ឬការព្យួរការងារការឯកភាព ឬលិខិតអនុញ្ញាតិ (ដូចជាការឯកភាពលើការវាយតម្លៃហេតុផល ប៉ះពាល់បរិស្ថាន លិខិតអនុញ្ញាតិអោយបញ្ចេញសំណល់...) ការពិន័យ ការសងសំណងជាដើម

-ទោសជាប់ពន្ធនាគារដោយមាន ឬគ្មានទោសបន្ថែម ដូចជាការរំលាយក្រុមហ៊ុន ការដកមុខតំណែង នាយកក្រុមហ៊ុន ការបិទសកម្មភាពផលិតកម្មជាបណ្តោះអាសន្ន ការផ្អាកកិច្ចព្រមព្រៀងសម្បទាន ការដកហូតទ្រព្យ សម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន ការដាក់កំហិតលើសកម្មភាពអាជីវកម្មជាដើម និងទោសផ្សេងទៀតដែលចែងក្នុងក្រម ព្រហ្មទណ្ឌនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

គន្លឹះទី១១:ទោសប្បញ្ញត្តិ

បទល្មើសទាំង ៥ថ្នាក់ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១. បទល្មើសថ្នាក់ទី១ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ឆ្នាំ ទៅ៣០ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាបក់ពី ៤០០.០០០.០០០ (បួនរយលាន) រៀល ទៅ ៨០០.០០០.០០០ (ប្រាំបីរយលាន)រៀល។

២. បទល្មើសថ្នាក់ទី២ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ០៥ឆ្នាំ ទៅ ១០ឆ្នាំ និងត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពី ២០០.០០០.០០០ (ពីររយលាន) រៀលទៅ ៤០០.០០០.០០០ (បួនរយលាន) រៀល។

៣. បទល្មើសថ្នាក់ទី៣ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ០១ឆ្នាំ ទៅ ០៥ឆ្នាំ និងត្រូវពិន័យជាប្រាប់ពី ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀលទៅ ២០០.០០០.០០០ (ពីររយលាន) រៀល។

៤. បទល្មើសថ្នាក់ទី៤ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ០៧ថ្ងៃ ទៅ០១ឆ្នាំ និង/ឬត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀលទៅ ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល។

៥. បទល្មើសថ្នាក់ទី៥ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី០១ ទៅ ០៦ថ្ងៃ និង/ឬត្រូវពិន័យជាប្រាក់ពី ២០.០០០ (ពីរម៉ឺន) រៀលទៅ ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល។

សូមអរគុណ!

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩
និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩ សាលប្រជុំម៉ុក ម៉ារ៉េត ទីស្តីការក្រសួងបរិស្ថាន

កិច្ចផ្ដួចផ្ដើមការសិក្សា និងការរៀបចំគោលនយោបាយ ជាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា

ជន គង្គា
នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង

មាតិកា

- សេចក្តីផ្តើម
- សមិទ្ធផល
- បញ្ហាប្រឈម និងអនុសាសន៍
- ទិសដៅ២០២០

សេចក្តីផ្តើម

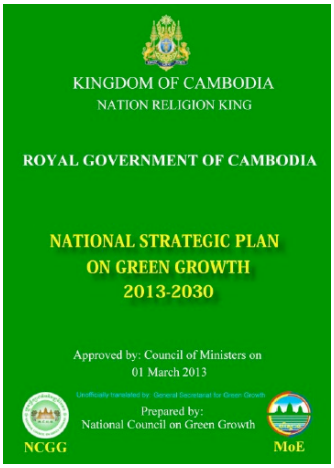

ការគ្រប់គ្រងថាមពល និងថាមពលកកើតឡើងវិញប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

ការគ្រប់គ្រងថាមពលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបៃតងគឺត្រូវ**សន្សំសំចៃថាមពល និងផ្តត់ផ្តង់ថាមពលចម្រុះបន្ថែម**ដើម្បីកសាងសង្គមកម្ពុជាដែលមានការបញ្ចេញកាបូនទាប កាត់បន្ថយការបំពុលបរិស្ថាន និងបញ្ចៀសវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ ជាពិសេសប្រជាជននៅជនបទ

សេចក្តីផ្តើម

ការប្តេជ្ញារបស់កម្ពុជា

- កម្ពុជាស្នើការរួមចំណែកកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់សម្រាប់២០២០-២០៣០ ក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការគាំទ្រផ្សេងៗពីសហគមន៍អន្តរជាតិ
- របាយការណ៍ “ការចូលរួមចំណែករបស់កម្ពុជាក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ NDC” បញ្ជាក់ពីយុទ្ធសាស្ត្រ រយៈពេលវែង ដែលមានបំណងកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់តាមរយៈការធ្វើផែនការតាមវិស័យ និងថ្នាក់ជាតិដែលអនុលោមតាមអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍ។

វិស័យសំខាន់ៗសម្រាប់កាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់

- **ឧស្សាហកម្មថាមពល ឧស្សាហកម្មកម្មន្តសាល ការដឹកជញ្ជូន និងវិស័យផ្សេងៗទៀត ៖** កាត់បន្ថយជាអតិបរិមា 3,100 Gg CO_2eq ប្រៀបធៀបជាមួយការបញ្ចេញជាមូលដ្ឋាន 11,600 Gg CO_2eq (27%) ត្រឹមឆ្នាំ 2030
- **ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី ការប្រែប្រួលការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងព្រៃឈើ (LULUCF) ៖** បង្កើនគម្របព្រៃឈើទៅ 60% នៃផ្ទៃដីត្រឹមឆ្នាំ 2030. កាត់បន្ថយត្រឹម 7,897 $GgCO_2$ នៅ 2030 ប្រៀបធៀបការស្រូបដែលប៉ាន់ប្រមាណ 18,492 $GgCO_2$ នៅ

សេចក្តីផ្តើម

តើយើងអាចឈានឆ្ពោះទៅអនាគតដែលកាន់តែមានថាមពលនិរន្តរភាពយ៉ាងដូចម្តេច ?

ទស្សនទាន៖ យើងអាចឈានឆ្ពោះទៅអនាគតដែលកាន់តែមានថាមពលនិរន្តរភាព ដោយពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពថាមពល ប្រើប្រាស់ថាមពលចម្រុះនៃធនធានថាមពលកកើតឡើងវិញ និងបញ្ចូលតម្លៃសុខភាព និងបរិស្ថាននៃធនធានថាមពលទៅក្នុងតម្លៃទីផ្សារ។

សេចក្តីផ្តើម

ការជ្រើសរើសមាស៊ាំនានាឆ្ពោះទៅថាមពលនិរន្តភាព

បើគិតពីអនាគតថាមពលដែលអាចមាន មានសេចក្តីសន្និដ្ឋានទូទៅចំនួន៣ ដោយផ្តែកលើជម្រើសថាមពលនានា

- *ទី១ ក្នុងសតវត្សនេះ អាចមានការឈានចេញពីការពឹងផ្តែកលើឥន្ធនៈហ្វូស៊ីល ទៅថាមពលកកើតឡើងវិញចម្រុះ ដូចជាថាមពលព្រះអាទិត្យ ថាមពលខ្យល់ ថាមពលវារីអគ្គិសនី និងថាមពលកម្តៅក្នុងដី*

- *ទី២ ការបញ្ចូលគ្នានៃវិធានការប្រសិទ្ធភាពថាមពល និងការប្រើប្រាស់នៃឧស្ម័នធម្មជាតិ ដែលត្រូវបានត្រួតពិនិត្យដោយប្រុងប្រយ័ត្ន អាចជាវិធីមួយដ៏ល្អក្នុងការឈានទៅការប្រើប្រាស់ធនធានថាមពលកកើតឡើងវិញកាន់តែច្រើន*

- *ទី៣ ដោយសារតែឥន្ធនៈហ្វូស៊ីលនៅមានច្រើន និងមានតម្លៃថោក យើងនឹងនៅបន្តប្រើប្រាស់ឥន្ធនៈទាំងនេះក្នុងបរិមាណច្រើន*

សមិទ្ធិផល

1. **ការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាមួយដៃគូអតិថិជន៍ស្តីពីសក្តានុពលថាមពលព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា**

   - វិថីឆ្ពោះទៅសន្តិសុខថាមពលនិរន្តរភាពនៅកម្ពុជា (២០១៦)
   - របាយការណ៍ស្តីពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យវិនិយោគថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា (២០១៩)

2. **ការបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសដាយតម្លៃសក្តានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ**

សមិទ្ធិផល

ធាតុចូលខាងក្រោមត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ការពិចារណា ដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសដាយតម្លៃសក្តានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ

1. *ឯកសារគោលនយោបាយ៖ ការឆ្លើយតបទៅនឹង ការកង្វះខាតថាមពល នៅកម្ពុជា, អត្ថបទស្រាវជ្រាវ និងអនុសាសន៍សម្រាប់បង្កើតគោលនយោបាយ*
2. *ការវិភាគ និងតែតម្រូវដែលស្នើឡើងសម្រាប់បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ*
3. *ការវាយតម្លៃ ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលលើសតម្រូវការដែលអាចមានពីប្រព័ន្ធថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅលើដំបូលនៅកម្ពុជា*
4. *វិធីសាស្ត្រស្នើឡើងសម្រាប់វាយតម្លៃឆាប់រហ័សនៃការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចដែលកើតឡើងដោយការរអាក់រអួលនៃការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីនៅកម្ពុជា*
5. *របាយការណ៍ស្តីពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យវិនិយោគថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា៖ ការរកឃើញសំខាន់ៗ*

សមិទ្ធិផល

គោលលក្ខណៈនៃការសិក្សាស្តីពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យវិនិយោគថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា

- **កំណត់វិធានការកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលមានប្រសិទ្ធភាពចំណាយ៖** ការសិក្សានេះមានគោលបំណងធ្វើការវិភាគលើវិធានការសាធារណៈដែលមានប្រសិទ្ធភាពចំណាយបំផុត ដើម្បីគាំទ្រការវិនិយោគរបស់វិស័យឯកជន លើផ្នែកថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា
- **ការវិភាគលើអនុវិស័យទាំងបួន៖** ដោយប្រើវិធីសាស្ត្របែបទូលំទូលាយ ការសិក្សានេះផ្តោតលើអនុវិស័យថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យបួនផ្សេងគ្នា៖
  - **ប្រព័ន្ធតភ្ជាប់នឹងបណ្តាញអគ្គិសនីរដ្ឋ (on-grid)** ដែលរួមមាន៖ ១.ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យខ្នាតធំសម្រាប់ផលិតកម្មអគ្គិសនី (utility-scale photovoltaics) និង ២. ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យដាក់លើដំបូលអគារ(roof-top photovoltaics)
  - **ប្រព័ន្ធមិនតភ្ជាប់នឹងបណ្តាញអគ្គិសនីរដ្ឋ (off-grid)** ដែលរួមមាន៖ ៣. បណ្តាញអគ្គិសនីខ្នាតតូចដែលប្រើប្រាស់ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនិងអាគុយ (solar-battery mini-grids) និង ៤. ប្រព័ន្ធថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យតាមផ្ទះ(solar home system)

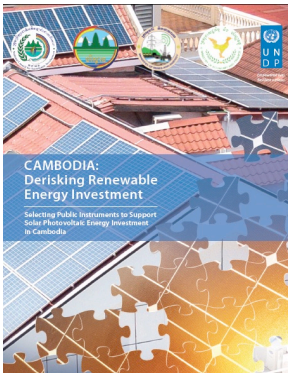

- **ចំណុចដៅវិនិយោគដោយផ្នែកឯកជន៖** ចំពោះអនុវិស័យនិមួយៗខាងលើ សិក្សានេះបានកំណត់ចំណុចដៅសន្មតសម្រាប់ការវិនិយោគដោយផ្នែកឯកជនដូចខាងក្រោម៖
  - **ប្រព័ន្ធតភ្ជាប់នឹងបណ្តាញអគ្គិសនីរដ្ឋ (on-grid) ៖** ចំពោះថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យខ្នាតធំសម្រាប់ផលិតកម្មអគ្គិសនី៣៥០មេហ្គាវ៉ាត់(MW) និង៣៥០MW ទៀតសម្រាប់ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យដាក់លើដំបូលអគារ សរុប៧០០ MW ។ចំនួននេះស្មើនឹង២០%នៃសមត្ថភាពផលិតថាមពលអគ្គិសនីសរុបរបស់កម្ពុជានៅឆ្នាំ ២០៣០។
  - **ប្រព័ន្ធមិនតភ្ជាប់នឹងបណ្តាញអគ្គិសនីរដ្ឋ (off-grid) ៖** ចំពោះបណ្តាញអគ្គិសនីខ្នាតតូចដែលប្រើប្រាស់ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនិងអាគុយ និងប្រព័ន្ធថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យតាមផ្ទះដែលបង់ថ្លៃតាមរបៀប pay-as-you-go (PAYG) ចំណុចដៅនៃអនុវិស័យនេះត្រូវបានសន្មតដោយចាប់ផ្តើមធ្វើជាដំហាន/ដំណាក់កាលចំនួន ១០មេហ្គាវ៉ាត់(MW) ត្រឹមឆ្នាំ២០២៥។

សមិទ្ធិផល

ការរកឃើញសំខាន់ៗនៃការសិក្សាស្តីពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យវិនិយោគថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា

1. **ឱកាសវិនិយោគលើសពី៩០០លានដុល្លារអាមេរិកក្នុង វិស័យថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ៖** ប្រទេសកម្ពុជាមាន សក្តានុពលទាក់ទាញការវិនិយោគឯកជនយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងទំហំវិនិយោគសរុបប្រមាណ៩០៣លានដុល្លារអាមេរិកពី អនុវិស័យទាំងបួន។
2. **ការផលិតអគ្គិសនីពីថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យមានតម្លៃទាបជាងមុន៖** បច្ចេកវិទ្យាក្នុងអនុវិស័យថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យទាំងបួនមានតម្លៃកាន់តែទាក់ទាញសម្រាប់ទីផ្សារបច្ចុប្បន្ន ហើយវានឹងផ្តល់នូវអគ្គិសនីក្នុងតម្លៃទាបជាងការផលិតពីធ្យូងថ្មនិងវារីអគ្គិសនី នៅពេលដែលហានិភ័យវិនិយោគក្នុងវិស័យនេះត្រូវបានកាត់បន្ថយ។
3. **ការកាត់បន្ថយហានិភ័យវិនិយោគនឹងផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ជាក់ស្តែងដល់ប្រទេសកម្ពុជា៖** របាយការណ៍នេះបាន ស្នើនូវសំណុំវិធានការសាធារណៈបែបទូលំទូលាយនិងជាប្រព័ន្ធ ដោយពិនិត្យមើលអំពីហានិភ័យវិនិយោគ ក្នុងអនុវិស័យថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យទាំងនេះ។
4. ការវិភាគនេះបានរកឃើញអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនរួមមាន៖ **កំណើនការវិនិយោគការសន្សំសំចៃផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ការសម្រួលលទ្ធភាពជាវសេវាអគ្គិសនីការទទួលបានអគ្គិសនីនិង កាត់ បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់។** លទ្ធផលម៉ូដែលបង្ហាញថា ការអនុវត្តវិធានការកាត់បន្ថយហានិភ័យសម្រាប់ អនុវិស័យទាំងបួន នឹងផ្តល់នូវប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់និងចំណាយតិច។

បញ្ហាប្រឈម និងអនុសាសន៍

ការឈានទៅអនាគតដែលកាន់តែមានថាមពលនិរន្តរភាព អាស្រ័យជាចំបងលើ ការអប់រំ សេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយ ថាតើពលរដ្ឋម្នាក់យល់ពីបញ្ហាថាមពល និងបរិស្ថាននិងដំណោះស្រាយដែលអាចមាននានាដែរឬទេ ។

ការឈានទៅអនាគតដែលកាន់តែមានថាមពលនិរន្តរភាព

1. ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពថាមពល
2. ប្រើប្រាស់ថាមពលកកើតឡើងវិញឱ្យកាន់តែច្រើន
3. កាត់បន្ថយការបំពុល និងហានិភ័យសុខភាព

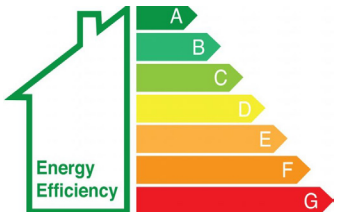

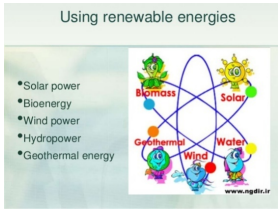

11

ទិសដៅ ២០២០

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសទាយតម្លៃសក្តានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ

- *ផ្តល់យោបល់ និងអនុសាសន៍ សម្រាប់ការសិក្សាវាយតម្លៃសក្តានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ*
- *ផ្តល់យោបល់ និងអនុសាសន៍សម្រាប់ការសិក្សាពីជម្រើសនានាដើម្បីភ្ជាប់ថាមពលអគ្គិសនីដែលផលិតសល់ចេញពីប្រព័ន្ធផលិតអគ្គិសនីពីថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យលើដំបូលដែលមានស្រាប់នៅតំបន់ឧស្សាហកម្ម និងកន្លែងពាណិជ្ជកម្មខ្នាតធំទៅបណ្តាញជាតិ*
- *ចូលរួមផ្តល់យោបល់ និងអនុសាសន៍ក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យផ្សេងទៀត តាមការចាំបាច់ដែលបានស្នើឡើងដោយស្ថាប័នសាមី នៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសវាយតម្លៃសក្តានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ*
- *ចូលរួមសម្របសម្រួល និងរៀបចំឯកសារគោលនយោបាយ ដើម្បីផ្តល់នូវអនុសាសន៍សមស្របសម្រាប់កំណត់ទិសដៅ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ថាមពលនិរន្តរភាព ឬកកើតឡើងវិញ ព្រមទាំងជាក់ស្តែងវិធានការជំរុញការប្រើប្រាស់ថាមពលនិរន្តរភាព ឬកកើតឡើងវិញ និងបញ្ហាប្រឈមនៃការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលនាបណ្តាឆ្នាំខាងមុខ ។*

បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសថាមពលនិរន្តរភាពជំនួសឱ្យក្រុមការងារដែលមានស្រាប់នេះ

12

សូមអរគុណ !

អាសយដ្ឋានទាក់ទង ៖
Email: kongkeaphan@gmail.com
Tel:+855-89-768106

Annual Workshop to Review NCSD 2019 Progress and 2020 Plan

21 October 2019, Mok Mareth Hall, Ministry of Environment, Phnom Penh

Initiative to Study and Formulate a Policy on Solar Energy in Cambodia

Kongkea Phan

Department of Green Economy

Content

- Introduction
- Achievements
- Challenges and Recommendations
- Work Plan 2020

Introduction

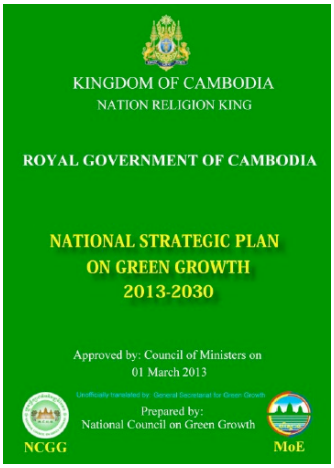

Effective Management of Energy and Renewable Energy

Managing energy for green growth is to **save energy** and **supply additionally mixed energies** to build a Cambodian society to become a low carbon emission society reducing environmental impacts and avoid a financial crisis for end-users, especially people in the rural

Introduction

What is NDC?

The Nationally Determined Contributions (NDC) were voluntarily produced UN climate change documents prepared by Parties to the UNFCCC

Cambodia's NDC

- Cambodia wishes to propose a GHG mitigation contribution for the period 2020 – 2030, conditional upon the availability of different types of support from the international community.
- NDC indicates long-term mitigation strategies that aim to reduce GHG emissions through national and sector plans that are aligned with development priorities.

Main sectors for GHG reduction:

- **Energy industries, manufacturing industries, transport, and other sectors**: Cambodia intends to undertake actions, the impact of which is expected to be a maximum reduction of 3,100 Gg CO_2eq compared to baseline emissions of 11,600 Gg CO_2eq (27%) by 2030.
- **Land Use, Land Use Change and Forestry (LULUCF)**: Cambodia intends to undertake voluntary and conditional actions to achieve the target of increasing forest cover to 60% of national land area by 2030. In the absence such actions the net sequestration from LULUCF is expected to reduce to 7,897 $GgCO_2$ in 2030 compared to estimated sequestration of 18,492 $GgCO_2$ in 2010.

Introduction

How can we make the transition to a more sustainable energy future?

Concept: We can make the transition to a more sustainable energy future by greatly improving energy efficiency, using a mix of renewable energy resources and including the environmental and health costs of energy resources in their market prices

5

Introduction

Choosing Energy Paths

In considering possible energy futures, three general conclusions can be made based on energy alternatives

- First, *during this century, there will likely be a gradual shift from dependence on nonrenewable fossil fuels to a mix of renewable energy from the sun, wind, flowing water (hydropower) and the earth's interior (geothermal energy)*
- *Second, a combination of improved energy efficiency and carefully regulated use of natural gas will be the best way to make the transition to using mostly renewable energy resources during this century*
- *Third, because fossil fuels are still abundant and artificially cheap, we will continue to use them in large quantities.*

6

Achievements

1. **Work in collaboration with development partners to study on solar energy potential in Cambodia**
   - **Switching On: Cambodia's Path to Sustainable Energy Security Mekong Strategic Partners, January 2016, Phnom Penh**
   - **CAMBODIA: Derisking Renewable Energy Investment, June 2019, New York and Phnom Penh**
2. **Establishing a "Technical Working Group of Economic Study on Solar Energy Potential"**

Achievements

The following inputs have been prepared for consideration by the TWG in line with the mandate :

1. *Policy paper: Responding to Cambodia's Power Shortages, Issue Paper and Policy Recommendations*
2. *Analysis and Proposed Adjustment of Solar Regulations*
3. *Evaluation of the potential excess supply of power from existing solar rooftop systems in Cambodia*
4. *Proposed Methodology for rapid appraisal of economic losses from electricity supply disruptions in Cambodia*
5. *Cambodia's Derisking Renewable Energy Investment (DREI) Report: Key findings*

Achievements

Goal of the Study on Derisking Renewable Energy Investment

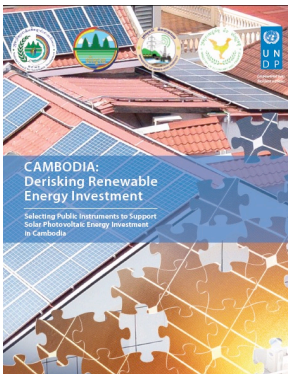

- **Identifying cost-effective derisking measures:** the objective of this report is to analyze the most cost-effective public derisking measures to support private sector investment in solar PV energy in Cambodia

- **Analyzing four sub-sectors:** taking a comprehensive approach to the solar PV opportunity, the report analysis four different solar PV sub-sectors:
  - **on-grid:** (i) utility-scale PV and (ii) rooftop PV;
  - **off-grid:** (iii) solar-battery mini-grids and (iv) solar home systems.
- **Achieving private investment targets:** for each sub-sector, the report uses illustrative private sector investment targets for solar PV:
  - **on-grid:** 2030 targets of 350 Megawatt (MW) for both utility-scale PV and rooftop PV, totaling 700 MW. This equates to 20% of Cambodia's estimated installed capacity in 2030;
  - **off-grid:** 2025 'building block' targets of 10 MW each for solar-battery mini-grids and pay-as-you-go solar home systems. It is estimated there is a total market opportunity of between four to six 10 MW 'building blocks'.

Achievements

Key results of the study on Derisking Renewable Energy Investment

1. **Over USD 900 million investment opportunity in solar PV:** Cambodia has the potential to attract significant private sector investment in solar PV, estimated at USD 903 million10 across the four solar PV sub-sectors to achieve the report's targets.

2. **Low solar PV generation costs:** Solar PV is an increasingly cost-competitive technology in all four sectors. Derisking utility-scale PV investments leads to solar PV generation costs lower than a future coal and hydro baseline energy generation mix.

3. **Derisking brings clear benefits for Cambodia:** for each of the four solar PV sub-sectors, the report recommends a comprehensive package of public derisking measures to systematically target investment risks.

4. In turn, the modelling identifies a number of resulting benefits, **including increased investment, economic savings, improved tariff affordability, access to electricity and lower greenhouse gas emissions.** Across all sub-sectors, the modelling results clearly demonstrate that implementing derisking measures is cost-effective. In total, across all four sub-sectors, this creates economic savings of USD 146 million.

Challenges and Recommendations

Making this transition depends primarily on *education, economics,* and *politics*—on how well individuals understand environmental and energy problems and their possible solutions.

Making the transition to a more renewable energy future

1. Improve energy efficiency
2. More renewable energy
3. Reduce pollution and health risk

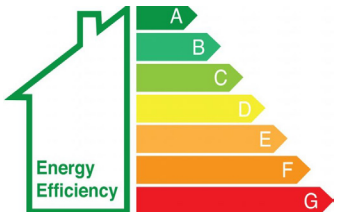

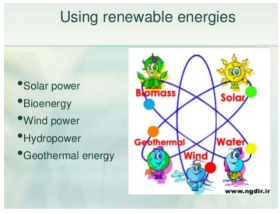

11

Work Plan 2020

Technical Working Group for Economic Appraisal of the Potentials of Photovoltaic Solar Energy (007 SSR/NCSD)

- *Participate in coordinating and preparing policy documentation in order to provide plausible recommendations for targeting and planning of sustainable or renewable energy and also proposed measures that promote the use of sustainable or renewable energy and address the challenges in power supply for coming years*
- *Provide comment and recommendations for the study on available options in taking excess power generated from existing solar PV rooftop systems installed by commercial and industrial actors to the national grid*
- *Provide comment and recommendations for the study relating to economic implications due to interruption of power supply by national grid and proposed measures*

Establishing Sustainable Energy Technical Working Group to replace existing one

12

Thank you for your attention !

Contact detail:
Email: kongkeaphan@gmail.com
Tel:+855-89-768106

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩
និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩ សាលប្រជុំម៉ុក ម៉ារ៉េត ទីស្តីការក្រសួងបរិស្ថាន

ទស្សនាវការងារ និងបញ្ហាប្រឈម នៃកម្មវិធីទីក្រុងនិរន្តរភាព

ណុប សុខៃ
នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង
អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

មាតិកា

- សេចក្តីផ្តើម
- សមិទ្ធិផល
- បញ្ហាប្រឈម
- ទិសដៅ២០២០
- សន្និដ្ឋាន

សេចក្តីផ្តើម

- ចំនួនប្រជាជនសរុបប្រមាណ១៦,៣ លាននាក់ ក្នុងនោះអត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ១,៥% ជាមួយទំហំផ្ទៃដី១៨១០៣៥ គីឡូម៉ែត្រក្រឡា (NIS, 2018)
- ចំនួនប្រជាជនទីក្រុងប្រមាណ ២៧% នៃចំនួនប្រជាជនសរុប ក្នុងនោះប្រមាណ១២% ប្រមូលផ្តុំនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ (NIS, 2014) និងនៅឆ្នាំ២០៣០ ព្យាករណ៍ថានឹងកើនដល់ ៣៦,៣% នៃប្រជាជនសរុបដែលនឹងផ្លាស់ទីលំនៅមករស់នៅទីក្រុងទីប្រជុំជន
- កំណើនប្រជាជនកាន់តែច្រើនក្នុងទីក្រុងរំពឹងថានឹងបន្តកើនឡើងទៀតដោយសារនគរូបនីយកម្ម និងឧស្សាហាវូបនីកម្មនៅទីក្រុង។ ការពង្រីកទីក្រុងបង្កើតឱ្យមានបញ្ហាប្រឈម និងឱកាសផ្សេងៗ
- តម្រូវការក្នុងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទីក្រុងរួមមានផ្លូវ ស្ពាន ផ្លូវរថភ្លើង ផ្លូវទឹក និងផ្លូវអាកាស ដើម្បីបំពេញតម្រូវការផ្សេងៗ ជាពិសេសឆ្លើយតបទៅនឹងការរីកចម្រើនសេដ្ឋកិច្ច (កំណើនជាមធ្យម៧% ក្នុង១ឆ្នាំ)
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងគាំទ្រ និងជំរុញការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ការអភិវឌ្ឍបៃតង និងការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- កម្ពុជាមានទស្សនវិស័យប្រែក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២៥០

សេចក្តីផ្តើម

- កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាពឆ្លើយតបទៅបញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ នាពេលបច្ចុប្បន្ន។ កម្មវិធីនេះមានគោលបំណងគាំទ្រដល់ការរៀបចំផែនការទីក្រុងនិរន្តរភាព(បៃតង) តាមរយៈការបញ្ចូលបទស្សនទាននៃការអភិវឌ្ឍបៃតង និងការរៀបចំគម្រោងវិនិយោគទីក្រុងបៃតង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាជនក្រីក្រីទីក្រុង
- ការជំរុញឱ្យមានទីក្រុងនិរន្តរភាពផ្តល់ឱកាសក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាជនតាមរយៈការផ្តើតការងារបៃតង កាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់សេវា និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រកបដោយចីរភាព។

សេចក្តីផ្តើម

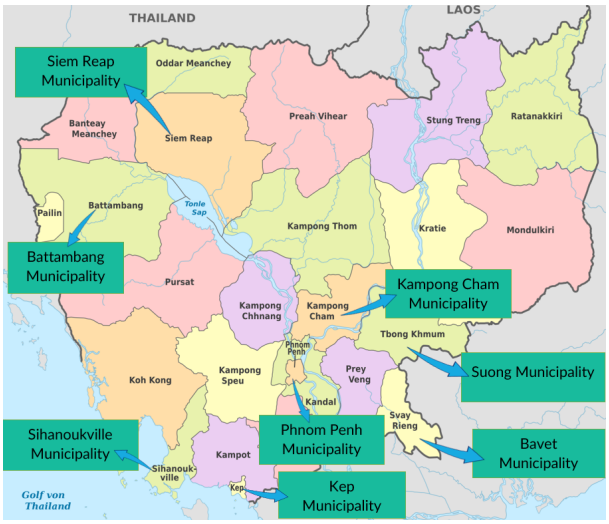

សមិទ្ធិផល

- ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់រាជធានីភ្នំពេញ ២០១៨-២០៣០ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព២០១៨-២០៣០ សម្រាប់ក្រុងគោលដៅទាំង៧ (ភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស)

- ទស្សនវិស័យ៖ ត្រឹមឆ្នាំ២០៣០ ទីក្រុងទាំងអស់នៅកម្ពុជានឹងមានភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ប្រសិទ្ធភាពធនធាន និងការគិតគូរពីមេត្រីភាពបរិស្ថាន។ ទីក្រុងទាំងនោះនឹងផ្តល់ជូនប្រជាជននូវសេវាសាធារណៈល្អ ឱកាសការងារល្អ គុណភាពជីវិតល្អប្រសើរ សុខុដុមនីយកម្មសង្គម និងការចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្ត។

- ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់រាជធានីភ្នំពេញ ២០១៨-២០៣០
- បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព២០១៩-២០៣០ សម្រាប់ក្រុងគោលដៅទាំង៧
- ផែនការទាំងពីរនេះបានលើកឡើងនូវគំនិតដែលមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចទីក្រុងបៃតង បរិយាបន្នសង្គម និងភាពធន

- ចូលរួមដោះស្រាយនូវបញ្ហាប្រឈមទីក្រុងពាក់ព័ន្ធវិស័យថាមពលដឹកជញ្ជូន អគារបៃតង លំហសាធារណៈ សំណល់រឹង ប្រព័ន្ធលូ និងទឹកលូសំអុយ (ភ្ជាប់នូវបញ្ជីគម្រោងវិនិយោគអាទិភាពទីក្រុងនិរន្តរភាព)

សមិទ្ធិផល

- ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់រាជធានីភ្នំពេញ ២០១៨-២០៣០ បានផ្តល់ជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តថ្នាក់ជាតិ-ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ អន្តរជាតិ ដើម្បីបន្តអនុវត្តការអភិវឌ្ឍទីក្រុងនិរន្តរភាព(បៃតង) ដើម្បីឆ្លើយបតទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ទន្ទឹមនឹងការជំរុញការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបរិយាប័ន្នសង្គម
- បញ្ជីគម្រោងវិនិយោគអាទិភាពទីក្រុងនិរន្តរភាពនឹងដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងផែនការវិនិយោគ

ការវិភាគជាយុទ្ធសាស្ត្រ ៖
- ផែនការទីក្រុង
- ការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹង
- ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធលូ និងទឹកលូសំអុយ
- សេដ្ឋកិច្ចបៃតងទីក្រុង
- បរិយាប័ន្នសង្គម
- ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត
- អភិបាលកិច្ចទីក្រុង

ស្នើសុំវិធីសាស្ត្រដែលសម្រេចបានន្ទូវគោលបំណង និងសកម្មភាពអាទិភាព

គោលបំណងផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងសកម្មភាពអាទីភាព

ការវិភាគពហុលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (MCA)

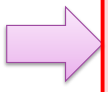

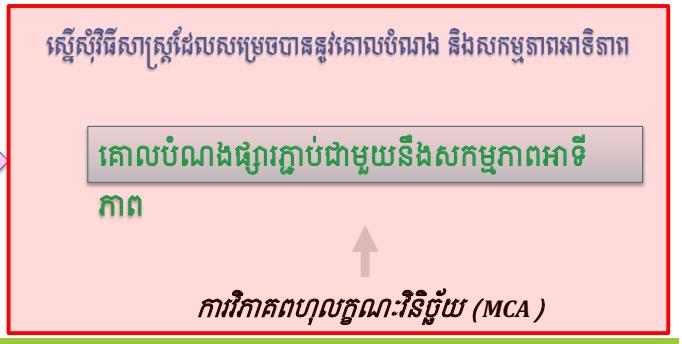

7

សមិទ្ធិផល

- **គំរូអាជីវកម្មកែច្នៃសំណល់សម្រាប់ការកែច្នៃឡើងវិញ**
  - កែលំអគុណភាពការផ្គត់ផ្គង់សំណល់ (សំរាម)ដល់ការកែច្នៃសំណល់ប្លាស្ទិក និងជីកំប៉ុស្តនៅខេត្តបាត់ដំបង
  - បង្កើតគំរូអាជីវកម្មសម្រាប់ខ្សែចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ប្រកបដោយនិរន្តរភាពសម្រាប់សំណល់ដែលអាចកែច្នៃឡើងវិញបានដោយផ្តោតលើប្លាស្ទិក និងសំណល់សរីរាង្គនៅក្រុងបាត់ដំបង (អនុវត្ត)
- **គោលនយោបាយអនាម័យ និងគំរូអាជីវកម្ម**
  - បង្កើតគំរូអាជីវកម្មសម្រាប់អនាម័យនៅខេត្តកែប និងទីក្រុងដទៃទៀត
  - គំរូអាជីវកម្មដែលផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងល្បាប់ភក់នៅក្នុងខេត្តសៀមរាប និងទីក្រុងដទៃទៀត
  - ពង្រឹងគោលនយោបាយ ការរៀបចំផែនការនិងបទប្បញ្ញត្តិ និងកៀរគរថវិកាសម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធខ្នាតតូច
- **ការអភិវឌ្ឍសំណល់ទៅកន្លែងផលិតឥន្ធនៈ**
  - កំណត់ប៉ារ៉ាម៉ែត ហិរញ្ញវត្ថុ បច្ចេកទេស និងបទបញ្ញត្តិ សម្រាប់ការបង្កើតរោងចក្រឥន្ធនៈដែលប្រើប្រាស់សំណល់នៅរាជធានីភ្នំពេញ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ឡស៊ីម៉ង់ត៍ និងកំណត់គំរូសម្រាប់ការដេញថ្លៃសាងសង់ដោយខ្លួនឯង - ប្រតិបត្តិការ - ផ្ទេរ
- **គោលការណ៍ណែនាំការិយាល័យបៃតង និងព្រឹត្តិការណ៍បៃតង**
  - ផ្តល់នូវការណែនាំ ឬវិធីអនុវត្តជាក់ស្តែងស្តីពីវិធីធ្វើឱ្យការិយាល័យនិងព្រឹត្តិការណ៍នានាកាន់តែមានភាពងាយស្រួលដល់បរិស្ថាននៅគ្រប់ការិយាល័យរបស់ GSSD និងក្រសួងបរិស្ថាន និងដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃលើបរិស្ថាន (ចាប់ផ្តើម)

សមិទ្ធិផល

រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនបត្រកម្មអគារបៃតង ៖

- ផ្សព្វផ្សាយ និងបើកគម្រោង
- បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី១
- រៀបចំកិច្ចប្រជុំ និងចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ជាមួយ KICT ដើម្បីរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនបត្រអគារបៃតង
- ពង្រាងការវិភាគបច្ចុប្បន្នភាពអគារបៃតងនៅកម្ពុជា
- បានផ្តល់យោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសំណង់ដែលរៀបចំដោយក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់។

សមិទ្ធិផល

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសត្រូវបានបង្កើត ៖

- ចូលរួម សម្របសម្រួល និងផ្តល់យោបល់លើការរៀបចំគោលនយោបាយ ក្របខ័ណ្ឌការងារ និងវិធីសាស្ត្រនៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងនោះរួមមាន ៖ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាព ផែនការសកម្មភាពតាមវិស័យ ផែនការវិនិយោគសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាព ផែនការនៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងការវិនិយោគហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបៃតង និង ការជឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ការគ្រប់គ្រង និងប្រមូលសំណល់រឹង រាវ ។ល។
- បញ្ចូលទស្សនទាននៃការអភិវឌ្ឍបៃតងទៅក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍទីក្រុងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រួមមានការរៀបចំផែនការទីប្រជុំជនក្រុង ភាពងាយរងគ្រោះរបស់ទីក្រុង ការជឹកជញ្ជូន សំណង់បរិស្ថាន វិស័យកម្មន្តសាល ការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹង-រាវ និងទីធ្លាសាធារណៈបៃតង និងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌
- ផ្តល់ជាតុចូលសំខាន់សម្រាប់ធ្វើសមាហរណកម្មការអភិវឌ្ឍទីក្រុងនិរន្តរភាពទៅក្នុងច្បាប់វិនិយោគរបស់កម្ពុជា លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការសាងសង់ និងច្បាប់ផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី និងការរៀបចំក្រុង

កម្រិតគ្រប់គ្រង

- អគ្គលេខាធិការរងនៃ អ.ក.អ.ច. ជាប្រធាន
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ជាអនុប្រធានទី១
- ប្រធាននាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង ជាអនុប្រធានទី២

សមាជិក (ក្រសួងពាក់ព័ន្ធចំនួន១២ និងរដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុង ចំនួន៨)

- MoI
- MEF
- MIH
- MPWT
- MoP
- MoEYS
- MME
- MoE
- MoWRAM
- MRD
- MoT
- MCFA និង
- **រដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុងចំនួន៨**

សមិទ្ធិផល

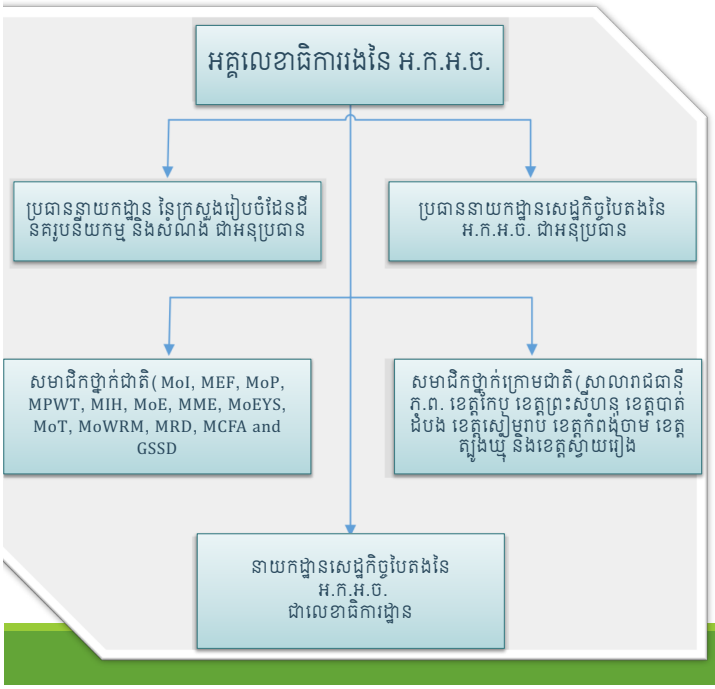

បញ្ហាប្រឈម

- ចំនួនបុគ្គលិកមានកំណត់ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការកើនឡើងនៃការងាររបស់ទីក្រុងនិរន្តរភាពក្នុងនាយកដ្ឋាន និងសមត្ថភាពផ្ទៃក្នុង (ចំណេះដឹង និងជំនាញ) នៅមានកម្រិត
- សមត្ថភាពរបស់អាជ្ញាធរក្រុង និងអ្នកពាក់ព័ន្ធពាក់ព័ន្ធលើវិស័យទីក្រុងប្រកបដោយនិរន្តរភាព
- ការសម្របសម្រួល និងការកៀរគរធនធានអនុវត្ត
- កំណើននគរូបនីយកម្មឆាប់រហ័សនិងសម្ពាធកាន់តែខ្លាំងឡើងលើប្រព័ន្ធធម្មជាតិក្នុងទីក្រុង
- ការធ្វើសមាហរណកម្មអាទិភាពទីក្រុងបៃតងទៅក្នុងផែនការវិនិយោគឬដំណើរការរៀបចំផែនការជាក់ស្តែងក៏ដូចជាការតាមដាននិងវាយតម្លៃគឺមានតិចតួច
- ការយល់ដឹងជាសាធារណៈស្តីពីការធ្វើឱ្យទីក្រុងស្អាត ឬឆ្ពោះទៅទីក្រុងដែលមាននិរន្តរភាព (ទីក្រុងដែលអាចរស់នៅបានបំផុត)មានតិចតួច។

ឯកសារ ២០២០

ការអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាព ៖

- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីទីក្រុងសំខាន់ៗ (NCSD, MoE, MoI and PPCA) ដើម្បីអនុវត្តនិងអភិវឌ្ឍទីក្រុងបៃតងនិងជំរុញគម្រោងវិនិយោគទីក្រុងបៃតងដោយផ្អែកលើដំណើរការរៀបចំផែនការដ៏ស្អាង
  - ការយល់ដឹង ៖ បង្កើនការយល់ដឹង និងភាពលេចធ្លោជុំវិញការអនុម័តផែនការទីក្រុងប្រកបដោយនិរន្តរភាពតាមរយៈពកម្មវិធី និងការផ្សព្វផ្សាយនានា
  - **ការបញ្ជាប ៖** អាទិភាពទីក្រុងបៃតងដែលបានកំណត់ទៅជាអភិបាលកិច្ចទីក្រុងជាប្រចាំ (ឧទា. តាមរយៈការកែតម្រូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ផែនការវិនិយោគការណែនាំសូចនាករបៃតងនៅក្នុងដំណើរការតាមដាននិងវាយតម្លៃនិងគាំទ្រដំណើរការសម្របសម្រួលដែលត្រូវការ)
  - **ការបណ្តុះបណ្តាល ៖** ការយល់ដឹងបច្ចេកទេសស៊ីជម្រៅនៃការអភិវឌ្ឍទីក្រុងបៃតងដោយផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍទីក្រុងតាមវិស័យរបស់ GGGI និងបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីក្រុងក្នុងការអនុវត្តផែនការទីក្រុងប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។
- បានធ្វើការជាមួយ PPCA ដើម្បីបញ្ចូលគម្រោងទីក្រុងបៃតង PPSCP ក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍ ៥ ឆ្នាំនិងផែនការវិនិយោគ ៣ ឆ្នាំរំកិល
- ការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តថាមពលប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៅក្នុងវិស័យកាត់ដេ
- កែលំអប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទឹកសំអុយតាមបែបវិមជ្ឈការ(DWATS) នៅក្រុងកែប
- រៀបចំកិច្ចប្រជុំ TWG ទីក្រុងនិរន្តរភាព០២ដងក្នុងមួយឆ្នាំយ៉ាងតិច

13

ឯកសារ ២០២០

អគារបៃតង ៖

- ស្រាវជ្រាវវាយតម្លៃអំពីជម្រើសនានា និងរៀបចំជាស្តង់ដារអគារបៃតងសម្រាប់ការិយាល័យនិងអគារលំនៅដ្ឋាន
- បង្កើតប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការលើវិញ្ញាបនបត្រកម្មអគារបៃតង
- បង្កើតស្ថាប័ន(បណ្តោះអាសន្ន) សម្រាប់វិញ្ញាបនបត្រកម្ម
- រៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលនិងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការរៀបចំអគារបៃតង និងដំណើរការវិញ្ញាបនបត្រកម្មអគារបៃតង
- ធ្វើការជ្រើសរើសនិងធ្វើការពិសោធន៍សាកល្បងទៅលើអគារលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងនិងអគារការិយាល័យមួយកន្លែង (អគាររដ្ឋាភិបាល) និងចងក្រងលទ្ធផលទុកជាឯកសារមេរៀនដែលបានរៀនសូត្រពីគម្រោងសាកល្បងនេះ(ឆ្នាំ២០២១) ។

14

សន្និដ្ឋាន

- ផែនការទីក្រុងនិរន្តរភាពបច្ចុប្បន្នត្រួសត្រាយផ្លូវសម្រាប់ការរៀបចំស្ថាប័ន និងការរៀបចំគោលនយោបាយសម្រាប់ការអនុវត្តសកម្មភាពអាទិភាព និងគម្រោងទីក្រុងបៃតង
- ទីក្រុងដែលមាននិរន្តរភាពត្រូវការសកម្មភាពរួមរបស់យើងទាំងអស់គ្នា ដើម្បីឈានទៅរកការចនារហូតដល់ការរៀបចំផែនការ និងទៅជាការអនុវត្តសកម្មភាព
- ការពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែមលើ: ១. ឱកាសទីក្រុងនិងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអភិវឌ្ឍទីក្រុងប្រកបដោយចីរភាព, ២. ការគ្រប់គ្រងសំរាមប្រកបដោយនិរន្តរភាព, ៣. ប្រសិទ្ធភាពធនធាននិងទីក្រុងកាបូនទាប ៤. វិធីសាស្ត្ររៀបចំផែនការទីក្រុង ៥ ដំណោះស្រាយអនាម័យទីក្រុង។ ល។
- ការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និងការសម្របសម្រួល។

សូមអរគុណ!

ណុប សុខៃ
eversokhai@yahoo.com
078 838985
នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង

Annual Workshop to Review NCSDP 2019 Progress and 2020 Plan

21 October 2019, Mok Mareth Hall, Ministry of Environment, Phnom Penh

Progress and Challenges of the Sustainable City Programme in Cambodia

Nop Sokhai
Department of Green Economy
General Secretariat of National Council for Sustainable Development

Contents

- Introduction
- Achievements
- Challenges
- Workplan for 2020
- Conclusion

Introduction

- Population of 16.3 million with 1.5% annual growth rate spread over an area of 181,035 km2 (NIS, 2018)
- The urban population comprises about 27% of the total population, of which around 12% are concentrated in Phnom Penh (NIS, 2014) and in 2030 an estimated 36.3% of population live in city areas
- Higher population in urban cities are expected to increase over time due to urbanization and industrialization. Urban expansion presents both opportunities and challenges
- Need to develop physical infrastructure including roads, bridges, railways, waterways and airways to respond to the demands of its growing economy (7% annual growth)
- The Royal Government of Cambodia has made ambitious international commitments on sustainable development, Green Growth, and resilience to climate change
- Cambodia aims to become an upper middle-income country by 2030 and a high-income country by 2050

Introduction

- Sustainable city program responds to the emerging urbanization challenge. The objective of the program is to support sustainable (green) city planning by diffusing green growth concept and instruments as well as to assist in the development of bankable green city projects that result in climate change resilience and improved livelihoods for Cambodia's urban poor.
- Promoting sustainable cities provides opportunities to create sustainable livelihoods through providing green jobs, reducing GHG emissions, and increasing access to sustainable infrastructure and services.

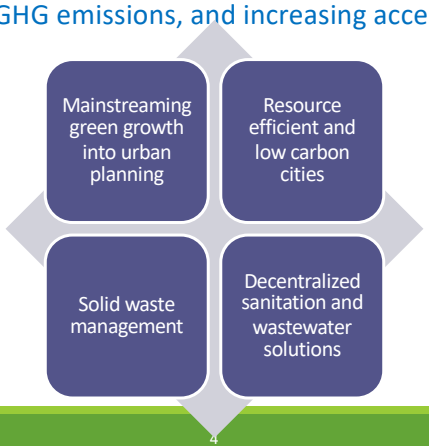

4

Introduction

- Areas and sectors of focus

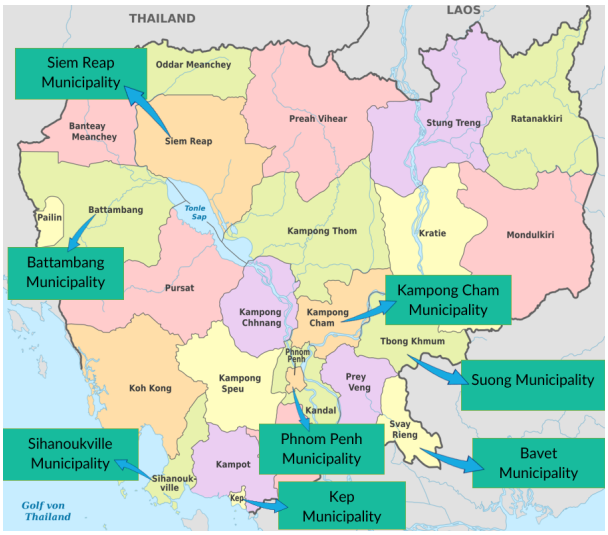

Achievements

- **Sustainable City Plan for PP and Sustainable City Strategic Plan for Secondary Cities (Kh and En)**

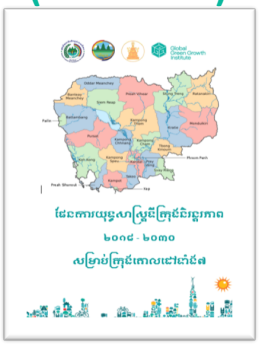

- Vision: by 2030, cities in Cambodia will develop into resilient, resource-efficient and environmentally-friendly prosperous cities. These cities will provide their citizens with high quality public services, decent employment opportunities, good quality of life, social harmony and engage them in decision-making.
- Sustainable City Plan for Phnom Penh officially launched
- Sustainable City Strategic Plan for Secondary Cities is being updated and finalised (NCSD, MoE, MoI and GGGI)
- The Plans propose a holistic concept of green urban economic growth, social inclusion and resilience – addressing a broad range of urban issues including energy, transport, building and public space, solid waste, drainage and wastewater (Attaching with the list of priority green city investment projects in each plan)

Achievements

- The Sustainable City Plan for Phnom Penh provides a roadmap for Cambodian policymakers, local administrators and their national and international development partners in order to pursue the implementation of urban green growth in the context of tackling climate change, while simultaneously pursuing economic development, poverty alleviation and social inclusion.
- List of priority green city actions, incorporated in the plan.

Strategic Analysis:
- Urban Planning
- Solid Waste Management
- Drainage and wastewater Mgt
- Green urban economy
- Social inclusion
- Gender in decision making
- City governance

Proposed Approach for Objectives and Actions Prioritization

Objectives with priority actions

Multi-Criteria Analysis (MCA) will elaborated to prioritize key actions

7

Achievements

- **Waste Recycling Business Models for Recycling**
  - Improve quality of waste supplied to plastic recycling and composting in Battambang
  - Establishing a business model for a sustainable supply chain for recyclable waste, with a focus on plastic and organic waste in Battambang city (implementation)
- **Sanitation Policy and Business Models**
  - Create business models for sanitation in Kep and other cities,
  - Technology based business models for Fiscal Sludge Management in Siem Reap and other cities,
  - Strengthening policy, planning and regulations, and mobilize funds for small scale infrastructure
- **Development of a waste to fuel facility**
  - Set the financial, technical and regulatory parameters for the establishment of a Refused Derive Fuel facility in Phnom Penh to supply cement kilns, Define modalities for a Build-Own-Operate-Transfer Auction
- **Green office and green event guidelines**
  - Provide tips or practical ways on how to make the office operations and events are more environmentally friendly across all NCSD and MOE's offices and to reduce negative impacts of daily activities on the environment (starting)

Achievements

Guidelines and Certification for Green Buildings in Cambodia

- Launched project
- Established Project Technical Working Group and conducted 1st meeting
- Conducted kick off meeting and signed MoU with KICT for development of Guidelines and Certification for Green Buildings
- Drafted Stocktaking analysis of green buildings in Cambodia
- Provided comments to the draft construction law prepared by MLMUPC

9

Achievements

Technical Working Group on Sustainable Cities established

- Participating, Coordinating and commenting on policy development, framework and methodology of national and sub-national sustainable development strategy planning, including: Strategic Sustainability City Plan, Sector Action Plan, Investment Plan for Sustainable Urban Development , Land use planning and Green investment in infrastructure and Public Transportation, Management of Waste water and solid waste, etc.
- Mainstreaming the concept of green growth to urban development in the Kingdom of Cambodia includes urban planning, urban vulnerability, transportation, construction, environment, manufacturing, solid waste management and green public space and cultural heritage
- Provides vital inputs for integrating sustainable city development into Cambodian investment law, legal documents, construction and other laws related to land management and urban planning

Management Team:

- Deputy Secretary-General of NCSD, Chair
- MLMUPC, 1st Vice Chair
- Director of DGE, 2nd vice Chair

Members: (12 LMs and 8 Provincial and Municipal Administrations)

- MoI
- MEF
- MIH
- MPWT
- MoP
- MoEYS
- MME
- MoE
- MoWRAM
- MRD
- MoT
- MCFA and
- 8 Provincial and Municipal Administrations

10

Achievements

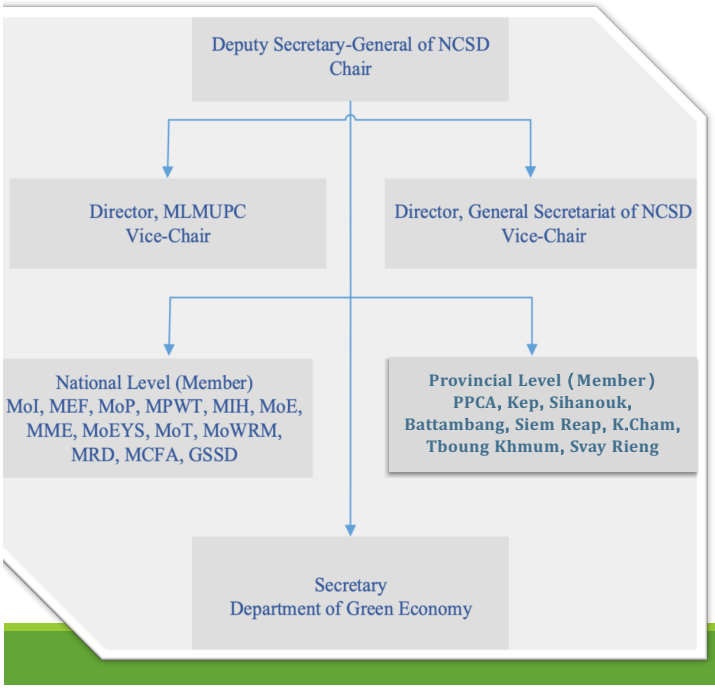

Sustainable Cities TWG

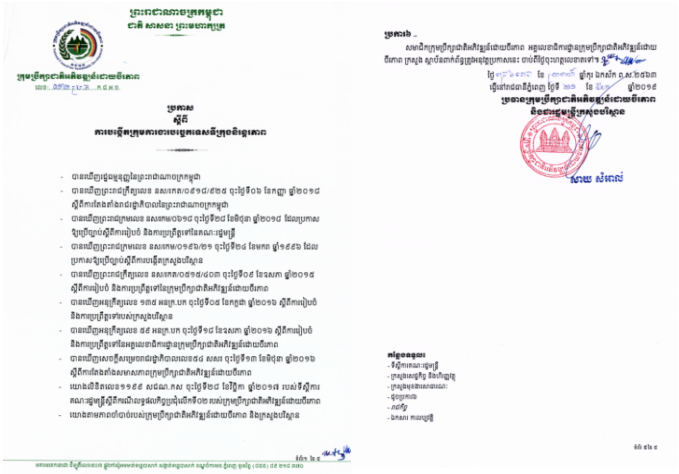

Challenges

- Number of staff is limited to responding to the growing work of sustainable cities within department and limited internal capacity (knowledge and skills)
- Capacity of city authorities and relevant stakeholders on sustainable cities
- Coordination and resource mobilisation for implementation
- Rapid urbanization and increasing pressure on the urban natural systems
- Limitation of integration of green city priorities into investment planning or actual planning process as well as monitoring and evaluation
- Public awareness on making the cities cleaner or toward the sustainable cities (most livable cities) is limited

Workplan for 2020

Sustainable Cities Development:

- Enhance the capacity of key city officials (NCSD, MoE, MoI and PPCA) to undertake green city development and implementation and promote green city investment projects based on the actual planning process
  - **Awareness:** Create momentum, awareness and visibility around the adoption of the sustainable city plans through events and communication initiatives.
  - **Mainstreaming:** the identified green city priorities into cities day-to-day city governance (e.g. through adjustment in criteria for investment planning, introducing green indicators in M&E process and/or supporting the required coordination processes)
  - **Training:** Deepen the technical understanding of green city development based on GGGI's urban thematic strategy and to coach municipal officials in the implementation of the sustainable city plans.
- Worked with PPCA to integrate green city projects from the PPSCP in the city's 5 Years Development Plan and 3-Years Rolling Investment Plan
- Promotion of sustainable energy practices in the garment sector in Cambodia
- Improve decentralized wastewater management system (DWATS) in Kep
- Organising TWG on Sustainable Cities twice a year

13

Workplan for 2020

Green Building:

- Research evaluate options and design green building standard for office and residential building
- Establish the certification operation system
- Establish Institutional Arrangements (interim) for Certification
- Green building training and awareness raising workshop on green building design standard and certification process
- Selecting and piloting one residential building and one office building (gov't) and document lessons learned (2021)

14

Conclusion

- The current plans pave the way for the institutionalization and policy arrangement for the implementation of the priority actions and green city projects
- Sustainable cities need our collective actions to move forward from designing to planning and finally to implementing actions
- Further capacity building on: 1. Urban opportunities and challenges to sustainable urban development, 2. Sustainable waste management, 3. resource efficiency and low carbon cities, 4. City planning methodology, 5. urban sanitation solutions, …)
- Strengthening institutional capacity and coordination.

Thank You!

Nop Sokhai
eversokhai@yahoo.com
078 838985
Department of Green Economy, General Secretariat of National Council for Sustainable Development/Ministry of Environment, Cambodia

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩
ទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

បច្ចុប្បន្នភាពនៃការងារវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

នាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា
នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

មាតិកា

១.សេចក្តីផ្តើម
២.ការងារនាយកដ្ឋាន
៣.ទិសដៅការងារ
៤.បញ្ហាប្រឈម

១. សេចក្តីផ្តើម

វិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា (Science and Technology ឬ S&T)៖

១. សេចក្តីផ្តើម

ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍ (Research and Experimental Development ឬ R&D)៖

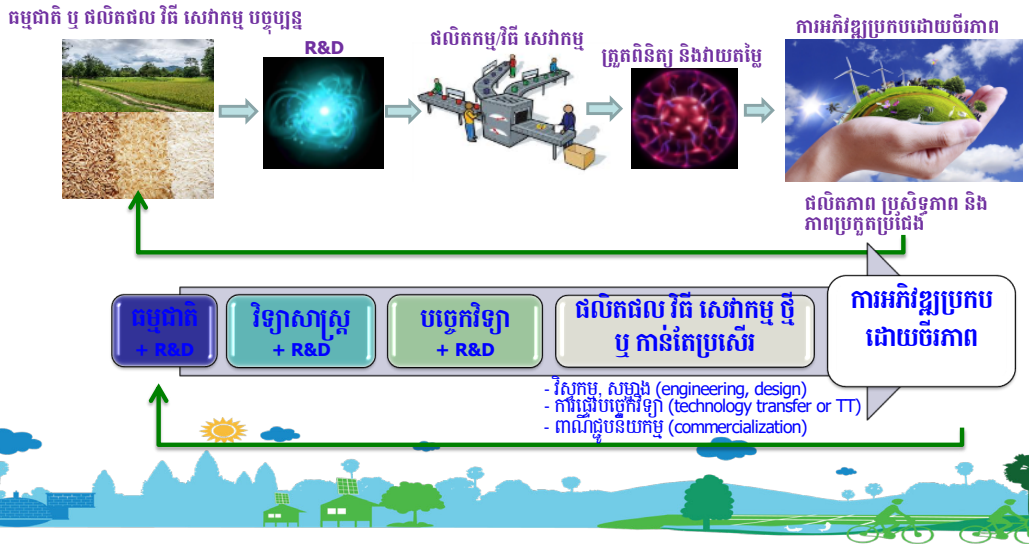

១. សេចក្តីផ្តើម

- **តម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច៖**
  - ✓ចក្ខុវិស័យ២០៥០ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល «កម្ពុជាជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ នៅឆ្នាំ២០៣០ និងជាប្រទេសដែលមានចំណូលខ្ពស នៅឆ្នាំ២០៥០»
  - ✓យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤
  - ✓តម្រូវការសន្ទុះឲ្យផុតពីអន្ទាក់នៃភាពជាអ្នកមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប
  - ✓តម្រូវការនៃភាពប្រកួតប្រជែង
- **ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែង៖** មិនមានប្រទេសណាដែលមានការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពដោយគ្មានខឿន**វិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា**រងមាំ។
- **មូលហេតុ៖ វិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា** ផ្តល់តម្លៃបន្ថែមខ្ពស់ជាង ផ្តល់ភាពប្រកួតប្រជែងប្រសើរជាង។

១.សេចក្តីផ្តើម

- **បដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្ម**

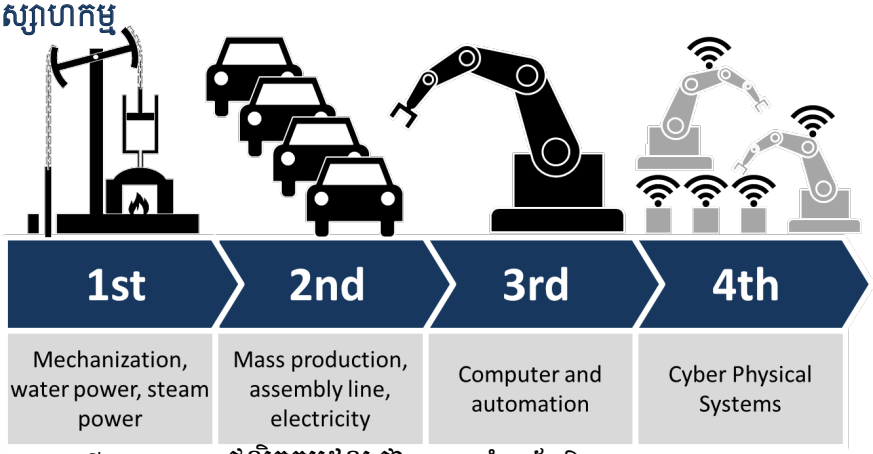

២. ការចារនាយកដ្ឋាន

- **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-រុស្ស៊ី៖ បានចុះហត្ថលេខាលើឯកសារចំនួន០៤៖**

១- អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើការប្រើប្រាស់ថាមពលបរមាណូ សម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព (ភ្នំពេញ ២៤ វិច្ឆិកា ២០១៥) បានចង្អុលបង្ហាញដល់ការងារខាងក្រោម

- ឈានទៅការបង្កើត និងចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តររដ្ឋាភិបាល
- ឈានទៅការបង្កើតក្រុមការងាររួមកម្ពុជា-រុស្ស៊ី
- ជំរុញការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម សុខាភិបាល ឧស្សាហកម្ម ថាមពល និងបរិស្ថាន
- ឈានទៅការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ
- ឈានទៅការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ

២. ការចារនាយកដ្ឋាន

- **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-រុស្ស៊ី៖ បានចុះហត្ថលេខាលើឯកសារចំនួន០៤៖**

២- អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ស្តីពីការបង្កើតក្រុមការងាររួមកម្ពុជា-រុស្ស៊ី សម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រើប្រាស់ថាមពលបរមាណូ សម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព (ម៉ូស្គូ ១៧ ឧសភា ២០១៦)

- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងាររួមកម្ពុជា-រុស្ស៊ី ចំនួន២លើក

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-រុស្ស៊ី ៖ បានចុះហត្ថលេខាលើឯកសារចំនួន០៤ ៖

៣- អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ស្តីពីការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ (ម៉ូស្គូ ១៧ ឧសភា ២០១៦)

- ជាមជ្ឈមណ្ឌលផ្តល់ព័ត៌មានទូទៅដល់សិស្ស និស្សិត និងសាធារណជនទូទៅ ដើម្បីយល់ដឹងពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យយុវជនសិក្សាជំនាញនុយក្លេអ៊ែរ
- ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពដំឡើងនៅវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជា (ITC) នៅរាជធានីភ្នំពេញ
- រងចាំភាគីរុស្ស៊ីផ្តល់សម្ភារ ឧបករណ៍

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-រុស្ស៊ី ៖ បានចុះហត្ថលេខាលើឯកសារចំនួន០៤ ៖
- ៤- កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធរុស្ស៊ីស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើការប្រើប្រាស់ថាមពលបរមាណូ សម្រាបបម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព (វីយ៉ែន ១៩ កញ្ញា ២០១៧)

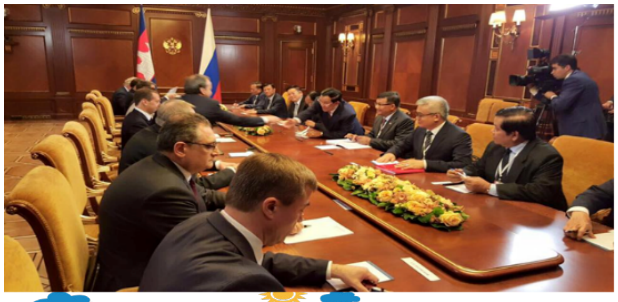

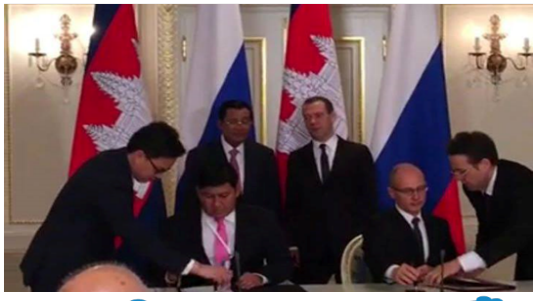

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ចិន៖ បានចុះហត្ថលេខាលើឯកសារចំនួន០១៖
- អនុស្សរណៈយោគយល់រវាងក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងសាជីវកម្មជាមពលនុយក្លេអ៊ែរជាតិចិន ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឧស្សាហកម្មនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព (រាជធានីភ្នំពេញ ១៩ កញ្ញា ២០១៧)
  - ជំរុញការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស
  - ជំរុញការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ
  - ជំរុញការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ សុខាភិបាល ឧស្សាហកម្ម សំណង់ និងបរិស្ថាន

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- កម្ពុជា-ចិនកំពុងពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងអនុស្សរណៈយោគយល់ ស្តីពីការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មនុយក្លេអ៊ែរ

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- អាហារូបករណ៍ប្រចាំឆ្នាំចំនួន៨ កន្លែង
  - បានបញ្ជូននិស្សិតកម្ពុជាសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជំនាញពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅសហព័ន្ធរុស្ស៊ីមកដល់ឆ្នាំ២០១៩ មានចំនួន០៦រូប
  - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានសម្រេចផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែចំនួន២០០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយនាក់
- ការបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី
  - បានបញ្ជូនមន្ត្រីជំនាញ១រូបឱ្យចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល នៅសហព័ន្ធរុស្ស៊ីក្នុងឆ្នាំ២០១៦ និង០១រូបទៀតក្នុងឆ្នាំ២០១៩
  - បានបញ្ជូនមន្ត្រីជំនាញ១រូបឱ្យចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល នៅប្រទេសចិនក្នុងឆ្នាំ២០១៩

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- បានរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាចំនួន០២ លើក
  - លើកទី១៖ ក្រោមប្រធានបទ «ភ្នំពេចចាំបាច់ និងសារៈសំខាន់នៃវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់បម្រើឱ្យការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព» ២៤ សីហា ២០១៨ នៅទីស្តីការក្រសួងបរិស្ថាន

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- បានរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាចំនួន០២ លើក
  - លើកទី២ ក្រោមប្រធានបទ «ការយល់ដឹងជាសាធារណៈស្តីពី ការប្រើប្រាស់វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ» ២៨ មិថុនា ២០១៩ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងស្តីពីការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ សម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាពចំនួន០២ លើក
  - លើកទី១ នៅវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជា ១៥ ធ្នូ ២០១៦

២. ការងារនាយកដ្ឋាន

- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងស្តីពីការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាពចំនួន០២ លើក
  - លើកទី២ នៅសាកលវិទ្យាល័យបាត់ដំបង ២៦ កុម្ភៈ ២០១៩

២.ការងារនាយកដ្ឋាន

- ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និង ក្រសួងបរិស្ថាន និង អង្គការពិព័រណ៌វិទ្យាសាស្ត្រកម្ពុជា និង អង្គការស្នេមកម្ពុជា បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ (១៧ មិថុនា ២០១៩)

៣. ទិសដៅការងារ

- ទិសដៅការងារសំខាន់ៗ ៖
  - ចុះប្រមូលព័ត៌មាន ស្តីពីការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដែលជំរុញការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព
  - បញ្ចប់ការសិក្សាស្តីពីប្រសិទ្ធភាពទោចក្រយានយន្តអគ្គិសនី
  - បញ្ចប់ការរៀបចំក្រមសីលធម៌សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងរបៀបវារៈ
  - គំនិតផ្តួចផ្តើមអំពីការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា
  - បន្តកៀរគរធនធានមនុស្ស និងហិរញ្ញវត្ថុ
  - បន្តពង្រីក និងពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយស្ថាប័នដៃគូ
  - រៀបចំសិក្ខាសាលាលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីថាមពលនុយក្លេអ៊ែរនៅខេត្តស្វាយរៀង

៤. បញ្ហាប្រឈម

- បរិមាណ និងសមត្ថភាពជំនាញ ចំណេះដឹងរបស់មន្ត្រីក្នុងនាយកដ្ឋាននៅមានកម្រិត
- មិនទាន់មានការគាំទ្រ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យទូលំទូលាយ
- សម្ភារ មធ្យោបាយ និងធនធានសម្រាប់អនុវត្តការងារនៅមានកម្រិត។

សូមអរគុណ !

អាសយដ្ឋានទាក់ទង ៖
Email: chanthearithccd@hotmail.com
Tel: 017 978 879

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩
និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

សមិទ្ធផលនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា

បង្ហាញដោយ៖
លោកស្រី ឃ្លោក វិចិត្រវង្ស អនុប្រធាននាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

1

មាតិកា

- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា ២០១៤-២០២៣
- ដំណើរការ និងយន្តការអនុវត្ត CCCSP
- ការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា

2

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានទទួលស្គាល់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុថាជាបញ្ហាប្រឈមចម្បងមួយក្នុងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព

ប្រទេសកម្ពុជាបញ្ចេញ GHGតិចជាង< 0.1% នៃបរិមាណបញ្ចេញក្នុងពិភពលោក

ភាពងាយរងគ្រោះខ្ពស់ទៅនឹងផលប៉ះពាល់ពីប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ទឹកជំនន់ធ្ងន់ធ្ងរ
ខ្យល់ព្យុះ
គ្រោះរាំងស្ងួត
កំណើនសីតុណ្ហភាព
កំណើននីវ៉ូទឹកសមុទ្រ
ការប្រែប្រួលរបបទឹកភ្លៀង

ដោយសារតែប្រទេសកម្ពុជាមានសមត្ថភាពបន្សាំទាបនិងភាពងាយរងគ្រោះផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា ២០១៤ - ២០២៣

CCCSP – ការឆ្លើយតបជាយុទ្ធសាស្ត្រ

ចក្ខុវិស័យ

កម្ពុជាអភិវឌ្ឍទៅរកសង្គមមួយដែលបែតងបញ្ចេញកាបូនតិច ធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សមធម៌ ចីរភាព និងពឹងផ្អែកលើចំណេះដឹងជាគោល។

គោលបំណង

- កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជន ជាពិសេសក្រុមអ្នកដែលងាយរងគ្រោះបំផុត និងប្រព័ន្ធសំខាន់ៗ(ធម្មជាតិ និងសង្គម) បណ្តាលមកពីផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- បង្វែរទៅរកមាគ៌ាអភិវឌ្ឍបែតង តាមរយៈការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបញ្ចេញកាបូនតិច និងបច្ចេកវិទ្យាពាក់ព័ន្ធ។
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងការចូលរួមរបស់សាធារណជនក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

ដំណើរការអនុវត្ត CCCSP

វឌ្ឍនភាពជាច្រើនដែលសម្រេចបានដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន

- ពង្រីកគម្រោងដោគជ័យនានា
- បញ្ចូលការឆ្លើយតបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- បង្កើនការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កម្មវិធីជាតិ

រយៈពេលខ្លី ទៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៥

- ការចាត់ចែងស្ថាប័ន
- ការរៀបចំ CCAPs
- ហិរញ្ញប្បទាន M&E ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់

រយៈពេលវែង ២០១៩-២០២៣

- បង្កើតយន្តការទទួលស្គាល់គុណភាពនៅថ្នាក់ជាតិ (AF និងGCF)
- ការស្រាវជ្រាវ និងការគ្រប់គ្រងចំណេះដឹង
- ការកសាងសមត្ថភាព ការអនុវត្តកម្មវិធី/គម្រោង
- ការបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងការរៀបចំផែការ និងការលើកចវិការនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ការអនុវត្ត M&E

យន្តការអនុវត្ត CCCSP

ការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិ៖ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា

ការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអាណត្តិ

ទិដ្ឋភាពរួមនៃការធ្វើបាយការណ៍

គោលបំណង

- វិភាគវឌ្ឍនភាពនៃការសម្រេចបាននៃគោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រនិងគោលដៅរបស់CCCSP
- វិភាគភាពជោគជ័យ និង/ឬ កត្តាប្រឈម និងបរាជ័យ ដើម្បីស្វែងរកវិធានការដោះស្រាយ

ការសិក្សាវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលអណត្តិ សម្រាប់តែការអនុវត្តពី ២០១៤ ដល់ ២០១៨

ការវាយតម្លៃពាក់ព័ណ្ណាលអាណាត្តិ

វិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃ

ពិនិត្យលើឯកសារពាក់ព័ន្ធ

ពិគ្រោះយោបល់

សិក្ខាសាលាពិភាក្សា

របបគំហើញ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ភាពចាំបាច់

- ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និង គោលបំណងនៃ CCCSP ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រក៏ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់កម្ពុជា។
- CCCSP ដើរស្របនឹងគោលនយោបាយឆ្លើយតបនឹងបរិស្ថានអន្តរជាតិ UNFCCC គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់ដ្ឋាភិបាល។
- មានការចូលរួមពីគ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗក្នុងការរៀបចំ CCCSP ។
- ក្រសួងវិស័យពាក់ព័ន្ធបានរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផែនការសកម្មភាពតាមវិស័យរបស់ខ្លួន
- សេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួងផែនការ អំពីការរៀបចំធាតុចូល NSDP រួមចំណែកដល់ការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុង NSDP។

របបគំហើញ និង សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ភាពប្រទាក់ក្រឡា

- ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ផ្តល់អភិក្រមរួមដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុ ក៏ប៉ុន្តែមិនបានផ្តល់ជាគោលការណែនាំ ឬឧបករណ៍សម្រាប់ក្រសួង វិស័យ ដើម្បីកៀរគរធនធាន។
- ក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាតិ៖ សូចនាករត្រៀមស្ថាប័ន និងផលប៉ះពាល់ មិនមានភាពស្របគ្នា។ សូចនាករខ្លះនិងវិធីសាស្ត្របច្ចុប្បន្នភាព នៅមិនទាន់ច្បាស់។ ថ្នាក់វិស័យមិនទាន់មានក្របខ័ណ្ឌM&E។
- ភាពស្របគ្នានៃសកម្មភាពក្នុង CCAP ទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ CCCSP៖ ក្រសួងស្ថាប័នមួយចំនួនបានកំណត់បញ្ហា **យេនឌ័រ** ក្នុងសកម្មភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

របបគំហើញ និង សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ប្រសិទ្ធផល

- សមត្ថភាពស្ថាប័នឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានការកើនឡើង
- ការអនុវត្ត CCAP នៅមានកម្រិត ដោយសារកង្វះខាតធនធាន
- ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់ក្រោមជាតិឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ប្រហែល៣២%នៃចំនួនស្រុកទូទាំងប្រទេស បានបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ការដោះស្រាយបញ្ហាយេនឌ័រ និងប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅមានកម្រិត

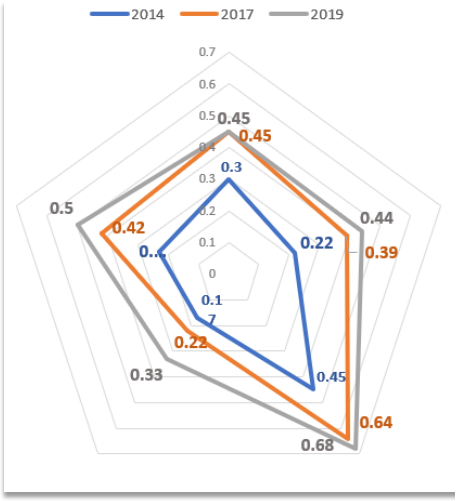

របបគំហើញ និង សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ប្រសិទ្ធភាព

- ការចំណាយសាធារណៈប្រមាណ ៣០,២% ឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

Table 1: Proportion of climate change expenditure to total public expenditure and GDP

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Public expenditure with CC benefits vs. total public expenditure	31.9%	29.7%	34.4%	29.1%	30.6%	30.2%
CC public expenditure (weighted) vs. total public expenditure	3.4%	3.9%	4.7%	4.3%	3.2%	3.2%
CC public expenditure (weighted) vs. GDP	0.9%	1.2%	1.5%	1.3%	0.9%	1.0%

Source: NIS, MEF, CDC & expert team calculation.

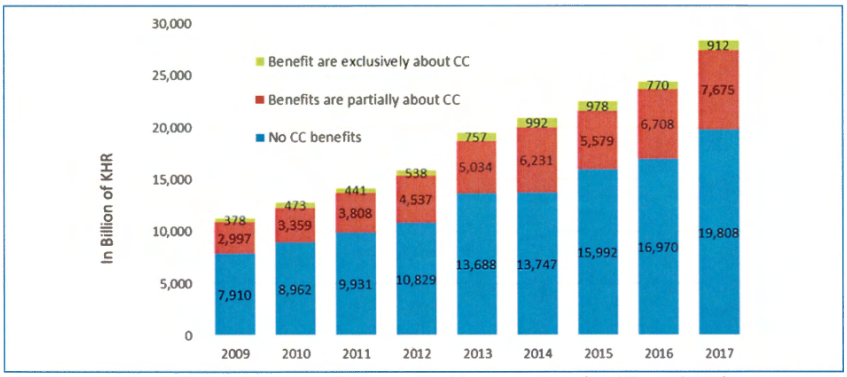

Figure 1: Public expenditure with CC benefits vs. total public expenditure (in billions of KHR)

Source: MEF, CDC, and expert team calculation.

របបគំហើញ និង សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

និរន្តរភាព

- ទោះជាមានគោលនយោបាយ ផែនការ និងយុទ្ធសាស្ត្រ និងស្ថាប័នទទួលបន្ទុក ការងារប្រែប្រួលអាកាសធាតុ កត្តាប្រឈមនៅមានជារាំងដល់ការអនុវត្តពេញលេញ និងតាមមុខងាររបស់ស្ថាប័ន។
- ទំលាប់នៃការចែករំលែកទៀងទាត់នៃចំណេះដឹង និងការពង្រីកសកម្មភាពអនុវត្ត តាមរយៈសិក្ខាសាលា ជាកត្តាវិជ្ជមាន។
- ការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជននៅមានកម្រិត។

អនុសាសន៍

ភាពចាំបាច់

- CCCSP គួរតែត្រូវកែសម្រួល ដោយដាក់បញ្ចូលនូវនិន្នាការផ្នែកប្រជាសាស្ត្រនិងសង្គមសេដ្ឋកិច្ច ការប្រែប្រួលទម្រង់សេដ្ឋកិច្ច និងនគរូបនីយកម្ម ព្រមទាំងផ្នែកភូមិសាស្ត្រ ការប្រែប្រួលរយៈពេលយូរ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងយេនឌ័រ។
- គួរតែផ្តោតបន្ថែមទៀតលើការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ជាពិសេសកម្មភាព/យុទ្ធសាស្ត្រដែលមានសហប្រយោជន៍។
- គួរតែរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការសកម្មភាព ផែនការថវិកា និងការអនុវត្តនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

អនុសាសន៍

ភាពប្រទាក់ក្រឡា

- ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គួរតែកែសម្រួលដើមរាប់បញ្ចូលនូវ គោលការណែនាំឬឧបករណ៍សម្រាប់ក្រសួងវិស័យ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីកៀរគរធនធាន។
- ក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាតិ ត្រូវការកែសម្រួលយ៉ាងខ្លាំង។ នៅថ្នាក់វិស័យគួរតែមានM&E ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- មិនគួរពន្យារពេលបោះពុម្ពផ្សាយរបាយការណ៍លើកទីមួយ នៃក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាតិ។

អនុសាសន៍

ប្រសិទ្ធផល

- ចាំបាច់ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពសូចនាករផលប៉ះពាល់ និងរបាយការណ៍សារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (ដែលកំពុងរៀបចំ)។
- នៅថ្នាក់វិស័យ ភាពជាម្ចាស់នៃCCAP គួរតែបង្កើនឡើង ដោយភ្ជាប់ការងារប្រែប្រួល អាកាសធាតុទៅនឹងអណត្តិស្នូររបស់ស្ថាប័ន វិស័យ។
- NCDD គួរតែពង្រឹងប្រព័ន្ធតាមដានលើការបញ្ចូលប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ទៅក្នុងផែនការផែនការថវិកា និងការអនុវត្តនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

អនុសាសន៍

ប្រសិទ្ធភាព

- បន្តការកៀរគរមូលនិធិក្នុង និងក្រៅប្រទេសសម្រាប់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។
- ជាការចាំបាច់បំផុតដើម្បីទទួលបានគាំទ្រលើសំណើរគម្រោងGCFលើវិស័យឯកជន។
- ពង្រឹងភាពប្រទាក់ក្រឡានៃ CCAP CCCAP និង CCFF។
- ពង្រឹងការសម្របសម្រួលជាមួយវិស័យឯកជន។

និរន្តរភាព

- ការចងក្រងឯកសារ និងការចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ល្អៗ
- បន្តដោះស្រាយបញ្ហាយេនឌ័រ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

អនុសាសន៍

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩
និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

ដំណោះស្រាយផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា

បង្ហាញដោយ៖
លោកបណ្ឌិត ហេង ចាន់ធឿន អនុប្រធាននាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

មាតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម
២. គោលបំណង និងទំហំនៃការសិក្សា
៣. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សា
៤. ក្របខ័ណ្ឌនៃម៉ូដែល *CEGIM*
៥. លទ្ធផលនៃការសិក្សា
៦. អនុសាសន៍គោលនយោបាយ

១. សេចក្តីផ្តើម (១)

❖ការសិក្សារបស់ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (IPCC) ២០០១ បានព្យាករថា ផលិផលក្នុងស្រុកសរុបសកល (Global GDP) នឹងកាត់បន្ថយ ១%-២% បើសីតុណ្ហភាពកើន ២ អង្សាសែលស៊ុស

❖នៅឆ្នាំ ២០០៧: IPCC បានព្យាករថា ផលិផលក្នុងស្រុកសរុបនៃពិភពលោក (Global GDP) នឹងកាត់បន្ថយ ១%-៥% បើសីតុណ្ហភាពកើន៤អង្សាសែលស៊ុស

❖នៅឆ្នាំ ២០១៣: IPCC/AR5 បានព្យាករថា សីតុណ្ហភាពអាចនឹងកើន១ ដល់៤ អង្សាសែលស៊ុស។

១. សេចក្តីផ្តើម (២)

❖ការសិក្សារបស់ **ADB (២០០៩):**

ប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ នឹងបាត់បង់ **២.២%** នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរហូតដល់ឆ្នាំ ២១០០ ប្រើសិនបើគិតតែផលប៉ះពាល់ ដែលអាចគណនានៅលើទីផ្សារ និង **៥.៧%** ក្នុងមួយឆ្នាំរហូតដល់ឆ្នាំ២១០០ បើរួមបញ្ចូលផលប៉ះពាល់ដែលមិនអាចគណនានៅលើទីផ្សារ(*ដូចជា សុខភាព និងប្រពន្ធ័អេកូឡូស៊ី*)

❖ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញប្បទានសំរាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (២០១៥) បានប៉ាន់ស្មានថាប្រទេសកម្ពុជានឹងរងគ្រោះខ្លាំងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

សនិទានភាព

ប្រទេសកម្ពុជា ស្ថិតនៅក្នុងចំណោមប្រទេសក្នុងតំបន់ដែលងាយរងគ្រោះដោយសារការប្រែលប្រួលអាកាសធាតុ

- ទឹកជំនន់, គ្រោះរាំងស្ងួត, ព្យុះ និងការធ្លាក់ភ្លៀងមិនទៀងទាត់បង្កឱ្យមានការបាត់បង់និងការខូចខាតជាច្រើន
- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់លើផលិតភាពការងារស្ទើរគ្រប់វិស័យ ជាពិសេស កសិកម្ម ធនធានទឹក តំបន់ឆ្នេរ ប្រព័ន្ធអេកូស៊ីព្រៃឈើ សុខាភិបាល ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ **សេដ្ឋកិច្ច** ។ល។

5

ផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

២. គោលបំណង និងទំហំនៃការសិក្សា

គោលបំណងនៃការសិក្សា (Objective of Study)

- ១.ដើម្បីប៉ាន់ស្មានផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា
- ២.កំណត់ទិសដៅគោលនយោបាយដើម្បីកាត់បន្ថយ និងបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសំដៅធានាកំណើនប្រកបដោយចីរភាព

ទំហំនៃការសិក្សា (Scope of Study)

- ម៉ូដែល CEGIM ផ្តោតតែទៅលើផលប៉ះពាល់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដោយមិនពិភាក្សាលើទិដ្ឋភាពបរិស្ថាន និងជីវៈចម្រុះនោះទេ
- ការសិក្សានេះផ្តោតលើផលប៉ះពាល់ចាប់ពីពេលបច្ចុប្បន្នរហូតដល់ឆ្នាំ២០៥០
- ដោយទិន្នន័យលំអិតនៅខ្វះខាត ទាមទារឱ្យមានការសន្មតមួយចំនួន

៣. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សា

ផលប៉ះពាល់លើសេដ្ឋកិច្ចដែលបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុត្រូវបានប៉ាន់ស្មាន និងព្យាករដោយប្រើប្រាស់*"Climate Economic Growth Impact Model: CEGIM"*

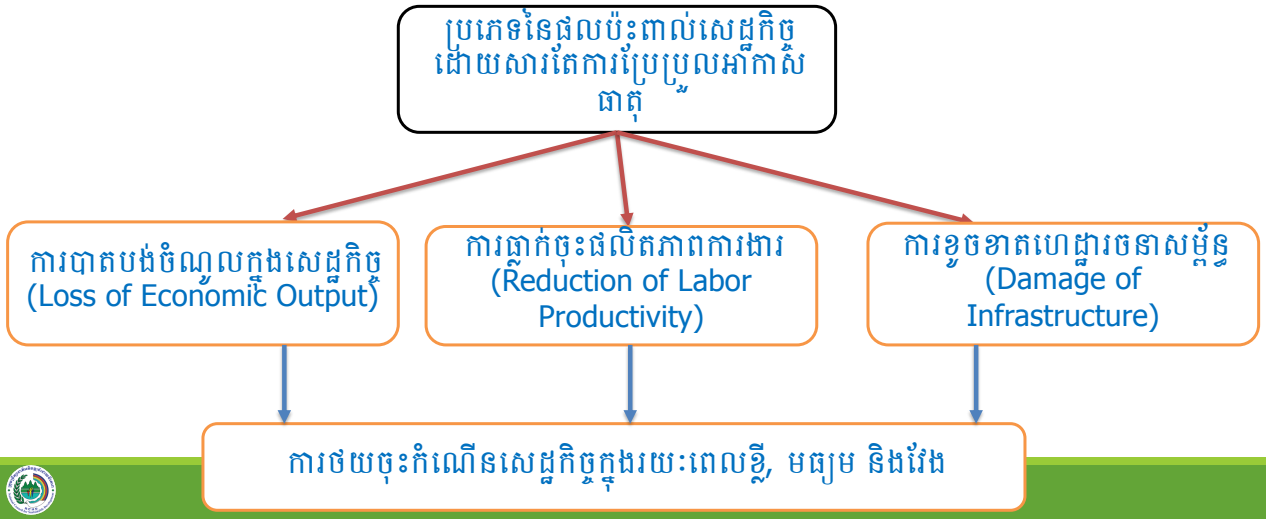

សេណារីយ៉ូការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងម៉ូដែល CEGIM

CEGIM Scenario	Low	Mid	High
IPCC Fourth Assessment Report (AR4) Scenario	B1	A1	A1B
IPCC Fifth Assessment Report (AR5) Scenario	RCP2.6	RCP4.5	RCP6.0

Source: MEF and MoE/GSSD (2019). Addressing Climate Change Impacts on Economic Growth in Cambodia

9

ទំនាក់ទំនងនៃអថេរសំខាន់ៗ ក្នុងម៉ូដែល CEGIM	
ទម្រង់គណិតវិទ្យា	ការបកស្រាយ
ទម្រង់ទី១: $Y=a+b*K+c*L$ ទម្រង់ទី២: $Y = a * K^b * L^c$	a: ផលិតភាពនៃកត្តាផលិតកម្មសរុប (TFP) Index b: ផលិតភាពនៃមូលធន (Capital Productivity) c: ផលិតភាពនៃកម្លាំងពលកម្ម (Labor Productivity)
$Y_0 = f (K_0, L_0 D_{L0}, D_{Y0})$	Y_0 : ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបនៅឆ្នាំគោលណាមួយ K_0 : ស្តុកមូលធននៅឆ្នាំគោលណាមួយ L_0 : កម្លាំងពលកម្មនៅឆ្នាំគោលណាមួយ D_{L0} : តម្លៃចុះនៃផលិតភាពនៅឆ្នាំគោលណាមួយ D_{Y0} : ការខាតបង់នៃប្រាក់ចំណូលដោយសារការប្រែប្រួលអាកាធាតុ
$K_1 = K_0 (1-d) + iY_0$ é D_{K0}	K_1 : ស្តុកមូលធននៅឆ្នាំណាមួយ K_0 : ស្តុកមូលធននៅឆ្នាំគោលណាមួយ d : អត្រារំលោះមូលធន iY0 : លំហូរនៃការវិនិយោគ D_{K0} : ទំហំនៃការខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិ ឬមូលធន
$L_1 = L_0 lg_0 pg_0$	L1: កម្លាំងពលកម្មក្នុងឆ្នាំណាមួយ L0: កម្លាំងពលកម្មក្នុងឆ្នាំគោលមួយ lg_0 : កំណើនកម្លាំងពលកម្ម pg_0 : កំណើនប្រជាជនសរុប

10

ប្រភេទ និងប្រភពទិន្នន័យ

ប្រភេទនៃការខាតបង់ និងការខូចខាត	ប្រភពទិន្នន័យ
ការបាត់បង់នៃប្រាក់ចំណូល	ការស្ទាវជ្រាវ, ករណីសិក្សា និងការប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ
ផលិតភាពការងារ	ការសិក្សាអំពី Physiology
ការខូចខាតនៃទ្រព្យសម្បត្តិ	ការវាយតម្លៃអំពីការខូចខាតបណ្តាលមកពីទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត និងព្យុះ, ម៉ូដែលស្តីពីការកើនឡើងកម្រិតទឹកសមុទ្រ

៤. គ្រូបខ័ណ្ឌនៃម៉ូដែល (CEGIM)

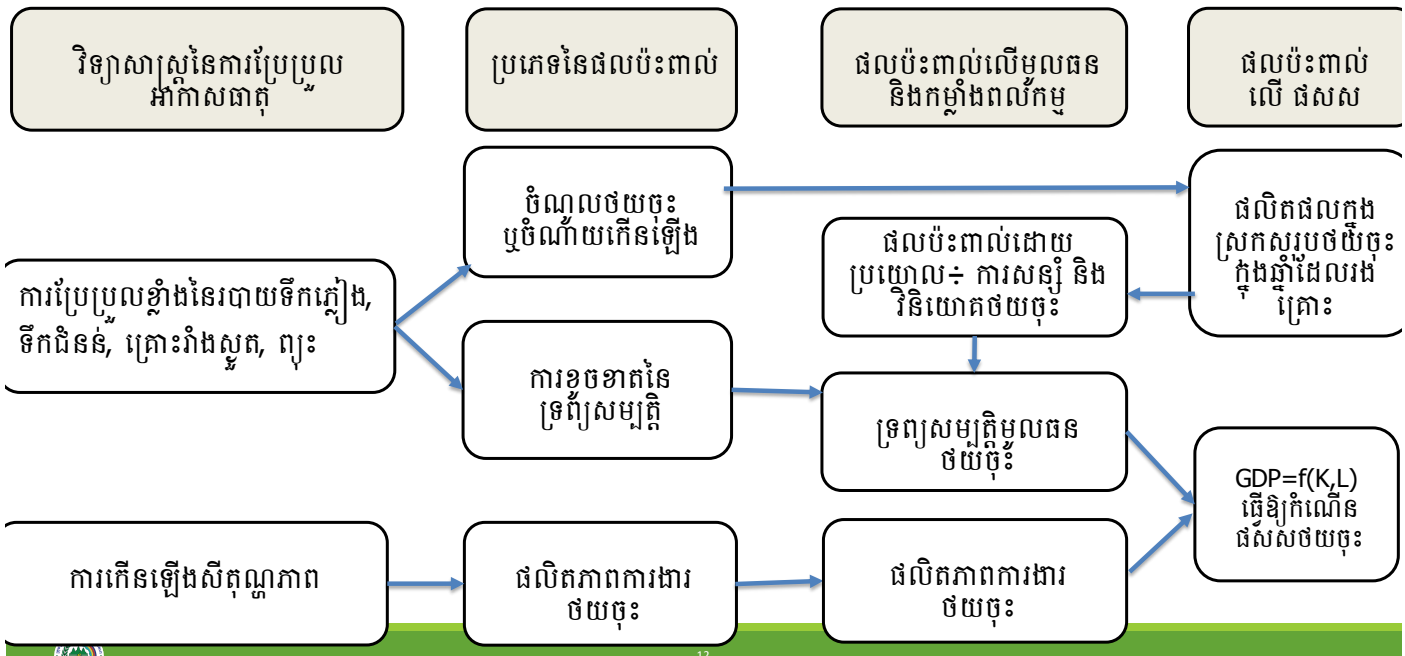

៤. ក្របខ័ណ្ឌនៃម៉ូដែល(ត)

វិស័យ និងអនុវិស័យសំខាន់ៗដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងម៉ូដែល	
វិស័យ	**អនុវិស័យ**
កសិកម្ម	ដំណាំ
	ការចិញ្ចឹមសត្វ
	នេសាទ
	ព្រៃឈើ
ឧស្សាហកម្ម	រ៉ែ
	កម្មន្តសាល
	អគ្គិសនី និងទឹក
	សំណង់
សេវាកម្ម	ពាណិជ្ជកម្ម
	សណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋាន
	ការដឹកជញ្ជូន និងទំនាក់ទំនង
	ហិរញ្ញវត្ថុ
	សេវារដ្ឋាភិបាល
	អចលនទ្រព្យ

៥. លទ្ធផលនៃការសិក្សា៖ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានធ្វើឱ្យការប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុតលើផលិតភាពពលកម្មក្នុងគ្រប់វិស័យទាំងអស់.....

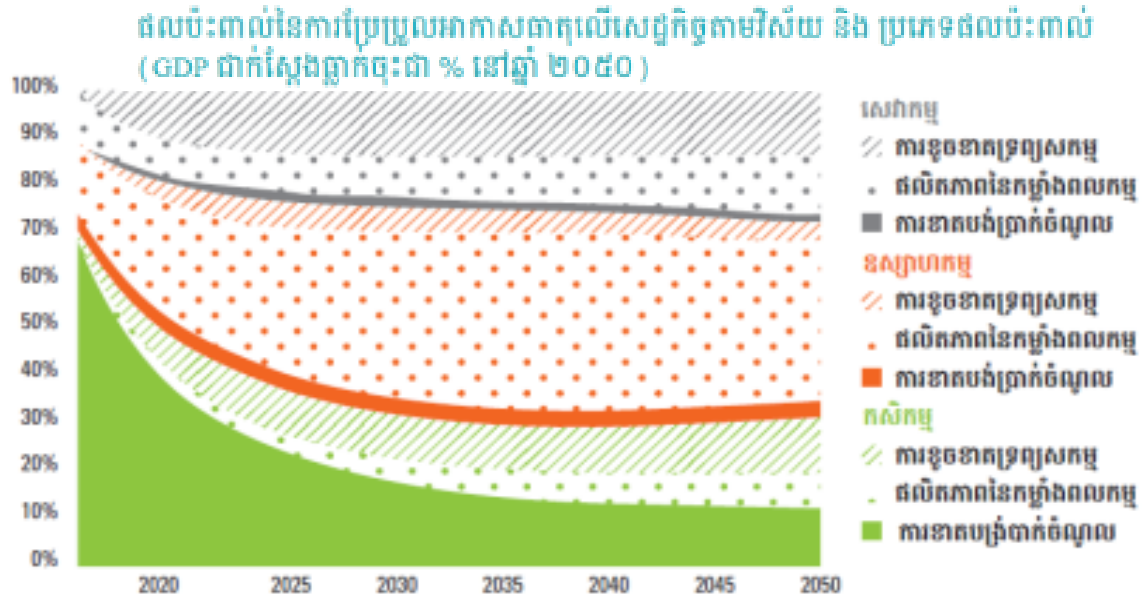

Source: MEF and MoE/GSSD (2019)

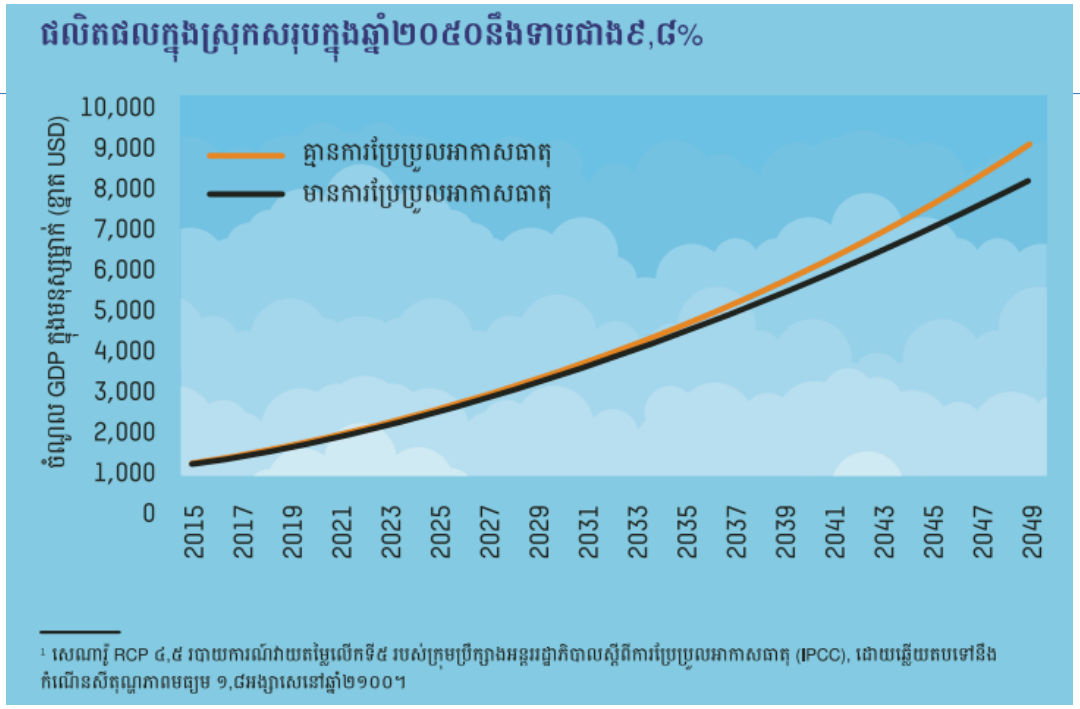

[1] សេណារ៉ូ RCP ៨,៥ របាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី៥ របស់ក្រុមប្រឹក្សាអន្តរជាតិបានស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (IPCC), ដោយឆ្លើយតបទៅនឹងកំណើនសីតុណ្ហភាពមធ្យម ១,៨អង្សាសេនៅឆ្នាំ២១០០។

៥. លទ្ធផលនៃការសិក្សា៖ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានធ្វើឱ្យការប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុតលើផលិតភាពលក្នុងគ្រប់វិស័យទាំងអស់.....

ផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យ និងប្រភេទនៃផលប៉ះពាល់(% នៃ ផសស គិតត្រឹមឆ្នាំ២០៥០)

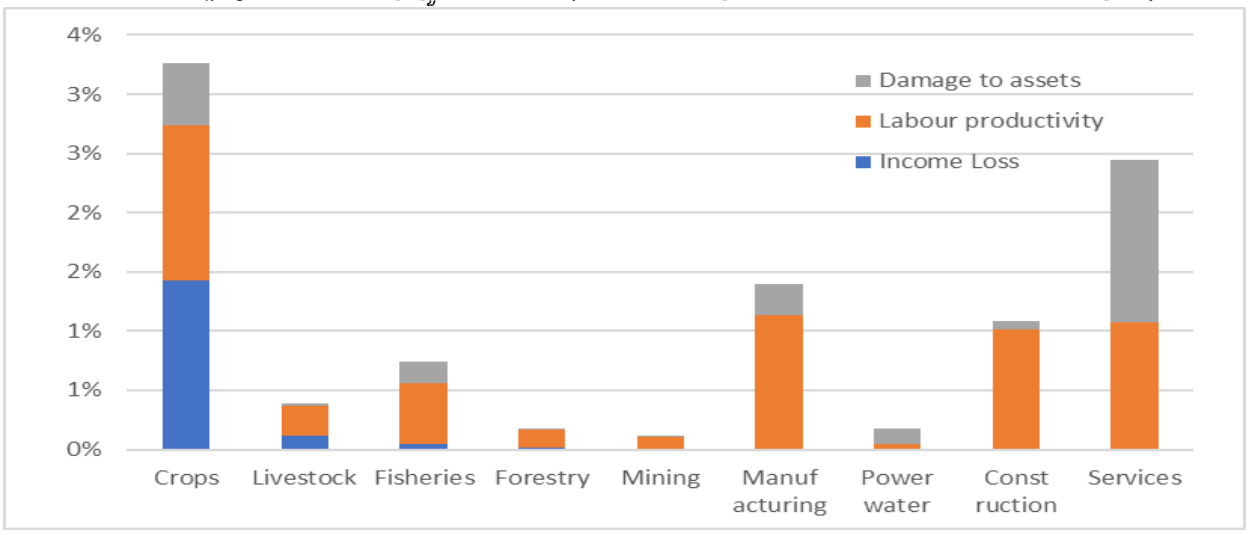

៥. លទ្ធផលនៃការសិក្សាៈ ទំហំនៃផលប៉ះពាល់ដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានការកើនឡើងជាលំដាប់ ដែលក្នុងនោះ វិស័យឧស្សាហកម្មរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងជាងគេ.....

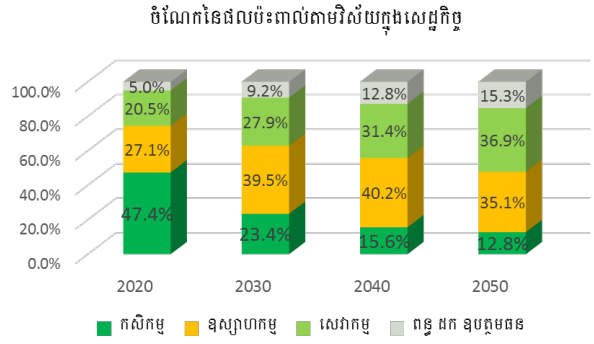

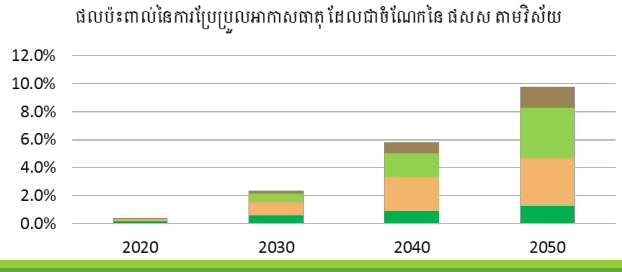

៥. លទ្ធផលនៃការសិក្សាៈ ផលប៉ះពាល់នេះនឹងកាត់បន្ថយកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាប្រមាណ ០,៣% ក្នុងមួយឆ្នាំ...

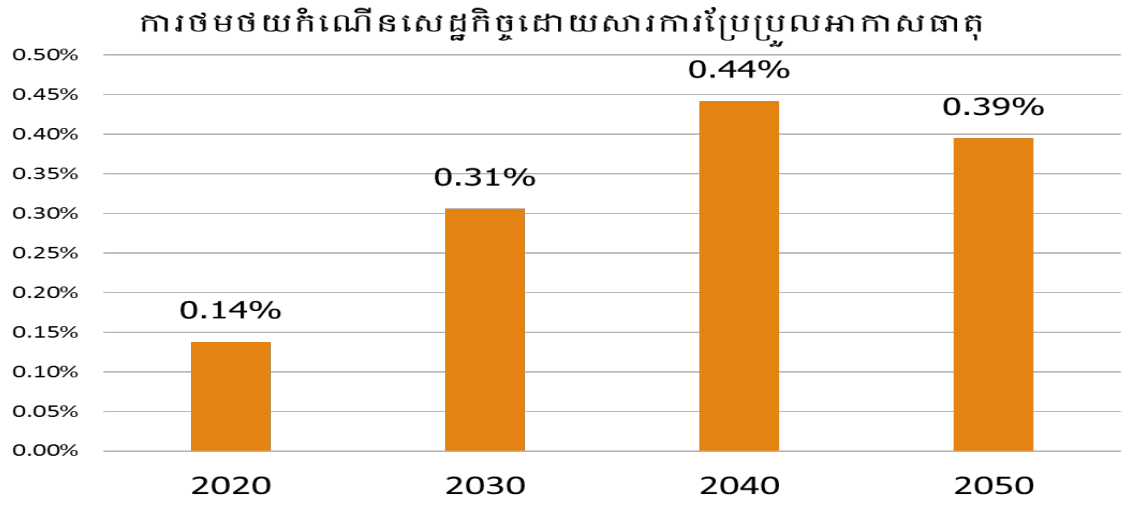

៥. លទ្ធផលនៃការសិក្សា៖ ការវិនិយោគបន្ថែមលើការបន្ទុំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាពិសេសដោយវិស័យឯកជននឹងជួយកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ក្នុងសេដ្ឋកិច្ច.....

	Adaptation Scenario		
	No	Current	High
Elements of Adaptation Scenarios			
1. Public Investment (%GDP)	29%	29%	34%
2. CC Share in Public Investment (% total)	59%	68%	75%
3. International Climate Funds (%GDP)	0%	0.25%	1.00%
4. CC Share in Private Investment	2.3%	6.8%	13.6%
5. Effectiveness (BCR) or Expenditure	1.8	2.0	2.4
6. Focus on Adaptation (ABS)	0.0%	7.0%	14.0%
Results			
Reduced GDP in 2030	3.2%	2.5%	1.7%
Reduced GDP in 2050	14.5%	9.8%	4.9%
Reduced NPV of GDP 2017 to 2050	6.1%	4.4%	2.6%
Average GDP growth 2017 to 2050	6.4%	6.6%	6.8%

19

ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុចំពោះសេដ្ឋកិច្ច

- ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) នឹងមានកំណើនអត្រាក្នុងរង្វង់ ៧% ក្នុងមួយឆ្នាំចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៧ រហូតដល់ឆ្នាំ២០៥០ **នៅក្រោមលក្ខខណ្ឌគ្មានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**

- ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) នឹងមានកំណើនអត្រាមធ្យមត្រឹម ៦,៦% ក្នុងមួយឆ្នាំចាប់ពីឆ្នាំ២០១៧ រហូតដល់ឆ្នាំ២០៥០ **នៅក្រោមលក្ខខណ្ឌការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**
  - *GDP នឹងមានកំណើនជាក់ស្តែងជាច់ខាត ០,៤% ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅត្រឹមឆ្នាំ២០២០*
  - *GDP នឹងមានកំណើនជាក់ស្តែងជាច់ខាត ២,៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅត្រឹមឆ្នាំ២០៣០ និង*
  - *GDP នឹងមានកំណើនជាក់ស្តែងជាច់ខាត ៩,៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ នៅឆ្នាំ២០៥០ ។*

20

ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុចំពោះសេដ្ឋកិច្ច

- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ២០១៤-២០២៣
- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣ សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤
- សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ពីចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ទៅចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ នៅឆ្នាំ២០៣០ និងសម្រេចក្របខណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ២០១៦-២០៣០
- ការរួមចំណែកថ្នាក់ជាតិឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ២០១៩-២០៣០។

21

៦.អនុសាសន៍គោលនយោបាយ

១.ការធ្លាក់ចុះផលិតភាពកម្លាំងពលកម្ម (Reduction of Labor Productivity)

- កាត់បន្ថយការធ្វើការងារដោយកម្លាំងក្នុងអំឡុងពេលមាន Heat Stress ជាពិសេសក្នុងវិស័យកសិកម្ម ដោយបង្វែរមកប្រើម៉ាស៊ីន, ការផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកទេសដាំដុះជាដើម
- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលក្ខណាការងារនៅតាមរោងចក្រ និងសហគ្រាស
- ធ្វើឱ្យមានភាពបន់បែនម៉ោងធ្វើការក្នុងអំឡុងពេលមានកំដៅខ្លាំង
- បង្កើនការយល់ដឹងដល់ម្ចាស់រោងចក្រ និងសហគ្រាសអំពីផលប៉ះពាល់នេះ
- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងបន្ថែមទៀតនូវប្រព័ន្ធព្យាករណ៍ធាតុអាកាស។

22

៦.អនុសាសន៍គោលនយោបាយ (ត)

២. ការខូចខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (Damage of Asset)៖

➢រៀបចំទំនប់ការពារទឹកជំនន់ និងប្រព័ន្ធបង្ហូរឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

➢វិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូនជាពិសេសផ្លូវថ្នល់ ដែលធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

➢ជំរុញបន្ថែមនូវការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយដែលផ្អែកលើសហគមន៍

➢បង្ការ និងកិច្ចការពារការកើនឡើងនីវ៉ូទឹកសមុទ្រ។

៦.អនុសាសន៍គោលនយោបាយ (ត)

៣. ការបាត់បង់ចំណូល (Loss of Income)៖

➢ ធ្វើពិពិធកម្មអនុវិស័យក្នុងវិស័យកសិកម្ម ជៀសជាងផ្តោតតែទៅលើអនុវិស័យដំណាំដែលងាយរងផលប៉ះពាល់ដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

➢ បង្កើនការការពារចំណូលក្នុងតំបន់ដែលជួបហានិភ័យខ្ពស់ដោយសារតែការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

➢ ជំរុញឱ្យមានការផ្សព្វផ្សាយ និងគ្រប់គ្រងព័ត៌មានស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុឱ្យមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ជាពិសេសក្នុងតំបន់ដែលងាយទទួលរងគ្រោះ

➢ កសាងសមត្ថភាពបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាសធាតុ សំដៅកាត់បន្ថយការខាតបង់នៃប្រាក់ចំណូល។

សូមអរគុណ!

https://ncsd.moe.gov.kh/dcc

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

វឌ្ឍនភាពនៃការតាក់តែងគោលនយោបាយស្តីពីការទូទាត់សេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅកម្ពុជា (PES)

ដោយ លោកម៉ែង មុនីរក្ស
ប្រធាននាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ
អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព/ ក្រសួងបរិស្ថាន

មាតិកា

1. សាវតានៃការរៀបចំគម្រោងសាកល្បង PES នៅកម្ពុជា
2. គម្រោងសាកល្បង PES នៅភ្នំគូលែន និងក្បាលឆាយ
3. លទ្ធផលនៃការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពរបស់គម្រោងសាកល្បង PES
4. ជម្រើសសម្រាប់ការបង់ថ្លៃសេវាកម្ម
5. អនុសាសន៍ និងសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងសាកល្បង PES បន្ត

1. សាវតានៃការរៀបចំគម្រោងសាកល្បង PES នៅកម្ពុជា

- សេចក្តីសម្រេចរបស់កិច្ចប្រជុំប្រទេសជាមាជិកនៃអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ
- យន្តការ (Official establishment of PES)
- តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ គ.ជ.អ.ច. ក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា UN-CBD និងកៀរគរហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងជីវៈចម្រុះ
- ជំណើរទស្សនកិច្ចសិក្សារបស់ថ្នាក់ដឹកនាំកម្ពុជានៅប្រទេសកូស្តារីការ
- សេចក្តីសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីការអនុញ្ញាតឱ្យរៀបចំសាល្បង PES

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
លេខ ១១១៩ ស.ជ.ម.ក.ក

ក្រសួងបរិស្ថាន
លេខ: 5705
ថ្ងៃ 21 ខែ 10 ឆ្នាំ 16
ម៉ោង 11:00

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែ តុ ឆ្នាំ ២០១៦

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
សូមជម្រាបជូន
ឯកឧត្តម រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន

- តំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងក្បាលធាយក្នុងខេត្តព្រះសីហនុ ជាប្រភពផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់ក្រុងព្រះសីហនុ ដែលចប្ចុប្បន្នមានក្រុមហ៊ុនឯកជនបាន និងកំពុងទាញយកទឹកពីតំបន់ក្បាលធាយ មកផលិតជាទឹកស្អាតសម្រាប់ធ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាជន ភ្ញៀវទេសចរណ៍ និងអាជីវកម្មផ្សេងៗ។
- ឧទ្យានជាតិព្រះជ័យវ៉ៃនរោត្តម "ភ្នំគូលេន" ក្នុងខេត្តសៀមរាប គឺជាទីជម្រាល ដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់សម្រាប់ជាប្រភពទឹកផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតរបស់ប្រជាជន ភ្ញៀវទេសចរណ៍ និងអាជីវកម្មផ្សេងៗទៀត នៅក្នុងក្រុងសៀមរាប។
- ពិនិត្យសិក្សា និងរៀបចំអនុវត្តន៍សាកល្បង ការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ពីសំណាក់ក្រុមហ៊ុនវារីអគ្គិសនីមួយចំនួន ដោយហេតុថាជំណើរការផលិតថាមពលពីវារីអគ្គិសនី ទាមទារឱ្យមានការ

សេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សាកល្បងលើ២ទីតាំង

សេចក្តីជូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី សូមជម្រាបជូនឯកឧត្តមជ្រាបថា រាជរដ្ឋាភិបាលបានយើញ និងឯកភាពជូចខាងក្រោម៖

- រៀបចំសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិ ស្តីពី "ការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី" ដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងមានវាគ្មិនសំខាន់ៗមកពីប្រទេសកូស្តារីកា ដើម្បីចែកវែលែកបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែង ដោយសហការជាមួយអង្គការ CI និងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។
- ក្រសួងបរិស្ថានត្រូវសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងដៃគូពាក់ព័ន្ធក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងសំណើរគោលនយោបាយស្តីពី "ការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី" ដើម្បីជាក់ជូនរាជ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និងសម្រេច។
- ឱ្យក្រសួងបរិស្ថាន សហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការសិក្សារៀបចំអនុវត្ត "គោលការណ៍បង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី" ជាលក្ខណៈសាកល្បងនៅតាមតំបន់ ដែលមានសក្តានុពលមួយចំនួន ជូចខាងក្រោម៖

ជ.រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋលេខាធិការ

ចម្លងជូន:
-ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
-ក្រសួងកសិកម្ម ក្រូរប្រមាញ់ និងនេសាទ
-ក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម
-ក្រសួងឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្ម
-ក្រសួងរែនិងថាមពល
-ក្រសួងទេសចរណ៍
-អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
-ឧទ្ធកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
-ឧទ្ធកាល័យឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី សុខ អាន
-ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

2. គម្រោងសាកល្បង PES នៅភ្នំគូលែន និងក្បាលឆាយ

ភ្នំគូលែន

- ជាប្រភពទឹកធម្មជាតិដ៏សំខាន់មួយ
- តម្រូវការទឹកក្នុងខេត្តមានការកើនឡើងជាខ្លាំង
- គម្របព្រៃឈើនៅឧទ្យានជាតិមានការធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំង
- សកម្មភាពកសិកម្ម (កាប់ព្រៃធម្មជាតិយកដី) មានការកើនឡើងយ៉ាងគំហុក (ដំណាំចន្ទី)

ក្បាលឆាយ

- ជាប្រភពទឹកធម្មជាតិដ៏សំខាន់បំផុតនិងតែ១គត់
- ទឹកក្រោមដីមិនអាចទាញយកមកប្រើប្រាស់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់
- បឹងព្រែកទប់ ដែលជាប្រភពសំខាន់ទី២ ប្រឈមនឹងបាត់បង់មុខងារនាពេលខាងមុខ
- តម្រូវការទឹកមានការកើនឡើងជាខ្លាំង (១ទ្វេជា២ ឬ៣ដង ចាប់ពីពេលនេះតទៅ)

3. លទ្ធផលនៃការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពសម្រាប់ក្រុងសៀមរាប (1)

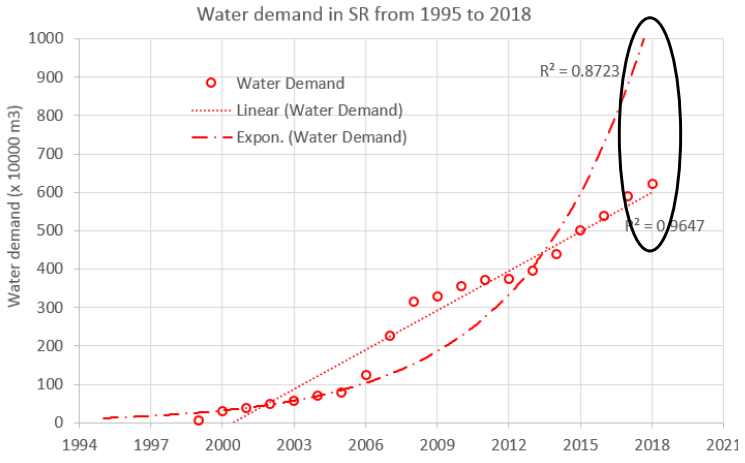

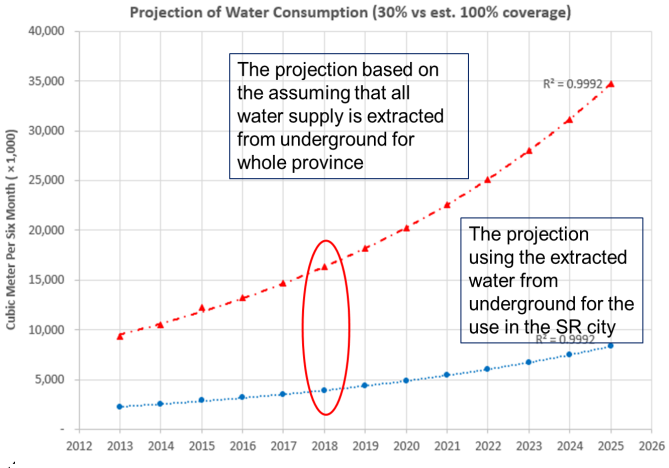

3. លទ្ធផលនៃការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពសម្រាប់ភ្នំគូលែន (2)

3. លទ្ធផលនៃការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពសម្រាប់ក្រុងព្រះសីហនុ (3)

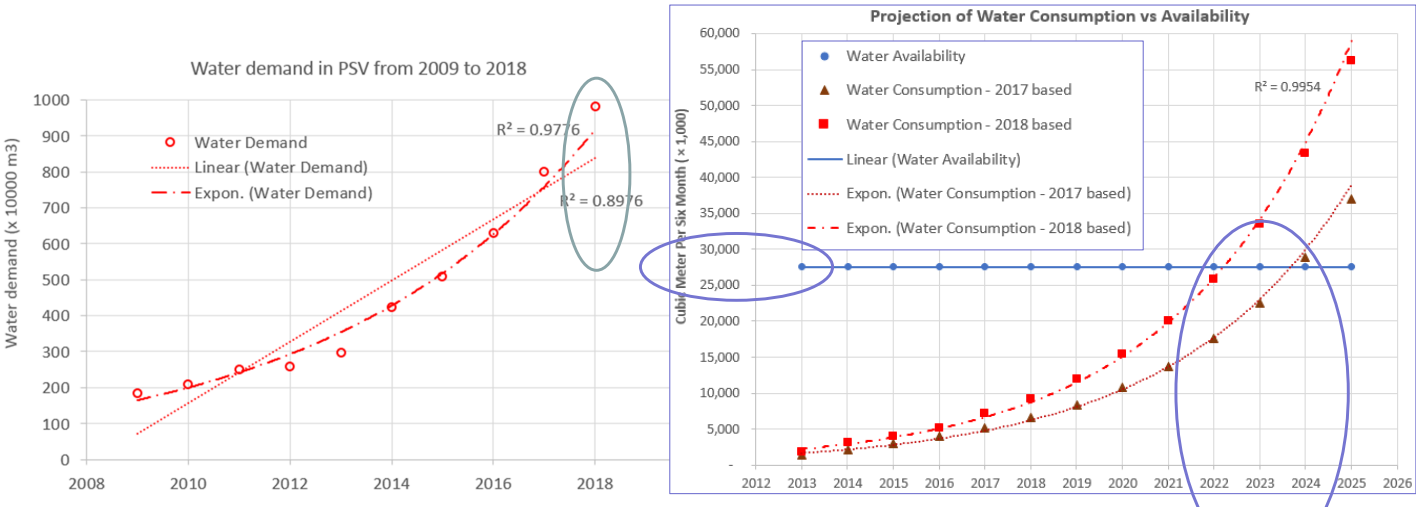

3. លទ្ធផលនៃការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពសម្រាប់ក្បាលឆាយ (4)

4. ជម្រើសសម្រាប់ការបង់ថ្លៃ PES

ភ្នំគូលែន

1. ការរួមវិភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្តពីអ្នកប្រើប្រាស់ទឹកច្រើន
2. ការគិតពន្ធលើថ្លៃប្រើប្រាស់ទឹកលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម
3. ថ្លៃសេវាប្រព័ន្ធបរិស្ថានសម្រាប់ភ្ញៀវដែលមកដល់អាកាសយានដ្ឋាន
4. បញ្ចូលក្នុងថ្លៃសំបុត្រចូលទស្សនាប្រាសាទអង្គរវត្ត
5. ការយកថ្លៃបរិស្ថានសម្រាប់ផ្លូវថ្មីលើភ្នំគូលេន

ក្បាលឆាយ

1. ការរួមវិភាគទានដោយស្ម័គ្រចិត្តពីអ្នកប្រើប្រាស់ទឹកច្រើន
2. ការបង់ពន្ធលើការប្រើប្រាស់ទឹកជាលក្ខណពាណិជ្ជកម្ម
3. ថ្លៃសេវាប្រព័ន្ធបរិស្ថានសម្រាប់ភ្ញៀវដែលមកដល់អាកាសយានដ្ឋាន
4. ទីផ្សារឥណទានកាបូន
5. ប្រភពផ្សេងៗ

ការប៉ាន់ប្រមាណនៃថវិកាសរុបបានពីការឧបត្ថម្ភ

ប្រសិនអនុវត្តជម្រើសអាទិភាព៣ខាងលើជាគោលការណ៍ ពេលនោះPES តំណាងហិរញ្ញវត្ថុពីការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី នឹងអាចប្រមូលបានក្នុងមួយឆ្នាំគឺ៖

- ក្បាលឆាយ៖ ចំនួនពី 0.9 US$ ទៅ 1.1 លាន US$
- ភ្នំគូលែន៖ ចំនួនពី 2.9 US$ ទៅ 3.9 លាន US$

5. អនុសាសន៍ និងសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់អនុវត្តបន្ត (1)

1. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានស្តីពីស្ថានភាពដើម
2. ធ្វើការសិក្សាបន្ថែមលើផ្នែកតម្រូវការទឹក ដូចជា ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាសន្សំសំចៃទឹកនិងការបាត់បង់ទឹក ការកំណត់ថ្លៃទឹក និងការអប់រំផ្សព្វផ្សាយ
3. រៀបចំធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងទីជម្រាល រួមទាំងផែនការថវិកា
4. ធ្វើការវិភាគស្វែងរកជម្រើសបន្ទាប់ ឬជម្រើសផ្សេងទៀតដែលមានលក្ខណៈពិពណ៌នា
5. រៀបចំឯកសារគតិយុត្ត ឬគោលការណ៍ណែនាំពាក់ព័ន្ធនឹង PES
6. **គួរចាប់ផ្តើមអនុវត្តអនុវត្តគោលការណ៍ស្មគ្រចិត្តក្នុងការបង់ថ្លៃសេវាកម្មការប្រើប្រាស់ទឹកពីភាគីអ្នកប្រើប្រាស់ទឹកជាលក្ខណៈអាជីវកម្ម លក្ខណៈដំហានបឋម**

5. អនុសាសន៍ និងសេចក្តសម្រចសម្រាប់អនុវត្តបន្ត (2)

7. គួរពិចារណាដាក់ថវិកាពីការបងថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ក្នុងកញ្ចប់មូលនិធិបរិស្ថាន និងសង្គម
8. ពិនិត្យមើលទ្ធភាពអាងស្តុកទឹកនៅក្នុងតំបន់ ឬទំនប់ទឹកបម្រុង ពិសេសសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ទឹកនៅរដូវប្រាំង
9. ត្រូវរៀបចំគោលការណ៍ឱ្យបានច្បាស់លាស់ក្នុងការអនុវត្ត PES ដោយតម្រូវឱ្យមានការពិភាក្សាស៊ីជម្រៅដើម្បីរៀបចំឯកសារគតិយុត្តឱ្យមានលក្ខណៈងាយស្រួល និងអាចអនុវត្តបាន
10. ពិនិត្យសិក្សាលទ្ធភាពលើសេវាកម្មនានាក្រៅពីទឹក ជាពិសេសលើមុខងាររបស់ប្រភេទនានា
11. គួរតែមានការកៀរគរថវិកាពីប្រភពធនធាន និងបន្ថែមកម្លាំងការពារនៅទីតាំងគោលដៅផ្ទាល់ ។

ការពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាត ស្តីពី "ការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅកម្ពុជា"

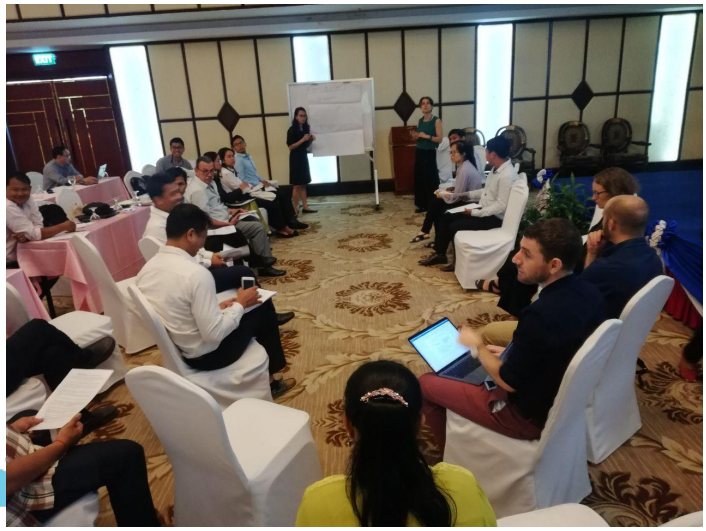

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ

រយៈពេលខ្លី (៦ ទៅ ១២ខែ)

- បង្កើតសេចក្តីប្រកាសរួមរវាងក្រសួងពាក់ព័ន្ធស្តីពីយន្តការនៃការគ្រប់គ្រង PES តាមរយៈមូលនិធិបរិស្ថាន និងសង្គម ឬបង្កើតកញ្ចប់មូលនិធិដាច់ដោយឡែក
- រៀបចំយន្តការនៃការបែកចែកផលប្រយោជន៍បានពី PES
- ផ្សព្វផ្សាយ PES ទៅស្ថានប័នពាក់ព័ន្ធ
- ជំរុញ និងគាំទ្រឱ្យមានការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រង និងកំណត់តំបន់ នៅតំបន់សាកល្បងទាំងពីរ
- ជំរុញការអនុវត្តPES បន្ទាន់ជាមួយសហគមន៍ដែលរស់នៅខ្សែទឹកខាងលើ

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ

រយៈពេលវែង (២ ទៅ ៣ឆ្នាំ)

- ជំរុញយន្តការ PES ទៅអនុវត្តនៅថ្នាក់តំបន់
- សិក្សាវាយតម្លៃ កំណត់សក្តានុពលសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅតំបន់ទេសភាពផ្សេងៗ
- ប្រើប្រាស់ថវិកាមួយចំនួនបានពី PES ដើម្បីសិក្សាពីទំនាក់ទំនងប្រភពទឹក និងផ្លូវទឹក និងបរិមាណទឹកដែលអាចផ្គត់ផ្គង់បាន

សូមអរគុណ !

អាស័យដ្ឋានទាក់ទង ៖
Email: mmonyrak@gmail.com
Tel.: 078 800 816

Annual Workshop to Review NCSD 2019 Progress and 2020 PLANS

Managing Sustainable Development

21 October 2019

Development of Policy on Payment for Ecosystem Service (PES)

By Mr. Meng Monyrak
Director of Department of Biodiversity
General Secretariat of National Council for Sustainable Development/MoE

OUTLINE

1. Background of PES Project in Cambodia
2. Pilot PES Projects in Phnom Kulen Mountain and Kbal Chay
3. Findings of feasibility study on Pilot PES Projects
4. Options of PES schemes
5. Recommendations and Decision-making on implementation of PES

Background of Pilot PES Project in Cambodia

- Decision made in UNCBD COP
- Official Establishment of PES
- Roles and Duties of NCSD in implementation of UN-CBD and resource mobilization for implantation of NR and biodiversity-related programmes
- Visits of Cambodia leaders to Costa Rica
- Decision made by RGC on Implementation of pilot PES projects

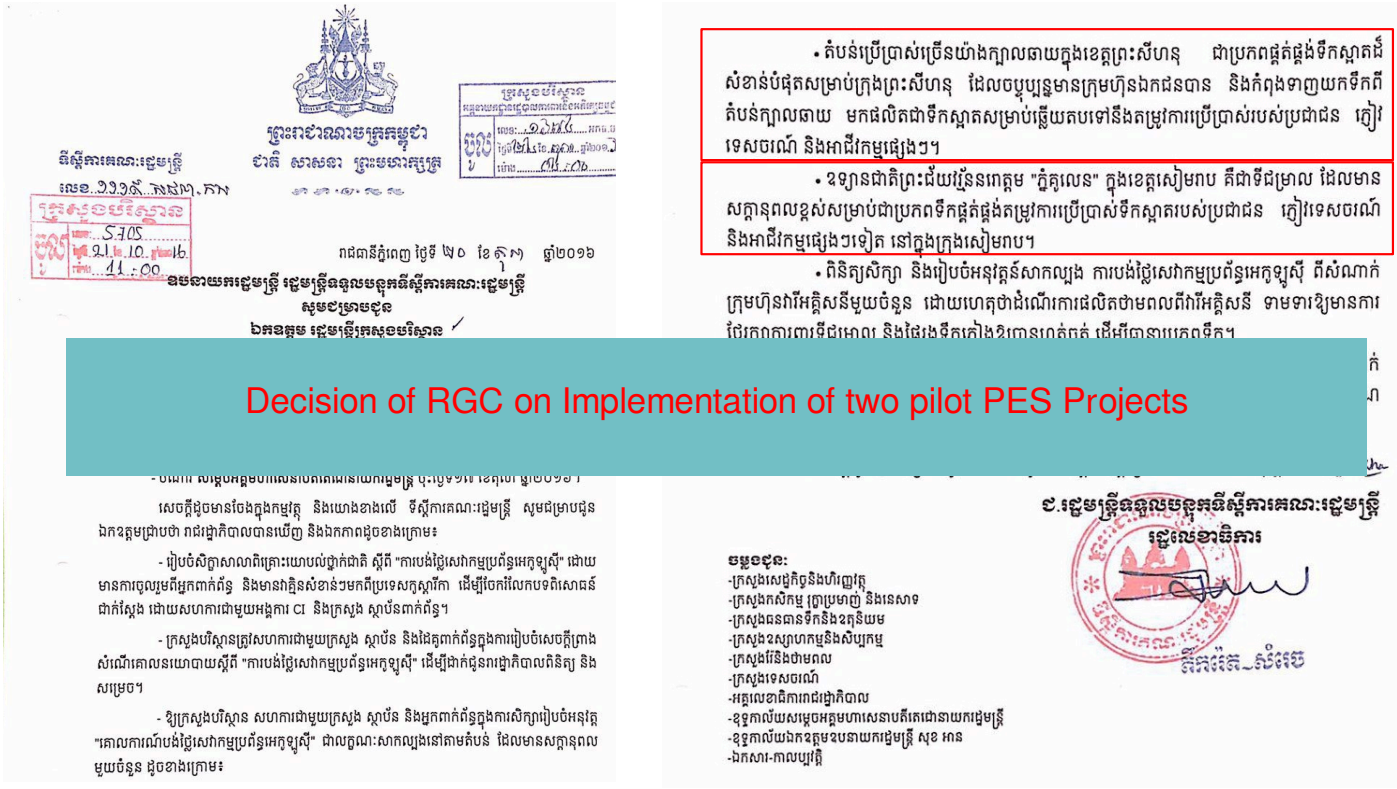

Decision of RGC on Implementation of two pilot PES Projects

PES Projects in Phnom Kulen Mountain and Kbal Chay

Phnom Kulen

- Main source of water supply in the province
- High water demands in the province
- Decrease of forest cover in the park
- Sharp increase of agriculture activities (Land encroachment, Cashew plantation)

Kbal Chay

- Main source of water supply in the province
- Underground water cannot be extracted for consumption
- Boeng Praktup, the second source of water supply, might lose its functions in the future
- Water demands in the province are doubled

Findings of feasibility study on pilot PES project in SR province

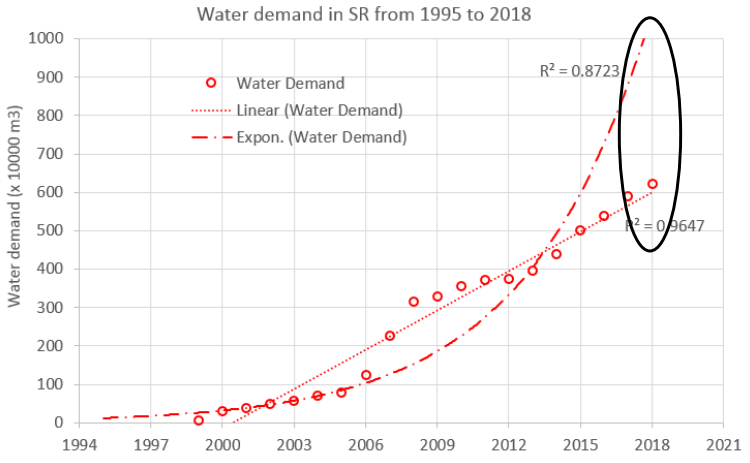

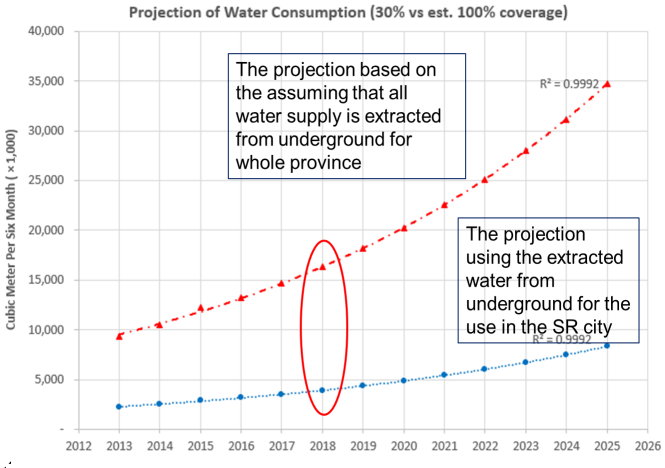

Findings of feasibility study on pilot PES project in Phnom Kulen

Findings of feasibility study on pilot PES project in PSV

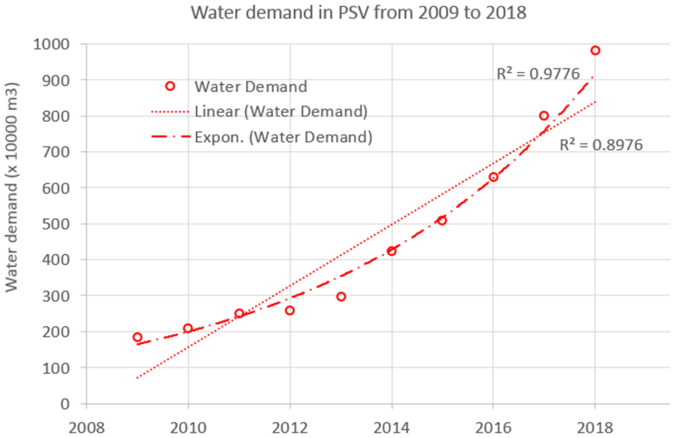

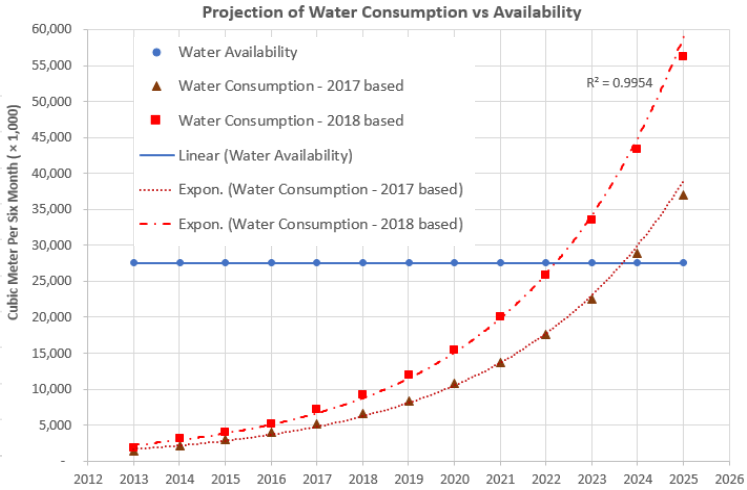

Findings of feasibility study on pilot PES project in Kbal Cha

Options of PES Schemes

Phnom Kulen	ក្បាលធាយ
• **Voluntary contribution from the users who consume lots of water**	• **Voluntary contribution from the users who consume lots of water**
• **Taxes on commercial water users**	• **Taxes on commercial water users**
• Integration of costs into Angkor Wat entry fees	• **Environmental fees collected from visitors arriving at the international airports**
• **Environmental fees collected from visitors arriving at the international airports**	• Carbon credit markets
• Environmental fees for walking trails in Phnom Kulen	• Other sources

Total estimated budgets from the Project Implementations

For the implementation of three above options, the annual estimated fees from PES will be:

- Kbal Chay: 0.9 US$-1.1 million US$
- Phnom Kulen: from 2.9 US$ to 3.9 million US$

Recommendations and Decisions

1. Update of the baseline status
2. Conduction of further studies on various demands such as efficient water consumption technology and loss of water, water costs, and education/outreach
3. Development of watershed management, including budget planning
4. Conduction of analysis on supplementary options or other descriptive options
5. Development of PES-related legal framework or policies
6. **Voluntary schemes on water consumptions from commercial water users should be immediately implemented**

Recommendations and Decisions (Cont.)

7. PES should be integrated into environmental and social funds
8. The water storage capacity of the water bodies or the alternatives should be examined, especially for the consumptions in the dry season
9. Comprehensive policies on implementation of PES should be developed by means of detailed discussions to develop legal framework
10. Other services rather than water supplies, especially functions of species should be studied
11. In order to protect the sources, resources should be mobilized from other sources and more labor forces are used to directly protect the sites ។

National Dialogue on "PES in Cambodia"

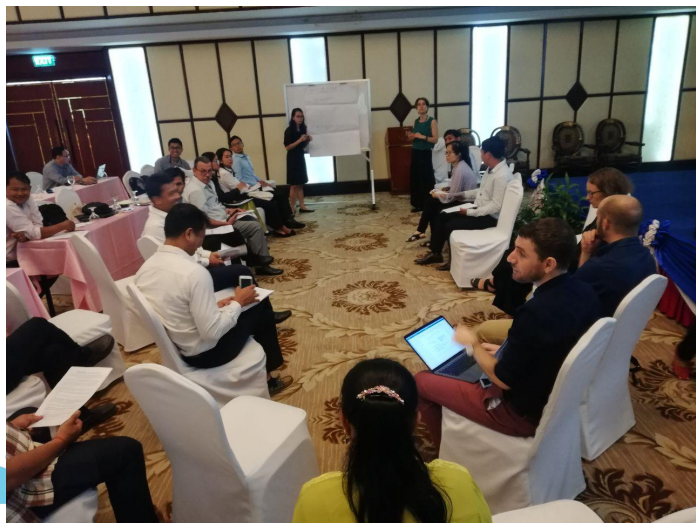

Work Road Map

Short-term (6 to 12 months)

- Development of a joint declaration of concerned ministries on PES management mechanism through environmental and social funds or formation of a separate funds
- Development of policy on benefits sharing of PE
- PES promotion in the relevant sectors
- Encouragement and support of development zoning and management plans in the two pilot sites
- Promotion of PES implementation as soon as possible with the upstream communities

Work Road Map

Long terms (2 to 3 years)

- PES schemes will be implemented at the regional level
- Conduction of assessment studies, identification of PES potentials in the landscapes
- Use of PES funds to study the correlation between water sources and water bodies as well as water volumes

Thanks!

For further information:
Email: mmonyrak@gmail.com
Tel.: 078 800 816

សិក្ខាសាលាត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពឆ្នាំ២០១៩ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

វឌ្ឍនភាពនៃការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន

លោក ឈិន សុភា
អនុប្រធានការិយាល័យនៃនាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ
អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព/ ក្រសួងបរិស្ថាន

មាតិកា

- សាវតារ
- គោលបំណង
- ទីតាំង
- បច្ចុប្បន្នភាព
- បញ្ហាប្រឈម និងអនុសាសន៍
- ទិសដៅការងារឆ្នាំ ២០២០

សាថតារ

- **តួនាទី និងការកិច្ច**
  - ប្រកាសលេខ ៤២៦ ប្រ.ក ប.ស្ដ ចុះថ្ងៃទី៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ស្ដីពីការរៀបចំ និងប្រព្រឹត្ត ទៅរបស់នាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិ អភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរ ភាព (មាត្រាទី៧ ស្ដីពីការងារអភិរក្សក្រៅតំបន់)
- **បញ្ហា**
  - ការជ្លួញដូរដើមកេសរកូលព្រៃទៅកាន់ប្រទេសជិតខាង
  - ទិន្នន័យ និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រលើពពួកកេសរកូលនៅមានកម្រិត
- **ឱកាស**
  - កម្ពុជាជាប្រទេសសំបូរដោយកេសរកូលព្រៃ
  - សក្តានុពលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតំបន់អេកូទេសចរណ៍ ដែលជួយដល់ការបង្កើនចំណូល បន្ថែមដល់ប្រជាជន
  - ជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ការកសាងសមត្ថភាព និងផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណៈជន

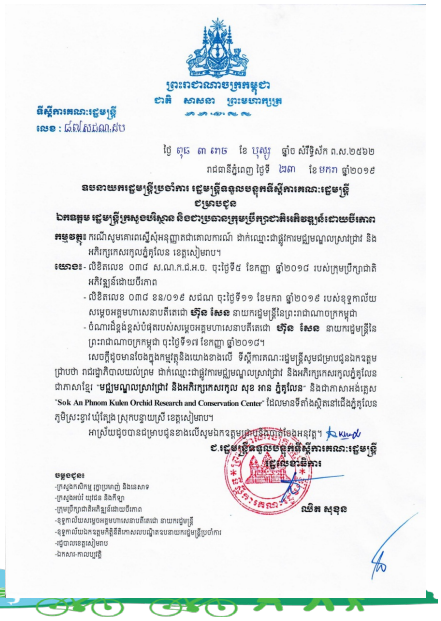

គោលបំណង

- ការសិក្សាស្រាវជ្រាវៈ ដើម្បីកំណត់ឈ្មោះ តួនាទីនៃប្រភេទនីមួយៗ
- ការអភិរក្សៈ ធ្វើការស្តារប្រភេទរងគ្រោះ និងកម្រ
- ការអប់រំៈ ផ្តល់ជាព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងបែបវិទ្យាសាស្ត្រពីកេសរកូលព្រៃនៅកម្ពុជា
- ទេសចរណ៍ៈ បង្កើតបន្ថែមនូវទីតាំងទេសចរណ៍សម្រាប់ភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិ

ទីតាំង

❖ **ទីតាំង:** មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន ចាប់ផ្តើមសាងសង់ក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលមានទីតាំងក្នុងភូមិស្រះខ្ចៅ ឃុំត្បែង ស្រុកបន្ទាយស្រី ខេត្តសៀមរាប ត្រង់ច្រកផ្លូវឡើងឧទ្យានជាតិជ័យវរ្ម័ន-នរោត្តម ភ្នំគូលែន

❖ **ផែនការ:**

- សួនកេសរកូលព្រៃ ទំហំ ២៥ ម x ៣៥ ម = ៨៧៥ម៉ែតការ៉េ
- ថ្នាលបណ្តុះកូនកេសរកូល ទំហំ ១៤ម x ១៤ ម = ១៩៦ម៉ែតការ៉េ

❖ **ផែនការអនាគត:** ទំហំសរុប ១៥០០ហិកតា

ផែនការមេ

❖ **ដំណាក់កាលទី១:**

- សួនកេសរកូលព្រៃ
- ថ្នាលបណ្តុះ

❖ **ដំណាក់កាលទី២:**

- ហាងកាហ្វេ
- ហាងលក់វត្ថុអនុស្សាវរីយ៍
- ធនាគារគ្រាប់ពូជ

❖ **ដំណាក់កាលទី៣:**

- ទីតាំងទស្សនា និងកំសាន្ត

បច្ចុប្បន្នភាព នៃមជ្ឈមណ្ឌល

- ❖ បានគូសផែនទីសិក្សាពីការប្រើប្រាស់ដីក្នុងមជ្ឈមណ្ឌល
- ❖ ការរៀបចំ និងរចនាផ្នែកខាងក្នុងសួន
- ❖ ការរៀបចំថ្នាល ប្រព័ន្ធទឹក ឃ្លាំងដាក់សម្ភារ
- ❖ ធ្វើការប្រមូលសំណាករុក្ខជាតិ បាន ១៣០ប្រភេទ (១,៥០០ដើម)
- ❖ រៀបចំស្លាកលេខ និងឈ្មោះ (label) ៦០%
- ❖ បានបង្កើតសម្ភារៈអប់រំ (leaflet, poster)
- ❖ ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ
- ❖ កិច្ចសហប្រតិបត្តការ និងភាពជាដៃគូ
- ❖ រៀបចំស្លាកព័ត៌មានសម្រាប់មជ្ឈមណ្ឌល
- ❖ ការកសាងសមត្ថភាព

ផែនទីនៃការប្រើប្រាស់ដីក្នុងមជ្ឈមណ្ឌល

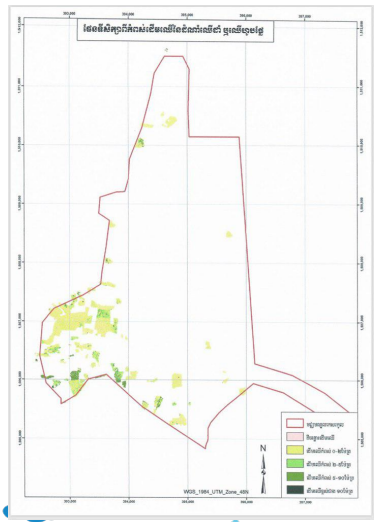

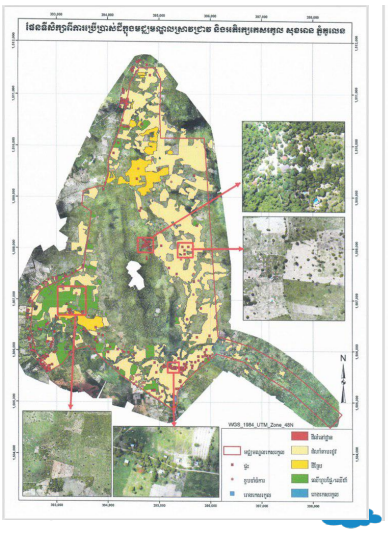

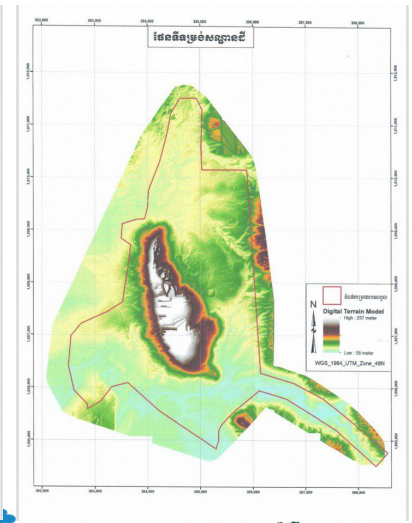

សួនកេសរក្លែងព្រៃ

ការរៀបចំថ្នាល និងឃ្លាំងជាក់សម្ភារ

ប្រព័ន្ធទឹក

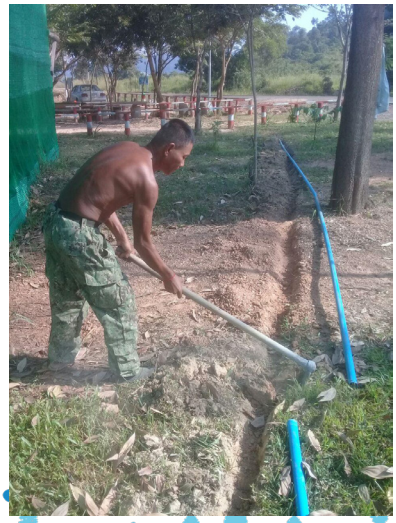

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងប្រមូល

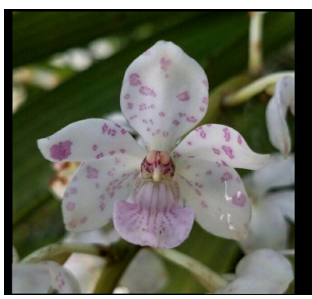

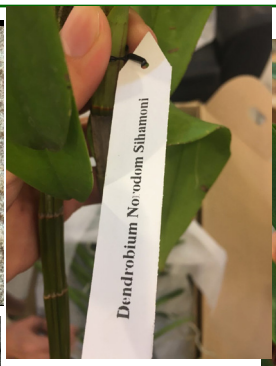

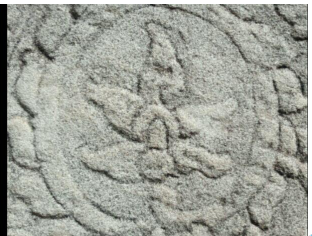

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងប្រមូល

ការដាក់ឈ្មោះ និងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ

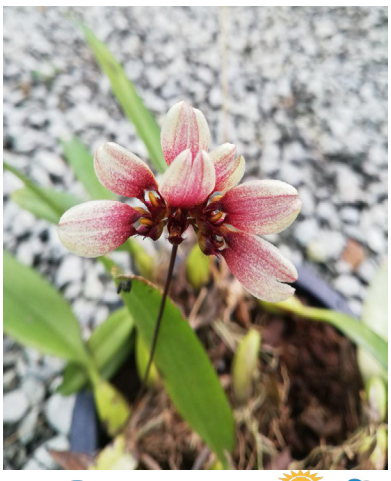

ផ្ទាំងព័ត៌មានស្តីពីកេសរកូល

ខិតប័ណ្ណព័ត៌មាន

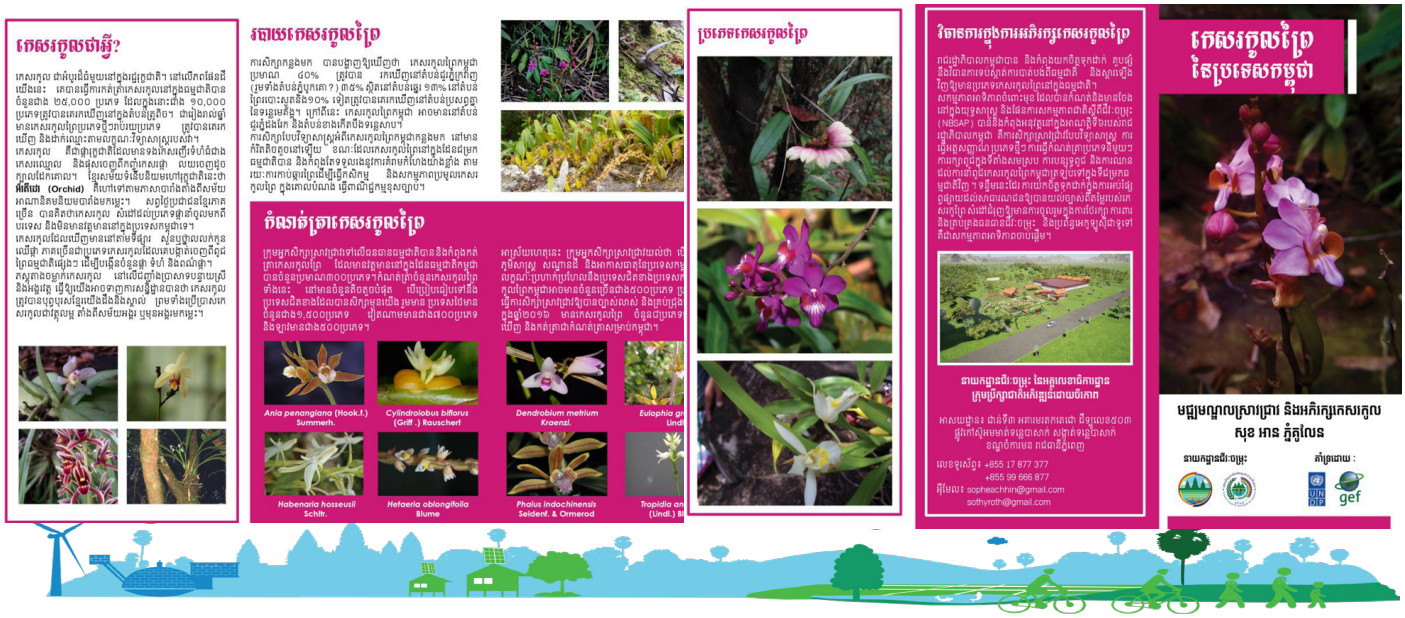

ទស្សនកិច្ចរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងបរិស្ថាន

ទស្សនកិច្ចសិក្សារបស់ក្រុមជំនាញមកពី ១១ប្រទេស ក្នុងតំបន់អាស៊ីអាស៊ីហ្វិក ២២ តុលា ២០១៨

ទស្សនកិច្ចសិក្សារបស់ក្រុមការងារ ICC-Angkor

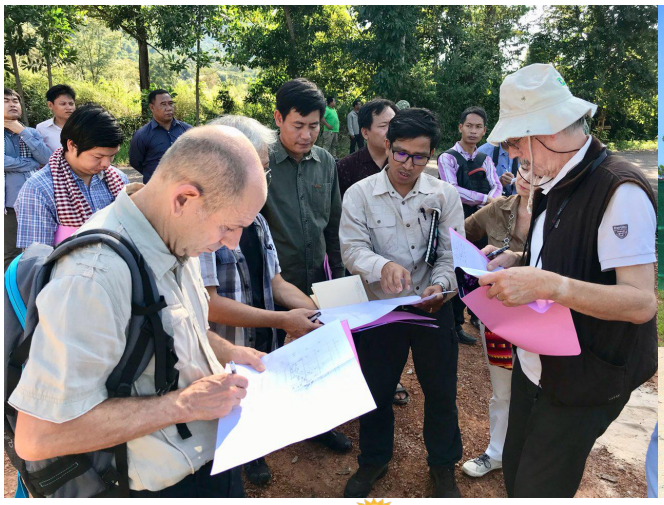

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយ ICC-Angkor

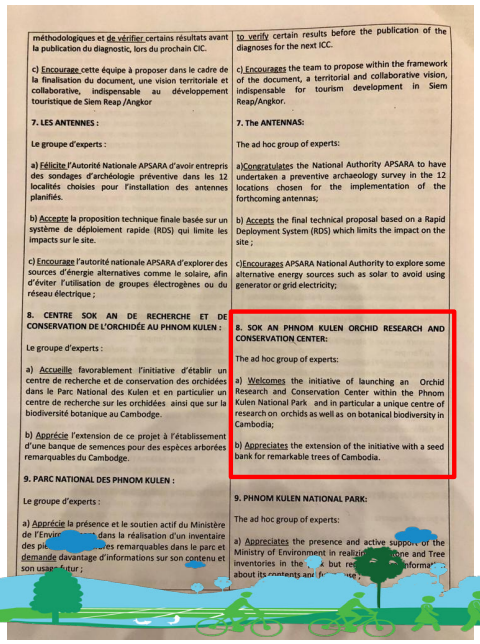

méthodologiques et de vérifier certains résultats avant la publication du diagnostic, lors du prochain CIC.

c) Encourage cette équipe à proposer dans le cadre de la finalisation du document, une vision territoriale et collaborative, indispensable au développement touristique de Siem Reap /Angkor

7. LES ANTENNES :

Le groupe d'experts :

a) Félicite l'Autorité Nationale APSARA d'avoir entrepris des sondages d'archéologie préventive dans les 12 localités choisies pour l'installation des antennes planifiés.

b) Accepte la proposition technique finale basée sur un système de déploiement rapide (RDS) qui limite les impacts sur le site.

c) Encourage l'autorité nationale APSARA d'explorer des sources d'énergie alternatives comme le solaire, afin d'éviter l'utilisation de groupes électrogènes ou du réseau électrique ;

8. CENTRE SOK AN DE RECHERCHE ET DE CONSERVATION DE L'ORCHIDÉE AU PHNOM KULEN :

Le groupe d'experts :

a) Accueille favorablement l'initiative d'établir un centre de recherche et de conservation des orchidées dans le Parc National des Kulen et en particulier un centre de recherche sur les orchidées ainsi que sur la biodiversité botanique au Cambodge.

b) Apprécie l'extension de ce projet à l'établissement d'une banque de semences pour des espèces arborées remarquables du Cambodge.

9. PARC NATIONAL DES PHNOM KULEN :

Le groupe d'experts :

a) Apprécie la présence et le soutien actif du Ministère de l'Envi[illegible] dans la réalisation d'un inventaire des pl[illegible]es remarquables dans le parc et demande davantage d'informations sur son contenu et son usage futur ;

to verify certain results before the publication of the diagnoses for the next ICC.

c) Encourages the team to propose within the framework of the document, a territorial and collaborative vision, indispensable for tourism development in Siem Reap/Angkor.

7. The ANTENNAS:

The ad hoc group of experts:

a)Congratulates the National Authority APSARA to have undertaken a preventive archaeology survey in the 12 locations chosen for the implementation of the forthcoming antennas;

b) Accepts the final technical proposal based on a Rapid Deployment System (RDS) which limits the impact on the site ;

c)Encourages APSARA National Authority to explore some alternative energy sources such as solar to avoid using generator or grid electricity;

8. SOK AN PHNOM KULEN ORCHID RESEARCH AND CONSERVATION CENTER:

The ad hoc group of experts:

a) Welcomes the initiative of launching an Orchid Research and Conservation Center within the Phnom Kulen National Park and in particular a unique centre of research on orchids as well as on botanical biodiversity in Cambodia;

b) Appreciates the extension of the initiative with a seed bank for remarkable trees of Cambodia.

9. PHNOM KULEN NATIONAL PARK:

The ad hoc group of experts:

a) Appreciates the presence and active supp[illegible] of the Ministry of Environment in realiz[illegible]me and Tree inventories in the [illegible] park re[illegible] information about its contents and fu[illegible]

សហប្រតិបត្តិការជាមួយសារមន្ទីរប៉ារីស និងសួនរុក្ខឧទ្យាន KEW

វគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងការកសាងសមត្ថភាព

បញ្ហាប្រឈម

- ការកំណត់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមិនទាន់ច្បាស់លាស់
- កង្វះខាតធនធានមនុស្ស ថវិកា សម្រាប់គាំទ្រដល់កិច្ចដំណើរការរបស់មជ្ឈមណ្ឌល SAKORC
- ការកំណត់ការប្រើប្រាស់ដីមិនទាន់ច្បាស់លាស់
- កង្វះខាតបុគ្គលិក និងអ្នកជំនាញ

ទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២០

- ❖ រៀបចំផែនទី និងផែនការមេ នៃមជ្ឈមណ្ឌល SAKORC
- ❖ រៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រង
- ❖ ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលជីវៈចម្រុះកូរ៉េ, Kew, សារមន្ទីរប៉ារីស...
- ❖ សិក្សាស្រាវជ្រាវ ប្រមូល កំណត់ប្រភេទ ដាក់ស្លាកសំគាល់ និងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ
- ❖ រៀបចំសម្ភារអប់រំបន្ថែម
- ❖ ការបង្កាត់ និងដាំក្នុងថ្នាល
- ❖ ការកៀរគរថវិកា និងធនធាន

សូមអរគុណ !
អាសយដ្ឋានទាក់ទង ៖
Email: sopheachhin@gmail.com
Tel:017 877 377

Annual Workshop to Review NCSD 2019 Progress and 2020 PLANs

21 October 2019, Mok Mareth Hall, Ministry of Environment, Phnom Penh

Progress of on the Development of Sok An Phnom Kulen Orchid Research and Conservation Center

Mr. Chhin Sophea

Deputy Office of Department of Biodiversity

General Secretariat of National Council for Sustainable Development/Ministry of Environment

Content

- Background
- Objectives
- Location
- Current Status
- Challenges and Recommendations
- Next Step (2020)

Background

- **Mandate**
  - Declaration No. 426 ប្រ.ក ប.ស្ដ dated 3 December 2015 on Mandates and Operations of Biodiversity Department of General Secretariat of National Council for Sustainable Development (Clause 7- Mandates of Ex-Situ Conservation)
- **Challenges**
  - Wild Orchid trade to neighbouring countries; and
  - Neither sufficient scientific research nor orchid database
- **Opportunities**
  - Richness of Native Wild Orchid throughout the country
  - Potential for eco-tourist development to improve local incomes and contribute to national economics
  - Promotion of scientific research, capacity building, and public awareness-raising

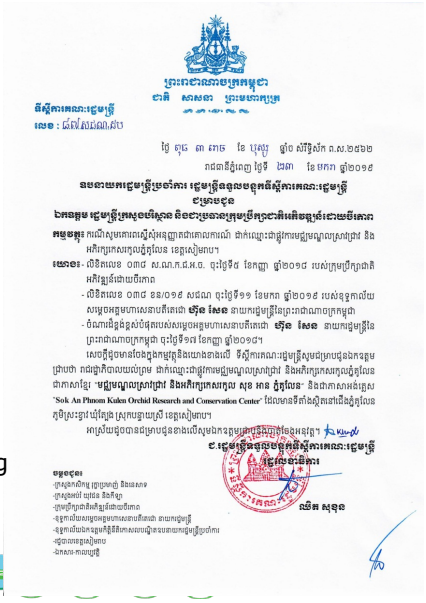

Objectives

- **Research:** **Identify individual species and its factions**
- **Conservation:** **Rescue threatened & endangered species, conserve native species, and reintroduce into natural habitat**
- **Education:** **Provide information and knowledge of Wild Orchid in Cambodia including;**
- **Recreation:** **Serve as entertainment and relaxation areas for national and international tourisms.**

Location of Center

❖ **Location:** **Srah Khvao Village, Thbeng Commune, Banteay Srey District, Siem Reap Province, at the entrance to Phnom Kulen NP**

❖ **Current plan:**

- **Orchid garden: 25 m x 35 m = 875 m^2**
- **Nursery: 14 m x 14 m = 196 m^2**

❖ **Further plan:** **The same location with plan to extend to around 1,500 ha**

Master Plan

❖ **Phase 1:**

- Wild and hybrid orchid garden
- Nursery

❖ **Phase 2:**

- Cafe
- Souvenir shops
- Seed bank and
- Entertainments programs

❖ **Phase 3:**

- Hiking trails to/around Hob mountain

Current Status

- ❖ Finished land use mapping
- ❖ Finished initial internal design
- ❖ Developed nursery and water supply systems
- ❖ Collecting Orchid: 130 species (>1500 ind)
- ❖ Developed leaflets, posters & relevant information
- ❖ Reviewing, verifying and identifying orchid species
- ❖ Cooperating & partnering with orchid communities
- ❖ Labeling collected orchid (>60%)
- ❖ Setting up orchid database (up-to-date)
- ❖ Preparing information board

Land Use Map of Center

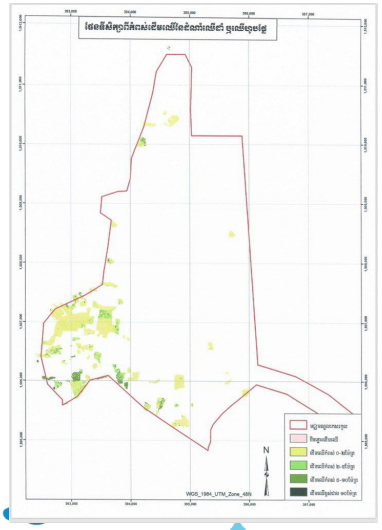

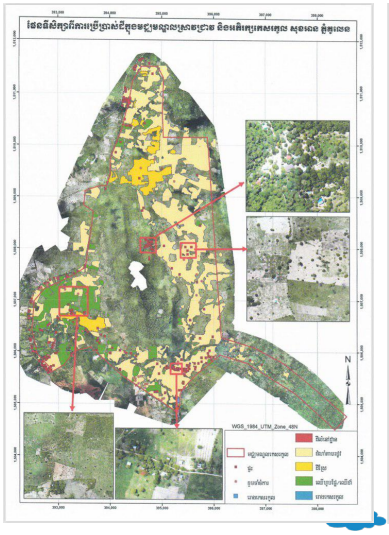

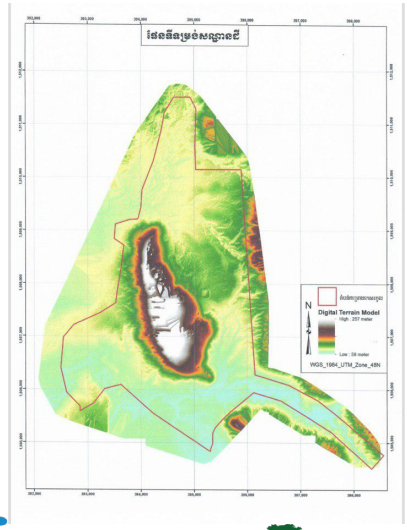

Current Wild Orchid Garden

Nursery and Warehouse

Water Supply System

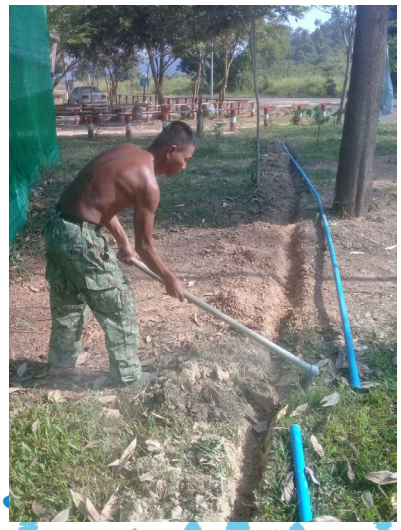

Research and Collections

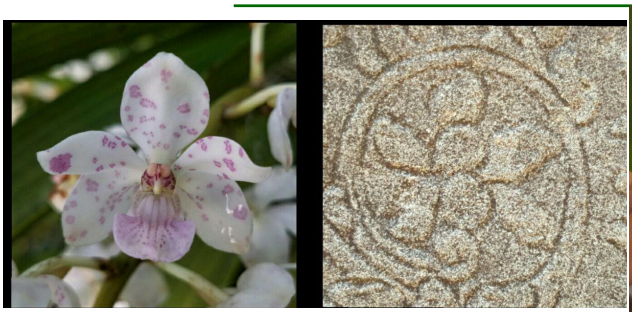

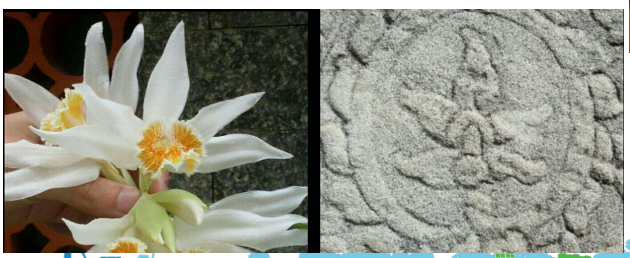

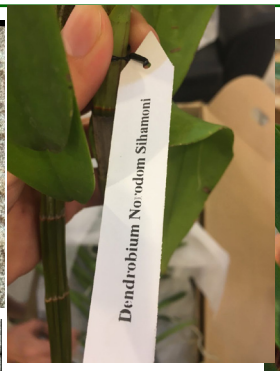

Research and Collections (Cont.)

Label and Database Management

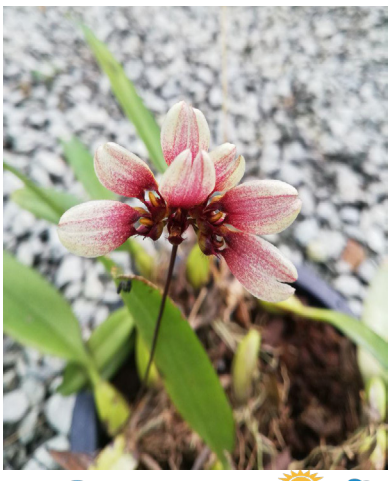

Information & Education Materials

INFORMATION & EDUCATIONAL MATERIALS (Cont.)

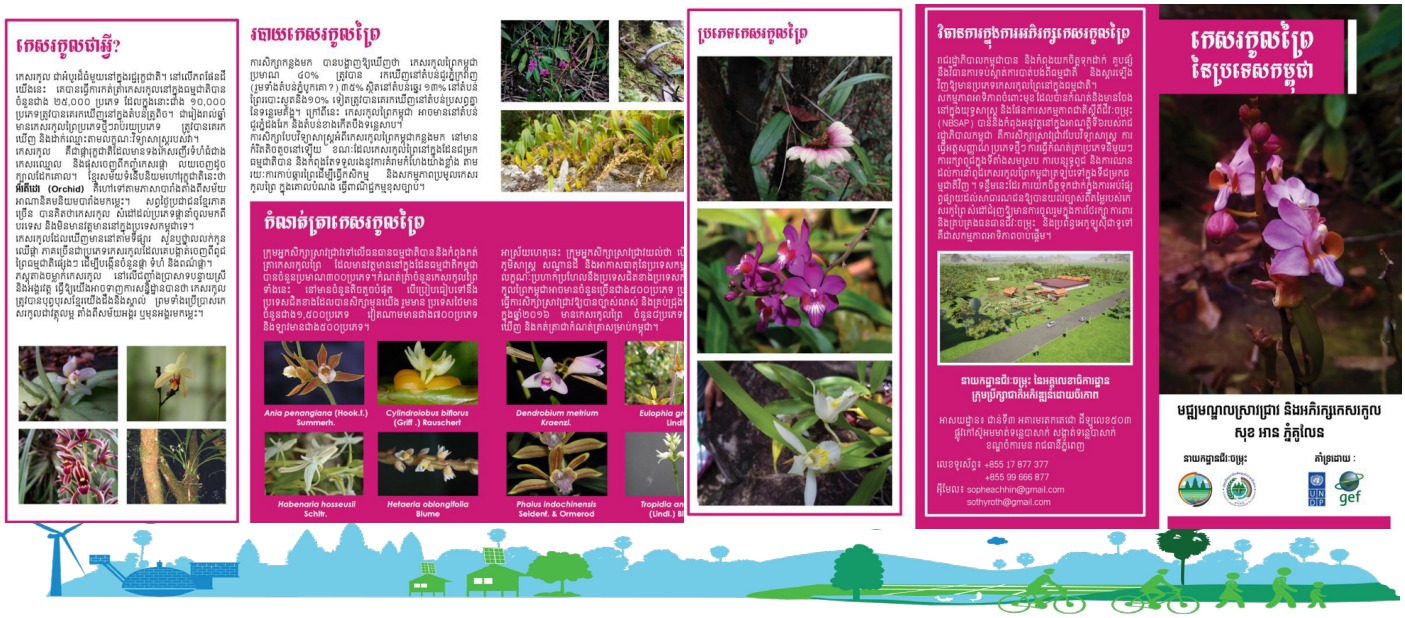

GARDEN VISIT: MoE and APSARA Authority

GARDEN VISIT: Experts from 11 Countries in Asia and Pacific

GARDEN VISIT: ICC-Angkor Expert Team

COLLABORATION: ICC-Angkor Conference

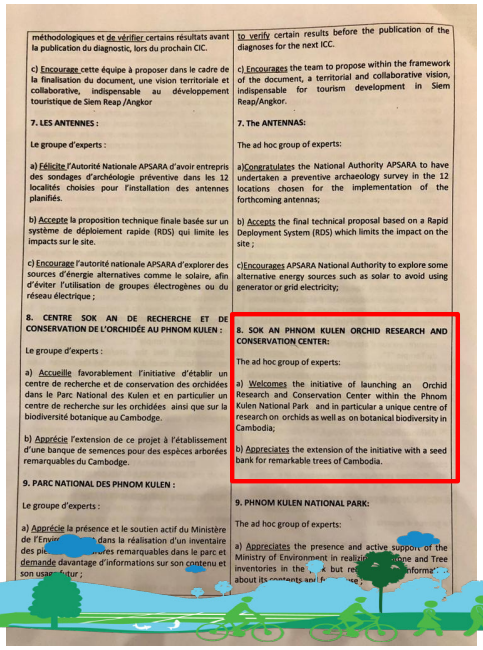

méthodologiques et de vérifier certains résultats avant la publication du diagnostic, lors du prochain CIC.

c) Encourage cette équipe à proposer dans le cadre de la finalisation du document, une vision territoriale et collaborative, indispensable au développement touristique de Siem Reap /Angkor

7. LES ANTENNES :

Le groupe d'experts :

a) Félicite l'Autorité Nationale APSARA d'avoir entrepris des sondages d'archéologie préventive dans les 12 localités choisies pour l'installation des antennes planifiés.

b) Accepte la proposition technique finale basée sur un système de déploiement rapide (RDS) qui limite les impacts sur le site.

c) Encourage l'autorité nationale APSARA d'explorer des sources d'énergie alternatives comme le solaire, afin d'éviter l'utilisation de groupes électrogènes ou du réseau électrique ;

8. CENTRE SOK AN DE RECHERCHE ET DE CONSERVATION DE L'ORCHIDÉE AU PHNOM KULEN :

Le groupe d'experts :

a) Accueille favorablement l'initiative d'établir un centre de recherche et de conservation des orchidées dans le Parc National des Kulen et en particulier un centre de recherche sur les orchidées ainsi que sur la biodiversité botanique au Cambodge.

b) Apprécie l'extension de ce projet à l'établissement d'une banque de semences pour des espèces arborées remarquables du Cambodge.

9. PARC NATIONAL DES PHNOM KULEN :

Le groupe d'experts :

a) Apprécie la présence et le soutien actif du Ministère de l'Envi[illegible] dans la réalisation d'un inventaire des pi[illegible]res remarquables dans le parc et demande davantage d'informations sur son contenu et son usage futur ;

to verify certain results before the publication of the diagnoses for the next ICC.

c) Encourages the team to propose within the framework of the document, a territorial and collaborative vision, indispensable for tourism development in Siem Reap/Angkor.

7. The ANTENNAS:

The ad hoc group of experts:

a)Congratulates the National Authority APSARA to have undertaken a preventive archaeology survey in the 12 locations chosen for the implementation of the forthcoming antennas;

b) Accepts the final technical proposal based on a Rapid Deployment System (RDS) which limits the impact on the site ;

c)Encourages APSARA National Authority to explore some alternative energy sources such as solar to avoid using generator or grid electricity;

8. SOK AN PHNOM KULEN ORCHID RESEARCH AND CONSERVATION CENTER:

The ad hoc group of experts:

a) Welcomes the initiative of launching an Orchid Research and Conservation Center within the Phnom Kulen National Park and in particular a unique centre of research on orchids as well as on botanical biodiversity in Cambodia;

b) Appreciates the extension of the initiative with a seed bank for remarkable trees of Cambodia.

9. PHNOM KULEN NATIONAL PARK:

The ad hoc group of experts:

a) Appreciates the presence and active support of the Ministry of Environment in realizi[illegible]one and Tree inventories in the [illegible]k but re[illegible]nforma[illegible] about its contents and f[illegible]se ;

COLLABORATION: International (Kew and Paris Museums)

Capacity Building

Challenges

- Unclear management structure
- Limited capacity (human and financial resources)
- Conflict land use (inside the proposed center)

NEXT STEP (2020)

- ❖ Finalize master plan
- ❖ Develop management structure and operational guideline
- ❖ Partnership and networking with Kew, Paris Museum, Korea, Singapore…
- ❖ Continue collecting and identifying species
- ❖ Educational materials development
- ❖ Scientific capacity building (taxonomy, genetic resource, tissue culture, …)
- ❖ Resources mobilize
- ❖ Marketing

Thank You!
Contact:
Email: sopheachhin@gmail.com
Tel.: 017 877 377

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន

របាយការណ៍នៃកិច្ចប្រជុំ
សមិទ្ធិផលសម្រេចបានប្រចាំនៃកិច្ចប្រជុំឆ្នាំ២០១៩
និងទិសដៅបន្តឆ្នាំ២០២០

រាជធានីភ្នំពេញ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩

មាតិកា

៣.សមិទ្ធិផលសម្រេចបាន ៤
អនុកម្មវិធីទី១៖ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង និងលើកកម្ពស់ការ អនុវត្តវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ៤
អនុកម្មវិធីទី២ ជំរុញការអនុវត្តឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ១២
អនុកម្មវិធី៣៖អភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព ១៨
៤. សកម្មភាពចូលរួម កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា បណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេស ២៤
៥. ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ២៤
៦.ការរៀនសូត្រនិងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបាន ២៤
៧. បញ្ហាប្រឈម ២៥
៨. ទិសដៅអនុវត្តបន្តឆ្នាំ២០២០ ..... ២៥
៨.១ នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ ២៥
៨.២ នាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ២៦
៨.៣ នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង ២៧
៨.៤ នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ២៨
៨.៥ នាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ ២៨
៩. សន្និដ្ឋាន ៣០

១. សេចក្តីផ្តើម

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព (ក.ជ.អ.ច.) ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៥១៥/៤០៣ ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។ ក.ជ.អ.ច. បង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពសំដៅរក្សាបាននូវតុល្យភាពរវាងសេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន សង្គម និងវប្បធម៌នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យលេខ ៥៩ អនក្រ.បក ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. មានតួនាទីសម្របសម្រួលការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ ក.ជ.អ.ច. ដែលមាននាយកដ្ឋានចំណុះចំនួន៥ គឺនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង នាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា និងនាយកដ្ឋានដីរៈចម្រុះ។

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ជាស្ថាប័នអន្តរក្រសួងដែលមាន **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ជាប្រធានកិត្តិយស និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថានជាប្រធាន។ ក.ជ.អ.ច. មានសមាជិកភាពមកពីក្រសួង ស្ថាប័នសំខាន់ៗ ព្រមទាំងអភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត ទាំងអស់។ ក.ជ.អ.ច. មានក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំនួន០៧ គឺការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍, ដីរៈចម្រុះ ទីក្រុងនិរន្តរភាព ថាមពលនិរន្តរភាព ផលិតកម្ម និងការប្រើប្រាស់ដោយចីរភាព និងថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ។ ក្រុមការងារទាំងអស់កំពុងគាំទ្រដល់ការអនុវត្តអាណត្តិការងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដោយមានការសម្របសម្រួលពីអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានបានសម្រេចនូវសមិទ្ធិផលសំខាន់ៗដែលជាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់នាយកដ្ឋានចំណុះឱ្យអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ដោយមានការគាំទ្រ និងសហការពេញលេញពីក្រសួង ស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា។

២ . ស្ថិតិមន្ត្រីក្នុងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពមានថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីបម្រើការងារសរុបចំនួន៩៤នាក់ (ក្នុងនោះមានស្រីចំនួន២៣នាក់) ប្រធាននាយកដ្ឋាន០៥នាក់ អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន១៥ នាក់ ប្រធាន/អនុប្រធាន និងមន្ត្រីថ្នាក់ការិយាល័យ៥៩នាក់ មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាចំនួន៦នាក់ និងមន្ត្រីស្ម័គ្រចិត្តចំនួន៩នាក់។

ថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. រួមមាន ១០នាក់ ដែលដឹកនាំដោយឯកឧត្តមអគ្គលេខាធិការ ០១រូប និងឯកឧត្តម លោកជំទាវអគ្គលេខាធិការរង ០៩រូប ដូចខាងក្រោម៖

- ឯកឧត្តម ទិន ពន្លក អគ្គលេខាធិការ
- ឯកឧត្តម កែន សេរីរដ្ឋា អគ្គលេខាធិការរង
- ឯកឧត្តម វ៉ាន់ មុនីនាថ អគ្គលេខាធិការរង
- លោកជំទាវ ចាន់ សុម៉ាលី អគ្គលេខាធិការរង
- ឯកឧត្តម ភាវ សុវុទ្ធី អគ្គលេខាធិការរង
- ឯកឧត្តម ឯ រុឌ្ឍី អគ្គលេខាធិការរង
- ឯកឧត្តម ជា ចន្ធន៍ធូ អគ្គលេខាធិការរង

- ឯកឧត្តម ប្រាក់ ថាវអមិដា អគ្គលេខាធិការរង
- ឯកឧត្តម យិន សំវ៉ាយ អគ្គលេខាធិការរង
- លោកជំទាវ ងិន លីណា អគ្គលេខាធិការរង។

ប្រធាននាយកដ្ឋានចំណុះអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. មានចំនួន០៥រូប រួមមាន៖

- លោក ម៉ា ច័ន្ទសទ្ធា ប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ
- លោក សុំ ធី ប្រធាននាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- លោក ហាក់ ម៉ៅ ប្រធាននាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា
- លោក ម៉េង មុនីរក្ស ប្រធាននាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ
- លោក តាំង ម៉េងអៀង ប្រធាននាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង។

តារាង ១៖ ចំនួនមន្ត្រីនៅក្នុងនាយកដ្ឋានចំណុះអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.

នាយកដ្ឋាន	ប្រធាននាយកដ្ឋាន	អនុប្រធាន នាយកដ្ឋាន	ការិយាល័យ មន្ត្រីសរុប	មន្ត្រីជាប់ កិច្ចសន្យា	មន្ត្រី ស្ម័គ្រចិត្ត
នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ	១	៣	១៣	៤	១
នាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	១	៤	៧	០	០
នាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ	១	៤	១៣	២	៣
នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	១	៣	១៤	០	០
នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង	១	១	១២	០	៥
សរុប	**៥**	**១៥**	**៥៩**	**៦**	**៩**

ប្រភព៖ ស្ថិតិមន្ត្រីនាយកដ្ឋាននៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. (គិតត្រឹមខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩)

៣.សមិទ្ធិផលសម្រេចបាន

អនុកម្មវិធីទី១៖ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង និងលើកកម្ពស់ការអនុវត្តវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

គោលបំណង៖ គាំទ្រគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងកសាងសមត្ថភាព ការជំរុញការរៀបចំ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ យន្តការគតិយុត្ត និងឧបករណ៍ជំនួយដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់មូលធនធម្មជាតិ និងការកាត់បន្ថយការបំពុលបរិស្ថាន។

ចង្កោមសកម្មភាពទី១៖ សេវាគាំទ្រប្រតិបត្តិការរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.

- បានសម្របសម្រួលចរាចរណ៍លិខិតចេញ-ចូល និងចាត់បញ្ជូនមន្ត្រីក្នុងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. ដើម្បីចូលរួមកិច្ចប្រជុំនានារបស់ក្រសួង/ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស
- បានសម្របសម្រួលជាមួយនាយកដ្ឋានចំណុះអគ្គលេខាធិការដ្ឋានដើម្បីរៀបចំលិខិតឆ្លើយតប ផ្តល់យោបល់ និងអនុសាសន៍នានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា
- បានសម្របសម្រួលជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងស្ថាប័នអន្តរជាតិនានាដើម្បីចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់រវាងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. លើការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងការគាំទ្របច្ចេកទេសនានាពីដៃគូ ដើម្បីឱ្យអគ្គលេខាធិការដ្ឋានមានលទ្ធភាពពេញលេញក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន
- បន្តផ្តត់ផ្តង់សម្ភារការិយាល័យដល់នាយកដ្ឋានតាមការស្នើសុំដើម្បីជានាដល់ប្រតិបត្តិការរបស់នាយកដ្ឋានចំណុះដំណើរការដោយរលូន និងដោគជ័យ
- បានរៀបចំបេសកកម្មក្នុង និងក្រៅប្រទេសជូនថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានពិនិត្យ និងកែសម្រួលលិខិតចេញរបស់នាយកដ្ឋានចំណុះអគ្គលេខាធិការដ្ឋានដើម្បីជានាថារាល់ទម្រង់លិខិតចេញ ខ្លឹមសារ និងកម្មវត្ថុអនុលោមតាមការណែនាំរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ពិសេសលិខិតដែលចេញទៅក្រសួង ស្ថាប័ននានា
- បានចូលរួម សម្របសម្រួល និងគាំទ្រពេញលេញក្នុងដំណើរការរៀបចំកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីបរិស្ថានអាស៊ានដែលគ្រោងនឹងរៀបចំនៅថ្ងៃទី៧-៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩ នៅខេត្តសៀមរាប
- ទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាដើម្បីកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសក្នុងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព និងគម្រោងនានារបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន។

ចង្កោមសកម្មភាពទី២៖ ការងារគ្រប់គ្រង និងសម្របសម្រួលក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

- សហការជាមួយឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងក្រសួងផែនការក្នុងការដាក់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ការអភិវឌ្ឍបៃតង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជីវៈចម្រុះ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាទៅក្នុង**យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៤** ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៩-២០២៣ និងក្របខ័ណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ២០១៦-២០៣០ និងគោលនយោបាយជាតិប្រជាជន ផែនការសកម្មភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រនានាដែលពាក់ព័ន្ធការងារអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
- បានសហការជាមួយក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធក្នុងការសម្របសម្រួលរៀបចំបញ្ចប់សេចក្តីព្រាងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជីវៈចម្រុះ សេដ្ឋកិច្ចបៃតង វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាព្រមទាំងសទ្ធានុក្រមពាក្យបច្ចេកស័ព្ទដែលបានប្រើប្រាស់ ក្នុងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ
- បានរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីប្រតិបត្តិ (Operations Manual) សម្រាប់គម្រោង ក.ជ.អ.ច. និងរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីនីតិវិធីប្រតិបត្តិសម្រាប់មូលនិធិបរិស្ថាន និងសង្គមក្រសួងបរិស្ថាន

- បានសហការជាមួយលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យថ្នាក់ក្រោមជាតិរៀបចំសេចក្តីព្រាងសេចក្តីណែនាំសម្រាប់បញ្ជាបការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- កំពុងសម្របសម្រួលអនុវត្តការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយស្តីពីការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅកម្ពុជា (Payment for Ecosystem Services "PES") ដោយអនុវត្តសាកល្បងក្នុងតំបន់គោលដៅចំនួន០២ គឺតំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងព្រៃកទឹកសាបក្បាលឆាយក្នុងខេត្តព្រះសីហនុ និងឧទ្យានជាតិជ័យវរ្ម័ន-នរោត្តម (ភ្នំគូលែន) ក្នុងខេត្តសៀមរាប។ សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិត្រូវបានរៀបចំឡើងប្រកបដោយជោគជ័យ ដោយផ្តោតសំខាន់លើការចែករំលែកបទពិសោធន៍ ការអនុវត្តល្អរបស់បណ្តាប្រទេសជិតខាង និងប្រទេសនៅថ្នាក់តំបន់ដើម្បីជាទុនសម្រាប់ការអនុវត្តន៍ PES នៅកម្ពុជា

ចង្កោមសកម្មភាពទី៣៖ ការអភិវឌ្ឍផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

សកម្មភាព ៣.១ រៀបចំក្រមសីលធម៌សិក្សាស្រាវជ្រាវ

- កំពុងរៀបចំបញ្ចប់ក្រមសីលធម៌ សិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ដែលសម្របសម្រួលដោយនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ។

សកម្មភាព ៣.២ ប្រមូលចងក្រងទិន្នន័យការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបៃតងក្នុងប្រទេស

- បាន និងកំពុងស្រាវជ្រាវទិន្នន័យ និងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា តាមរយៈគេហទំព័រ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- បាន និងកំពុងសម្របសម្រួលសហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យមួយចំនួនពិសេសសាលាជាតិកសិកម្មព្រែកលៀបលើគម្រោង «ផលប៉ះពាល់បរិស្ថានពីផលិតកម្មចតុប្បាត និងបក្សីនៅប្រទេសកម្ពុជា»

សកម្មភាព ៣.៣ រៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

រូបទី១៖សិក្ខាសាលាលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ និងបច្ចេកវិទ្យាបៃតង

- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងស្តីពីការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ សម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព និងបច្ចេកវិទ្យាបៃតង នៅសាកលវិទ្យាល័យបាត់ដំបងដែលមាននិស្សិតចូលរួមសរុប២០០នាក់
- បានរៀបចំវេទិកាកិច្ចពិភាក្សាវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាលើកទី២ជាមួយសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ក្រសួងស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសិក្សា និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ដោយមានអ្នកចូលរួមសរុបប្រមាណជា៤៥០នាក់ កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ នៅសាលប្រជុំនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ។ កិច្ចពិភាក្សានេះមានគោលបំណងដើម្បី លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ និងពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរមតិយោបល់ស្តីពីភាពចាំបាច់ និងសារៈសំខាន់នៃវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា នវានុវត្តន៍ និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់គោលបំណងសន្តិភាព ជាពិសេសដើម្បីជំរុញឱ្យយុវជនកម្ពុជាចាប់អារម្មណ៍លើការសិក្សាមុខជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ
- បានចូលរួមរៀបចំវេទិកាយុវជនជជែកពិភាក្សាអំពីបរិស្ថានឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីបរិស្ថានវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា

ទំព័រ ៥

និងបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មជំនាន់ទី៤ ដែលនាយកដ្ឋានបានផ្តល់ប្រធានបទ **«ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាជាកត្តាដែលនាំឱ្យប្រទេសកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព»** និងជាសមាជិកគណៈកម្មការនៅវគ្គពាក់កណ្តាលផ្តាច់ព្រ័ត្រ និងកំពុងបន្តសហការរៀបចំនៅវគ្គផ្តាច់ព្រ័ត្រ។

- បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា ក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីរាជការ នៃក្រសួងបរិស្ថាន

សកម្មភាព ៣.៤ ចូលរួមកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

- បានចូលរួមសន្និសីទ Vinastom លើកទី១៣ ស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ នៅប្រទេសវៀតណាម ដែលមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងឯកជនសរុបទាំងអស់ចំនួន១០២នាក់ មកពីបណ្តាប្រទេសនៅអឺរ៉ុប និងអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ សន្និសីទនេះមានគោលបំណងដើម្បីប្រមូលផ្តុំអ្នកស្រាវជ្រាវ ខាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ក៏ដូចជាអ្នកជំនាញបរទេស ដែលបាននិងកំពុងធ្វើការនៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗ ក្នុងក្របខណ្ឌវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ នៅតាមក្រុមហ៊ុន និងស្ថាប័នរដ្ឋ ដែលបានមកចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ អ្នកជំនាញទាំងនោះ
- បានចូលរួមសន្និសីទលើកទី៧និងកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធស្តីពីយានយន្តប្រើថាមពលអគ្គិសនី នៅប្រទេសហ្វីលីពីន។ សន្និសីទនេះរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីចែករំលែកនូវព័ត៌មាន និងបទពិសោធន៍នៃការផលិតនិងការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្តអគ្គិសនីក្នុងប្រទេសនៅតំបន់អាស៊ី។

សកម្មភាព៣.៥ រៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ កម្ពុជា-រុស្ស៊ី និងកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិដើម្បីសម្របសម្រួលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែរសម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព

- បានចូលរួមរៀបចំទស្សនកិច្ចសិក្សាជូនដល់ក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិដើម្បីស្វែងយល់ពីមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ និងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់នៅប្រទេសវៀតណាម ដែលទស្សនកិច្ចនេះរៀបចំឡើងដើម្បីស្វែងយល់អំពីដំណើរការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅវិទ្យាស្ថានថាមពលបរមាណូវៀតណាម (VINATOM) និងវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ (INST) នៅហាណូយ ព្រមទាំងនៅមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាវិទ្យុសកម្ម (VINAGAMMA) នៅហូជីមិញ

រូបទី២៖ ទស្សនកិច្ចសិក្សានៅមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅប្រទេសវៀតណាម

- បានសម្របសម្រួលគណៈប្រតិភូកម្ពុជាចំនួន១០នាក់ចូលរួមវេទិកាបរមាណូអន្តរជាតិ លើកទី១១ នៅទីក្រុងសូឈី នៃសហព័ន្ធរុស្ស៊ី
- កំពុងរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងាររួមកម្ពុជា-រុស្ស៊ី លើវិស័យថាមពលនុយក្លេអ៊ែរក្នុងគោលបំណងសន្តិភាព នៅកម្ពុជាលើកទី៣ ចុងឆ្នាំ២០១៩ ដើម្បីពិនិត្យលើវឌ្ឍនភាពការងារ និងសេចក្តីព្រាងកិច្ចព្រមព្រៀងបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ។

សកម្មភាព ៣.៦ បន្តចូលរួមអនុវត្តអនុស្សរណៈកម្ពុជា-រុស្ស៊ី និងកម្ពុជា-ចិនលើវិស័យថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ

- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីពិនិត្យលើសេចក្តីព្រាងកិច្ចព្រមព្រៀងកម្ពុជា-រុស្ស៊ី និងកែសម្រួលខ្លឹមសារស្របតាមស្មារតីនៃកិច្ចប្រជុំ
- បាន និងកំពុងរៀបចំបូកសរុបមតិយោបល់លើសេចក្តីព្រាងកិច្ចព្រមព្រៀងកម្ពុជា-រុស្ស៊ីស្តីពីការសាងសង់មជ្ឈមណ្ឌលវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅលើទឹកដីកម្ពុជាដើម្បីដូនថ្នាក់ដឹកនាំពិនិត្យ និងសម្រេច ដើម្បីបន្តពិភាក្សាជាមួយភាគីរុស្ស៊ី
- បានផ្សព្វផ្សាយអាហារូបករណ៍ Rosatom សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២០ ដល់និស្សិត និងបានរៀបចំសំណើសុំពិនិត្យលទ្ធភាពបង្កើនប្រាក់អាហារូបករណ៍បន្ថែម ទៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាពនិស្សិតកម្ពុជាសិក្សាផ្នែកបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅសហព័ន្ធរុស្ស៊ី
- បានរៀបចំសំណើសុំក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ សម្របសម្រួលចាត់ចែងថវិកាឧបត្ថម្ភចំនួន២០០ដុល្លារអាមេរិក/ខែដើម្បីទ្រទ្រង់ជីវភាពរស់នៅរបស់និស្សិតកម្ពុជាសិក្សាបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅសហព័ន្ធរុស្ស៊ី
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី Russian-IAEA Nuclear Energy Management School for Young Professionals នៅសហព័ន្ធរុស្ស៊ី ដែលសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលនេះមានគោលបំណងបង្ហាញពីបញ្ហាធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ ផែនការកម្លាំងពលកម្ម វដ្តជីវិតកម្លាំងពលកម្ម ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងសុវត្ថិភាពថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ។

ជាមួយភាគីចិន

- កំពុងរៀបចំអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់រវាងក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងសាជីវកម្មថាមពលនុយក្លេអ៊ែរជាតិចិនស្តីពីការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ សម្រាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលយុវជនក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មថាមពលនុយក្លេអ៊ែរឆ្នាំ២០១៩ សម្រាប់ប្រទេសក្នុងតំបន់មេគង្គ-ឡានឆាងនៅប្រទេសចិន ដែលវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះគឺអនុលោមតាមគម្រោងផ្តួចផ្តើមស្តីពីខ្សែក្រវ៉ាត់ និងផ្លូវ ដើម្បីលើកកម្ពស់ធនធានមនុស្ស និងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិក្នុងវិស័យថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ ព្រមទាំងបង្កើនចំណេះដឹងនានាដល់យុវជន ដែលជាតំណាងប្រទេសស្ថិតក្នុងតំបន់មេគង្គ-ឡានឆាងលើវិស័យនេះផងដែរ។

រូបទី៣៖ គណៈប្រតិភូចូលរួមពិព័រណ៌បច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរ ឆ្នាំ២០១៩ នៅសហព័ន្ធរុស្ស៊ី

ចង្កោមសម្មភាពទី៤៖ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង

សកម្មភាព៤.១ សម្របសម្រួលរៀបចំគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រនិរន្តរភាពទីក្រុង

- បានសម្របសម្រួល និងរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់រវាងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធស្តីពីកម្មវិធីការងាររបស់វិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍បៃតងសកលប្រចាំកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩-២០២០ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ នៅទីស្តីការ

ទំព័រ ៧

ក្រសួងបរិស្ថាន ដោយមានអ្នកចូលរួមចំនួនប្រមាណ ១៧នាក់ (ស្ត្រី ០៤នាក់)។ ជាលទ្ធផល កិច្ចប្រជុំបានឯកភាពលើសកម្មភាពអនុវត្តការងារឆ្នាំ២០១៩-២០២០ ដោយក្នុងនោះមាន៖ ១). រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលស្តីពីវិធីសាស្ត្ររៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទីក្រុងនិរន្តរភាពដល់មន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាល ២).សិក្ខាពីគម្រូអាជីវកម្មនៃការកែច្នៃសំណល់ (កំប៉ុស្តកម្ម និងការកែច្នៃសំណល់ប្លាស្ទិច)នៅខេត្តបាត់ដំបង ៣).សិក្ខាគម្រូអាជីវកម្មសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសំណល់ចេញពីបង្គន់ (Sludge management) នៅខេត្តសៀមរាប ៤).សិក្ខាបុរេសមិទ្ធិលទ្ធភាពស្តីពីប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តកម្មទឹកកខ្វក់ខ្នាតតូចនៅតំបន់ជាយក្រុងភ្នំពេញ ៥). បញ្ជ្រាបទស្សនទានការិយាល័យ និងព្រឹត្តិការណ៍បៃតង (Green Office & Green Event) ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ឱ្យមានការចាប់ផ្តើមសហគ្រិនភាពបៃតង និង៦).ការសិក្ខាគម្រូអាជីវកម្មសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធកែច្នៃសំណល់រឹងទៅជាថាមពល (Refuse-Derived Fuel (RDF) សម្រាប់ឡដុតឥដ្ឋនៅរាជធានីភ្នំពេញ

- បានសហការរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពីការសិក្សាបង្កើតគំរូអាជីវកម្មសម្រាប់ខ្សែចង្វាក់ផលិតកម្មនៃការកែច្នៃសំណល់ដោយនិរន្តរភាព ដោយផ្តោតសំខាន់លើសំណល់សរីរាង្គ និងប្លាស្ទិក ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី០២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩ នៅខេត្តបាត់ដំបង ដែលមានអ្នកចូលរួមពីក្រសួងស្ថាប័ន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឯកជន និងអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវចំនួន៥៧នាក់ ស្ត្រី១៨នាក់។ លទ្ធផលសំខាន់ៗពីសិក្ខាសាលាគឺបង្កើតគំរូអាជីវកម្មមួយដែលមានផលចំណេញ តាមរយៈការកែលំអខ្សែចង្វាក់ផលិតកម្ម ហើយសេចក្តីព្រាងនៃលទ្ធផលសិក្សានឹងត្រូវពិភាក្សាជាមួយអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. និងដៃគូពាក់ព័ន្ធ
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី១ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសទីក្រុងនិរន្តរភាព ដែលមានអ្នកចូលរួមពីក្រសួងស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្តពាក់ព័ន្ធ ប្រមាណ៣០នាក់ ស្ត្រីចំនួន០៥នាក់។ ក្រុមការងារបានពិនិត្យ និងសម្រេចលើតួនាទី ភារកិច្ច និងផែនការសកម្មភាពបន្តរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងបានទទួលការអនុម័តជាផ្លូវការ តាមរយៈប្រកាសលេខ០១២ ប្រក ចុះថ្ងៃទី២១ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៩ ក.ជ.អ.ច.។ នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង ដែលជាលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារបាន និងកំពុងរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី២ ដែលគ្រោងរៀបចំនៅខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩
- បានសម្របសម្រួលរៀបចំពិធីប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់រាជធានីភ្នំពេញ ឆ្នាំ២០១៨-២០៣០ ដែលមានអ្នកចូលរួមពីក្រសួងស្ថាប័ន អង្គភាពនៃរដ្ឋបាលរាជធានីភ្នំពេញ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឯកជន និងអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវសរុប ១៤៨នាក់ ស្ត្រី២៥នាក់។ ឯកសារនេះបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ និងអាចរកបានតាមរយៈ គេហទំព័ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងវិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍បៃតងសកល
- បាន និងកំពុងសម្របសម្រួលរៀបចំបោះពុម្ពផ្សព្វផ្សាយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាព ឆ្នាំ២០១៨-២០៣០ សម្រាប់ក្រុងកែប ព្រះសីហនុ បាត់ដំបង សៀមរាប កំពង់ចាម ត្បូងឃ្មុំ និងក្រុងបាវិត
- កំពុងអនុវត្តគម្រោងគោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនបត្រកម្មអគារបៃតងនៅកម្ពុជាដែលមានវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ៖ ១). បានរៀបចំប្រជុំបើកគម្រោងទៅនាថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ដោយមានអ្នកចូលរួមពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ នឹងអ្នកពាក់ព័ន្ធរបស់គម្រោងសរុប២០នាក់ ស្ត្រី ០៥នាក់ (២) កិច្ចប្រជុំលើកដំបូង (Kick off

Meeting) លើផ្នែកបច្ចេកទេស ជាមួយវិទ្យាស្ថានសំណង់ស៊ីវិល និងបច្ចកវិទ្យាសំណង់កូរ៉េ (Korea Institute of Civil Engineering and Building Technology-KICT) ដើម្បីពិនិត្យមើលកិច្ចសហការអនុវត្តគម្រោងអគារបៃតង ៣). រៀបចំជ្រើសរើសទីប្រឹក្សាគម្រោង៤).បានប្រមូលឯកសារពាក់ព័ន្ធ និងរៀបចំសេចក្តីព្រាងការវិភាគពាក់ព័ន្ធនឹងអគារបៃតងនៅកម្ពុជា និង ៥).បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី១ របស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសគម្រោងស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនបត្រកម្មអគារបៃតងនៅកម្ពុជា ដែលបានរៀបចំទៅនាថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ដោយមានអ្នកចូលរួមពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ នឹងអ្នកពាក់ព័ន្ធរបស់គម្រោងសរុប២០នាក់ ស្ត្រី០៤រូប ដើម្បីពិនិត្យ និងឯកភាពលើតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសគម្រោង

- បានសហការជាមួយវិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍បៃតង សកលរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសស្តីពីការិយាល័យបៃតង (Green Office) និងវេទិកាបៃតង (Green Event)។

សកម្មភាព៤.២ បណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព

- បានសម្របសម្រួលរៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី"ការបញ្ជ្រាប និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីវិញ្ញាបនបត្របៃតង"នៅមន្ទីរបរិស្ថាន ខេត្តបាត់ដំបង ដោយមានការចូលរួមពីមន្ត្រីជំនាញមកពីសាលាខេត្ត មន្ទីរបរិស្ថាន មន្ទីរពាណិជ្ជកម្ម មន្ទីររ៉ែ និងថាមពល និងមន្ទីរទេសចរណ៍ និងសិប្បកម្មនៃខេត្តទាំង៥ គឺខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តសៀមរាប ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តពោធិ៍សាត់ និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។ គោលបំណង នៃសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលនេះ ដើម្បី (១)ពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែមរបស់សិក្ខាកាមលើទស្សនទាន និងបទពិសោធន៍ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតងនៅកម្ពុជា និងសកលនវានុវត្តន៍បរិស្ថាន ស្លាកសញ្ញាបរិស្ថាន និង គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងវិស័យបរិស្ថាន និង២)ផ្តល់ជាវេទិកាពិភាក្សាអំពីបញ្ហាប្រឈមនានាដែលអាចគំរាមកំហែងដល់ការសម្រេចនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា។

សកម្មភាព៤.៣ ជំរុញការប្រើប្រាស់ និងការផលិតដោយចីរភាព

- បានចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់រវាងមជ្ឈមណ្ឌលនវានុវត្តន៍អេកូសម្រាប់ជំនួបសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមអាស៊ី-អឺរ៉ុប (ASEM SMEs Eco-Innovation) និងអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ស្តីពី កិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើនវានុវត្តន៍អេកូសម្រាប់ជំនួបអាស៊ីអឺរ៉ុបលើគម្រោងកសាងសមត្ថភាព និងលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មដែលបញ្ចេញកាបូនទាប
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កើតមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ប្រព័ន្ធស្លាកសញ្ញាអេកូសម្រាប់មន្ត្រី និងការសាងសមត្ថភាពនវានុវត្តន៍អេកូសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមនៅកម្ពុជាចំនួនពីរលើកនៅឆ្នាំ២០១៧ ដោយមានសិក្ខាកាមចូលរួមសរុប១៥០នាក់
- បានចូលរួម និងធ្វើបទបង្ហាញក្នុងសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការរៀបចំស្លាកសញ្ញាបរិស្ថានសម្រាប់កម្ពុជា នៅទីក្រុងប៉េកាំង ប្រទេសចិន ចំនួន២លើក និងកិច្ចប្រជុំផ្ទៀងផ្ទាត់លទ្ធផលនៅភ្នំពេញចំនួន ០១លើក ដោយមានសមាជិកចូលរួមសរុបចំនួន ៨០នាក់
- បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីស្ថានភាព និងស្ថាប័នទទួលបន្ទុកស្លាកសញ្ញាអេកូរបស់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងសន្និសីទថ្នាក់ជាតិរបស់អង្គការ NTFP-EP ដោយមានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន១៣០នាក់
- បានដាក់គម្រោងសំណើស្តីពី Efficiency of Green Eco-Labeling in Cambodia ទៅរដ្ឋាភិបាលជប៉ុនតាមរយៈស្ថានទូតជប៉ុនប្រចាំនៅកម្ពុជា

- បានសម្របសម្រួលជាមួយ GIZ ថ្នាក់តំបន់លើកិច្ចសហការជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីការប្រើប្រាស់ និងការផលិតដោយចីរភាពក្នុងតំបន់ ដែលក្នុងនោះរួមមានការរៀបចំគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធ និងការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាល។

សកម្មភាព៤.៤ សិក្សាប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច (Economic Efficiency) ក្នុងការអភិវឌ្ឍថាមពល និងការកាត់បន្ថយការបំពុលបរិស្ថាន

៤.៤.១ ការងារគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងយានយន្ត

- បានបង្កើត និងប្រជុំក្រុមការងារអន្តរក្រសួងដែលមានសមាសភាពមកពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា និងអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយ) ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល និង ក.ជ.អ.ច. ដើម្បីសិក្សាវាយតម្លៃបទប្បញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយសារពើពន្ធសម្រាប់យានយន្តដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោកនៅកម្ពុជា និងរៀបចំអនុសាសន៍ ស្របតាមគោលដៅគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សំដៅ ១) កាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ការបំពុលផលប៉ះពាល់លើសុខភាពដែលកើតចេញពីយានយន្តដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងកែលម្អសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ ២) កាត់បន្ថយតម្រូវការ និងការពឹងផ្អែកលើថាមពល តាមរយៈការកាត់បន្ថយការនាំចូលប្រេងឥន្ធនៈដោយបង្កើនប្រសិទ្ធភាពថាមពលជាអតិបរិមាពីយានយន្តនិងលើកកម្ពស់បច្ចេកវិទ្យាស្អាត ឧទាហរណ៍ យានយន្ត ប្រើប្រាស់ថាមពលអគ្គិសនី ៣) រក្សាបាននូវលទ្ធភាពទិញយានយន្តសម្រាប់ក្រុមមនុស្សដែលមានចំណូលកម្រិតមធ្យម និងកម្រិតទាប និង ៤) មានឥទ្ធិពលវិជ្ជមានចំពោះការកៀរគរចំណូលជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- លទ្ធផលនៃការសិក្សា ក្រុមការងារអន្តរក្រសួងបានរៀបចំនូវអនុសាសន៍សំខាន់ៗ សម្រាប់ធ្វើកំណែទម្រង់ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសារពើពន្ធស្របតាមគោលដៅគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដោយក្នុងនោះមានអនុសាសន៍សម្រាប់រយៈពេលខ្លី គឺគួរធ្វើវិសោធនកម្មអត្រាពន្ធគយ និងអាករពិសេសសម្រាប់យានយន្តដែលជាប់ពន្ធគយតិច(LDVs) ដោយមាន**៣សេណារីយ៉ូ**ដូចតទៅ៖
  - **សេណារីយ៉ូទី១ (កែសម្រួលអត្រាពន្ធគយ និងអាករពិសេសដោយផ្អែកលើទំហំម៉ាស៊ីន)** ចំពោះសេណារីយ៉ូនេះការសិក្សាបង្ហាញថាចំណូលពន្ធរបស់រដ្ឋអាចនឹងមានការធ្លាក់ចុះធៀបនឹងសេណារីយ៉ូធុរកិច្ចតាមទម្លាប់ធម្មតា។ ការធ្លាក់ចុះនេះបណ្តាលមកពីការធ្លាក់ចុះចំណូលពន្ធដែលបានមកពីរថយន្តទេសចរណ៍មានប្រមាណ ៦៦% នៃចំនួនយានយន្តជាប់ពន្ធគយតិច បើទោះជាអាចមានការកើនចំណូលពន្ធពីការនាំចូលរថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ និងរថយន្តធំៗ
  - **សេណារីយ៉ូទី២ (កែសម្រួលអត្រាពន្ធគយ និងអាករពិសេសដោយផ្អែកលើប្រភេទប្រេងឥន្ធនៈ)** ក្នុងសេណារីយ៉ូនេះ ការសិក្សាបង្ហាញថាអាចនឹងមានការកើនឡើងចំណូលពន្ធដែលបានមកពីរថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ និងឡានធំៗ

រូបទី៤៖ សិក្ខាសាលាស្តីពីការវាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការរៀបចំផែនការវិស័យថាមពល

(Trucks) ដោយសារប្រភេទឡានទាំងនេះភាគច្រើនប្រើប្រេងម៉ាស៊ូត ដែលត្រូវបង់ពន្ធខ្ពស់ ខណៈដែលចំណូលពន្ធពីរថយន្តទេសចរណ៍នៅរក្សាក្នុងកម្រិតដដែល

- **សេណារីយ៉ូទី៣ (កែសម្រួលអត្រាពន្ធគយ និងអាករពិសេសដោយផ្អែកលើទំហំម៉ាស៊ីន និងប្រភេទប្រេងឥន្ធនៈ)៖** មានន័យថា បន្តយពន្ធសម្រាប់រថយន្តដែលប្រើប្រេងឥន្ធនៈស្អាត (Clean Fuel) និងជាមួយគ្នាតម្លើងពន្ធលើរថយន្តដែលមានទំហំម៉ាស៊ីនធំ។ ចំពោះសេណារីយ៉ូនេះ ការសិក្សាបង្ហាញថានឹងមានការកើនឡើងចំណូលពន្ធរបស់រដ្ឋពីការនាំចូលយានយន្តដែលជាប់ពន្ធគយតិច ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៦ ទៅដល់ឆ្នាំ២០៥០។ ចំពោះអនុសាសន៍សម្រាប់រយៈពេលមធ្យមគឺវិធានការសក្តានុពលដើម្បីលើកកម្ពស់យានយន្តដែលមានប្រសិទ្ធភាពថាមពលពេញលេញកាន់តែច្រើនឡើង រួមមាន៖(១). បិទស្លាកសញ្ញាសន្សំសំចៃផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចលើឥន្ធនៈ (Fuel Economy Labelling) និង(២).កំណត់អាយុកាលឬទឹតបន្តឹងស្តង់ដារ EURO Fuel សម្រាប់ការនាំចូលយានយន្ត។

- ក្រុមការងារអន្តរក្រសួងបានធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីវាយតម្លៃបទប្បញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយសារពើពន្ធសម្រាប់យានយន្តដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជូនក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

៤.៤.២ ការងារគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងថាមពលកកើតឡើងវិញ (ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ)

- បានបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសវាយតម្លៃសក្តានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យដើម្បីពិនិត្យផ្តល់យោបល់និងអនុសាសន៍ ក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹង ថាមពលកកើតឡើងវិញ និងចងក្រងអនុវត្តគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការសកម្មភាព ពាក់ព័ន្ធនឹងថាមពលកកើតឡើងវិញ។ ក្រុមការងារនេះបានប្រជុំចំនួនពីរលើករួចមកហើយ និងកំពុងពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើការសិក្សាចំនួន៣រួមមាន៖ ១) សេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ស្តីពីការសិក្សាវាយតម្លៃសក្តានុពល ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ ២) ការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមវិស័យថាមពលរបស់កម្ពុជា និងតួនាទីរបស់ថាមពលនិរន្តរភាព និង ៣) ការស្នើឡើងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការវាយតម្លៃហ៊ានលើការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចបណ្តាលមកពីភាពអាក់រអួលក្នុងការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីពីបណ្តាញអគ្គិសនីជាតិ

- បានសម្របសម្រួលជាមួយអង្គការ UNDP បោះពុម្ពរបាយការណ៍ស្តីពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យលើការវិនិយោគថាមពលកកើតឡើងវិញនៅកម្ពុជា (Derisking Renewable Energy Investment-DREI) និងកំពុងត្រៀមរៀបចំកម្មវិធីប្រកាសជាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការលើរបាយការណ៍នាខែតុលាឆ្នាំ២០១៩

- បានបញ្ចប់របាយការណ៍ស្តីពីការវាយតម្លៃសក្តានុពលអភិវឌ្ឍន៍បៃតងនៅកម្ពុជា (Green Growth Pontential Assessment Cambodia Counry Report)

រូបថតទី៥៖កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសវាយតម្លៃសក្តានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅកម្ពុជា

- បានសម្របសម្រួលរៀបចំបញ្ចប់របាយការណ៍ស្តីពីផលប៉ះពាលសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងបរិស្ថាននៃការជំរុញវិស័យឧស្សាហកម្មបៃតងនៅកម្ពុជា (The Economic, Social and Environmental Impacts of Greening Industrial Sector in Cambodia)
- បានសម្របសម្រួលជាមួយ UNDP ក្នុងការតម្លើងបន្ទះសូឡាថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យលើដំបូលអគារក្រសួងបរិស្ថាន។

សកម្មភាព ៤.៥ កសាងសមត្ថភាព និងចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រុមការងាររបស់ ASEAN

- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំអាស៊ាន និងអាស៊ីអឺរ៉ុបចំនួន ២លើក៖ ១) កិច្ចប្រជុំពាក់កណ្តាលអាណត្តិលើកទី១៨ "18th AFEO Mid-term Meeting" នៃអង្គការសហព័ន្ធវិស្វកម្មអាស៊ាននៅ រាជធានីបង់ដា សេរីបេហ្គាវ៉ាន់ប្រទេសប្រ៊ុយណេដោយបានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីវឌ្ឍនភាព ការរៀបចំទីក្រុងនិរន្តរភាពនៅកម្ពុជា
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាថ្នាក់តំបន់លើកទីពីរបស់កម្មវិធីទីក្រុងឈានមុខការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពអាស៊ាន (2nd Regional Workshop of the ASEAN SDGs Frontrunner Cities Programme-SDGs-FC) និងកិច្ចប្រជុំលើកទី១៧ នៃក្រុមការងារអាស៊ានស្តីពីទីក្រុងនិរន្តរភាពបរិស្ថាន (17th Meeting of ASEAN Working Group on Environmentally Sustainable Cities (AWGESC)) នៅទីក្រុង Vientiane ប្រទេសឡាវ

អនុកម្មវិធីទី២ ជំរុញការអនុវត្តឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានក្លាយទៅជាប្រធានបទអាទិភាពចម្បងមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដូចមានចែងនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ២០១៩-២០២៣ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ សកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមាននៅក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាព ដូចជាការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ននិងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសការរៀបចំផែនការ និងគោលនយោបាយ ការងារសិក្សាស្រាវជ្រាវ អប់រំ និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចក្រោមអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការអនុវត្តយន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាតក្រោមពិធីសារក្យូតូ និងបណ្តាគម្រោងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ផ្សេងៗទៀតការអនុវត្តគម្រោងបន្សាំនានា ដោយរួមទាំងបណ្តាគម្រោងស្នើឡើងក្រោមកម្មវិធីសកម្មភាពជាតិបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការងារសម្របសម្រួលនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ការចូលរួមចរចានៅថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់អន្តរជាតិ និងការកៀរគរធនធានសម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

រូបទី៦៖ ប្រតិភូកម្ពុជាចូលរួមសន្និសីទបណ្តារដ្ឋភាគីជាសមាជិកអនុសញ្ញាUNFCCCលើកទី២៤ (COP-24) នៅប្រទេសប៉ូឡូញ

នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាសេនាធិការឱ្យអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. ដោយមានភារកិច្ចលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង កសាងសមត្ថភាព បញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រៀបចំរបាយការណ៍ជាតិ និងរៀបចំក្របខណ្ឌសម្របសម្រួល កៀរគរហិរញ្ញប្បទានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ គោលបំណងនៃអនុកម្មវិធីទី២ (ការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ) គឺរួមចំណែកគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ក្រោមលក្ខខណ្ឌការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

ចង្កោមសកម្មភាពទី៥៖ អប់រំផ្សព្វផ្សាយ ព័ត៌មាន លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងបញ្ជ្រាបការងារប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

សកម្មភាពទី៥.១ កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី៤ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នៅដើម្បីផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលសន្និសីទលើកទី២៤ នៅប្រទេសប៉ូឡូញ ការយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពនៃការដាក់បញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុង NSDP បច្ចុប្បន្នភាពគម្រោងមូលនិធិអាកាសធាតុបៃតង និងបច្ចុប្បន្នភាពសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី៥ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីពិភាក្សា ពិគ្រោះយោបល់ និងប្រមូលធាតុចូល លើរបាយការណ៍ពាក់កណ្តាលអាណត្តិ CCCSP និងលើការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវការអនុវត្ត NDC
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំលើកទី៦ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ បានពិភាក្សាទៅលើផែនទីបង្ហាញផ្លូវការអនុវត្ត NDC គោលការណ៍ និងនីតិវិធីនៃការស្នើសុំជំនួយពីមូលនិធិអាកាសធាតុបៃតងនិងបច្ចុប្បន្នភាពនៃគម្រោងទន្លេមេគង្គក្រោមរបស់ធនាគារពិភពលោក។

សកម្មភាពទី៥.២ ចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចប្រជុំ សន្និសីទអន្តរជាតិ

មន្ត្រីនាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បានចូលរួមកិច្ចវគ្គបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចប្រជុំ សន្និសីទអន្តរជាតិ នៅក្រៅប្រទេសចំនួន៤៥លើករួមមាន៖

- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាចែករំលែកចំណេះដឹងថ្នាក់តំបន់ស្តីពី "យន្តការទីផ្សារកាបូនអន្តរជាតិ និងតម្លាភាពក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស" នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាថ្នាក់តំបន់ស្តីពីយេនឌ័រ សំដៅទៅលើការវិនិយោគលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងគ្រោះមហន្តរាយ នៅប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមវេទិកាផែនការជាតិបន្សុំនៅទីក្រុងសានស៊ីបារ ប្រទេសតង់ហ្សានី
- បានចូលរួម Inception Workshop on the PaSTI-JAIF Project ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពីភាពជាអ្នកដឹកនាំសម្រាប់សមភាព យេនឌ័រ ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមូលនិធិអាកាសធាតុបៃតងលើកទី២២ នៅសាធារណរដ្ឋកូរ៉ែ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកទី១៥នៃគណៈកម្មាធិការបន្សុំ នៅទីក្រុងបោន ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាថ្នាក់តំបន់ស្តីពី"ការការពារសង្គមពីហានិភ័យអាកាសធាតុ និងការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ" "Social Protection, Climate Risk and Disaster Management" នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលា«Measurement Reporting and Verification (MRV) Biennial Update Reports (BUR) and National Communications (NCs)» នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីGEF Expanded Constiuency សម្រាប់បណ្តាប្រទេសអាស៊ីខាងកើត អាស៊ីខាងត្បូង និងប្រទេសចិន នៅប្រទេសម៉ុងហ្គោលី
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពី ភាពជាដៃគូស្តីពីតម្លាភាពក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅទីក្រុងហ្សាការតា ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបរិស្ថាននៃមហាអនុតំបន់មេគង្គប្រចាំឆ្នាំលើកទី២៤ នៅទីក្រុងគុនមីង ខេត្តយូណាន សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំថ្នាក់តំបន់ស្តីពីការងាររួមទីក្រុង Koronivia ស្តីពីកសិកម្ម នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ

- បានចូលរួមក្នុងវេទិការសប្តាហ៍នៃការបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសកល-កូរ៉េ នៅទីក្រុងសុងដូ សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំថ្នាក់តំបន់ស្តីពី "ស្ថិតិយេនឌ័រក្នុងវិស័យប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងការកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃគ្រោះមហន្តរាយ" និងកិច្ចប្រជុំជំនាញស្តីពី"ស្ថិតិនៃគ្រោះមហន្តរាយ" នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកទី៤៩របស់ក្រុមប្រឹក្សាអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (IPCC) ដែលអនុម័ត របាយការណ៍វិធីសាស្ត្រ កែសម្រួលឆ្នាំ២០១៩ ចំពោះគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសារពើភ័ណ្ឌផ្ទះកញ្ចក់ នៅប្រទេសជប៉ុន
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកទី១ របស់គណៈកម្មការដឹកនាំគម្រោងស្តីពី ការពង្រឹង អំណាចស្ត្រីសម្រាប់សង្គមដែលធន់នឹងអាកាសធាតុ នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាបច្ចេកទេសលើកទី៣ ស្តីពីការអនុវត្តគំនិតផ្តួចផ្តើមកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់តម្លាភាព នៅទីក្រុងរ៉ូម ប្រទេសអ៊ីតាលី
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពីការពង្រឹងភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៃសមាជិក អាស៊ាន តាមរយៈការចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងមេរៀនស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃសកម្មភាព បន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅខេត្តឈៀងរៃ ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលម៉ូដែលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុស្តីពីម៉ូដែល S8 SI-CAT សម្រាប់ ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ដែលបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ផែនការបន្សាំ និងផែនការទីក្រុង នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រុម LDCs និង G77 and China និងសន្និសីទសហប្រជាជាតិ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុSB50នៅទីក្រុងបោន អាល្លឺម៉ង់
- បានចូលរួមសន្និសីទស្តីពីជីវៈចម្រុះលើកទី៩ នៅទីក្រុងTrondheim ប្រទេសណ័រវ៉ែ
- បានចូលរួមកម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យាប្រែប្រួលអាកាសធាតុកូរ៉េឆ្នាំ២០១៩ នៅទីក្រុងសេអ៊ូល កូរ៉េ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាលើកទី១៧ស្តីពី "សារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់នៅអាស៊ី ដែលបានប្រព្រឹត្តនៅប្រទេសសឹង្ហបុរី
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់អ្នកចរចារយៃក្នេង នៅទីក្រុង Kathmandu ប្រទេសនេប៉ាល់
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកទី៥០នៃក្រុមការងារអន្តរដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ប្រទេសស្វីស
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាថ្នាក់តំបន់ស្តីពី Circular Economy as Transformational Pathway for Combating Global Climate Challenges នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កើតចំណេះដឹងដើម្បីបង្កើនផលប៉ះពាល់វិជ្ជមាន និងបង្រួមផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានក្នុងការអនុវត្តវិធានការឆ្លើយតប នៅប្រទេសម៉ាល់ឌីវ
- បានចូលរួមវេទិកា 2019 East Asia Marine Cooperation Platform Qingtao Forum នៅខេត្តសានដុង សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន
- បានកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាថ្នាក់តំបន់ស្តីពីការរួមចំណែកថ្នាក់ជាតិឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងវេទិកាប្រចាំសប្តាហ៍អាកាសធាតុតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំថ្នាក់តំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកស្តីពីស្ថិតិយេនឌ័រ និងបរិស្ថាន នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលា បណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់តំបន់ស្តីពី ការរៀបចំផែនការជាតិបន្សាំទៅនឹងការ

ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការអនុវត្ត និងក្របខណ្ឌនៃការតាមដាន និងវាយតម្លៃ នៅប្រទេសថៃ

- បានទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី យុទ្ធសាស្ត្រនៃការបន្សាំ និងការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី។

សកម្មភាពទី៥.៣ កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារ ASEAN ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

មន្ត្រីនាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុចំនួន៩នាក់ បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំ និងសិក្ខាសាលារបស់ក្រុមការងារ ASEAN ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលបានរៀបចំចំនួន៥លើក

- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុអាស៊ាន ជាមួយសហភាពអឺរ៉ុប និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ "Working Meeting of EU, AWGCC and Development Partners" នៅទីក្រុងហ្សាការតា ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពីការពង្រឹងភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃសមាជិក អាស៊ានតាមរយៈការចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងមេរៀនស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃសកម្មភាពបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅខេត្តឈៀងរ៉ៃ ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីអាស៊ាន នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមប្រជុំពិនិត្យលើផែនការសកម្មភាពក្រុមការងារអាស៊ានស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សន្និសីទលើកទី២ស្តីពីភាពជាដៃគូនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងកិច្ចប្រជុំលើកទី១០ក្រុមការងារអាស៊ានស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី
- ក្រុមការងារបាន និងកំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងនៃគោលជំហររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់សន្និសីទប្រចាំឆ្នាំនៃក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកទី២៥ (COP25) នៅទីក្រុង Santiago ប្រទេសឈីលី
- បានសម្របសម្រួលរៀបចំឯកសារសម្រាប់បង់វិភាគទានជាសមាជិកអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC) ពិធីសារក្យូតូ និងកិច្ចព្រមព្រៀង (អាកាសធាតុ)ទីក្រុងប៉ារីស
- បានបញ្ចប់ការសិក្សាស្តីពីដំណោះស្រាយផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងបានរៀបចំប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ ក្រោមអធិបតីភាព **ឯកឧត្តម សាយ សំអាល់** ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន ដោយមានការចូលរួមពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សរុបជិត ២០០នាក់។ របាយការណ៍នេះបានដាក់លើគេហទំព័ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដែលសាធារណជនអាចស្វែងរកបាន។

សកម្មភាពទី៥.៤ កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្សព្វផ្សាយ

រូបទី៧៖ ការបណ្តុះបណ្តាលនិស្សិត និងយុវជនអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងដំណើរទស្សនកិច្ចសិក្សា

- បានបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សម្រាប់យុវជនខេត្តបាត់ដំបង ដែលអញ្ជើញមកពីមន្ទីរវិស័យពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុង និងសាលាគរុកោសល្យ និងវិក្រឹតការ ខេត្តបាត់ដំបង សរុបចំនួន១៦០នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រី៩២នាក់

ទំព័រ ១៥

- បានបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សម្រាប់យុវជនខេត្តឧត្តមានជ័យ មន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡាខេត្ត រដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុង ខេត្ត ចំនួន១៥០នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រី៤៨នាក់
- បានបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សម្រាប់យុវជនខេត្តរតនគិរី ដោយមានការចូលរួមពីអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន នាយកដ្ឋាន មន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡាខេត្ត រដ្ឋបាលខេត្ត/ក្រុង និងវិទ្យាល័យ កាយវិទ្យ កាកបាទក្រហម សរុបចំនួន១៥៤នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រី ៧៤ នាក់
- បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការធ្វើផែនការជាតិបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដល់ក្រសួងពាក់ព័ន្ធនៅរាជធានីភ្នំពេញដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពក្នុងការសរសេរគម្រោងបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងស្វែងរកប្រភពហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុក្រោយយន្តការបន្សាំដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួន៤០នាក់
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពីសម្មភាព និងរបបគំហើញរបស់ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (IPCC) និងសិក្ខាសាលាចែករំលែកចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍នៅខេត្តសៀមរាប
- បានចូលរួមរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបញ្ជូនសំណើស្រាវជ្រាវ និងការរៀបចំអនុវត្តគម្រោងស្រាវជ្រាវការប្រែប្រួលអាកាសធាតុវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបញ្ជូនសំណើស្រាវជ្រាវ និងការរៀបចំអនុវត្តគម្រោងស្រាវជ្រាវការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលមានអ្នកចូលរួម៦៥នាក់
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពីយន្តការឥណទានកាបូនរួមគ្នានៅកម្ពុជា ការចូលរួមអនុវត្តNDC និងការអនុវត្ត SDGs ដែលមានអ្នកចូលរួម៥០នាក់
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាភាពជាដៃគូនៃការអនុវត្ត NDC មានអ្នកចូលរួមប្រមាណ៦០នាក់

រូបទី៨៖ ការវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងដាក់ផែនការបន្សាំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការវិនិយោគឃុំ នៅឃុំបាសាក់ ស្រុកស្វាយជ្រុំ ខេត្តស្វាយរៀង

- បានសហការរៀបចំសិក្ខាសាលាថ្នាក់តំបន់របស់ក្រុមជំនាញការ និងអ្នកពិគ្រោះយោបល់នៃអនុសញ្ញា UNFCCC នៅខេត្តសៀមរាប
- បានកែលម្អរគេហទំព័ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព និងបានប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ (www. ncsd.moe.gov.kh)
- បានរៀបចំផ្ទាំងរូបភាព និងអត្ថបទសម្រាប់ដាក់តាំងនៅតាមទីធ្លានៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។

ការងារផ្សេងៗ

ការអនុវត្តគម្រោងនានាក្រោមការដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលរបស់នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ក. កម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា

បានគាំទ្រគម្រោងរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយសហការជាមួយមន្ទីរបរិស្ថាននិងឃុំ ដែលមានគម្រោងចំនួន១២ត្រូវគាំទ្រដោយពីគម្រោង CCCA ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ រួមមាន៖

- ខេត្តសៀមរាប គម្រោងបានគាំទ្រដល់គម្រោង ជីកស្រះដែលមានបណ្តោយ ៤០ម ទទឹង៣០ម ជម្រៅ ៣,៥មផ្លូវ៦០ម និងគម្រោងសូឡាបូមទឹក១កន្លែង

- ខេត្តកំពង់ស្ពឺបានផ្តល់គម្រោងស្រះចំនួន២កន្លែង ដែលមានបណ្តោយ៤០មទទឹង៣០ម ជម្រៅ ៣,៥ ម៉ែត្រ
- ខេត្តឧត្តរមានជ័យ បានគាំទ្រដល់គម្រោងជីកស្រះ ១កន្លែង ដែលមានបណ្តោយ ៤០ម ទទឹង៣០ម ជម្រៅ៣,៥មផ្លូវ៦០ម៉ែត្រ
- គម្រោងបានសាងសង់លូរំដោះទឹកចំនួន៦កន្លែង នៅខេត្តស្វាយរៀង
- ខេត្តកោះកុងគម្រោងបានគាំទ្រដល់គម្រោងលូ រំដោះទឹកខ្នាតធំ១កន្លែង។
- បានរៀបចំ និងការផ្តល់ជាតុចូលនៃសូចនាករពាក់ព័ន្ធការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការអនុវត្ត យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៤ក្របខណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពកម្ពុជា និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។ យ៉ាងហោចណាស់សូចនាករចំនួន០៦ ត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលអនុម័ត
- បានគាំទ្រដល់វិទ្យាស្ថានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលលើជំនាញគោលនយោបាយអាកាសធាតុ និងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងបណ្តុះបណ្តាលក្រសួងនានាដើម្បីបញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ ជាពិសេសវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
- បានសម្របសម្រួល និងគាំទ្រដល់ដំណើរការនៃការសិក្សានយោបាយលើគោលនយោបាយសារពើពន្ធសម្រាប់យានយន្តមានប្រសិទ្ធភាពប្រេង។ ជាលទ្ធផល អនុសាសន៍ត្រូវបានដាក់ជូនក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពិនិត្យ និងសម្រេច ជាពិសេសការកែប្រែគោលនយោបាយសារពើពន្ធថ្មីដើម្បីធានាដល់ចីរភាពបរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ច សង្គម
- សហការជាមួយក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា(CDC) ក្នុងការតាមដានហិរញ្ញប្បទានការប្រែប្រួលអាសធាតុក្នុងកម្រងទិន្នន័យ ODA។ ជាលទ្ធផលអនុសាសន៍របស់នាយកដ្ឋានត្រូវបានទទួលយក និងកែប្រែទម្រង់នៃការកត់ត្រាជាពិសេសបានពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីCRDB/CDC និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ លើការកត់ត្រាទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុក្នុងកម្មវិធីរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
- បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កម្មវិធី CCCA ជំហានទី៣ (២០១៩-២០២៤) ជាមួយ UNDP, ស៊ុយអែត និងសហភាពអឺរ៉ុប
- បានបន្តកិច្ចសហការជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធដែលនឹងចូលរួមអនុវត្តគម្រោង ក្រោមជំនួយពីកម្មវិធី CCCA ដំណាក់កាលទី៣ ដែលរួមមានក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ជាដើម។

ខ. គម្រោងរៀចំរបាយការណ៍ជាតិលើកទី៣ ក្រោមអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- បានបញ្ចប់ជំពូកទី១ ស្តីពីស្ថានភាពទូទៅរបស់កម្ពុជា
- កំពុងរៀបចំជំពូកទី២ស្តីពីសារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៥ និង ឆ្នាំ២០១០
- កំពុងរៀបចំជំពូកទី៣ ស្តីពីការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់។

គ. រៀបចំរបាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពពីរឆ្នាំម្តងលើកទី១ របស់កម្ពុជាក្រោមអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- បានបញ្ចប់ជំពូកទី១ស្តីពីស្ថានភាពទូទៅរបស់កម្ពុជា
- កំពុងរៀបចំជំពូកទី២ស្តីពីសារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ពីឆ្នាំ១៩៩៤ ដល់២០១៦
- កំពុងរៀបចំជំពូកទី៣ស្តីពីការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ពីឆ្នាំ ១៩៩៤ ដល់ ២០១៦។

អនុកម្មវិធីពាះអតិរក្សជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព

នាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះមានតួនាទីដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលការងារអភិរក្ស ការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៃធនធានជីវៈចម្រុះ សេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនិងការងារជីវសុវត្ថិភាព។ ឆ្នាំ២០១៩ នាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះបានសម្រេចសមិទ្ធផលសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

ចង្កោមសកម្មភាពទី១៖ សេវាគាំទ្រ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ-អាស៊ាននិងការសិក្សាស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងជីវៈចម្រុះ និងជីវសុវត្ថិភាព

សកម្មភាពទី៤.១ ចូលរួមសិក្ខាសាលាវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងកិច្ចប្រជុំក្នុងនិងក្រៅប្រទេស

- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី Global Inception Meeting and Capacity Building Workshop នៅចក្រភពអង់គ្លេស
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីAdvanced International Training Program on Intellectual Property and Genetic Resource-in Support of Innovation នៅប្រទេសសំបឹ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាថ្នាក់តំបន់ស្តីពី «ប្រព័ន្ធការពារក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិនៃតំបន់អាស៊ាន» ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពី "The Identification of Sites and Areas Critical to the Persistence of Biodiversity in the ASEAN Region and on the Development of Visualization Tools to Aid Reporting Processes to Multilateral Environmental Agreements (MEAs)" នៅប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពី"Accelerating Aichi Target11 Implementation in the East and Southeast Asia Regions" និងកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាអាស៊ានថ្នាក់តំបន់ស្តីពី "The Post-2020 Global Biodiversity Framework" នៅទីក្រុងម៉ានីលប្រទេសហ្វីលីពីន
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពី"Harmonization of Biosafety Regulation System" នៅទីក្រុង Dhaka នៅប្រទេសបង់ក្លាដេស
- បានចូលរួមសន្និសីទអន្តរជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ នៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ
- បានចូលរួម The Biodiversity-Based Product (BBP) Project Closing Event នៅប្រទេសឡាវ
- ចូលរួមកិច្ចប្រជុំថ្នាក់តំបន់ស្តីពីការរៀបចំសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងបរិស្ថានដោយផ្តល់អាទិភាពលើធនធានបរិស្ថានក្នុងអាងទន្លេ នៅថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩ នៅប្រទេសវៀតណាម
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពី "The Regional Experiences-Sharing on Intellectual Property Rights, Biodiversity and Community Access and Benefit Sharing from the Use of Biological Resources and Associated Traditional Knowledge" នៅទីក្រុងហាណូយ ប្រទេសវៀតណាម
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំឧត្តមមន្ត្រីបរិស្ថានអាស៊ានលើកទី៣០ និងកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធ នៅប្រទេសថៃ
- បានចូលរួមសន្និសីទ Trondheim លើកទី៩ ស្តីពីជីវៈចម្រុះ រៀបចំដោយក្រសួងអាកាសធាតុ និងបរិស្ថាននៃរដ្ឋាភិបាលប្រទេសន័រវ៉េ នៅទីក្រុង Trondheim ប្រទេសន័រវ៉េ
- បានចូលរួមសន្និបាតលើកទី៦ ស្តីពី"បណ្តាញរុក្ខឧទ្យានអាស៊ាន (Botanic Garden Network)" ដែលមានការចូលរួមពីបណ្តាប្រធានរុក្ខឧទ្យាន អ្នកជំនាញ អង្គការដៃគូមកពីបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន អាស៊ីខាងកើត និងអាស៊ីខាងត្បូង ដែលមានចំនួន ៧០រូប។ សន្និបាតលើកទី៦នេះ បានរៀបចំឡើងដោយបណ្តាញរុក្ខឧទ្យានអន្តរជាតិ (BGCI) និង

Queen Sirikit Botanic Garden នៅទីក្រុងឈៀងម៉ៃ ប្រទេសថៃ

- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី "Integrated Biodiversity and Ecosystem Conservation" ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

សកម្មភាពទី៤.២ ចូលរួមសិក្ខាសាលា និងកិច្ចប្រជុំក្នុងក្របខណ្ឌ ASEAN ទាក់ទងនឹងជីវៈចម្រុះ UN-CBD

- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំស្តីពី "The ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity (AWGNCB)" នៅទីក្រុងវៀងចន្ទ ប្រទេសឡាវ
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំស្តីពី WG8J 11 and SBSTTA 23 នៅទីក្រុងម៉ុងរ៉េអាល់ ប្រទេសកាណាដា
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំស្តីពី"Thematic Consultation on Area-Based Conservation Measure for the Post-2020 Global Biodiversity Framework" នៅទីក្រុង Dushanbe ប្រទេសតាហ្ស៊ីគីស្តាន
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំស្តីពី "Monitoring the Utilization of Genetic Resource Under the Nagoya protocol" ប្រទេសតាហ្ស៊ីគីស្តាន
- ត្រៀមចូលរួមកិច្ចប្រជុំស្តីពី "Thematic Workshop on Ecosystem Restoration for the Post-2020 Global Biodiversity Framework" និងសិក្ខាសាលាត្រៀមចាប់ពីថ្ងៃទី នៅទីក្រុង Rio de Janeiro ប្រទេសប្រេស៊ីល។

សកម្មភាពទី៤.៣ ការប្រារព្ធទិវាជីវៈចម្រុះអន្តរជាតិប្រចាំឆ្នាំ២០១៩

បានរៀបចំទិវាជីវៈចម្រុះអន្តរជាតិ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩ នៅខេត្តមណ្ឌលគិរីក្រោមប្រធានបទ "ជីវៈចម្រុះរបស់យើង អាហាររបស់យើង សុខភាពរបស់យើង" នៅសួនឧទ្យានសែនមនោរម្យ ខេត្តមណ្ឌលគិរី ដែលមានអ្នកចូលរួមប្រមាណ ១០០០នាក់។

*រូបទី៩៖ ទិវាជីវៈចម្រុះអន្តរជាតិឆ្នាំ២០១៩ ក្រោមប្រធានបទ **"ជីវៈចម្រុះរបស់យើង អាហាររបស់យើង សុខភាពរបស់យើង"** នៅខេត្តមណ្ឌលគិរី*

សកម្មភាពទី៤.៤ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយឯកសារអនុសញ្ញា ពិធីសារ ក្របខ័ណ្ឌការងារ យុទ្ធសាស្ត្រ និងឯកសារផ្សព្វផ្សាយ ពាក់ព័ន្ធនឹងជីវៈចម្រុះ

- បោះពុម្ពឯកសាររបាយការណ៍ជាតិលើកទី៦ ចំនួន ២៥០ក្បាល
- បោះពុម្ពឯកសារផ្ទាំងផ្ទត់អប់រំស្តីពីយេនឌ័រ និងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ចំនួន ៥០ផ្ទាំង
- បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយខិតប័ណ្ណព័ត៌មានស្តីពីកេសរកូលជប្រភេទ ចំនួន១០០សន្លឹក
- បោះពុម្ពសៀវភៅណែនាំរុក្ខជាតិមានតម្លៃផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចក្នុងឧទ្យានជាតិភ្នំគូលែនចំនួន១០០ក្បាល
- បោះពុម្ពសៀវភៅបច្ចេកទេស និងថែរក្សាទុកក្តៀងនៃប្រទាលថ្លើមឆ្កែ ឬខ្ចាយខ្មៅចំនួន ៣០០ ក្បាល
- បោះពុម្ពផ្សាយនូវសៀវភៅមគ្គុទេសក៍កេសរកូលនៅកម្ពុជា (ភាគ១)
- បានបង្កើតឯកសារសង្ខេបគោលនយោបាយនៃខ្សែចង្វាក់ផលិតផលផលិតចេញពីធនធានជីវៈចម្រុះ

- បានផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការរៀបចំឯកសារច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តនៃការអនុវត្តពិធីសារណាហ្គូយ៉ានៅកម្ពុជា។

សកម្មភាពទី៤.៥ ចុះសិក្សាស្រាវជ្រាវ វាយតម្លៃ និងចងក្រងទិន្នន័យនៅ ទីវាលសហគមន៍ និងតំបន់ការពារ ធម្មជាតិទាក់ទងនឹងធនធានជីវៈចម្រុះ ធនធានពន្ធុ ចំណេះដឹងប្រពៃណី ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ការអភិរក្សក្រៅតំបន់ និងការងារជីវសុវត្ថិភាព

- សម្របសម្រួលស្នើសុំបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន និងបានទទួលការអនុញ្ញាតពីរាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈលិខិតលេខ៨៧សជណ.ដប ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩
- បានប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានជីវៈចម្រុះពីខេត្តចំនួន០៦ខេត្ត រួមមាន កោះកុង ពោធិ៍សាត់ មណ្ឌលគិរី រតនៈគិរី ស្ទឹងត្រែង និងក្រចេះ សម្រាប់រៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង ទិន្នន័យជីវៈចម្រុះថ្នាក់ជាតិ
- បានប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីវាយតម្លៃស្ថានភាពនៃការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ បញ្ហាប្រឈម និងសមត្ថភាព សម្រាប់បង្កើតភាពងាយស្រួលក្នុងការចែករំលែកព័ត៌មាន និងរៀបចំជាឯកសារគតិយុត្តផ្សេងៗក្នុងគោលបំណងជំរុញការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ (NBSAP) នៅប្រទេសកម្ពុជា
- ស្វែងយល់លម្អិតពីប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានជីវៈចម្រុះសកល(GBIF)ដើម្បីបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យជីវៈចម្រុះជាតិ
- បានដឹកនាំនិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រអភិរក្សជីវៈចម្រុះ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញចុះកម្មសិក្សានៅឧទ្យានជាតិ ព្រះមុនីវង្ស "បូកគោ" ដើម្បីស្វែងយល់និងអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ របៀបកត់ត្រាទិន្នន័យនៅទីវាល និងវិធីសាស្ត្រប្រមូល និងរក្សាសំណាកសត្វស្លាប ល្មូន ថល ជលិក ប្រចៀវ សត្វល្អិត និងរុក្ខជាតិ។

សកម្មភាពទី៤.៦ ប្រមូល និងថែរក្សាសំណាកសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សក្រៅដែនធម្មជាតិ

- បាននាំយកកេសរកូលចំនួន៣ប្រភេទ ដែលដាក់

រូបទី១០៖ ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនៃការបង្កាត់ និងផ្សាំកូនកេសរកូលព្រៃ ជល់មន្ត្រីឧទ្យានុរក្ស និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន នៅមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន ខេត្តសៀមរាប

ព្រះនាមព្រះវររាជបិតា និងព្រះមហាក្សត្រ ព្រមទាំងឈ្មោះ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី រួមមាន៖ ១) Mayara Prince Norodom Sihanouk ២) Dendrobium Norodom Sihamoni និង ៣) Pararachnis Hun Sen ពីប្រទេសសិង្ហបុរីដើម្បីថែរក្សា និងអប់រំផ្សព្វ ផ្សាយ

- បានរៀបចំអនុស្សារណៈចំនួន៤ ជាមួយ៖ ១). ភ្នាក់ងារសេវាកម្មព្រៃឈើនៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ ស្តីពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងការអភិរក្សក្រៅតំបន់ ២). The Royal Botanic Garden, KEW នៃប្រទេសអង់គ្លេស ស្តីពីសហប្រតិបត្តិការលើការសិក្សាស្រាវជ្រាវរុក្ខជាតិ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូលសុខ អាន ភ្នំគូលែន ៣). សារមន្ទីរប្រវត្តិសាស្ត្រទីក្រុងប៉ារីស ប្រទេសបារាំងស្តីពីសហប្រតិបត្តិការលើការសិក្សាស្រាវ ជ្រាវរុក្ខជាតិ ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូលសុខ អានភ្នំ

គូលែន និងការចងក្រងឯកសារយុទ្ធជាតិនៅប្រទេសកម្ពុជា ៤).អង្គការផ្តោតទៅលើសត្វព្រៃ ស្តីពីសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យអប់រំនិងផ្សព្វផ្សាយជីវៈចម្រុះ

- រៀបចំថ្នាលបណ្តុះកូនកេសរកូលទំហំ១៦០ម៉ែត្រការ៉ែ
- បានកៀរគរថវិកាពីដៃគូ និងថវិការដ្ឋដើម្បីគាំទ្រដល់កិច្ចដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌល
- បានពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងផលិតផែនទីមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន
- បានសហការជាមួយក្រុមជំនាញបរទេសដើម្បីសិក្សាពីលទ្ធភាពក្នុងរៀបចំផែនការមែនៃការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលបានចំនួន ៥ លើក

រូបទី១១៖ ការចុះប្រមូលសំណាកកេសរកូលព្រៃ បំពង់ក្រឡោម និងបណ្តាង្គជាតិ នៅតំបន់អេកូទេសចរណ៍ធម្មជាតិជីផាត និងដែនជម្រកសត្វព្រៃតាតៃ ខេត្តកោះកុង

- មន្ត្រីចំនួន១រូប បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការសិក្សាពីជីវៈចម្រុះ នៅប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង
- បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីវិធីសាស្ត្រ នៃការប្រមូលបង្កាត់ និងថែទាំ
- បានបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលសំណាកកេសរកូលព្រៃ និងបង្កាត់ពូជដល់ឧទ្យានរក្ស ចំនួន ៤០រូប
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំកសាងបណ្តាលសួនរុក្ខឧទ្យានថ្នាក់តំបន់ចំនួន ០២លើក
- សម្របសម្រួល និងរៀបចំសេចក្តីព្រាងសៀវភៅស្តីពីប្រភេទរាតត្បាតនៅកម្ពុជានិងប្រមូលយករូបភាព

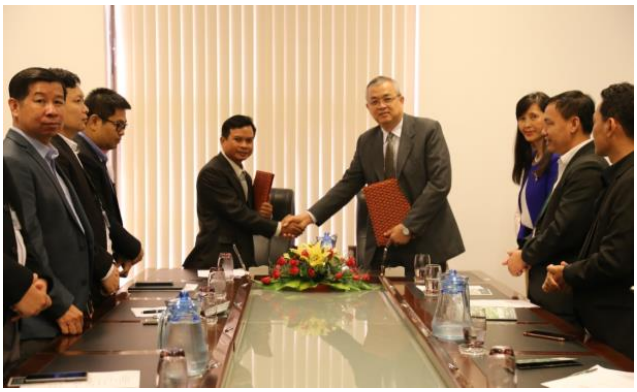

រូបទី១២៖ ពិធីចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាស្តីពី« ការកសាងសមត្ថភាពលើការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សជនជានជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅកម្ពុជា»

- បានចុះបេសកកម្មចំនួន ២លើក បន្តការងាររៀបចំសួនកេសរកូលព្រៃសុខ អាន ភ្នំគូលែន ដូចជាការរៀបចំលម្អ និងរៀបចំសាងសង់ធ្នើដើម្បីបណ្តុះ កូនកេសរកូលបន្ថែម និងពិនិត្យមើលនូវស្លាកឈ្មោះកេសរកូលចាស់ៗ និងរៀបចំស្លាកឈ្មោះថ្មីបន្ថែមបាន ចំនួន១០០០ ស្លាកឈ្មោះ និងពិនិត្យមើលវឌ្ឍនភាពនៃការរៀបចំ ការថែទាំ និងការតបំពង់ទឹកពីលើភ្នំ និងការពង្រីកមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន ចុះរៀបចំផែនទីមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន នៅខេត្តសៀមរាប
- បានរៀបចំសំណើសុំអនុញ្ញាតជាគោលការណ៍គាំទ្រដល់ដំណើរការរៀបចំផែនទីមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន
- បានចុះប្រមូលសំណាករុក្ខជាតិប្រភេទកេសរកូលព្រៃ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩ ចំនួន៥លើក នៅខេត្តមណ្ឌលគិរី កោះកុង និងព្រះវិហារ មានដូចជាបំពង់ក្រឡោម និងបណ្តាង្គជាតិ នៅតំបន់អេកូទេសចរណ៍ធម្មជាតិ "ជីផាត" និងដែនជម្រកសត្វព្រៃតាតៃក្នុងភូមិសាស្ត្រខេត្តកោះកុង។ ជាលទ្ធផលយើងប្រមូលបានកេសរកូលព្រៃចំនួន៣៨ប្រភេទ បណ្តាង្គជាតិ៥ប្រភេទ បំពង់ក្រឡោម១ប្រភេទ និងរុក្ខជាតិលំអផ្សេងៗទៀតជាច្រើន។ រាល់សំណាក

ទំព័រ ២១

រុក្ខជាតិដែលប្រមូលបានទាំងអស់បានត្រូវដឹកជញ្ជូនទៅមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែននៅក្នុងខេត្តសៀមរាប ដើម្បីរៀបចំដាំទៅតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស។

ចង្កោមសកម្មភាពទី២៖ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ ក្របខណ្ឌការងារនិងគោលនយោបាយស្តីពីជីវៈចម្រុះ ជីវសុវត្ថិភាព ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងអនុវត្តអនុសញ្ញាពិធីសារ និងកិច្ចព្រមព្រៀងនានា

- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវៈចម្រុះ សិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សធនធាន ជីវៈចម្រុះ ធនធានពន្ធុ ការងារជីវសុវត្ថិភាព ការអភិរក្សក្រៅតំបន់ យន្តការសម្របសម្រួល CHM និងសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពី "ការរៀបចំបង្កើតក្របខណ្ឌការងារសម្រាប់អនុវត្តពិធីសាណាហ្គូយ៉ាស្តីពីការប្រើប្រាស់និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីធនធានពន្ធុ (ABS)" ដោយមានសិក្ខាកាមចូលរួមចំនួន១០០រូប នៅរាជធានីភ្នំពេញ
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំអន្តរអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន និងអគ្គនាយកដ្ឋានចំណុះក្រសួងបរិស្ថានស្តីពីការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដើម្បីពិនិត្យសម្រេចលើជម្រើសក្នុងការអនុវត្ត PES ដោយមានអ្នកចូលរួម៤៩នាក់ (ស្រី៧នាក់)
- បានបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ដល់យុវជន ឧទ្យានុរក្ស និងមន្ត្រីវ័យក្មេងក្រសួងបរិស្ថាន ចំនួន០២លើក (៧០នាក់ក្នុងមួយលើក)
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពី "ការត្រួតពិនិត្យ តាមដានការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ (NBSAP) នៅក្នុងប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយមានអ្នកចូលរួមចំនួន ៥០នាក់(ស្រី១៤នាក់)
- បានរៀបចំកម្មវិធីដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវ "របាយការណ៍ជាតិលើកទី៦ ក្រោមអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ ដោយមានអ្នកចូលរួមពីថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ តំណាងស្ថានទូតអង្គការដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ គ្រឹះស្ថានអប់រំ និងវិទ្យាស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវព្រមទាំងវិស័យឯកជន សរុបចំនួន ៨០រូប
- បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំស្តីពីជីវៈចម្រុះក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិទាំង ៥ នៅខេត្តមណ្ឌលគីរី" នៅថ្ងៃទី៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ដោយមានអ្នកចូលរួមសរុបប្រមាណ ៤០នាក់
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពីសកម្មភាពអភិរក្សជីវៈចម្រុះរបស់ដៃគូកំពុងអនុវត្តនៅតំបន់ការពារធម្មជាតិនៅថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ដោយមានអ្នកចូលរួមប្រមាណ៨០នាក់ (ស្រី១៨នាក់)
- បានរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពី វិធានការទប់ស្កាត់ការជួញដូរសត្វ និងរុក្ខជាតិព្រៃនៅកម្ពុជា ដោយមានអ្នកចូលរួមសរុបប្រមាណ ៤០ នាក់ (ស្រី ៤នាក់)

ខ. រៀបចំ និងបង្កើតយន្តការ និងវិធានការជំរុញការគ្រប់គ្រងជីវៈចម្រុះ ធនធានពន្ធុ និងជីវសុវត្ថិភាព

- បានធ្វើបទបង្ហាញស្តីពីការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែនក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី៣២ របស់ICC Angkor ជាលទ្ធផល ICC Angkor បានអបអរសាទរចំពោះវឌ្ឍនភាពនៃការរៀបចំមជ្ឈមណ្ឌលកេសរកូល និងផ្តល់អនុសាសន៍ឱ្យពង្រឹងធនធានមនុស្ស និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ព្រមទាំងចាប់ផ្តើមរៀបចំកម្មវិធីសម្រាប់ភ្ញៀវទេសចរណ៍ចូលទស្សនា
- បានចូលរួមជាវាគ្មិនក្នុងកម្មវិធីវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ចំនួន ០៣លើក ពាក់ព័ន្ធប្រធានបទការគ្រប់គ្រងជីវៈចម្រុះ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងកេសរកូល
- បានប្រជុំឆ្លងខ្លឹមសារនៃសេចក្តីព្រាងនៃសេចក្តីសម្រេចនិងសមាសភាពអនុក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវសុវត្ថិភាព
- បានប្រមូលលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងជីវសុវត្ថិភាពដើម្បីបញ្ចូល និងផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងគេហទំព័ររបស់ BCHM

- ផ្សព្វផ្សាយពីខ្លឹមសារ គុណសម្បត្តិ គុណវិបត្តិនៃការប្រើប្រាស់សារពាង្គកាយកែច្នៃរស់ដល់សាធារណជន តាមរយៈទិវាជីវៈចម្រុះអន្តរជាតិ គេហទំព័រ BCHM វគ្គបណ្តុះបណ្តាល
- ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអ្នកឯកទេសផ្នែកជីវសុវត្ថិភាពដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីទទួលបន្ទុកលើជំនាញជីវសុវត្ថិភាព និងការដាក់ឱ្យដំណើរការឡើងវិញនូវមន្ទីរពិសោធន៍បច្ចេកទំនើប
- បានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រី និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធការងារជីវសុវត្ថិភាពរយៈពេលខ្លី និងមធ្យម
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិភាក្សា និងផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់ដាក់បញ្ចូលមុខទំនិញសារពាង្គកាយកែច្នៃទៅក្នុងតារាង បញ្ជីទំនិញហាមឃាត់ និងទំនិញជាប់កម្រិតនៅកម្ពុជានៃអនុក្រឹត្យលេខ២០៩
- ស្វែងយល់លម្អិតពីប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានជីវៈចម្រុះសកល(GBIF) ដើម្បីបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងនិន្នន័យជីវៈចម្រុះជាតិ
- ប្រមូល និងផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់ការរៀបចំទីតាំងតាំងបង្ហាញ (Corridor Display)
- បានផ្សព្វផ្សាយ និងអនុវត្តគំរូកម្រងព័ត៌មាននៃការស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាតនាំចេញសំណាក
- ធនធានពន្ធក្នុងគេហទំព័រយន្តការសម្របសម្រួលនិងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន (CHM) និងអ្នកស្នើសុំ
- បានសម្របសម្រួល និងផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញសំណាកទឹកត្រពាំង សត្វល្អិត និងផ្សិតចំនួន ០៣លិខិត (ប្រទេសជប៉ុន បារាំង និងប្រទេសអង់គ្លេស)

គ. យន្តការ CHM បានដំណើរការ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព

- គ្រប់គ្រង ថែទាំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាន និងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធជីវៈចម្រុះជាប្រចាំ
- ផ្សព្វផ្សាយពីការប្រើប្រាស់ និងស្វែងរកព័ត៌មានទិន្នន័យក្នុងគេហទំព័រCHM តាមរយៈកិច្ចប្រជុំ និងសិក្ខាសាលាបានចំនួន០២លើក។

ទំព័រ ២៣

៤. សកម្មភាពចូលរួម កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា បណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេស

តារាង ២៖ សកម្មភាពចូលរួម កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា បណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងប្រទេស

ល.រ	ឈ្មោះអង្គភាព	ចូលរួម ប្រជុំ សិក្ខាសាលា បណ្តុះបណ្តាល ក្នុងប្រទេស								
		ប្រជុំ			សិក្ខាសាលា			បណ្តុះបណ្តាល		
		លើក	អ្នកចូលរួម		លើក	អ្នកចូលរួម		លើក	អ្នកចូលរួម	
			សរុប	ស្រី		សរុប	ស្រី		សរុប	ស្រី
១	នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ	៨០	១៧	៨	៦៨	១៥	៧	៦	៣	៣
២	នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង	២៥	៣០	២០	២៨	៣៥	២៧	១៧	១៩	១៥
៣	នាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	៣៦	៤៥	៦	៤៩	៦៧	១៣	៧	៩	៣
៤	នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	២៩	៥៦	២៩	៥២	៧២	២៩	៣	៣	២
៥	នាយកដ្ឋានជីវចម្រុះ	៥០	៦៦	១៤	២៧	៦៧	១៩	៨	១២	៤
	សរុប	**១៣២**	**២៧៧**	**៦៩**	**១៩៤**	**៣០៩**	**៨៨**	**៣៨**	**៤៩**	**២៧**

ប្រភព៖នាយកដ្ឋានចំណុះអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. គិតត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩

តារាងទី៣ សកម្មភាពចូលរួម កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា បណ្តុះបណ្តាលនៅក្រៅប្រទេស

ល.រ	ឈ្មោះអង្គភាព	ចូលរួម ប្រជុំ សិក្ខាសាលា បណ្តុះបណ្តាល ក្រៅប្រទេស								
		ប្រជុំ			សិក្ខាសាលា			បណ្តុះបណ្តាល		
		លើក	អ្នកចូលរួម		លើក	អ្នកចូលរួម		លើក	អ្នកចូលរួម	
			សរុប	ស្រី		សរុប	ស្រី		សរុប	ស្រី
១	នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ	១៨	១០	៣	១៣	១២	១	៥	៤	១
២	នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង	៧	៥	១	៤	២	១	៧	១៤	០៥
៣	នាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា	៥	៦	១	៤	៤	២	៦	៦	៤
៤	នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	១៤	៣០	១៤	១៧	៣៣	១២	១៣	៩	៧
៥	នាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ	៥	៥	០	៩	១១	៣	៣	៣	០
	សរុប	**៣១**	**៦៤**	**១៩**	**៣៤**	**៦៣**	**១៩**	**៣២**	**៣២**	**១៧**

ប្រភព៖នាយកដ្ឋានចំណុះអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. គិតត្រឹមខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩

៥. ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ

ចំណាយដែលបានស្នើសុំជំពូក៦០ លើការទិញអស់១៣០ ៧០២ ៩០០៛ ស្មើនឹង៦៧,១០% នៃឥណទានអនុម័ត ១៩៤ ៨០០ ០០០រៀល។ ចំណាយដែលបានស្នើសុំជំពូក៦១ លើសេវាខាងក្រៅអស់ ២ ៣៦៣ ៣២០ ៣៥៥៛ ស្មើនឹង៨៣,៣៦%នៃឥណទានអនុម័ត ២ ៨៣៥ ២០០ ០០០ រៀល។ សរុបជារួមចំណាយដែលបានស្នើសុំសរុបរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពគឺ២ ៤៩៤ ០២៣ ២៥៥៛ ស្មើនឹង៨១,០៨% នៃឥណទានអនុម័ត ៣ ០៧៦ ០០០ ០០០ រៀល។

៦.ការរៀនសូត្រនិងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបាន

- ការគាំទ្រ និងការណែនាំតម្រង់ទិសកម្រិតគោលនយោបាយរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំមានភាពច្បាស់លាស់ប្រាកដនិយម និងឆ្លើយតបទៅនឹងអាទិភាពរបស់ជាតិ
- រក្សាបានជារួមនូវភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំនៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់

- កំណត់បញ្ហាច្បាស់លាស់ និងលើកសំណើសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលស្របទៅនឹងអាទិភាពរបស់ជាតិ
- ប្រើវិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ដែលធានាបាននូវសត្យានុម័ត និងភាពជាក់លាក់នៃអនុសាសន៍គោលនយោបាយដែលស្នើឡើង
- ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីជំនាញភាគច្រើនមានវិន័យការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្តការកិច្ច សាមគ្គីភាពផ្ទៃក្នុង និងមានសមត្ថភាពជំនាញច្បាស់លាស់
- រក្សាបាន និងលើកកម្ពស់ជាលំដាប់ ការសម្របសម្រួល និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរក្រសួង ដោយឈរលើមូលដ្ឋានគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក និងផលប្រយោន៍ជាតិជារួម
- រក្សាបាន និងលើកកម្ពស់ជាលំដាប់នូវ ភាពជាដៃគូទំនុកទុកចិត្ត និងសមត្ថភាពកៀរគរធនធានក្នុងចំណោមដៃគូអន្តរជាតិនានា
- មាននីតិវិធីច្បាស់លាស់និងសមត្ថភាពសមរម្យ ក្នុងការគ្រប់គ្រងគម្រោង ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ។

៧. បញ្ហាប្រឈម

- ចំនួនមន្ត្រីមធ្យោបាយ និងថវិកានៅមានកម្រិតសម្រាប់អនុវត្តការងារដែលបន្តកើនឡើងជាលំដាប់
- សមត្ថភាពជំនាញរបស់មន្ត្រីនៅមានកម្រិតជាពិសេសផ្នែកស្រាវជ្រាវ វិភាគទិន្នន័យ រៀបចំគោលនយោបាយ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ផែនការ និងសំណើគម្រោង
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការគាំទ្រធនធានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នៅមានកម្រិត និងមិនអាចព្យាករបានច្បាស់លាស់
- ការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូលទទួលបានការចាប់អារម្មណ៍ និងគាំទ្រពីសារណជនទាំងថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ដែលជាផ្នែកមួយចូលរួមលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាជន ក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ប៉ុន្តែនៅជួបប្រទះបញ្ហាថវិកា និងជំនាញ
- ការបង់ថ្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី (PES) ជាយន្តការហិរញ្ញប្បទានថ្មី សម្រាប់គាំទ្រការអភិរក្សធនធានជីវៈចម្រុះ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីវិស័យឯកជន និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍សហគមន៍។

៨. ទិសដៅអនុវត្តបន្តឆ្នាំ២០២០

៨.១ នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ

- សម្របសម្រួលការរៀបចំសំណើសុំពរជ្ជាភិបាលអនុម័តសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពអាណត្តិទី៦
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋានជំនាញនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ដើម្បីរៀបចំកិច្ចប្រជុំសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព លើកទី៣
- បន្តសម្របសម្រួលជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងបរិស្ថាន និងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងមូលនិធិបរិស្ថាន និងសង្គម ដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ២០២១-២០២៣
- បន្តគ្រប់គ្រង និងចែករំលែកព័ត៌មាន លើគេហទំព័ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព (ncsd.moe.gov.kh) ដែលបានប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនាឆ្នាំ២០១៩ កន្លងទៅ
- បន្តផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពបរិស្ថានជាតិ២០១៦-២០២៣
- បន្តសម្របសម្រួលរៀបចំសេចក្តីណែនាំស្តីពីការដាក់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- បន្តសម្របសម្រួលការរៀបចំបញ្ចប់គន្ថីទី៣ និងផ្តល់ធាតុចូលដល់គន្ថីពាក់ព័ន្ធនៃសេចក្តីព្រាងក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ
- សម្របសម្រួលកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីបរិស្ថាន អាស៊ាន ដែលគ្រោងប្រារព្ធខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលកម្ពុជានឹងធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះ

- ផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយ ច្បាប់ ព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ សេចក្តីប្រកាស សារាចរណែនាំនិង ព័ត៌មានផ្សេងៗដល់អង្គភាពចំណុះ
- គ្រប់គ្រងស្ថិតិ ព័ត៌មាន វត្តមានមន្ត្រីរាជការ និង បុគ្គលិកពាក់ព័ន្ធ ដោយអនុវត្តន៍ឱ្យបានល្អស្រប តាមច្បាប់ស្តីពីសហលក្ខន្តិក:មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល
- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីរាជការ តាមរយៈការចូលរួម វគ្គបណ្តុះបណ្តាលក្នុង និងក្រៅប្រទេស
- ដឹកនាំនិងសម្របសម្រួលការងាររដ្ឋបាល ផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន
- រៀបចំរបាយការណ៍ប្រចាំខែ ប្រចាំត្រីមាស ប្រចាំ ឆមាស នព្វមាស និងប្រចាំឆ្នាំរបស់អគ្គលេខាធិ ការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច.
- ការងារផ្សេងៗដែលថ្នាក់ដឹកនាំប្រគល់ជូន។

៨.២ នាយកដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

ក. ការងារកសាង និងពង្រឹងធនធានមនុស្ស និងសមត្ថភាព

- រៀបចំសិក្ខាសាលាលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងវិទ្យា សាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា នវានុវត្តន៍ និងបោះពុម្ពឯកសារ ផ្សព្វផ្សាយពាក់ព័ន្ធ
- ចូលរួមសន្និសីទ សិក្ខាសាលា វគ្គបណ្តុះបណ្តាល កិច្ចប្រជុំ និងវេទិកាពាក់ព័ន្ធនានា
- ចុះប្រមូលព័ត៌មាន ស្តីពីការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា បៃតងនៅតាមខេត្ត/ក្រុង
- រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាព ៥ឆ្នាំ២០១៩-២០២៤ ស្តីពីការស្រាវ ជ្រាវវិទ្យា សាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- ពង្រាងផែនទីបង្ហាញផ្លូវស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេក វិទ្យា
- រៀបចំសេចក្តីព្រាងបញ្ចប់ក្រមសីលធម៌សិក្សា ស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា
- បន្ទៀបចំកម្មវិធីសិក្សាស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព។

ខ. ការងាររៀបចំ និងកៀរគរថវិកា

- នាយកដ្ឋានកំពុងសហការជាមួយក្រសួងបរិស្ថាន រៀបចំសំណើគម្រោងសុំមូលនិធិពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីអនុវត្តគម្រោង **«ការជំរុញមធ្យោបាយដឹក ជញ្ជូនបៃតង តាមរយៈការប្រើប្រាស់យានយន្តអគ្គិ សនីនៅកម្ពុជា»** ជាមួយវិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍បៃតង សកល GGGI
- នាយកដ្ឋានកំពុងសហការជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ ឧស្សាហកម្មសហប្រជាជាតិ UNIDO ក្នុងការ រៀបចំសំណើគម្រោង**«ការរៃយតម្លៃតម្រូវការបច្ចេក វិទ្យាសម្រាប់តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសក្នុងខេត្តព្រះ សីហនុ»** ដើម្បីរៀបចំសំណើគម្រោងស្នើសុំការគាំ ទ្រពីមូលនិធិអាកាសធាតុសកល (GCF)
- នាយកដ្ឋានកំពុងសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលនិង បណ្តាញបច្ចេកវិទ្យាអាកាសធាតុក្នុងការរៀបចំ សំណើគម្រោងកសាងភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ សម្រាប់គ្រោះទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួតនៅក្នុង ខេត្តកំពង់ធំ និងខេត្តព្រៃវែង តាមរយៈប្រព័ន្ធជូន ដំណឹងជាមុន ការពង្រឹងសមត្ថភាព ការបន្សាំផ្នែក កសិកម្មនិងការកែលម្អជីវភាពរស់នៅ ដើម្បីរៀបចំ សំណើគម្រោងស្នើសុំការគាំទ្រពីមូលនិធិអាកាស ធាតុសកល (GCF)
- នាយកដ្ឋានកំពុងសហការជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ ឧស្សាហកម្មសហប្រជាជាតិ UNIDO ក្នុងការពិនិត្យនិង ផ្តល់យោបល់លើឯកសារគម្រោងស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា ស្អាតសកល ពន្លឿននវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាស្អាត សកលនិងសហគ្រិនភាពក្នុងការបណ្តុះធុរកិច្ចថ្មី និងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមនៅកម្ពុជា។

គ. ការងារកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ប្រទេសម្ចាស់ជំនួយ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

- បន្តអនុវត្តអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់លើកិច្ច សហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេ អ៊ែរសម្រាប់ បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាពជាមួយ ភាគីរុស្ស៊ី និងភាគីចិន

- រៀបចំសម្របសម្រួលកិច្ចប្រជុំក្រុមការងាររួមកម្ពុជា-រុស្ស៊ីលើកទី៤
- រៀបចំកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិលើសេចក្តីព្រាងកិច្ចព្រមព្រៀងបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យានុយក្លេអ៊ែរនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
- សហការជាមួយគ្រឹះស្ថានអប់រំ ដូចជាសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម សាលាជាតិកសិកម្មព្រែកលៀប សាកលវិទ្យាល័យមានជ័យ សាកលវិទ្យាល័យត្បូងឃ្មុំ និងវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជា
- រៀបចំ MoU រវាង ក.ជ.អ.ច. និង CNNC ស្តីពីការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យថាមពលនុយក្លេអ៊ែរ។

៨.៣ នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចបៃតង

- បន្តសហការជាមួយប្រតិភូលេខាធិការដ្ឋាន SINGG នៃក្រសួងបរិស្ថានសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ ដើម្បីឈានទៅដល់ការអនុម័ត និងអនុវត្តគម្រោងនៅដើមឆ្នាំ២០២០ខាងមុខ
- អនុវត្តផែនការសកម្មភាពគម្រោងរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ និងវិញ្ញាបនបត្រកម្មអគារបៃតងនៅកម្ពុជា
- បន្តសហការសម្របសម្រួលជាមួយវិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍បៃតងសកលប្រចាំកម្ពុជា ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារការអភិវឌ្ឍទីក្រុងនិរន្តរភាពមាន៖ ១) ការងារបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលស្តីពីការរៀបចំទីក្រុងទីប្រជុំជននិរន្តរភាពដល់មន្ត្រីរាជការនៃក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្តពាក់ព័ន្ធ និង ២) ការរៀបចំបោះពុម្ពផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុងនិរន្តរភាពសម្រាប់ក្រុងគោលដៅទាំងប្រាំពីរ ២០១៨-២០៣០ រួមមានក្រុងកែប ព្រះសីហនុ បាត់ដំបង សៀមរាប កំពង់ចាម សួង និងក្រុងបាវិត
- រៀបចំសម្របសម្រួលបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តីពីការប្រើប្រាស់និងផលិតកម្មដោយនិរន្តរភាព
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងស្តីពីការប្រើប្រាស់និងការផលិតដោយចីរភាព ទីក្រុងនិរន្តរភាពការអនុវត្តការវាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រ និងថាមពលនិរន្តភាព និងបង្កើនសមត្ថភាពដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ក្នុងក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ថ្នាក់ជាតិ និងក្រោមជាតិ
- រៀបចំប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសចំនួន ០៦លើក ក្នុងនោះមាន៖ ១) ក្រុមការងារបច្ចេកទេសទីក្រុងនិរន្តរភាពចំនួន០២លើក ២)ក្រុមការងារបច្ចេកទេសវាយតម្លៃសក្តានុពលថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យ (ថាមពលកកើតឡើងវិញ)ចំនួន០២លើក និង ៣)ក្រុមការងារបច្ចេកទេសការប្រើប្រាស់និងផលិតកម្មដោយនិរន្តរភាពចំនួន ០២លើក
- សហការជាមួយវិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍បៃតងសកលរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសស្តីពីការិយាល័យបៃតង(Green Office) និងវេទិកាបៃតង(Green Event) និងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ
- រៀបចំសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីនិរន្តរភាពទឹកក្រោមដីសម្រាប់អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចបៃតង
- សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការវាយតម្លៃបរិស្ថានជាយុទ្ធសាស្ត្រលើវិស័យថាមពល និងទឹក និងឧបករណ៍ជំនួយដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត
- ចុះប្រមូលទិន្នន័យវាយតម្លៃវិយោបថនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន (ទឹក ថាមពល និងសំណល់រឹង) របស់ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ទីប្រជុំជនក្រុង
- ចូលរួមសន្និសីទនៃអង្គការសហព័ន្ធវិស្វកម្មអាស៊ាន-ASEAN Federation of Engineering Organization Mid-term and Annual
- ចូលរួមប្រជុំក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិរួមកម្ពុជា-រុស្ស៊ីលើកទី៤ដើម្បីសម្របសម្រួលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការប្រើប្រាស់ថាមពលនុយក្លេអ៊ែសំរាប់បម្រើឱ្យគោលបំណងសន្តិភាព និងចូលរួម Atom Expo (នៅប្រទេសរុស្ស៊ី)

ទំព័រ២៧

- កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារ ASEAN ស្តីពីការប្រើប្រាស់និងការផលិតដោយចីរភាព និងទីក្រុងនិរន្តរភាព។

៨.៨ នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ក. អប់រំ ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងបញ្ញាបការងារ

- រៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុចំនួន២ លើក
- រៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្ត NDC ចំនួន១លើក និងសិក្ខាសាលាបញ្ញាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សម្រាប់យុវជន ចំនួន២លើក
- បញ្ចប់សារពើភ័ណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់សម្រាប់របាយការណ៍ជាតិក្រោមអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- បញ្ចប់របាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពពីរឆ្នាំម្តងក្រោមអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- បញ្ញាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការឃុំយ៉ាងតិចចំនួន៤ឃុំ
- ពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- លើកកម្ពស់ចំណេះដឹង និងការកសាងសត្តភាពស្តីពីប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ពង្រឹងសមត្ថភាពកម្ពុជាក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួននៅក្រោមអនុសញ្ញា UNFCCC

- ដើម្បីរៀបចំគោលនយោបាយកៀរគរវិកាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
- ផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់ការរៀបចំក្រមបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ
- សិក្សាលទ្ធភាពដើម្បីធ្វើការកែសម្រួលលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជីវសុវត្ថិភាព
- រៀបចំពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីចាប់ផ្តើមអនុវត្ត(PES) នៅក្នុងតំបន់គោលដៅ ដោយអនុវត្តគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្តជាជំហានដំបូង

ខ. សិក្សាស្រាវជ្រាវ វាយតម្លៃរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រក្របខណ្ឌការងារ និងលើកកំពស់ការកសាងសមត្ថភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ និងអាស៊ាន

- លើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ បណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ និងសកលក្នុងការដោះស្រាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ការពារផលប្រយោជន៍ជាតិ នៅលើឆាកអន្តរជាតិក្នុងកិច្ចចរចាស្តីពីអាកាសធាតុទាំងថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិ
- លើកកំពស់ភាពធន់ ការបន្សាំ និងការចូលរួមកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងការកៀរគរធនធានហិរញ្ញប្បទានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

៨.៩ នាយកដ្ឋានជីវៈចម្រុះ

- រៀបចំប្រជុំលើកទី៣នៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវៈចម្រុះ និងអនុក្រុមការងារបច្ចេកទេសជីវសុវត្ថិភាព និង ABS
- ផ្សព្វផ្សាយពីយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជីវៈចម្រុះ និងការគ្រប់គ្រងធនធានជីវៈចម្រុះ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅតំបន់ខាងកើតទន្លេមេគង្គ
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរបាយការណ៍ស្ថានភាពជីវៈចម្រុះជាតិ
- រៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
- រៀបចំក្របខណ្ឌការងារនិងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់អនុវត្តពិធីសារណាហ្គូយ៉ាស្តីពីABS
- សិក្សានិងវិភាគទិន្នន័យអំពីហិរញ្ញប្បទានជីវៈចម្រុះ
- រៀបចំយន្តការប្រមូល គ្រប់គ្រង និងបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីការអនុវត្ត PES
- គ្រប់គ្រង ថែទាំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ព័ត៌មាន និងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធជីវៈចម្រុះជាប្រចាំ
- ផ្តើមដំណើរការប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យជីវៈចម្រុះជាតិ និងផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ
- ជំរុញ និងបញ្ញាការប្រើប្រាស់គេហទំព័រ CHM ដល់សាធារណជន ក្រសួងស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ

ទំព័រ២៨

- រៀបចំគេហទំព័រឱ្យមានពីរភាសា គឺភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ
- ផលិតសម្ភារផ្សព្វផ្សាយ និងរៀបចំអត្ថបទសំខាន់ៗ ពាក់ព័ន្ធធនធានធម្មជាតិ និងជីវៈចម្រុះដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ
- វាយតម្លៃតម្រូវការ និងជាក់ឱ្យដំណើរការមន្ទីរពិសោធន៍ជីវបច្ចេកវិទ្យាទំនើប ដោយសហការជាមួយនឹងមន្ទីរពិសោធន៍ក្រសួងបរិស្ថាន និង/ឬ មន្ទីរពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធ
- រៀបចំ និងជាក់ឱ្យប្រើប្រាស់គោលការណ៍ណែនាំពីការស្នើសុំលិខិតអនុញ្ញាក្រោមពិធីសារណាហ្គោយ៉ា
- រៀបចំ និងជាក់ឱ្យអនុវត្តផែនទីបង្ហាញផ្លូវនៃការអនុវត្តពិធីសារណាហ្គោយ៉ា
- កែលម្អ និងអភិវឌ្ឍន៍មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន រួមមានការពង្រីក ការរៀបចំប្រព័ន្ធទឹក ការរៀបចំថ្នាលបណ្តុះកូនកេសរកូល
- កំណត់ព្រំប្រទល់ និងដោះស្រាយបញ្ហាមិនប្រក្រតីក្នុងទីតាំងមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិរក្សកេសរកូល សុខ អាន ភ្នំគូលែន ដោយសហការជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ
- ប្រមូលសំណាកកេសរកូល និងសំណាកសត្វក្នុងខេត្តបាត់ដំបងប៉ៃលិន មណ្ឌលគីរី និងកំពត
- បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយសៀវភៅស្តីពីប្រភេទរាតត្បាតនៅកម្ពុជា
- ស្តីពីការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ពីធនធានពន្ធុដោយស្មើភាព និងសមធម៌
- ធ្វើវិសោធនកម្មនិងសំណើបង្កើតច្បាប់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងជីវសុវត្ថិភាពតាមការចាំបាច់
- រៀបចំរបាយការណ៍ជាតិលើកទី៤ស្តីពីការអនុវត្តពិធីសារជីវសុវត្ថិភាពនិងបញ្ជូនទៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញាស្តីពីជីវៈចម្រុះ
- បន្តផ្សព្វផ្សាយឯកសារពិធីសារជីវសុវត្ថិភាព
- កសាងសមត្ថភាពដើម្បីអនុវត្តការងារជីវសុវត្ថិភាព
- ជាក់ឱ្យលិខិតបទដ្ឋានបែបបទក្នុងការដាក់ពាក្យសុំពិនិត្យសារពាង្គកាយកែច្នៃរស់
- ចុះ MoU ជាមួយប្រទេសកូស្តារីកា សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ The Royal Botanic Garden, KEW នៃប្រទេសអង់គ្លេស សារមន្ទីរប្រវត្តិសាស្ត្រទីក្រុងប៉ារីស ប្រទេសបារាំង និងអង្គការផ្តោតលើសត្វព្រៃកម្ពុជា
- ធ្វើការសិក្សា និងវាយតម្លៃសេវាកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅប្រទេសកម្ពុជាដើម្បីបង្កើតវេទិកាវិទ្យាសាស្ត្រ-នយោបាយ
- ធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្ថានភាពជីវៈចម្រុះក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងខេត្ត មណ្ឌលគិរី
- ប្រមូល និងរៀបចំចងក្រងប្រព័ន្ធទិន្នន័យជីវៈចម្រុះដូចជា សត្វ និងរុក្ខជាតិ នៅកម្ពុជាដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពគេហទំព័រជីវៈចម្រុះដោយសហការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ
- បង្កើតយន្តការកៀរគរថវិកាសម្រាប់ពង្រឹង អភិរក្ស និងប្រតិបត្តិមជ្ឈមណ្ឌល៕

៩. សន្និដ្ឋាន

ក្នុងរយៈពេល៩ខែនៃឆ្នាំ២០១៩នេះ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. បានអនុវត្តការងារប្រកបដោយជោគជ័យ ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់តំបន់ និងអន្តរជាតិ។ ជោគជ័យទាំងអស់នេះកើតឡើងដោយសារការដឹកនាំប្រកបដោយយុទ្ធសាស្ត្រ ជាក់លាក់ រឹងមាំ និងចក្ខុវិស័យរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំ ក.ជ.អ.ច. ដែលមាន **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ជាប្រធានកិត្តិយស និងឯកឧត្តម **សាយ សំអាល់** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន ជាប្រធានដែលតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ និងផ្តល់អាទិភាពចំពោះការងាររបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. ជាពិសេសគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីៗ រួមមាន ការអភិវឌ្ឍវិស័យថាមពលកកើតឡើងវិញ ការអភិរក្សដីរៈចម្រុះ ការកសាងសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ ការលើកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចបៃតង ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យា បច្ចេកវិទ្យានានុវត្តន៍ និងរដ្ឋបាលទំនើប ជាដើម។

ជាមួយគ្នានេះដែរ ជោគជ័យ និងសមិទ្ធផលទាំងនេះ គឺជាការចូលរួមចំណែករបស់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការចំណុះអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្ត សមត្ថភាព ប្រាជ្ញា ស្មារតី ធនធាន និងពេលវេលា ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពអាទិភាពដែលបានកំណត់ក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងក្របខណ្ឌគតិយុត្តនានាដែលមានជាធរមាន។ ឆ្លងតាមបទពិសោធន៍ការងាររយៈពេលជាង៤ឆ្នាំនេះ អគ្គលេខាធិការធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. បានរៀនសូត្រការងារជាច្រើនរួមមានៈ ការងាររៀបចំគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ អភិបាលកិច្ចការពង្រឹងសមត្ថភាព ទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ការកៀរគរធនធានមនុស្ស និងហិរញ្ញវត្ថុ។

ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.អ.ច. យល់ច្បាស់នូវតួនាទីគន្លឹះរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ក្នុងការរួមចំណែកគូសវាសនូវគោលនយោបាយជាតិ និងតាមវិស័យ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រ សំដៅគាំទ្រនូវការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ហើយប្តេជ្ញា ខិតខំប្រឹងប្រែងបន្តទៀត ក្នុងការកសាងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសនិងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ការសម្របសម្រួលកិច្ចសហការជាមួយបណ្តាក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គ្រឹះស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងវិស័យឯកជន និងក្នុងការកៀរគរធនធាន ពីគ្រប់ប្រភព សំដៅរួមចំណែកអនុវត្តគោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់អាណត្តិទី៦នៃរដ្ឋសភា ២០១៩-២០២៣ ពិសេសយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ ក្រោមការដឹកនាំដោយឈ្លាសវៃប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ឆ្ពោះទៅសម្រេចឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងសម្រេចចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០៕

រួមគ្នាឆ្ពោះទៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

Together towards Sustainable Development